

Հաստատված է նոր խմբագրությամբ
«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ
ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱ» ԲԲԸ»
դիտորդ խորհրդի որոշմամբ

Գլխավոր տնօրեն՝ Վահան
Ստեփանյան

Vahan
Stepanyan

«02» օգոստոս, 2023թ.
ք. Երևան

Digitally signed by
Vahan Stepanyan

Date: 2023.08.14

17:38:00 +04'00'

Նոր խմբագրությամբ գրանցված է

Հայաստանի Հանրապետության
Կենտրոնական բանկում
_____, _____, 2023թ.

Նախագահ՝ Մարտին Գալստյան

Digitally signed by Martin
Galstyan
Date: 2023.12.25 10:00:11
AMT
Reason: Գրանցած է
20.12.2023թ.

«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱ» ԲԱՑ ԲԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ
ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆՈՆՆԵՐ

ՄԱՍ 1. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ ԵՎ ԴՐԱ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԸ

ԲԱԺԻՆ 1. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ
ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐԸ

Գլուխ 1. Կանոնների կարգավորման առարկան

1. Սույն կանոնները (այսուհետ՝ Կանոններ) սահմանում են «ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱ» բաց բաժնետիրական ընկերության (այսուհետ՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիա) Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի կառուցվածքը, այդ Համակարգի անդամի կարգավիճակի շնորհման, կասեցման և դադարեցման կարգը, Համակարգի անդամների իրավունքները և պարտականությունները, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Արժեթղթերի կենտրոնացված հաշվառման, ռեեստրավարման և պահառության կարգը, Արժեթղթերով կնքված գործարքների, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում կնքված արտարժույթի առուվաճառքի գործարքների վերաբերյալ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից տեղեկատվության հավաքագրման և ճշգրտման, գործարքների արդյունքում փոխադարձ պարտավորությունների որոշման և հաշվանցման, Վերջնահաշվարկի կատարման, այդ թվում՝ որպես կողմերի գործակալ հանդես գալու կարգերը, ինչպես նաև Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի հաճախորդների շահերի պաշտպանության հետ կապված հարաբերություններ:

2. Կանոններով սահմանված՝ արժեթղթերին վերաբերող դրույթները կիրառելի են անվանական արժեթղթերի (բացառությամբ՝ պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի փայերի), ինչպես նաև այն արժեթղթերի նկատմամբ, որոնց պահառությունը (ենթապահառությունը)՝ օրենքի և նորմատիվ իրավական ակտերի, ինչպես նաև պայմանագրերի համաձայն կարող է իրականացնել կամ իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիան:

Գլուխ 2. Կանոններում կիրառվող հասկացությունները

3. Կանոններում կիրառվող հասկացություններն ունեն հետևյալ նշանակությունները՝

- 1) «**Օրենք**». «Արժեթղթերի շուկայի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենք.
- 2) «**Արժեթղթերի հաշվառում**». Թողարկողների, նրանց թողարկած Արժեթղթերի, Արժեթղթերի գրանցված սեփականատերերի (Անվանատերերի) և նրանց պատկանող Արժեթղթերի, ինչպես նաև Արժեթղթերով իրականացված Գործառնությունների վերաբերյալ տվյալների ստացում, գրանցում և պահպանում.
- 3) «**Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգ**» կամ «**Համակարգ**». արժեթղթերի հաշվառման ապահովող և արժեթղթերով կնքված գործարքների արդյունքում փոխադարձ պարտավորությունների կատարման և այդ պարտավորությունների կատարումը երաշխավորող տեխնիկական և իրավական միջոցների ամբողջություն.
- 4) «**Ծրագրային համակարգ**». Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործառնությունների իրականացումն ապահովող համակարգչային ծրագրերի ամբողջություն.
- 5) «**Արժեթղթերի հաշիվ**». արժեթղթերի և դրանց նկատմամբ սեփականության և այլ գույքային իրավունքների անձնավորված հաշվառման տեղեկատվական հենք.
- 6) «**Հաշվետեր**». անձ, որի անունով առկա է Համակարգում բացված Արժեթղթերի հաշիվ.
- 7) «**Անվանատեր**». պահառության գործունեություն իրականացնող՝ Համակարգի ուղղակի մասնակից, որի անունով առանց սեփականության իրավունքի փոխանցման հաշվառվում են այլ անձանց պատկանող անվանական Արժեթղթերը.
- 8) «**Թողարկող**». անձ, որն Արժեթուղթ է թողարկում (թողարկել) կամ իր անունից Արժեթուղթ թողարկելու առաջարկություն է անում և իր կողմից թողարկված (տեղաբաշխված) Արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի) ռեեստրի վարումը կամ

պահառությունը հանձնել է կամ հանձնելու նպատակով դիմել է Կենտրոնական դեպոզիտարիային.

- 9) **«Կարգավորվող շուկայի օպերատոր»**. «Հայաստանի ֆոնդային բորսա» բաց բաժնետիրական ընկերություն.
- 10) **«Կարգավորվող շուկա»**. Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արժեթղթերի շուկա.
- 11) **«Համակարգի անդամ»**. անձ, որը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքել է պայմանագիր որպես Համակարգի անդամ Կանոնների համաձայն Համակարգում Գործառնություններ կատարելու վերաբերյալ.
- 12) **«Հաշվի օպերատոր»**. Համակարգի անդամ, որը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրով և Կանոններով սահմանված իրավասությունների շրջանակում Թողարկողից, Հաշվետիրոջից կամ այլ իրավասու անձանցից ստացված Հանձնարարականները և այլ տեղեկությունները (փաստաթղթերը) փոխանցում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային Համակարգում այն Գործառնությունների կատարման համար, ինչպես նաև միջնորդավորում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող այն Ծառայությունները, որոնք անմիջականորեն չեն հանգեցնում Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով գործարքների կնքմանը.
- 13) **«Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամ» կամ «ԿՇՀՀԱ»**. Համակարգի անդամ, որը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրով և Կանոններով սահմանված իրավասությունների շրջանակում Կենտրոնական դեպոզիտարիային է փոխանցում իր կամ իր հաճախորդից ստացված այն Հանձնարարականները և տեղեկությունները (փաստաթղթերը), որոնք անհրաժեշտ են Համակարգի միջոցով Կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում գործարքների կնքման համար.
- 14) **«Համակարգի ուղղակի մասնակից»**. Համակարգի անդամ, որը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրով և Կանոններով սահմանված իրավասությունների շրջանակում միայն իր անվամբ բացված հաշիվների (ֆոնդի կառավարչի դեպքում՝ նաև վերջինիս կողմից կառավարվող ֆոնդի հաշիվներով) սպասարկման համար ուղղակիորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում Գործառնությունների կատարման Հանձնարարականներ.
- 15) **«Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվող համակարգի անդամ»**. Համակարգի անդամ, որը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի թույլտվության հիման վրա օգտվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող՝ Օտարերկրյա պահառուների միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի պահառության ծառայությունից.
- 16) **«Արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստր» կամ «Ռեեստր»**. Թողարկողի, նրա արժեթղթերի, դրանց սեփականատերերի (Անվանատերերի) և Արժեթղթերով հավաստված իրավունքների վերաբերյալ տվյալների միասնական համակարգ, որն ապահովում է արժեթղթերի գրանցված սեփականատերերի (Անվանատերերի), նրանց լիազորված ներկայացուցիչների, գրանցված սեփականատերերին պատկանող (Անվանատերերի անվամբ գրանցված) արժեթղթերի քանակների և դասերի/կամ տեսակների, ինչպես նաև դրանց վերաբերյալ Կանոններով սահմանված այլ տեղեկությունների նույնացումը.
- 17) **«Կորպորատիվ գործողություն»**. Թողարկողի որոշմամբ որևէ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի անվանական արժեքի փոփոխություն, փոխարկում, բաժանում, համախմբում, հետգնում, ձեռքբերում, մարում, չեղյալ համարում կամ Թողարկողի վերակազմակերպում, արժեթղթերից բխող եկամուտների վճարում.
- 18) **«Արժեթղթերի բաժանում»**. Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի փոխարկումը նույն դասի և/կամ տեսակի ավելի մեծ քանակի արժեթղթերի.
- 19) **«Արժեթղթերի համախմբում»**. Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի

փոխարկումը նույն դասի և/կամ տեսակի ավելի փոքր քանակի արժեթղթերի.

- 20) «**Արժեթղթերի ձեռքբերում**». Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի որոշակի մասի՝ Թողարկողի կողմից գնման գործընթաց, որի իրականացման մասին որոշման ընդունումը Թողարկողի համար օրենքով սահմանված պարտավորություն չէ.
- 21) «**Արժեթղթերի հետգնում**». Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի (բացառությամբ բաց ներդրումային ֆոնդերի արժեթղթերի) որոշակի մասի՝ Թողարկողի կողմից գնման գործընթաց, որի իրականացումը տվյալ արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) որոշմամբ կամ օրենքով պարտադիր է.
- 22) «**Արժեթղթերի փոխարկում**». Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի շրջանառությունից հանումը և չեղյալ համարումը (Համակարգից հեռացումը) նույն Թողարկողի կամ այլ Թողարկողի արժեթղթերով փոխանակելու միջոցով.
- 23) «**Արժեթղթերի չեղարկում**» կամ «**Արժեթղթերի չեղյալ համարում**». Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի՝ շրջանառությունից դուրս գալու հիմքով չեղյալ համարումը՝ տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերը Համակարգում առկա բոլոր Արժեթղթերի հաշիվներից հեռացնելու միջոցով.
- 24) «**Գործառնություն**». Համակարգում գրանցված արժեթղթի Հաշվետիրոջ, Թողարկողի, վերջիններիս լիազորված ներկայացուցիչների կամ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ անձանց Հանձնարարականի հիման վրա իրականացվող գործողություն, որի արդյունքում տեղի է ունենում Արժեթղթերի հաշվի բացում, Արժեթղթերի հաշվում առկա տեղեկությունների փոփոխություն, Արժեթղթերի հաշվի փակում, Արժեթղթերի հաշվում գրանցված արժեթղթերի մնացորդի փոփոխություն, Համակարգում այլ տեղեկությունների գրանցում և/կամ Համակարգից տեղեկությունների տրամադրում.
- 25) «**Հանձնարարական**». Համակարգում Գործառնություններ (բացառությամբ տեղեկությունների տրամադրման) կատարելու համար հիմք հանդիսացող թղթային կամ էլեկտրոնային փաստաթուղթ:
- 26) «**Դեպո հանձնարարական**». Համակարգում պետական արժեթղթերով Գործառնություններ կատարելու Հանձնարարական.
- 27) «**Հաղորդագրություն տեսակ**» կամ «**ՀՏ**». ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված և համապատասխան համարներով տարբերանշված՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի համակարգերով փոխանցվող Հանձնարարականի կամ տեղեկությունների էլեկտրոնային ձևաչափ.
- 28) «**Հարցում**». Համակարգից տեղեկությունների տրամադրման համար հիմք հանդիսացող փաստաթուղթ, ինչպես նաև այլ փաստաթղթեր, որոնք չեն կարող որակվել որպես Հանձնարարական.
- 29) «**Ազատ առաքում**» կամ «**ST փոխանցում**». Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում չի պահանջվում ստացող կողմի հաստատումը կամ համաձայնությունը.
- 30) «**Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ**» կամ «**FOP փոխանցում**». Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում պահանջվում են և փոխանցող, և ստացող կողմերի՝ համապատասխանաբար փոխանցման և ստացման հանդիպակաց Հանձնարարականներ.
- 31) «**Առաքում վճարման դիմաց**» կամ «**DVP փոխանցում**». Արժեթղթերի մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում փոխանցող և ստացող կողմերի, համապատասխանաբար, փոխանցման և ստացման հանդիպակաց Հանձնարարականների հիման վրա, ինչպես նաև DVP փոխանցման համար անհրաժեշտ՝ Վերջնահաշվարկի ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցների և արժեթղթերի առկայության դեպքում իրականացվում է դրամական միջոցների և արժեթղթերի միաժամանակյա փոխանցում համապատասխան հաշիվներում.
- 32) «**Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցում**» կամ «**Պորտֆելի փոխանցում**». միևնույն

Հաշվետիրոջը պատկանող մի հաշվից մյուսին արժեթղթերի փոխանցման տեսակ, որի դեպքում Արժեթղթերի հաշվին առկա բոլոր արժեթղթերի փոխանցումն իրականացվում է փոխանցման մեկ Գործառնության գրանցմամբ.

- 33) **«Արգելադրում»**. Գործառնություն, որի արդյունքում Համակարգում արժեթղթերի փոխանցումներն արգելվում կամ սահմանափակվում են Կանոններով և/կամ օրենսդրությամբ սահմանված դեպքերում, կարգով և ժամանակահատվածում.
- 34) **«Առևտրային արգելադրում»**. Արգելադրման տեսակ, որն անհրաժեշտ է Կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում առևտուր իրականացնելու համար.
- 35) **«Արգելադրման դադարեցում»**. Գործառնություն, որի արդյունքում դադարեցվում է Արգելադրումը:
- 36) **«Առևտրային օր»**. աշխատանքային օր, որի ընթացքում Կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում իրականացվում է արժեթղթերի և/կամ արտարժույթի առևտուր.
- 37) **«Առևտրային նստաշրջան»**. Առևտրային օրվա ժամանակահատված, որի ընթացքում իրականացվում է Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերի կամ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում արտարժույթի առևտուր.
- 38) **«Առևտրային հաշիվ»**. ՀՀ կենտրոնական բանկում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի անունով որևէ արժույթով բացված հատուկ բանկային հաշիվ, որը նախատեսված է Համակարգի անդամների Դրամական հաշիվներում հաշվառվող դրամական միջոցները պահելու համար.
- 39) **«Գործարքի կնքում»**. Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամների միջև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով արժեթղթերի կամ արտարժույթի առուվաճառքի էական պայմանների վերաբերյալ համաձայնության կայացում.
- 40) **«Նախնական դեպոնացում»**. Կարգավորվող շուկայում Գործարքի կնքման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների նախապես փոխանցում Առևտրային հաշվին և արժեթղթերի Առևտրային արգելադրում.
- 41) **«Քլիրինգ»**. կնքված գործարքների արդյունքում ծագած՝ փոխադարձ պարտավորությունների որոշում և հաշվանցում (գործարքների վերաբերյալ տեղեկատվության հավաքում, ճշգրտում և հաշվարկային փաստաթղթերի պատրաստում).
- 42) **«Կենտրոնացված քլիրինգ»**. Քլիրինգի իրականացման եղանակ, որի դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան դառնում է արժեթղթերով և/կամ արտարժույթով կնքված գործարքների հակադարձ կողմը՝ կրելով նրանց բոլոր պարտականությունները և ձեռք բերելով նրանց բոլոր իրավունքները՝ կապված Կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում կնքված գործարքների հետ.
- 43) **«Զուտացում»**. միևնույն Առևտրային նստաշրջանում կնքված գործարքներից բխող պահանջների և պարտավորությունների հաշվանցման հետ կապված՝ Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամի և նրա հաճախորդների զուտ պարտավորությունների և/կամ պահանջների որոշման գործընթաց, որի արդյունքում Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի յուրաքանչյուր անդամի և/կամ նրա հաճախորդի մոտ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հանդեպ առաջանում է միայն՝
ա) յուրաքանչյուր արժույթով մեկ զուտ դրամական պահանջ կամ զուտ դրամական պարտավորություն.
բ) յուրաքանչյուր դասի և/կամ տեսակի արժեթղթով մեկ զուտ արժեթղթային պահանջ կամ զուտ արժեթղթային պարտավորություն.
- 44) **«Վերջնահաշվարկ»**. գործողություն, որի արդյունքում մարվում են դրամական միջոցների

և/կամ արժեթղթերի փոխանցման հետ կապված՝ Համակարգի անդամների և/կամ նրանց հաճախորդների և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև ծագած դրամական և արժեթղթային պարտավորությունները՝ Դրամական և Արժեթղթերի հաշիվներում փոխանցումների կատարման միջոցով:

- 45) «**Դրամական միջոցների հաշվառման հաշիվ**» կամ «**Դրամական հաշիվ**»՝ դրամական միջոցների հաշվառման նպատակով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված կարգով Համակարգի անդամների և/կամ ներդրումային ֆոնդերի անունով Համակարգում բացված հաշիվ.
 - 46) «**Էլեկտրոնային եղանակ**». ՀՀ կենտրոնական բանկի ՍիԲիԷյՆԵթ միջբանկային համակարգչային ցանցի հիման վրա գործող Լոտուս համակարգի Էլեկտրոնային փոստի (այսուհետ՝ ՍիԲիԷյՆԵթ համակարգչային ցանց) կամ իրավասու (փոխադարձ համաձայնեցված) այլ էլեկտրոնային հասցեի կամ ՀՀ կենտրոնական բանկի էլեկտրոնային հաղորդագրությունների առաքման համակարգի (այսուհետ՝ Բանկմեյ) միջոցով տեղեկությունների կամ փաստաթղթերի ստացման և/կամ առաքման կապի եղանակ.
 - 47) «**Ամփոփ ներդրողների հաշիվներ**». ՀՀ կենտրոնական բանկում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ որպես ենթապահառուի անունով բացված հատուկ դեպո հաշիվներ, որոնցում հաշվառվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդներին պատկանող պետական պարտատոմսերը,
 - 48) «**Դիսկոնտավորման գործակից**». պետական պարտատոմսերի՝ եկամտաբերության կորով հաշվարկված գնի նկատմամբ կիրառվող զեղչման գործակից.
 - 49) «**Պետական պարտատոմս**». ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից թողարկված պետական (գանձապետական) պարտատոմսեր.
 - 50) «**Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթուղթ**». Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվում հաշվառվող արժեթուղթ.
 - 51) «**Օտարերկրյա պահառու**». Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ չհանդիսացող և Հայաստանի Հանրապետության տարածքից դուրս արժեթղթերի պահառության գործունեություն իրականացնելու իրավասություն ունեցող անձ.
 - 52) «**Փոխանցման Հանձնարարականի անվերադարձելիության պահ**». այն պահը, որից հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացված փոխանցման Հանձնարարականի փոփոխումը կամ հետկանչումը հնարավոր չէ.
 - 53) «**Շրջաբերական**». Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով Համակարգի անդամներին (կամ Համակարգի անդամների որոշակի խմբին) ուղղված՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի գրություն, որը պարունակում է հասցեատերերի կատարման համար պարտադիր հանձնարարականներ, ինչպես նաև ծանուցումներ.
4. Կանոններում կիրառվող այլ հասկացություններն ունեն Օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված ՀՀ Կենտրոնական բանկի և այլ նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված նշանակությունները:

Գլուխ 3. Համակարգի տարրերը

5. Համակարգի տարրերն են.

- 1) արժեթղթերի հաշվառման համակարգը, որը ներառում է արժեթղթերի կենտրոնացված ռեեստրավարման և արժեթղթերի պահառության համակարգերը,
- 2) արժեթղթերի հաշվարկային համակարգը՝ ըստ Օրենքի 20-րդ գլխի նշանակության:

Գլուխ 4. Համակարգի միջոցով մատուցվող ծառայությունները

6. Համակարգի միջոցով Կենտրոնական դեպոզիտարիան ծառայություններ է մատուցում.
 - 1) արժեթղթերի թողարկողներին, որոնց արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը հանձնված է Կենտրոնական դեպոզիտարիային.
 - 2) Հաշվետերերին, որոնց հաշիվներում հաշվեգրված կամ հաշվեգրվող արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը հանձնված է կամ հանձնված է եղել Կենտրոնական դեպոզիտարիային, կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիան հանդիսանում է կամ հանդիսացել է այդ արժեթղթերի պահառուն (ենթապահառուն).
 - 3) Կանոններով նախատեսված այլ անձանց՝ Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով:
7. Համակարգի միջոցով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող ծառայությունները (այսուհետ՝ Ծառայություններ), դասակարգվում են հիմնական և լրացուցիչ ծառայությունների:
8. Համակարգի միջոցով մատուցվող հիմնական Ծառայություններն են.
 - 1) անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի ռեեստրի վարումը.
 - 2) արժեթղթերի պահառությունը.
 - 3) արժեթղթերով կնքված գործարքների Քլիրինգը և Վերջնահաշվարկը:
9. Համակարգի միջոցով մատուցվող լրացուցիչ Ծառայություններն են.
 - 1) Պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման, պարտատոմսերի մարման, բաժնետոմսերի շահութաբաժինների վճարման ապահովման հետ կապված գործառնությունների իրականացումը,
 - 2) Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի նկատմամբ օրենքով և Թողարկողի կանոնադրությամբ սահմանված՝ ձեռքբերման և այլ սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ հսկողության իրականացումը.
 - 3) Թողարկողին իր կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերով իրականացված Գործառնությունների մասին ծանուցումը, որը ներառում է այդ արժեթղթերի փոխանցման, ինչպես նաև գրավի կամ այլ հիմքով այդ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրումը.
 - 4) դրամական միջոցների հաշվառումը՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Դրամական միջոցների հաշվառման կանոններով» սահմանված կարգով,
 - 5) արտարժույթով կնքված գործարքների Քլիրինգը և Վերջնահաշվարկը:

Գլուխ 5. Համակարգի միջոցով ծառայությունների մատուցումը

10. Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի միջոցով Ծառայությունները մատուցում է Համակարգի անդամի միջնորդությամբ՝ անհրաժեշտության դեպքում Համակարգի անդամին տրամադրելով համապատասխան ծրագրային ապահովման միջոցը:
11. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի միջոցով Ծառայություններն անմիջականորեն մատուցում է միայն այն դեպքերում, երբ որոշակի գործառնությունների իրականացումը Կանոններով անմիջականորեն վերապահված է Կենտրոնական դեպոզիտարիային, կամ Կանոններով անմիջականորեն նախատեսված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Ծառայությունների ուղղակի (առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության) մատուցման հնարավորությունը:
12. Համակարգի միջոցով Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է ուղղակիորեն (առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության) Ծառայություններ մատուցել.

- 1) Համակարգի անդամներին.
- 2) օտարերկրյա կենտրոնական դեպոզիտարիաներին.
- 3) ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչներին.
- 4) Կարգավորվող շուկայի օպերատորին.
- 5) այլ անձանց՝ Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով:

13. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Կանոնների 12-րդ կետով սահմանված անձանց Ծառայությունների ուղղակի մատուցումը կարգավորվում է Կանոններով և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ու նշված անձանց միջև կնքված պայմանագրերով, եթե պայմանագրի կնքումը նախատեսված է Կանոններով, կամ այն անհրաժեշտ է առանձնահատուկ հարաբերությունների կարգավորման համար:

14. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Ծառայությունների ուղղակիորեն (առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության) մատուցման՝ Կանոններով սահմանված հնարավորությունը չի սահմանափակում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Ծառայությունների մատուցման հնարավորությունը կամ պահանջը, բացառությամբ Կանոններով սահմանված դեպքերի:

15. Կանոններով սահմանված՝ արժեթղթերով և/կամ արտարժույթով կնքված գործարքների Քլիրինգի և/կամ Վերջնահաշվարկի Ծառայությունները մատուցում է անմիջականորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիան:

16. Դատարանին, դատական ակտերի հարկադիր կատարողին, նոտարին, քրեական հետապնդում իրականացնող կամ այլ պետական մարմիններին Համակարգից օրենքով սահմանված տեղեկատվությունը տրամադրում է Կենտրոնական դեպոզիտարիան, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կանոններով նախատեսված է այդ տեղեկատվության տրամադրումը Համակարգի անդամի կողմից:

17. Դատարանի, դատական ակտերի հարկադիր կատարողի կամ քրեական հետապնդում իրականացնող մարմնի՝ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակման վերաբերյալ կամ օրենքով սահմանափակում ենթադրող կամ սահմանափակման դադարեցման վերաբերյալ որոշման հիման վրա Համակարգում արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակման (արգելադրման) կամ սահմանափակման (արգելադրման) դադարեցման Գործառնություններն իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիան:

Եթե սույն կետում նշված որոշումը ներկայացվել է Հաշվի օպերատորին, ապա վերջինս պարտավոր է այն անմիջապես տրամադրել Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

17.1 Կանոնների 17-րդ կետով սահմանված հիմքերով և կարգով արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակման դեպքում չի սահմանափակվում տվյալ արժեթղթերի թողարկողի կողմից Կորպորատիվ գործողությունների կատարման հնարավորությունը, բացառությամբ այն Կորպորատիվ գործողությունների, որոնց կատարման համար ուղղակիորեն անհրաժեշտ է Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշվով անմիջական գործողությունների կատարում, ինչպես նաև այն դեպքերի, երբ Կորպորատիվ գործողությունների (դրանց մի մասի) սահմանափակման անհրաժեշտությունը բխում է արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակման հիմք հանդիսացող՝ իրավասու մարմնի որոշումից: Սույն կետում նշված դեպքերում սահմանափակումը տարածվում է Կորպորատիվ գործողության արդյունքում փոխակերպված (հատկանիշները փոփոխած) արժեթղթերի վրա:

18. Դատարանի վճռի հիման վրա արժեթղթերի փոխանցումը Համակարգում գրանցվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից հետևյալ դեպքերում.

- 1) երբ տվյալ վճռով պարտապանը Կենտրոնական դեպոզիտարիան է.
- 2) երբ արժեթղթերը փոխանցող կողմի Արժեթղթերի հաշիվը չի սպասարկվում Հաշվի օպերատորի միջնորդավորմամբ:

19. Համակարգի միջոցով Ծառայությունները մատուցվում են Գործառնության հիմք հանդիսացող փաստաթղթի կամ Հանձնարարականի ստացման պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե համապատասխան Գործառնության կատարման համար

Հանձնարարականով, ՀՀ օրենսդրությամբ կամ Կանոններով այլ ժամկետ սահմանված չէ: Գործառնության իրականացման համար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը (այդ թվում՝ Հանձնարարականները) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կամ Համակարգի անդամի կողմից ստացված են համարվում համապատասխան գործառնության իրականացման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերի (հանձնարարականների) ամբողջական փաթեթի ստացման պահից, եթե այլ բան չի բխում տվյալ գործառնության էությունից: Կենտրոնական Դեպոզիտարիայում գործառնություններ կատարելիս օտարերկրյա դատական ակտերը կարող են հիմք ընդունվել, եթե դրանք ճանաչվել են Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

Միևնույն Համակարգի անդամի միջնորդությամբ (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, եթե Ծառայությունն ուղղակիորեն մատուցում է Կենտրոնական դեպոզիտարիան) մատուցվող Ծառայություններից բազմակի օգտվելու դեպքում Հաճախորդը Համակարգի անդամի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի) համաձայնությամբ կարող է չներկայացնել արդեն ներկայացված (կրկնվող) փաստաթղթերը (տեղեկությունները), եթե ներկայացնում է հավաստում առ այն, որ նշված փաստաթղթերը (տեղեկությունները) փոփոխության չեն ենթարկվել:

20. Համակարգի միջոցով Ծառայությունների մատուցման պայմանագրերը կնքվում են հայերեն: Կողմերի համաձայնությամբ Ծառայությունների մատուցման պայմանագրերը կարող են կնքվել հայերենի և անգլերենի կամ ռուսերենի զուգորդությամբ, որտեղ գերակայող է համարվում հայերեն տարբերակը, եթե այլ բան սահմանված չէ Ծառայությունների մատուցման պայմանագրով:

21. Համակարգի միջոցով Ծառայություններ ստանալու, այդ թվում՝ Համակարգի անդամ դառնալու համար Կանոններով սահմանված փաստաթղթերը ներկայացվում են գրավոր և հայերեն լեզվով (բացառությամբ SWIFT համակարգի միջոցով ներկայացված Հանձնարարականների և տեղեկությունների), իսկ օտարալեզու բնօրինակները կամ դրանց պատճենները՝ նոտարական կարգով հայերեն թարգմանված և ապոստիլով (Հաագայի կոնվենցիային միացած երկրներից ուղարկված փաստաթղթերի դեպքում, իսկ եթե պետությունը կոնվենցիայի անդամ չէ, ապա փաստաթղթերի օրինականացումը (լեգալիզացիա) կատարվում է հյուպատոսական ճանապարհով), եթե Կանոններով այլ բան սահմանված չէ: Կանոններով սահմանված տեղեկությունները Համակարգում մուտքագրվում են հայերենով և/կամ անգլերենով կամ ռուսերենով: Ընդ որում, եթե առկա են Հաշվետերերին նույնականացնող տեղեկություններ անգլերեն լեզվով, ապա դրանք ենթակա են անգլերենով պարտադիր մուտքագրման Համակարգ:

22. Համակարգի անդամի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, եթե Ծառայություն մատուցողն ուղղակիորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիան է) համաձայնությամբ թղթային ձևով ներկայացման ենթակա փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել այլ եղանակով, եթե այդ եղանակով փաստաթղթի ներկայացումը հավաստում է փաստաթղթի իսկությունը և ապահովում է դրա պահպանումը:

23. Անգլերենով կամ ռուսերենով կազմված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել առանց նոտարական կարգով հայերեն թարգմանության, եթե դրանց՝ անգլերեն կամ ռուսերեն լեզուներով ներկայացումը համաձայնեցված է Համակարգի անդամի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, եթե Ծառայություն մատուցողն ուղղակի Կենտրոնական դեպոզիտարիան է) հետ:

24. Փաստաթղթերի ներկայացվող պատճենները պետք է նոտարական կարգով վավերացված լինեն, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ.

- 1) պատճենահանումը կատարվել է բնօրինակից՝ Համակարգի անդամի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, եթե Ծառայություն մատուցողն ուղղակի Կենտրոնական դեպոզիտարիան է) իրավասու ներկայացուցչի ներկայությամբ, և պատճենը վավերացված է նշված ներկայացուցչի և այդ փաստաթուղթը ներկայացնելու իրավասություն ունեցող

անձի կողմից,

- 2) առանց նոտարական կարգով վավերացման պատճենը ներկայացվում է Համակարգի անդամի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, եթե Ծառայություն մատուցողն անմիջապես Կենտրոնական դեպոզիտարիան է) հետ համաձայնեցված այնպիսի եղանակով, որը հավաստում է պատճենի իսկությունը:

Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործունեություն իրականացնող նոտարների, ինչպես նաև նոտարական գործողություններ կատարող՝ Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների կողմից վավերացված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել առանց ապոստիլի:

24.1. Անգլերեն կամ ռուսերեն լեզուներով կազմված փաստաթղթերը կարող են ներկայացվել առանց ապոստիլի, եթե՝

- 1) այդ հնարավորությունը սահմանված է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ, միջազգային պայմանագրերով կամ կոնվենցիաներով.

- 2) Հաճախորդը, ում անունից կամ ում համար ներկայացվում են փաստաթղթերը, չի բավարարում «Փողերի լվացման և ահաբեկչության ֆինանսավորման դեմ պայքարի մասին» ՀՀ օրենքով, ՀՀ Կենտրոնական բանկի, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և/կամ Համակարգի անդամի համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված բարձր ռիսկի չափանիշներին, և առկա է Համակարգի անդամի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, եթե Ծառայություն մատուցողն անմիջապես Կենտրոնական դեպոզիտարիան է) գործադիր ղեկավարումն իրականացնող անձի/մարմնի ներկայացուցչի գրավոր համաձայնությունը տվյալ հաճախորդի անունից կամ տվյալ հաճախորդի համար ներկայացված փաստաթղթերը առանց ապոստիլի ընդունելու մասին: Սույն ենթակետով սահմանված փաստաթղթերն առանց ապոստիլի ընդունելու հետևանքով առաջացած բոլոր վնասների համար պատասխանատվությունը կրում է Համակարգի անդամը.

- 3) ներկայացվում են ՀՀ Կենտրոնական բանկի խորհրդի 11.03.2008թ. թիվ 68-Ն որոշմամբ հաստատված «Ազդագիր և հաշվետու թողարկողների հաշվետվություններ» կանոնակարգ 4/04-ի Հավելված 2-ում սահմանված այն միջազգային կազմակերպությունների կողմից, որոնք միացած են SWIFT համակարգին: Ընդ որում, Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի պահանջել, որ սույն ենթակետում նշված կազմակերպությունների կողմից փաստաթղթերը ներկայացվեն կամ դրանց ներկայացումը հաստատվի SWIFT համակարգի միջոցով:

25. Առանձնահատուկ դեպքերում, երբ Համակարգի միջոցով Ծառայություններ ստացող անձի (մասնավորապես՝ պետությունների, միջազգային և օտարերկրյա կազմակերպությունների) իրավական կարգավիճակից կամ նրա գործունեությունը կարգավորող իրավական նորմերից բխում է, որ Համակարգի միջոցով Ծառայություններ ստանալու համար Կանոններով սահմանված որոշակի փաստաթղթի (տեղեկության) ներկայացումը փաստացի հնարավոր չէ ապահովել, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համաձայնությամբ այդ փաստաթուղթը (տեղեկությունը) կարող է չներկայացվել:

26. Համակարգից տեղեկությունները տրամադրվում են այն լեզվով, որով դրանք մուտքագրված են Համակարգում: Հնարավորության դեպքում Համակարգից տեղեկությունները տրամադրվում են նաև թարգմանված այլ լեզուներով. այդպիսի դեպքում գերակայող իրավական ուժ ունի Համակարգից արտահանված (չթարգմանված) տարբերակը: Համակարգում առկա փաստաթղթերն իրավասու անձանց տրամադրվում են պատճենի տեսքով:

27. Ծառայությունների համար Ծառայությունները ստացող անձի (հաճախորդի) կողմից վճարվող գումարների չափերը սահմանվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Սակագների մասին կանոններով և/կամ Համակարգի անդամի համապատասխան իրավական ակտով:

28. Եթե Համակարգի անդամից անկախ պատճառներով Համակարգի անդամի միջնորդությամբ որևէ Ծառայության մատուցումը դարձել է բարդ կամ անհնար, և այդ

իրավիճակում տվյալ Ծառայության պատշաճ մատուցումը կարող է ապահովվել միայն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի անմիջական ներգրավմամբ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի անդամի հիմնավորված տեղեկացման հիման վրա կարող է Համակարգում անմիջականորեն կատարել այն գործողությունները, որոնք անհրաժեշտ և բավարար են Ծառայության մատուցմանը խոչընդոտող հանգամանքների վերացման համար:

29. Եթե Համակարգից տեղեկություններ ստանալու պահանջ (Հարցում) է ներկայացվել Հաշվի օպերատորի հաճախորդ չհանդիսացող և Կանոններով սահմանված կարգով հարցում ներկայացնելու իրավունք ունեցող անձի կողմից, կամ ակնհայտ է, որ Հաշվի օպերատորը չունի ներկայացված պահանջը լիարժեք բավարարելու հնարավորություն, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է Համակարգից տեղեկություններ տրամադրել անմիջականորեն, այդ թվում՝ Հաշվի օպերատորից պահանջելով իրեն վերահասցեագրել ներկայացված պահանջը (Հարցումը), եթե այն ներկայացվել է Հաշվի Օպերատորին:

29.1. «Օրենքի 180-րդ հոդվածի 8-րդ մասով նախատեսված դեպքերում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի որոշմամբ սահմանվում են Հաշվետերերի և/կամ Թողարկողների կողմից հանձնարարականների՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիային փոխանցման, դրանց կատարման կարգից, ժամկետներից, Հաշվի օպերատորի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ սույն կանոններով նախատեսված այլ պարտավորություններից բացառություններ:

ԲԱԺԻՆ 2. ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԸ ԵՎ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅԱՆ ԿԱՐԳԸ

Գլուխ 6. Համակարգի անդամները

30. Համակարգի անդամ կարող են լինել՝

- 1) արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակիցները.
- 2) ՀՀ կենտրոնական բանկը.
- 3) օտարերկրյա հաշվարկային համակարգի օպերատորը, Օտարերկրյա արժեթղթերի շուկայի մասնագիտացված մասնակիցները՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում և կարգով.
- 4) Օտարերկրյա պահառուն.
- 5) ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված այլ անձինք:

31. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով, ինչպես նաև Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրի համաձայն Համակարգի անդամը Ծառայությունները միջնորդավորում է Հաշվի օպերատորի և/կամ Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամի կարգավիճակներով:

32. Համակարգի անդամ դառնալու չափանիշներին բավարարող անձը իր անվամբ բացված հաշիվների (ֆոնդի կառավարչի դեպքում՝ նաև վերջինիս կողմից կառավարվող ֆոնդի հաշիվների) հետ կապված պահառության Ծառայությունները Կենտրոնական դեպոզիտարիայից ուղղակիորեն ստանալու նպատակով պետք է ձեռք բերի Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակ, որը հնարավորություն է տալիս Համակարգի անդամին արժեթղթերի պահառության հետ կապված Գործառնությունների կատարման Հանձնարարականներն ուղղակիորեն ներկայացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային, ինչպես նաև ուղղակիորեն վերջինից ստանալ կատարված և/կամ մերժված Գործառնությունների մասին ամբողջական տեղեկատվություն:

33. Կանոններով սահմանված՝ Հաշվի օպերատորի կողմից Համակարգում Գործառնությունների կատարման կարգը տարածվում է նաև Համակարգի ուղղակի մասնակցի վրա՝ վերջինիս ուղղակի հասանելիության ներքո գտնվող հաշիվների մասով:

34. Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամի կարգավիճակ ստանալու

համար Կենտրոնական դեպոզիտարիա կարող է դիմել այն անձը, որն ունի Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով շնորհված Շուկայի մասնակցի կարգավիճակ:

35. ՀՀ կենտրոնական բանկը, ՀՀ ֆինանսերի նախարարությունը՝ գանձապետական պահառուի գործառույթների իրականացման նպատակով, օտարերկրյա կենտրոնական դեպոզիտարիաները, միջազգային (գլոբալ) պահառուները և Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերում սահմանված անձինք ու մարմինները կարող են հանդես գալ սահմանափակ իրավասություններով Հաշվի օպերատորի կարգավիճակով, որի լիազորությունների շրջանակը սահմանվում է նշված անձանց և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև կնքված պայմանագրով: ՀՀ ֆինանսների նախարարության կողմից գանձապետական պահառուի Գործառնությունների կատարման առանձնահատկությունները սահմանվում են Կանոնների Հավելված 6-ով:

36. ԿՇՀՀԱ-ն, որը միաժամանակ որպես Համակարգի ուղղակի մասնակից կամ Հաշվի օպերատոր չունի սպասարկման հասանելիություն իր կամ իր հաճախորդի Արժեթղթերի հաշվին, որում հաշվառված (հաշվառման ենթակա) արժեթղթերը Կարգավորվող շուկայում գործարքի առարկա են, իր կամ իր հաճախորդի Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին/Համակարգի ուղղակի մասնակցին ներկայացված գրավոր պահանջի հիման վրա նրանցից ստանում է իրավունք Համակարգում իրականացնել իր կամ իր հաճախորդի Արժեթղթերի հաշվում առկա արժեթղթերի Առևտրային արգելադրում կամ Առևտրային արգելադրման դադարեցում: Անվանատիրոջ հաշվի Առևտրային արգելադրման կամ Առևտրային արգելադրման դադարեցման իրավասությունները ևս ձեռք են բերվում սույն կետով սահմանված կարգով:

Գլուխ 7. Համակարգի անդամ դառնալու, ինչպես նաև Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվություն ստանալու համար ներկայացվող փաստաթղթերը

37. Համակարգի անդամ դառնալու և միաժամանակ Հաշվի օպերատորի և/կամ Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամի և/կամ Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակ ստանալու համար Կանոնների 30. կետով սահմանված անձը պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքել Համակարգի անդամի կարգավիճակի շնորհման պայմանագիր (այսուհետ՝ սույն բաժնում՝ Պայմանագիր)՝ ներկայացնելով հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) Համակարգի անդամ դառնալու դիմում, որում նշվում է, թե դիմումատուն Համակարգի անդամի որ կարգավիճակը ստանալու համար է դիմում Կենտրոնական դեպոզիտարիային.
- 2) Կանոնների Հավելված 2-ով սահմանված տեղեկությունները.
- 3) դիմումատուի գործադիր մարմնի ընտրության կամ նշանակման մասին որոշման պատճենը կամ որոշումից համապատասխան քաղվածքը (կոլեգիալ գործադիր մարմնի դեպքում՝ դրա անդամների և ղեկավարի ընտրությունը կամ նշանակումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը կամ փաստաթղթից համապատասխան քաղվածքը), օտարերկրյա ընկերության (օտարերկրյա ընկերության մասնաճյուղի) դեպքում՝ նաև որոշման կամ քաղվածքի՝ նոտարական կարգով վավերացված հայերեն թարգմանությունը.
- 4) դիմումատուի՝ Համակարգի անդամ դառնալու համար անհրաժեշտ լիցենզիաների և/կամ թույլտվությունների պատճենները՝ առկայության դեպքում, օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի դեպքում՝ Կենտրոնական բանկի կողմից տրված՝ օտարերկրյա ներդրումային ընկերության մասնաճյուղի գրանցումը հավաստող փաստաթղթի

պատճենը, Օտարերկրյա պահառուի դեպքում՝ վերջինիս պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի՝ նոտարական կարգով թարգմանված պատճենը.

5) դիմումատուի կողմից ստորագրված և կնքված (կնիքի առկայության դեպքում) Պայմանագիրը՝ երկու օրինակից, որի ձևը հրապարակվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում.

6) դիմումատուի (բացառությամբ Կենտրոնական բանկի և այլ պետական մարմինների) ներքին իրավական ակտերը, որոնք սահմանում են Ծառայությունների միջնորդավորման կարգը և սակագները (չի տարածվում այն Համակարգի անդամների վրա, որոնք ունեն միայն Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակ),:

Ընդ որում, եթե սույն կետի 3)-4) ենթակետերով նախատեսված փաստաթղթերը կազմված են ռուսերեն և/կամ անգլերեն լեզուներով, Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է թարգմանություն չպահանջել:

38. Դիմումը և դրան կից փաստաթղթերը ներկայացված են համարվում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից դրանց ամբողջական փաթեթի ստացման պահից:

38.1. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մատուցվող՝ Օտարերկրյա պահառուների միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի պահառության ծառայությունից օգտվելու նպատակով Հաշվի օպերատորը, ԿՇՀՀԱ-ն կամ Համակարգի ուղղակի մասնակիցը կարող են դիմել Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվելու թույլտվություն ստանալու համար՝ ներկայացնելով հետևյալ փաստաթղթերը՝

1) Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվելու թույլտվություն ստանալու դիմում,

2) ՓԼԱՖ քաղաքականությունը,

3) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից պահանջվող այլ փաստաթղթեր, որոնք անհրաժեշտ են Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվելու թույլտվության ստացման դիմում ներկայացրած Համակարգի անդամի՝ Օտարերկրյա պահառուների պահանջներին համապատասխանության ստուգման համար:

Ընդ որում՝ Օտարերկրյա պահառուի ծառայություններից օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվության շնորհման դիմումը կարող է ներկայացվել Կանոնների 37. Կետում նշված՝ Համակարգի անդամի կարգավիճակի շնորհման դիմումի հետ միաժամանակ:

Գլուխ 8. Հաշվի օպերատորի, Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամի, Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակի շնորհումը և Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվելու թույլտվության տրամադրումը

39. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կանոնների 37. կետով սահմանված փաստաթղթերի ստացման պահից երեսուն աշխատանքային օրվա ընթացքում կնքում է Պայմանագիրը կամ մերժում է դրա կնքումը և կարգավիճակի շնորհումը՝ այդ մասին գրավոր ծանուցելով դիմումատուին:

40. Պայմանագրի կնքումը և կարգավիճակի շնորհումը մերժվում է, եթե.

1) ներկայացված փաստաթղթերը կամ տեղեկությունները չեն համապատասխանում Կանոններով սահմանված որևէ պահանջի,

2) առկա է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ներքին դիտարկումների մարմնի հիմնավոր բացասական եզրակացությունը, կամ

3) կարգավիճակի մերժումը բխում է օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների պահպանման անհրաժեշտությունից:

Մերժման մասին ծանուցման մեջ նշվում են նաև մերժման հիմքերը:

41. ԿՇՀՀԱ-ի կարգավիճակի ձեռքբերմամբ Համակարգի անդամը հնարավորություն է ստանում մասնակցել Կարգավորվող շուկայում կորպորատիվ արժեթղթերի, պետական պարտատոմսերի և/կամ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում արտարժույթի առևտրին՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով և դեպքերում:

42. Պայմանագրի կնքումից հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիան Ծրագրային համակարգ է մուտքագրում Հավելված 2-ով սահմանված ձևով Համակարգի անդամի կողմից ներկայացված տեղեկությունները: Նշված տեղեկությունները, ինչպես նաև Ծրագրային համակարգում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններին համապատասխան բացված Դրամական հաշիվները ներառվում են Համակարգի անդամին տրամադրվող ծրագրային մոդուլի մեջ:

43. Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի կարգավիճակի շնորհման դեպքում Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի ներքին իրավական ակտերը, որոնք սահմանում են Ծառայությունների միջնորդավորման կարգը և սակագները, ուժի մեջ են մտնում համապատասխան կարգավիճակի շնորհման և Ծրագրային մոդուլը Համակարգի անդամի մոտ տեղադրելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրից, եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կամ Համակարգի անդամի կողմից ավելի երկար ժամկետ սահմանված չէ:

Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի՝ սույն կետում նշված ներքին իրավական ակտերի հետագա փոփոխությունները ուժի մեջ են մտնում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից դրանց ստացման օրվան հաջորդող 5-րդ աշխատանքային օրը՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից չառարկելու դեպքում: Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից առարկելու դեպքում ներքին իրավական ակտերի խմբագրված և կրկին ներկայացված փոփոխություններն ուժի մեջ են մտնում սույն պարբերությամբ սահմանված կարգով:

Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի՝ սույն կետում նշված ներքին իրավական ակտերով սահմանված ընթացակարգերը կարող են լրացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված ընթացակարգերին, սակայն չեն կարող հակասել դրանց:

43.1. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կանոնների 38.1. կետով սահմանված փաստաթղթերի ստացման պահից երեսուն աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմումատուին շնորհում է Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվություն կամ մերժում է թույլտվության շնորհումը՝ այդ մասին գրավոր ծանուցելով դիմումատուին:

43.2. Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվելու թույլտվություն ստանալու դիմումը մերժվում է այն պարագայում, երբ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ուսումնասիրության արդյունքներով պարզվում է, որ դիմումատուն և/կամ նրա գործունեությունը չեն համապատասխանում համապատասխան Օտարերկրյա պահառուների պահանջներին, կամ առկա է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ներքին դիտարկումների մարմնի հիմնավոր բացասական եզրակացությունը: Մերժման մասին որոշման մեջ նշվում են նաև մերժման հիմքերը:

Գլուխ 9. Ծրագրային համակարգին միացումը

44. Համակարգի Անդամի կարգավիճակի շնորհման դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան Պայմանագրի կնքման պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում Համակարգի անդամի դիմումի հիման վրա Ծրագրային համակարգի համապատասխան ծրագրային մոդուլը (փաթեթը) տեղադրում է Համակարգի անդամի մոտ (կամ տրամադրում է դրա տեղադրման փաթեթը) և վերջինիս շնորհում է Ծրագրային համակարգի մուտքի ծածկագիր:

45. Հեռացված տերմինալի միջոցով Ծրագրային համակարգին միանալու համար՝

- 1) Համակարգի անդամը պարտավոր է հատկացնել առանձնացված համակարգիչ, որը պետք է ապահովված լինի ՍիԲիԷյՆեթ համակարգային ցանցին և/կամ ինտերնետին միանալու հնարավորությամբ և բավարարի Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում հրապարակված նվազագույն պահանջներին.

- 2) Համակարգի անդամը պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիային տրամադրել ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգչային ցանցի և/կամ ինտերնետ ցանցի իրական IP հասցե՝ որպես Ծրագրային համակարգին միանալու համար նույնականացման միջոց.
- 3) Կենտրոնական դեպոզիտարիան պարտավոր է Համակարգի անդամի առանձնացված համակարգչում տեղադրել Ծրագրային համակարգին հեռացված տերմինալի միջոցով միանալու հնարավորություն տվող ծրագրային մոդուլը (կամ Համակարգի անդամին տրամադրել դրա տեղադրման փաթեթը), որն ապահովելու է ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգչային ցանցի կամ ինտերնետի միջոցով Ծրագրային համակարգին իրական ժամանակի ռեժիմում միանալու հնարավորությունը, և կատարել դրա փորձարկումը.
- 4) Համակարգի անդամի մոտ ծրագրային մոդուլի տեղադրման և փորձարկման արդյունքում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից կազմվում է ծրագրային մոդուլի տեղադրման ակտ (Հավելված 3), որը վավերացվում է Համակարգի անդամի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից:

46. Հեռացված տերմինալի միջոցով Ծրագրային համակարգին միանալու անհնարինության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան Ծրագրային համակարգին միանալու համար իր տարածքում Համակարգի անդամի լիազորված ներկայացուցչին տրամադրում է Ծրագրային համակարգին միացված աշխատանքային կայան, որում տեղադրված է Համակարգին իրական ժամանակի ռեժիմում միանալու հնարավորություն տվող ծրագրային մոդուլ:

46.1. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի անդամներին աջակցման շրջանակներում կարող է ստեղծել էլեկտրոնային աջակցման համակարգ, որի միջոցով Համակարգի անդամները և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավասու ներկայացուցիչները կարող են Կենտրոնական դեպոզիտարիային տեղեկացնել Ծրագրային համակարգի հետ կապված խնդիրների և առաջարկների մասին և ստանալ համապատասխան լուծումներ: Ընդ որում, Ծրագրային համակարգի օգտագործողը պարտավոր է Ծրագրային համակարգում գրառումներ կատարել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից հրապարակված/տրամադրված ուղեցույցներին կամ էլեկտրոնային աջակցման համակարգում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից տրված ցուցումներին համապատասխան:

Գլուխ 10. Համակարգի Անդամի իրավունքները և պարտականությունները

47. Համակարգի անդամը պետք է գործի Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոնների և Համակարգի գործունեությունը կարգավորող այլ իրավական ակտերի պահանջներին, ինչպես նաև իր ներքին իրավական ակտերին և իր ստանձնած պարտավորություններին համապատասխան:

48. Համակարգի անդամը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի) պարտավոր է իր հաճախորդներին առաջարկել, ինչպես նաև միջնորդավորել այն Ծառայությունները, որոնց շրջանակը ամրագրված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած Պայմանագրով: Ընդ որում՝ Համակարգի անդամը պարտավոր է սույն կետում նշված Ծառայությունները հաճախորդներին մատուցել իր բոլոր մասնաճյուղերում և սպասարկման կետերում:

49. Համակարգի անդամը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի) իրավունք ունի մատուցել Ծառայությունները հետևյալ պայմանների միաժամանակյա առկայության ապահովման օրվան հաջորդ աշխատանքային օրվանից. տեղադրված է Ծրագրային մոդուլը, կնքված է Պայմանագիրը, ուժի մեջ են Ծառայությունների միջնորդավորումը կարգավորող՝ Համակարգի անդամի համապատասխան իրավական ակտերը:

50. Համակարգի անդամը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի) պարտավոր է իր ինտերնետային կայքի միջոցով շահագրգիռ անձանց տեղեկացնել Համակարգին իր անդամակցության և դրան առնչվող կանոնների մասին՝ Համակարգի անդամության համապատասխան պայմանագրի կնքման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

51. Համակարգի անդամը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի)

Ծառայությունները պետք է մատուցի ՀՀ օրենսդրությանը, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններին, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքված պայմանագրին, իր ներքին իրավական ակտերին, իսկ իրավական կարգավորման ենթակա, սակայն կարգավորման բացակայության կամ այլ վիճահարույց դեպքերում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ուղղակի գրավոր ցուցումներին համապատասխան:

52. Համակարգի անդամը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի) պարտավոր է իր հաճախորդների պահանջով՝ Համակարգի անդամի և հաճախորդի միջև համաձայնեցված կարգով, տեղեկացնել նրանց Հանձնարարականների կատարման/մերժման մասին:

53. Համակարգի անդամը պարտավոր է հատուցել իր հաճախորդների վնասները, որոնք առաջացել են նրա կողմից իր պայմանագրային պարտավորությունների չկատարման կամ ոչ պատշաճ կատարման, ինչպես նաև ՀՀ օրենսդրությամբ և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված պահանջների խախտումների հետևանքով:

54. Համակարգի անդամը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի) պետք է Ծառայությունները հաճախորդներին մատուցի պատշաճ մասնագիտական մակարդակով՝ անկախ այն հանգամանքից, թե տվյալ հաճախորդները օգտվում են Համակարգի անդամի կողմից մատուցվող այլ Ծառայություններից, թե ոչ (այդ թվում, բայց չսահմանափակվելով՝ անկախ տվյալ Համակարգի անդամի մոտ բացված դրամական հաշիվներ ունենալուց կամ չունենալուց), նրանց հետ աշխատանքի ընթացքում հաշվի առնի Ծառայությունների մատուցման հետ կապված՝ հաճախորդների ցանկությունները և պահանջները, ապահովի բավարար տարածքային պայմաններ հաճախորդների սպասարկման համար՝ հնարավորինս բացառելով հերթերն ու մարդկային կուտակումները, ներկայացված Հանձնարարականները կատարի ժամանակին՝ հնարավորինս արագ՝ ըստ դրանց ներկայացման հերթականության, պահպանի մասնագիտական էթիկայի և բարեխիղճ գործունեության վերաբերյալ օրենսդրությամբ և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից սահմանված կանոնները և չափանիշները, ապահովի և վերահսկի դրանց կիրառումն իր ամենօրյա աշխատանքի ընթացքում:

Եթե Համակարգի անդամը նախատեսել է Ծառայությունները մատուցել մի քանի սպասարկման կետերի միջոցով, ապա Համակարգի անդամը պարտավոր է ձեռնարկել անհրաժեշտ և բավարար միջոցներ որևէ Ծառայության՝ միայն որոշակի սպասարկման կետում մատուցումը բացառելու համար: Համակարգի անդամի կողմից սույն կետով սահմանված պարտականությունների չկատարումը կամ ոչ պատշաճ կատարումը կարող է հիմք հանդիսանալ Համակարգի անդամի կարգավիճակի կասեցման համար:

55. Համակարգի Անդամը (բացառությամբ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության և Համակարգի ուղղակի մասնակցի) պարտավոր է ապահովել Ծառայությունների մատուցումը Համակարգի գործունեության վերաբերյալ բավարար գիտելիքներ ունեցող իրավասու աշխատակիցների միջոցով, որոնք մասնակցել են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից կազմակերպվող դասընթացներին և որակավորվել են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավական ակտերով սահմանված կարգով: Կանոնների իմաստով իրավասու աշխատակից է համարվում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավական ակտերով սահմանված կարգով համապատասխան որակավորում ստացած և Համակարգի անդամի ներքին իրավական ակտով և/կամ պայմանագրով տվյալ Համակարգի անդամի անունից Ծառայությունների միջնորդավորման պարտականություններ ստանձնած ֆիզիկական անձը, որի համապատասխան իրավասությունները Համակարգի անդամի կողմից գրանցվել են Ծրագրային համակարգում:

56. Համակարգի անդամը (բացառությամբ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության, ՀՀ կենտրոնական բանկի և Համակարգի ուղղակի մասնակցի) պարտավոր է եռամսյակային կտրվածքով Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնել Համակարգի անդամի կարգավիճակով իրականացված գործունեության ստուգման արդյունքների վերաբերյալ Կանոնների Հավելված 4-ով սահմանված և իր ներքին աուդիտի կողմից լրացված

հաշվետվություն՝ մինչև հաշվետու եռամսյակին հաջորդող 15-րդ աշխատանքային օրը ներառյալ: Եթե Համակարգի անդամը հաշվետու եռամսյակի ընթացքում Համակարգի անդամի կարգավիճակով ծառայություններ չի մատուցել, ապա սույն կետով սահմանված ժամանակահատվածում Կենտրոնական դեպոզիտարիային գրավոր տեղեկացնում է այդ մասին:

57. Համակարգի Անդամը Կանոնների 56. կետով սահմանված հաշվետվությունը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում նաև Համակարգի անդամի կարգավիճակով իրականացված գործունեության շրջանակներում տեղ գտած յուրաքանչյուր խախտման հայտնաբերման և այդպիսի խախտման վերացման դեպքերում՝ խախտման հայտնաբերման պահից հինգ, իսկ խախտման վերացման դեպքում՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

58. Համակարգի անդամի (բացառությամբ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության) նկատմամբ անվճարունակության (սնանկության) գործընթաց սկսվելու դեպքում Համակարգի անդամը պետք է այդ մասին անհապաղ ծանուցի Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Ծանուցման մեջ պետք է նշվի անվճարունակության գործընթացի սկսման (սնանկության) ամսաթիվը:

59. Համակարգի անդամ դառնալու համար անհրաժեշտ լիցենզիան կամ թույլտվությունը կասեցվելու կամ ուժը կորցրած ճանաչվելու դեպքում Համակարգի Անդամը պետք է այդ մասին անմիջապես գրավոր ծանուցի Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Ծանուցման ուշացման դեպքում Համակարգի անդամը պատասխանատվություն է կրում ուշացման պատճառով առաջացած բոլոր հետևանքների համար:

60. Համակարգի անդամը պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգի սպասարկմամբ պայմանավորված Ծառայությունների մատուցման համար Կենտրոնական դեպոզիտարիային վճարել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով և Պայմանագրով սահմանված չափով, կարգով և ժամկետներում:

61. Համակարգի անդամը պարտավոր է Համակարգում Գործառնությունների գրանցումներն իրականացնել ժամանակին և իր իրավասության շրջանակներում՝ Օրենքին, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերին, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններին, իր ներքին կանոններին և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքված Պայմանագրին համապատասխան:

62. Կանոններով սահմանված դեպքերում Համակարգի անդամը ՀՀ կենտրոնական բանկի Բանկմեյլ համակարգով փաստաթղթերի առաքումը պետք է կատարի այդ համակարգի գործունեությունը կարգավորող իրավական ակտերի համաձայն:

63. Եթե որևէ Ծառայության մատուցումը/ստացումը ինչ-որ պատճառով դարձել է բարդ կամ անհնար, Համակարգի անդամը պետք է անհապաղ տեղեկացնի այդ մասին Կենտրոնական դեպոզիտարիային և միաժամանակ, իր իրավասությունների շրջանակներում, անհրաժեշտ և բավարար գործողություններ իրականացնի խնդիրները վերացնելու ուղղությամբ:

64. Համակարգի անդամը պարտավոր է պահպանել Համակարգում առկա և իրեն հասանելի տեղեկությունների գաղտնիությունը, ինչպես նաև ձեռնարկել համապատասխան տեխնիկական և կազմակերպական միջոցներ Համակարգում առկա տեղեկությունները չարտոնված օգտագործումից պաշտպանելու համար: Ընդ որում, Կենտրոնական դեպոզիտարիայից Համակարգի անդամին փոխանցվող տեղեկատվությունը կարող է մակնշվել որպես «Ծառայողական օգտագործման տեղեկատվություն»: Այդպիսի մակնշում պարունակող փաստաթղթերի և տեղեկատվության բացահայտումը թույլատրվում է միայն Համակարգի անդամի կողմից հստակորեն սահմանված իրավասու անձանց: Իրավասու անձանց ցանկը չի կարող ներառել այն անձին, ում վերաբերում է փաստաթուղթը և/կամ տեղեկատվությունը կամ վերջինիս հետ փոխկապակցված անձանց: Համակարգի անդամը պարտավոր է ապահովել, որ ցանկացած տեղեկատվություն հասանելի լինի բացառապես դրա համար լիազորված հասցեատերերին:

65. Համակարգի անդամը պարտավոր է աջակցել Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ վերջինիս կողմից Կանոններով սահմանված վերահսկողության գործառույթները իրականացնելիս և

անհրաժեշտության դեպքում, հնարավորինս սեղմ ժամկետներում, Կենտրոնական դեպոզիտարիային տրամադրել վերահսկողության շրջանակներում պահանջվող փաստաթղթերը այդ թվում՝ փաստաթղթերի բնօրինակները, տվյալները և այլ տեղեկությունները:

66. Համակարգի անդամը ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում օրենքով, այլ նորմատիվ իրավական ակտերով, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով, իր ներքին կանոններով և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած պայմանագրով սահմանված պահանջների խախտման դեպքում իր կողմից երրորդ անձանց հասցված իրական վնասների համար:

Գլուխ 11. Հաշվի Օպերատորի պարտականությունները

67. Համակարգում տեղեկությունների փոփոխությունները, գործառնությունների գրանցումները, ինչպես նաև տեղեկությունների տրամադրումը պետք է իրականացվեն Հաշվի օպերատորի իրավասու աշխատակցի (աշխատակիցների) կողմից: Ընդ որում, Հաշվի օպերատորն իր գործառնական ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով Համակարգում գործառնությունների իրականացման ժամանակ պետք է կիրառի առնվազն կրկնակի ստուգման համակարգ: Հաշվի օպերատորը օրենսդրությամբ սահմանված կարգով պատասխանատվություն է կրում սույն կետով սահմանված պահանջի խախտման դեպքում երրորդ անձանց հասցված վնասների համար:

68. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է ստացված Հանձնարարականները մուտքագրել Համակարգ Կանոններով սահմանված ժամկետներում, եթե Հանձնարարականը տված անձի և Հաշվի օպերատորի համաձայնությամբ այլ ժամկետ չի սահմանվել, և եթե ներկայացված փաստաթղթերը համապատասխանում են Օրենքով, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով և այլ իրավական ակտերով նախատեսված պահանջներին, և առկա չեն չմուտքագրելու՝ Օրենքով, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով և այլ իրավական ակտերով սահմանված հիմքեր:

69. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է ստուգել իր կողմից Համակարգում գործառնությունների իրականացման Հանձնարարականների համապատասխանությունն օրենսդրությանը, Կանոններին, ներկայացված փաստաթղթերին և գործառնության էությանը: Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն է կրում սույն կետով սահմանված պահանջի խախտման համար:

70. Յուրաքանչյուր դեպքում Հաշվի օպերատորը մինչև ստացված Հանձնարարականի, Հարցման մուտքագրումը Ծրագրային համակարգ պարտավոր է նույնականացնել Հանձնարարականը ներկայացրած անձին և ստուգել նրա լիազորությունները: Ընդ որում, Հաշվի օպերատորը գործում է միայն իրավասու անձի կողմից ներկայացված Հանձնարարականի կամ Հարցման հիման վրա, եթե Օրենքով և Կանոններով այլ բան սահմանված չէ: Այն դեպքում, եթե Հաշվի օպերատորին կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիային հասանելի են դառնում այնպիսի էական տեղեկություններ, որոնք ուղղակի կամ անուղղակի կասկածի տակ են դնում նախնկինում ներկայացված նույնականացման փաստաթղթերը, ապա Հաշվի օպերատորը պարտավոր է կրկին իրականացնել հաճախորդի նույնականացում՝ հաշվի առնելով ի հայտ եկած տեղեկությունները:

70.1. Ծառայությունների մատուցման շրջանակներում Կենտրոնական դեպոզիտարիան և/կամ Հաշվի օպերատորը ներկայացված նույնականացման և/կամ այլ փաստաթղթերում առկա տեղեկատվության ճշմարտացիության և/կամ օրինականության մասին կասկածներ ունենալու դեպքում իրավունք ունեն հարցումներ ուղղել Հանձնարարական ներկայացրած հաճախորդին և/կամ հայաստանյան և/կամ օտարերկրյա իրավասու մարմիններին և/կամ ընկերություններին, անհրաժեշտության դեպքում ստանալ իրավական կարծիքներ: Ստացված տեղեկությունների, փաստաթղթերի և պարզաբանումների հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը իրավունք ունեն մերժել Հաճախորդի Հանձնարարականների, դիմումների և/կամ

Հարցումների կատարումը: Սույն կետով սահմանված գործողությունները կատարելու համար Կենտրոնական դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համաձայնությամբ, կարող են Կանոններով սահմանված Ծառայությունների մատուցման ժամկետները երկարաձգել այնքան ժամանակով, որքան անհրաժեշտ է սույն կետով սահմանված տեղեկատվությունը/իրավական կարծիքը ստանալու համար:

70.2. Կենտրոնական դեպոզիտարիան և/կամ Հաշվի օպերատորը իրավունք ունեն մերժել Թողարկողի հետ ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումը և/կամ վերակնքումը, արժեթղթերի տեղաբաշխման, Կորպորատիվ գործողությունների գրանցումը, եթե Թողարկողի կանոնադրության մեջ նշված՝ կանոնադրական կապիտալի ընդհանուր անվանական արժեքը չի համապատասխանում արժեթղթերի քանակի և անվանական արժեքի արտադրյալին (թույլատրվում է արտադրյալի կլորացում մինչև ստորակետից հետո վեցերորդ նիշ):

71. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի հետևանքն, ինչպես նաև Հաշվի Օպերատորի կողմից Հաշվի օպերատորի կարգավիճակից հրաժարման դեպքում Հաշվի օպերատորը (բացառությամբ ՀՀ Ֆինանսների նախարարության) պարտավոր է փոխհատուցել իր միջոցով Արժեթղթերի հաշիվների հաշվետերերի ուղղակի ծախսերը, որոնք կապված են այլ Հաշվի օպերատորի կողմից նոր Արժեթղթերի հաշիվների բացման, փակված հաշիվներից նոր բացված հաշիվներին արժեթղթերի փոխանցման և Արժեթղթերի հաշիվների փակման հետ:

72. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի հետևանքն, ինչպես նաև Հաշվի օպերատորի կողմից Հաշվի օպերատորի կարգավիճակից հրաժարման դեպքում Հաշվի օպերատորը պարտավոր է կատարել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի այն հանձնարարականները և բավարարել բոլոր այն պահանջները, որոնք անհրաժեշտ են Հաշվետերերի իրավունքների պաշտպանության, Արժեթղթերի հաշիվների և ռեեստրի վարման գործընթացի շարունակականության ապահովման համար:

73. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է պահպանել Համակարգում գործառնությունների իրականացման համար հիմք հանդիսացած փաստաթղթերը (այդ թվում՝ Հանձնարարականները, Հարցումները) և տեղեկությունները՝ դրանք ստանալուց հետո տասը տարվա ընթացքում:

74. Հաշվի Օպերատորի կարգավիճակի հետևանքն, ինչպես նաև Հաշվի Օպերատորի կողմից Հաշվի Օպերատորի կարգավիճակից հրաժարման պահից Հաշվի օպերատորն անհապաղ պետք է իրականացնի Համակարգում գործառնությունների կատարման համար հիմք հանդիսացած բոլոր փաստաթղթերի և տեղեկությունների արխիվացում այնպես, որ այն առնվազն տասը տարի պահպանվի և հասանելի լինի իրավասու անձանց և պետական լիազոր մարմինների համար:

75. Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն է կրում Կանոններով սահմանված իր իրավունքների և պարտականությունների իրականացման արդյունքում երրորդ անձանց, այդ թվում՝ Թողարկողներին և Հաշվետերերին պատճառված իրական վնասի համար:

Գլուխ 12. Կարգավորվող շուկայի հաշվարկային համակարգի անդամի պարտականությունները

76. ԿՇՀՀԱ-ն Համակարգ է մուտքագրում Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում գործարքների իրականացման համար անհրաժեշտ՝ Կանոններով և Ծրագրային համակարգով նախատեսված Հանձնարարականները:

77. ԿՇՀՀԱ-ն պարտավոր է Հանձնարարականները Համակարգ մուտքագրել Կանոններով սահմանված ժամկետներին համապատասխան:

78. Կանոնների Հավելված 2-ում ներառված տեղեկատվության ցանկացած փոփոխության դեպքում ԿՇՀՀԱ-ն Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում արտարժույթով առևտրին մասնակցելուց առնվազն մեկ աշխատանքային օր առաջ կատարված

փոփոխության վերաբերյալ դիմում է ներկայացնում Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ դրան կցելով նոր՝ փոփոխությունը ներառող Հավելված 2:

79. Եթե Կարգավորվող շուկայում, ինչպես նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտաթույթի առևտրի հարթակում կնքված գործարքի վերջնահաշվարկի փուլում պարզվում է, որ ԿՇՀՀԱ-ին վերջնահաշվարկով նախատեսվածից ավելի դրամական միջոցներ են փոխանցվել ապա ԿՇՀՀԱ-ն պետք է Կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում ապահովի ավելի փոխանցված միջոցների վերադարձը համապատասխան Դրամական հաշվին: Եթե ԿՇՀՀԱ-ն չի կատարում սույն կետի պահանջը, ապա պատասխանատվու է այդպիսի չկատարման հետևանքով առաջացած բոլոր վնասների համար: 80. ԿՇՀՀԱ-ն պարտավոր է իր հաճախորդներին ծանուցել իր հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում հաշվառված՝ նրանց դրամական միջոցների վերադարձման կարգի և ժամկետների մասին:

Գլուխ 12.1. Համակարգի ուղղակի մասնակցի պարտականությունները

80.1. Ի հավելումն Կանոնների 11-րդ գլխում նշված պարտականությունների՝ Համակարգի ուղղակի մասնակիցը պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի պահանջով նրան բացահայտել Համակարգում իր անվամբ բացված Անվանատիրոջ հաշվում հաշվառվող արժեթղթերի սեփականատերերին և իրական շահառուներին, ինչպես նաև դրանցով կատարվող Գործառնությունների իրական շահառուներին:

Գլուխ 13. Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի իրավունքները և պարտականությունները

81. Կենտրոնական դեպոզիտարիան պատասխանատու է Համակարգի անվտանգ և արդյունավետ գործունեության համար:

82. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օրենքով և Կանոններով սահմանված վերահսկողական գործառնությունների իրականացման նպատակով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ ձևավորում է աշխատանքային խումբ՝ կազմված Կենտրոնական դեպոզիտարիայի երեք աշխատակիցներից՝ ներառյալ աշխատանքային խմբի ղեկավարը: Աշխատանքային խումբը իրականացնում է Համակարգի անդամների կողմից Կանոնների պահանջների կատարման նկատմամբ ընտրանքային կամ թիրախային հսկողություն՝ կիրառելով մոնիտորինգի, հաշվետվական վերահսկողության կամ անմիջական ստուգումների եղանակները՝ ելնելով Համակարգում ռիսկերի նվազեցման գործոններից, բացահայտված խախտումների, խախտումների կատարման հիմնավոր կասկածների և բողոքների բնույթից (խախտման կամ դրա հետևանքների մասշտաբներից, խախտման շարունակականությունից, խախտումների քանակից): Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի հրամանով աշխատանքային խմբի վրա կարող են դրվել նաև այլ վերահսկողական գործառնություններ:

83. Աշխատանքային խումբն իր պարտականությունների կատարման ժամանակ Համակարգի անդամի մոտ էական խախտում հայտնաբերելու դեպքում պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարին առաջարկել էական խախտում թույլ տված Համակարգի անդամին հայտարարել նկատողություն: Առաջարկը ստանալուց հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ ստեղծվում է աշխատանքային կոմիտե, որը նկատողություն հայտարարելու կամ չհայտարարելու մասին եզրակացություն է ներկայացնում: Նկատողությունը կարող է հայտարարվել միայն գրավոր տեսքով՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի ստորագրությամբ: Ընդ որում, Համակարգի միևնույն անդամին երկու և ավելի անգամ նկատողություն հայտարարելու դեպքում Կենտրոնական

դեպոզիտարիան պարտավոր է այդ մասին հրապարակել իր պաշտոնական ինտերնետային կայքում: Էական խախտման չափանիշները որոշում է աշխատանքային խումբը:

84. Աշխատանքային խումբը կազմում և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարին է ներկայացնում եռամսյակային և իրականացված գործընթացների վերաբերյալ հաշվետվություններ: Հաշվետվությունները հաստատվում են աշխատանքային խմբի քվեարկությամբ՝ ձայների պարզ մեծամասնությամբ: Քվորումը համարվում է ապահովված, եթե քվեարկությանը մասնակցում են աշխատանքային խմբի առնվազն երկու անդամ: Քվորումը չապահովվելու կամ քվեարկության արդյունքում կողմ/դեմ ձայների հավասարության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը որոշում է կայացնում աշխատանքային խումբը ևս մեկ անդամով համալրելու վերաբերյալ:

85. Հաշվի առնելով Կանոնների 84. կետով սահմանված հաշվետվություններում արտացոլված խախտումների բնույթը՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը կարող է որոշել հաշվետվությունները և դրանցում ներկայացված հանգամանքներին առնչվող փաստաթղթերը և տեղեկությունները ներկայացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ-խորհրդի քննարկմանը: Քննելով ներկայացված հանգամանքները՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ-խորհուրդը կարող է որոշում կայացնել Համակարգի անդամի նկատմամբ համապատասխան ներգործության միջոցներ կիրառելու վերաբերյալ՝ ներառյալ՝ անդամությունից զրկում՝ շնորհված կարգավիճակի հետկանչմամբ:

86. Կանոնների 82. կետով սահմանված աշխատանքային խումբը Օրենքով սահմանված՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգի անդամների վճարունակության նկատմամբ վերահսկողության գործառույթի իրականացման շրջանակներում առնվազն եռամսյակը մեկ անգամ ստուգում է Համակարգի անդամի պաշտոնական կայքում և www.cba.am կայքում Համակարգի անդամի անվճարունակության վերաբերյալ տեղեկությունների առկայությունը: Նման տեղեկությունների առկայության դեպքում այդ մասին տեղեկացվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը: Վերջինս, հիմք ընդունելով անվճարունակության վերաբերյալ տեղեկատվության բնույթը և կարևորությունը, կարող է մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում կասեցնել Համակարգի անդամի գործունեությունը՝ մինչև հայտնաբերված թերությունների վերացումը, կամ որոշում կայացնել Համակարգի անդամի գործունեության կասեցման վերաբերյալ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ-խորհրդին դիմելու մասին:

87. Կենտրոնական դեպոզիտարիան, պարզելով, որ Համակարգի անդամը ճանաչվել է անվճարունակ, շարունակում է այդ Համակարգի Անդամի կողմից մինչև Կանոնների 86. կետով սահմանված կարգով գործունեության կասեցումը տրված, ինչպես նաև Կանոնների 97. Կետով նախատեսված Հանձնարարականների կատարումը Համակարգում:

88. Եթե Համակարգի Անդամի անվճարունակության գործընթացի ընթացքում սառեցվում է Համակարգի անդամի պարտատերերի պահանջների բավարարումը (սահմանվում է մորատորիում), կամ կասեցվում է Համակարգի անդամի գործունեությունը, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ, պարտավոր է անհապաղ կասեցնել տվյալ Համակարգի անդամի անդամությունը Համակարգին և այդ մասին երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ծանուցել ՀՀ կենտրոնական բանկին:

89. Համակարգի անդամի՝ դատարանի կողմից սնանկ ճանաչվելու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ, պարտավոր է անհապաղ դադարեցնել այդ Համակարգի Անդամի անդամակցությունը Համակարգին և այդ մասին երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ծանուցել ՀՀ կենտրոնական բանկին:

89.1 Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը կարող է Համակարգի անդամներին ուղարկել շրջաբերականներ, որոնցում պարունակվող ցուցումները պարտադիր են Համակարգի անդամների համար, հետևյալ շրջանակներում և նպատակներով.

- 1) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օրենքով և Կանոններով սահմանված վերահսկողական գործառույթների պատշաճ իրականացման նպատակով և շրջանակներում,
- 2) դիսկերի (ներառյալ՝ ՓԼԱՖ և այլ համապատասխանության դիսկերի) կառավարման նպատակով և շրջանակներում,
- 3) կիրառելի օրենսդրության, ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջների, Օտարերկրյա պահառուի կամ այլ օտարերկրյա գործընկերների նկատմամբ ստանձնած պարտավորությունների կատարման ապահովման նպատակով,

Գլուխ 14. Համակարգի անդամների կարգավիճակների (թույլտվությունների) կասեցումը

90. Համակարգի անդամի՝ Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի և/կամ Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակները և/կամ Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվող համակարգի անդամի թույլտվությունը կարող են մասնակիորեն կամ ամբողջովին կասեցվել, Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից.

- 1) եթե Համակարգի անդամը խախտել է Օրենքով, այլ նորմատիվ իրավական ակտերով, Կանոններով, Պայմանագրով կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի շրջաբերականով սահմանված պահանջ, և եթե դա անհրաժեշտ է Թողարկողների և Հաշվետերերի իրավունքների պաշտպանության համար.
- 2) ԿՇՀՀԱ-ի դեպքում՝ եթե ժամանակավորապես սահմանափակվել է Կարգավորվող շուկայում և/կամ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում առևտուր իրականացնելու՝ ԿՇՀՀԱ-ի իրավունքը.
- 3) եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի անդամին երեք անգամ հայտարարել է նկատողություն,
- 4) Կենտրոնական դեպոզիտարիայից ստացված՝ «Ծառայողական օգտագործման տեղեկատվություն» մակնշված տեղեկատվությունը իրավասու հասցեատերերի շրջանակում չենթադրված անձանց տրամադրելու դեպքում.
- 5) Օտարերկրյա պահառուի ծառայությունների օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվության դեպքում՝ նաև Օտարերկրյա պահառուի առջև Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ստանձնած պարտավորությունների ապահովման նպատակով Օտարերկրյա պահառուի և/կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի պահանջների չկատարման դեպքում.
- 6) օրենսդրությամբ և Կանոններով նախատեսված այլ դեպքերում:

91. Կանոնների 90. կետի 2) 3) կամ 4) ենթակետով սահմանված հիմքերով Համակարգի անդամի կարգավիճակի, ինչպես նաև 5) ենթակետով սահմանված՝ Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններից օգտվող համակարգի անդամի թույլտվությունը կասեցման որոշումը կայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը՝ կասեցման համապատասխան հիմքի բացահայտման պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

92. Կանոնների 90. կետի 1) ենթակետով սահմանված հիմքով Համակարգի անդամի կարգավիճակի կասեցման մասին որոշումն ընդունում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ խորհուրդը առաջիկա նիստին՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի ներկայացմամբ:

92.1. Կանոնների 90. կետի 6) ենթակետով սահմանված հիմքով Համակարգի անդամի կարգավիճակի կասեցման մասին որոշումն ընդունում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը՝ հիմքի առկայությունը բացահայտելու պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե կոնկրետ դեպքը սահմանող իրավական ակտում կամ

նորմում այլ իրավասու մարմին և/կամ ժամկետ նշված չէ:

93. Համակարգի անդամի որևէ կարգավիճակի (թույլտվության) կասեցման մասին որոշումը պետք է սահմանի.

- 1) կասեցման հիմքերը.
- 2) կասեցման ծավալը՝ մասնակի կամ ամբողջությամբ.
- 3) մասնակի կասեցման դեպքում՝ կիրառվող սահմանափակումների նկարագրությունը.
- 4) կասեցման հիմքերի վերացման ժամկետը և/կամ պայմանները:

94. Համակարգի անդամի որևէ կարգավիճակի (թույլտվության) կասեցման որոշումն այն ընդունելուց հետո անմիջապես ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգչային ցանցի կամ SWIFT համակարգի միջոցով ուղարկվում է համապատասխան Համակարգի անդամին և հրապարակվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում, ինչպես նաև ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգի միջոցով ուղարկվում է Համակարգի անդամին՝ այն ընդունվելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

95. Համակարգի անդամը պարտավոր է Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի իր կարգավիճակի (թույլտվության) կասեցման որոշման մասին տեղեկանալուց հետո անմիջապես այդ մասին հրապարակել իր ինտերնետային կայքում՝ հստակ ներկայացնելով կարգավիճակի կասեցման հիմքերը և ժամկետը, ինչպես նաև հրապարակել ծանուցում առ այն, որ Թողարկողները և/կամ Հաշվետերերը իրավունք ունեն սպասարկվել Համակարգի այլ անդամի կողմից՝ հղում անելով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքի այն բաժնին, որտեղ տեղադրված է համապատասխան Համակարգի անդամների ցանկը:

96. Եթե Հաշվի օպերատորի և/կամ ԿՇՀՀԱ-ի կարգավիճակի կասեցման ժամանակահատվածը գերազանցում է հինգ աշխատանքային օրը, ապա Հաշվի Օպերատորը կամ ԿՇՀՀԱ-ն նաև պարտավոր է իր կարգավիճակի կասեցման մասին տեղեկանալու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին հրապարակել իր ինտերնետային կայքում, եթե այդ ժամանակահատվածում Հաշվի Օպերատորը կամ ԿՇՀՀԱ-ն չի վերացնում կասեցման հիմքերը և կասեցման վերացման նպատակով չի դիմում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարին:

97. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի ամբողջությամբ կասեցման դեպքում պահպանվում են միայն Արժեթղթերի հաշիվներից պորտֆելի փոխանցման և հաշիվների փակման՝ Հաշվետերերի Հանձնարարականների կատարման, ինչպես նաև Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվից Հաշվետերերի դրամական միջոցների փոխանցման պարտավորությունները:

98. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի կասեցման ժամանակահատվածում Հաշվի օպերատորն իրավունք չունի Հաշվետերերից գանձել Կանոնների 97. կետով սահմանված Գործառնությունների կատարման համար սահմանված վճարները, սակայն պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիային վճարել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից այդ Ծառայությունների համար սահմանված վճարները, ինչպես նաև հատուցել տվյալ Հաշվի Օպերատորի կողմից սպասարկվող Թողարկողների՝ Հաշվի օպերատորի փոփոխության հետ կապված ուղղակի ծախսերը:

99. ԿՇՀՀԱ-ի կարգավիճակի կասեցման դեպքում պահպանվում է միայն Առևտրային արգելադրման ենթարկված արժեթղթերի Արգելադրման դադարեցման Հանձնարարականների՝ Ծրագրային համակարգում գրանցման պարտավորությունը:

99.1. Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակի կասեցման դեպքում Համակարգի ուղղակի մասնակիցը պահպանում է միայն արժեթղթերի փոխանցման և Արժեթղթերի հաշիվների փակման Գործառնությունների կատարման իրավունքը:

100. Կանոնների 90. կետի 1) ենթակետով սահմանված հիմքով Համակարգի անդամի որևէ կարգավիճակի կասեցումը կարող է վերացվել մինչև կասեցման ժամկետի ավարտը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ խորհրդի կողմից՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի միջնորդությամբ, եթե Համակարգի անդամը մինչև կասեցման

ժամկետի ավարտը վերացնում է կասեցման հիմքերը:

101. Կասեցման ժամկետում կասեցման հիմքերը չվերացնելու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը պարտավոր է դիմել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ խորհրդին կասեցման ժամկետը երկարաձգելու կամ կասեցված կարգավիճակի հետևանքների հարցով:

Գլուխ 15. Համակարգին անդամակցության կամ Համակարգի անդամի առանձին կարգավիճակների դադարեցումը

102. Համակարգին անդամությունը դադարեցվում է հետևյալ դեպքերում.

- 1) Համակարգի անդամի կարգավիճակ ստանալու նախապայման հանդիսացող գործունեությունների իրականացման լիցենզիաների կամ թույլտվությունների ուժը կորցրած ճանաչում.
- 2) Համակարգի անդամի լուծարման գործընթացի մեկնարկ.
- 3) Համակարգի անդամի սնանկություն.
- 4) Համակարգի անդամի կարգավիճակի հետևանքում, որը հետևանք է Համակարգի անդամի կողմից նորմատիվ իրավական ակտերով, Կանոններով, Համակարգի անդամի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև կնքված պայմանագրով կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի շրջաբերականով սահմանված պահանջների պարբերական կամ էական խախտումների, եթե կարգավիճակի հետևանքում անհրաժեշտ է Թողարկողների կամ Հաշվետերերի իրավունքների պաշտպանության համար.
- 5) Համակարգի անդամի կողմից Կանոններով սահմանված կարգով նրան շնորհված բոլոր կարգավիճակներից հրաժարման և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքված համապատասխան պայմանագրերի լուծում.
- 6) օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքեր:

103. ԿՇՀՀԱ-ի և/կամ Հակամարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակը դադարեցված է համարվում Կանոնների 102. կետի 1-3) և 5-6) ենթակետերով սահմանված դեպքերում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշման կայացման պահից, իսկ 4) ենթակետով սահմանված դեպքում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ խորհրդի որոշման կայացման պահից: Ընդ որում՝ սույն կետում նշված՝ գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշումներն ընդունվում են դադարեցման համապատասխան հիմքի առկայության մասին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի տեղեկանալու պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ դիտորդ խորհրդի որոշումը՝ դադարեցման համապատասխան հիմքի առկայության մասին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի տեղեկանալուն հաջորդող առաջիկա նիստում:

104. ԿՇՀՀԱ-ի և/կամ Հակամարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակի դադարեցման որոշումն այն ընդունվելուց հետո անմիջապես ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգի միջոցով ուղարկվում է համապատասխան Համակարգի անդամին և անմիջապես հրապարակվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում, ինչպես նաև առձեռն տրամադրվում է Համակարգի անդամին՝ այն ընդունվելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

105. ԿՇՀՀԱ-ի կարգավիճակի դադարեցման մասին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի որոշման մասին տեղեկանալու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում ԿՇՀՀԱ-ն պարտավոր է այդ մասին պատշաճ ծանուցել իր կողմից ԿՇՀՀԱ-ի գործառույթների շրջանակներում սպասարկվող անձանց: Ծանուցումը պետք է հստակ ներառի կարգավիճակի դադարեցման հիմքերը, ինչպես նաև դրույթ առ այն, որ սպասարկվող անձինք իրավունք ունեն սպասարկվել այլ ԿՇՀՀԱ-ների կողմից, և հղում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքի այն բաժնին, որտեղ տեղադրված է ԿՇՀՀԱ-ների ցանկը:

106. ԿՇՀՀԱ-ի և/կամ Հակամարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակի դադարեցման որոշման

հրապարակումից անմիջապես հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիան արգելափակում է Ծրագրային համակարգ տվյալ ԿՇՀՀԱ-ի և/կամ Հակամարզի ուղղակի մասնակցի մուտքի հնարավորությունը և իրականացնում է տվյալ ԿՇՀՀԱ-ի կողմից Առևտրային արգելադրման ենթարկված արժեթղթերի Արգելադրման դադարեցում:

107. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման որոշումը (բացառությամբ Հաշվի օպերատորի կողմից կարգավիճակից հրաժարման կամ օրենսդրությամբ նախատեսված այլ դեպքերի) կայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ խորհուրդը՝ դադարեցման հիմքի առկայության մասին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի տեղեկանալու պահին հաջորդող առաջիկա նիստում: Որոշմամբ սահմանվում են.

- 1) Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի հետևանքման հիմքերը.
- 2) Արժեթղթերի հաշիվների կառավարման և ռեեստրների վարման փոխանցման ժամկետները և պայմանները՝ հաշվի առնելով այն հանգամանքը, որ Հաշվետերերը և Թողարկողները պետք է հնարավորություն ունենան նոր Հաշվի օպերատորի հետ կնքելու համապատասխան պայմանագրեր:

108. Համակարգի անդամի կողմից Հաշվի օպերատորի կարգավիճակից հրաժարման դեպքում կարգավիճակի դադարեցման մասին որոշումն ընդունում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմինը: Որոշումը պետք է ներառի դրույթ Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարումից հետո Կանոնների 112-րդ կետով սահմանված՝ Հաշվետերերի կողմից ներկայացվող՝ արժեթղթերի փոխանցման և հաշիվների փակման Հանձնարարականների կատարման ժամանակահատվածի վերաբերյալ:

109. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման մասին որոշումն անմիջապես հրապարակվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում, ինչպես նաև ընդունվելուց երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգի միջոցով ուղարկվում է Համակարգի անդամին:

110. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակից հրաժարման դեպքում Համակարգի անդամը կարգավիճակից հրաժարման մասին պետք է գրավոր տեղեկացնի Կենտրոնական դեպոզիտարիային Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ Պայմանագրի լուծումից առնվազն երեք ամիս առաջ և պատշաճ կարգով ծանուցի իր կողմից սպասարկվող Թողարկողներին և Հաշվետերերին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ Պայմանագրի լուծումից առնվազն երկու ամիս առաջ: Ընդ որում, Թողարկողներին և/կամ Հաշվետերերին ծանուցումը պետք է ներառի կարգավիճակի դադարեցման ամսաթիվը, ինչպես նաև դրույթ առ այն, որ Թողարկողները և/կամ Հաշվետերերը իրավունք ունեն սպասարկվել այլ Հաշվի օպերատորի կողմից, որոնց ցանկը տեղադրված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում, և Հաշվի օպերատորը պարտավորվում է իր վրա վերցնել տվյալ Հաշվի օպերատորի կողմից սպասարկվող Թողարկողի կամ Հաշվետիրոջ կողմից Հաշվի օպերատորի փոփոխության հետ կապված բոլոր ուղղակի ծախսերը:

111. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է կարգավիճակի դադարեցման մասին որոշումը ստանալու պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին պատշաճ ծանուցում ուղարկել իր կողմից սպասարկվող Թողարկողներին և/կամ Հաշվետերերին: Ծանուցումը պետք է հստակ ներառի կարգավիճակի դադարեցման հիմքերը, Հաշվետերերի արժեթղթերի փոխանցման Ծառայության մատուցման ժամանակահատվածը, ինչպես նաև դրույթ առ այն, որ Թողարկողները և/կամ Հաշվետերերը իրավունք ունեն սպասարկվել այլ Համակարգի անդամի կողմից (ներառյալ՝ հղում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքի այն բաժնին, որտեղ տեղադրված է Համակարգի անդամների ցանկը), իսկ Հաշվի օպերատորը պարտավորվում է կրել իր կողմից սպասարկվող Թողարկողների և/կամ Հաշվետերերի՝ Հաշվի օպերատորի փոփոխության հետ կապված ուղղակի ծախսերը (այդ թվում՝ Դրամական հաշիվներում առկա միջոցների փոխանցման հետ կապված ծախսերը):

112. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման մասին որոշման ուժի մեջ մտնելու պահից Հաշվի օպերատորն իրավունք ունի մատուցել միայն Արժեթղթերի հաշիվներից

պորտֆելի փոխանցման և/կամ արժեթղթերի գրոյական մնացորդով հաշիվների փակման Ծառայությունները՝ առանց Հաշվետերերից այդ Ծառայությունների համար սահմանված գինը գանձելու իրավունքի, սակայն պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիային վճարել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից այդ Ծառայությունների համար սահմանված վճարները:

113. Եթե Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման որոշմամբ սահմանված ժամկետի ավարտի դրությամբ Համակարգում տվյալ Հաշվի օպերատորի սպասարկման ներքո դեռևս առկա են Արժեթղթերի գրոյական մնացորդով հաշիվներ, ապա դրանք ենթակա են փակման Հաշվի օպերատորի կողմից այդ ժամկետի ավարտից հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

114. Այն դեպքում, երբ Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման որոշմամբ սահմանված ժամկետից հետո Համակարգում տվյալ Հաշվի օպերատորի սպասարկման ներքո դեռևս առկա են Արժեթղթերի ոչ գրոյական մնացորդներով հաշիվներ, որոնց Հաշվետերերի կողմից չեն իրականացվել արժեթղթերի փոխանցմանն ուղղված գործողություններ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան արգելափակում է Հաշվի օպերատորի իրավասությունը նշված հաշիվների նկատմամբ:

115. Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման մասին որոշմամբ սահմանված ժամկետի ավարտի օրվան հաջորդող օրվանից տվյալ Հաշվի օպերատորի և Հաշվետերերի միջև կնքված պահառության պայմանագրերը համարվում են լուծված, իսկ Թողարկողների հետ կնքված ռեեստրի վարման պայմանագրերը շարունակում են գործել որպես ուղղակիորեն՝ առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքված պայմանագրեր մինչև Թողարկողի կողմից այլ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքումը: Սույն կետում նշված պայմանագրերի լուծվելու դեպքում պայմանագրերի կողմերի բոլոր ժամկետանց պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը: Սույն կետը չի գործում, եթե Հաշվի օպերատորի կարգավիճակի դադարեցման արդյունքում այլ Հաշվի օպերատոր ճանաչվում է նրա իրավահաջորդ: Այս դեպքում իրավահաջորդ Հաշվի օպերատորը ավտոմատ կերպով դառնում է պայմանագրի կողմ: Վերջինս պետք է այդ մասին պատշաճ ծանուցի նշված պայմանագրերի կողմ բոլոր հաճախորդներին:

115.1. Համակարգի ուղղակի մասնակցի կարգավիճակի դադարեցման մասին որոշման ուժի մեջ մտնելու պահից Համակարգի ուղղակի մասնակցից պահպանում է միայն արժեթղթերի փոխանցման և Արժեթղթերի հաշիվների փակման Գործառնությունների կատարման իրավունքը:

ՄԱՍ II. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

ԲԱԺԻՆ 3. ԱՆՎԱՆԱԿԱՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐԵՐԻ ՌԵԵՍՏՐԻ ՎԱՐՈՒՄ

Գլուխ 16. Թողարկողի ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումը և վերակնքումը

116. Թողարկողի Ռեեստրի վարումը Կենտրոնական դեպոզիտարիան ստանձնում է Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքմամբ:

Ռեեստրը ներառում է տեղեկություններ.

(1) թողարկողի մասին.

(2) թողարկողի արժեթղթերի մասին (արժեթղթերի յուրաքանչյուր դասի և/կամ տեսակի համար առանձին).

(3) գրանցված սեփականատերերի (անվանատերերի) և նրանց անձնական հաշիվներում հաշվառված՝ նրանց պատկանող (նրանց անվամբ գրանցված) արժեթղթերի մասին.

(4) գրանցված սեփականատերերի (անվանատերերի) անձնական հաշիվներով կատարվող փոխանցումների մասին.

(5) արժեթղթերի հավաստագրերի մասին (թողարկողի արժեթղթերի յուրաքանչյուր դասի համար առանձին):

117. Բացառությամբ Կանոններով սահմանված դեպքերի, Թողարկողի Ռեեստրի վարմամբ պայմանավորված Ծառայությունները Կենտրոնական դեպոզիտարիան մատուցում է Հաշվի օպերատորների միջնորդությամբ, որտեղ Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնում է այն Հաշվի օպերատորը, որի միջնորդությամբ Թողարկողի հետ կնքվել է Ռեեստրի վարման պայմանագիր: Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի անդամների ռեեստրը կարող է վարել նաև ուղղակիորեն (առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության), իսկ առցանց եղանակով գրանցված ոչ հրապարակային ներդրումային ֆոնդերի ռեեստրը կարող է վարել նաև ուղղակիորեն (առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության): Այդ դեպքերում Կենտրոնական դեպոզիտարիային թողարկողի իրավահարաբերությունների վրա տարածվում են սույն գլխով Հաշվի օպերատորի և թողարկողի նկատմամբ սահմանված պահանջները՝ հաշվի առնելով դրանց կիրառելիության հնարավորությունները:

118. Եթե Թողարկողն ունի Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագիր, ապա Ռեեստրի վարմամբ պայմանավորված բոլոր Ծառայություններից օգտվելու համար Թողարկողը պետք է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ վերակնքի Ռեեստրի վարման պայմանագիրը Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ: Ռեեստրի վարման պայմանագիրը վերակնքվում է նաև այն դեպքում, երբ Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև արդեն իսկ առկա է Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագիր, սակայն Թողարկողը ցանկություն է հայտնել վերակնքել այդ պայմանագիրը և սպասարկվել մեկ այլ Հաշվի Օպերատորի կողմից կամ դադարեցվել է Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորի կարգավիճակը, կամ Թողարկողը Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կնքում է այնպիսի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր, որոնց Ռեեստրը՝ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ առանց դրա, նախկինում վարվել է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից:

119. Եթե Թողարկողը թողարկել և/կամ թողարկում է մեկից ավելի դասի կամ տեսակի այնպիսի արժեթղթեր, որոնց համար օրենքով և/կամ թողարկման պայմաններով նախատեսված է դրանց սեփականատերերի ռեեստրների վարում, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան Ռեեստրի վարմամբ պայմանավորված Ծառայություններն այդ Թողարկողին մատուցում է միևնույն Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ և պայմանով, որ Թողարկողը Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կվերակնքի նաև Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ առանց դրա Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ նախկինում կնքված և գործող Ռեեստրի վարման պայմանագրերը, եթե այդպիսիք կան: Սույն կետում նշված պայմանի կատարումից Թողարկողի հրաժարվելու դեպքում տվյալ Հաշվի Օպերատորը պետք է հրաժարվի տվյալ Թողարկողի հետ որևէ Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելուց:

120. Ռեեստրավարման ենթակա յուրաքանչյուր դասի կամ տեսակի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման համար Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) Թողարկողի պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը և հարկ վճարողի հաշվառման համարը (<ՎՀՀ) կամ այլ համարժեք համարը (ոչ ռեզիդենտ թողարկողների դեպքում) հավաստող փաստաթուղթ (առկայության դեպքում).
- 2) Թողարկողի գործադիր մարմնի լիազորությունները հաստատող փաստաթղթի պատճենը.
- 3) տեղեկանք արժեթղթերի հավաստագրերի առկայության (տպագրման) մասին.

- 4) ավարտված և արդյունքներն ամրագրած տեղաբաշխման գործընթացի արդյունքում ձևավորված արժեթղթերի (առկայության դեպքում) սեփականատերերի (Անվանատերերի) ցուցակը՝ թղթային և էլեկտրոնային եղանակներով՝ ըստ Կանոնների Հավելված 5-ի՝ ներառելով նաև տեղեկություններ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ: Ընդ որում, ներկայացվող ցուցակում պարտադիր լրացման ենթակա են յուրաքանչյուր Սեփականատիրոջ/Անվանատիրոջ ազգանունը և անունը կամ անվանումը, անձնագրի կամ պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի տվյալները (բացառությամբ պետական մարմինների), համապատասխան դասի (առկայության դեպքում) բաժնետոմսերով սեփականատիրոջը տրամադրվող ձայների քանակը: Թղթային տարբերակը պետք է վավերացված լինի Թողարկողի կնիքով (առկայության դեպքում) և ստորագրված գործադիր մարմնի ղեկավարի կամ նրա կողմից լիազորված անձի կողմից՝ (այս դեպքում ներկայացվում է նաև պատշաճ ձևով տրված լիազորագիրը): Ցուցակը կամ դրան ուղեկցող գրությունը պետք է նաև պարունակի դրույթ, որ տեղեկությունները ներառված են լավագույն իրազեկվածության պայմաններում, իսկ եթե առկա են նաև տեղեկություններ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ, ապա ցուցակին կից պետք է ներկայացվեն նաև այդ սահմանափակումների հիմք հանդիսացող փաստաթղթերը կամ դրանց պատճենները.
 - 5) եթե Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելիս Թողարկողն իրականացնում է նախկինում տեղաբաշխված արժեթղթերի լրացուցիչ տեղաբաշխում, որի գործընթացը դեռ չի ավարտվել, կամ Թողարկողի հետ կնքվում է այնպիսի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր, որոնց տեղաբաշխումը դեռ չի իրականացվել կամ ավարտվել՝ այսինքն՝ տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի վաճառքի գործընթացը դեռ չի իրականացվել, իրականացվել է մասամբ, կամ տվյալ արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքները դեռ չեն ամրագրվել, ապա Թողարկողը Հաշվի օպերատորին տեղեկություններ է ներկայացնում տեղաբաշխվող արժեթղթերի բնութագրիչների (դասը, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տեսակը, քանակը, անվանական արժեքը և այլն), տվյալ արժեթղթերի թողարկման որոշման, տեղաբաշխման կարգի, պայմանների և ժամկետների վերաբերյալ՝ նկատի ունենալով, որ արժեթղթերի տեղաբաշխման գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելուց հետո՝ Կանոններով սահմանված կարգով.
 - 6) ռեեստրավարման ենթակա արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ ծածկագրի (ԱՄՏԾ) և/կամ արժեթղթերի նույնականացնող ծածկագրի (ԱՆԾ) շնորհման հայտ (այսուհետ՝ Հայտ), որը լրացվում և ներկայացվում է՝ համաձայն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրի շնորհման» կարգի, կամ տեղեկություններ տվյալ արժեթղթերին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից շնորհված և գործող ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի վերաբերյալ, եթե այդպիսիք առկա են, և եթե ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի շնորհման և պահպանման նպատակներով նախկինում ներկայացված տեղեկությունները փոփոխված չեն.
 - 7) Թողարկողի գործող կանոնադրության պատճենը, եթե ներկայացված չէ Հաշվի օպերատորին.
 - 8) Թողարկողի վճարային գործակալի վերաբերյալ տեղեկություններ, որն իրավասու է Թողարկողի անունից կատարելու վճարումներ արժեթղթերի սեփականատերերին (առկայության դեպքում).
 - 9) Հաշվի Օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ լրացուցիչ փաստաթղթեր:
- 120.1. Եթե ոչ ռեզիդենտ Թողարկողը սույն գլխով սահմանված փաստաթղթերը ներկայացնում է օտարերկրյա արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման համար, ապա, ի լրումն Կանոնների 120-րդ կետով սահմանված փաստաթղթերի, Թողարկողը պետք է ներկայացնի

նաև գրավոր հավաստում առ այն, որ իր թողարկած օտարերկրյա արժեթղթերի Ռեեստրի վարումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից արգելված չէ և չի հակասում իր ռեզիդենտության երկրի օրենսդրությանը: Սույն կետում նշված գրավոր հավաստումը պետք է պարունակի նաև հայտարարություն առ այն, որ Թողարկողի օտարերկրյա արժեթղթերի ռեեստրի՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից վարման շրջանակներում և առնչությամբ Թողարկողի ռեզիդենտության երկրի օրենսդրության հետ կապված ցանկացած տեսակի խնդիրների առաջացման ռիսկերը ամբողջությամբ կրում է Թողարկողը:

Կենտրոնական դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն չեն կրում օտարերկրյա արժեթղթերի Ռեեստրի վարման շրջանակներում և առնչությամբ Թողարկողի ռեզիդենտության երկրի օրենսդրության հետ կապված ցանկացած տեսակի խնդիրների և ռիսկերի համար:

121. Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման դեպքում Թողարկողը չի ներկայացնում սույն գլխի 120. կետի 3) և 4) ենթակետերով սահմանված փաստաթղթերը, սակայն պետք է Հաշվի Օպերատորին տեղեկություններ տրամադրի Կանոնների 239. կետի 5) ենթակետով սահմանված՝ Թողարկողի Արժեթղթերի հաշվի առկայության վերաբերյալ՝ առկայության դեպքում նաև տեղեկություններ տրամադրելով այդ հաշվին հաշվեգրված արժեթղթերի վերաբերյալ:

122. Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման դեպքում որպես տեղեկությունների սկզբնաղբյուր հիմք են ընդունվում Համակարգում առկա տեղեկությունները:

Եթե ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման ժամանակ առկա են Թողարկողին և նրա տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի Ռեեստրին վերաբերող և դեռ Համակարգում չգրանցված տեղեկությունների փոփոխություններ, կամ Հաշվի օպերատորը բացահայտում է այդպիսի փոփոխությունների առկայությունը, և Թողարկողը չի ներկայացնում փոփոխությունների գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը (ԱՄՏԾ-ի կամ ԱՆԾ-ի բացակայության դեպքում՝ նշելով արժեթղթերի դասը և/կամ տեսակը), կամ չի վճարում գրանցման համար անհրաժեշտ վճարները, ապա Ռեեստրի վարման պայմանագիրը վերակնքվում է նշված փոփոխությունների գրանցման համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը Թողարկողի կողմից ներկայացնելուց, ինչպես նաև անհրաժեշտ վճարումները կատարելուց հետո, եթե վճարումների վերաբերյալ Հաշվի օպերատորի և Թողարկողի միջև այլ պայմանավորվածություն առկա չէ:

123. Եթե Թողարկողը տվյալ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ արդեն կնքել (վերակնքել) է Ռեեստրի վարման պայմանագիր, ապա Թողարկողը հետագայում Ռեեստրի վարման պայմանագրեր կնքելիս կարող է տվյալ Հաշվի օպերատորին չներկայացնել Կանոնների 121. կետով սահմանված և արդեն ներկայացված տեղեկությունները (փաստաթղթերը)՝ Հաշվի Օպերատորին ներկայացնելով հավաստում առ այն, որ չներկայացվող տեղեկությունները (փաստաթղթերը) փոփոխության չեն ենթարկվել:

124. Հաշվի օպերատորը, հավաստիանալով, որ Թողարկողի կողմից ներկայացված տեղեկություններում առկա չեն անհամապատասխանություններ ու թերություններ, փաստաթղթերը կազմված և հաստատված են պատշաճ կերպով, և որ Թողարկողի կողմից կատարված են տվյալ Հաշվի օպերատորի իրավական ակտերով սահմանված, իսկ պայմանագրի վերակնքման դեպքում՝ նաև Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և/կամ նախկին Հաշվի օպերատորի (Հաշվի օպերատորի փոփոխության դեպքում) նկատմամբ Ծառայությունների հետ կապված դրամական պարտավորությունները, Թողարկողի հետ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում կնքում է Ռեեստրի վարման պայմանագիր:

Եթե նշված պայմանագիրը կնքելիս որևէ փաստաթղթով չի հավաստվում Թողարկողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի կազմը, ապա կազմվում է Թողարկողի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի հանձնման-ընդունման ակտ, որը ստորագրվում և կնքվում է (կնիքի առկայության դեպքում) Հաշվի օպերատորի և Թողարկողի կողմից:

125. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի նկատմամբ Ծառայությունների հետ կապված՝

Թողարկողի դրամական պարտավորությունների վերաբերյալ տեղեկությունները Հաշվի օպերատորը կարող է ստանալ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքի միջոցով կամ անմիջական հարցման արդյունքում:

Եթե Հաշվի օպերատորների միջև Ծառայությունների հետ կապված՝ Թողարկողի դրամական պարտավորությունների ճշտման այլ եղանակի վերաբերյալ համաձայնություն առկա չէ, ապա Հաշվի օպերատորի փոփոխության դեպքում նախկին Հաշվի օպերատորի նկատմամբ Թողարկողի՝ սույն կետում նշված դրամական պարտավորությունները ճշտելու նպատակով Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման օրը կամ մինչ այդ՝ նախկին Հաշվի օպերատորի հետ համաձայնեցված օրը՝ մինչև ժամը 16⁰⁰-ը, նոր Հաշվի օպերատորը նախապես հեռախոսով զգուշացնելուց հետո ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգի միջոցով հարցում է ուղարկում Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորին, որն այն ստանալուց հետո պարտավոր է մեկ ժամվա ընթացքում նոր Հաշվի օպերատորին տեղեկություններ տրամադրել Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման օրվա դրությամբ իր հանդեպ Թողարկողի՝ Ծառայությունների հետ կապված դրամական պարտավորությունների վերաբերյալ: Եթե Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորը սույն պարբերությամբ սահմանված ժամկետում նոր Հաշվի օպերատորին չի տրամադրում անհրաժեշտ տեղեկությունները, ապա նոր Հաշվի օպերատորն իրավունք ունի Թողարկողի հետ Ռեեստրի վարման պայմանագիրը կնքել առանց հաշվի առնելու նախկին Հաշվի օպերատորի նկատմամբ Թողարկողի դրամական պարտավորությունները:

126. Կանոնների 124. և 125. կետերի խախտմամբ Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան և/կամ նախկին Հաշվի օպերատորն իրավունք ունեն նոր Հաշվի օպերատորից պահանջել Թողարկողի՝ Ծառայությունների հետ կապված դրամական պարտավորությունների կատարումը:

127. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է Ռեեստրի վարման պայմանագրի մեկ բնօրինակը և Հայտի բնօրինակը (կիրառելիության դեպքում) Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնել Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման պահից յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ դրանց և Կանոնների 120. կետի 4) և 6) ենթակետերով սահմանված և ներկայացված (եթե ներկայացումը պարտադիր է) փաստաթղթերի էլեկտրոնային տարբերակները՝ մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգի իրավասու հասցեից:

128. Եթե Թողարկողը Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կնքում է Ռեեստրի վարման պայմանագիր այնպիսի արժեթղթերի համար, որոնց Ռեեստրի վարումը չի իրականացվում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, և Ծրագրային համակարգում բացակայում են Թողարկողի վերաբերյալ տվյալները, ապա Հաշվի օպերատորը մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ տվյալները մուտքագրում է Ծրագրային համակարգ, իսկ Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հաշվի օպերատորից համապատասխան տեղեկությունները ստանալուց հետո մուտքագրում է Թողարկողի արժեթղթերի վերաբերյալ համապատասխան տվյալները:

129. Եթե Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելիս Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացրել է Կանոնների 120. կետի 4) ենթակետով սահմանված՝ անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակը, որի էլեկտրոնային տարբերակը Հաշվի օպերատորի կողմից ՀՀ Կենտրոնական բանկի ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգի միջոցով ուղարկվել է Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ Թողարկողի արժեթղթերը դրանց սեփականատերերի (անվանատերերի) Արժեթղթերի հաշիվներին հաշվեգրելու համար, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակի էլեկտրոնային տարբերակը ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում սույն կետում նշված ցուցակում ներառված տվյալների հիման վրա արժեթղթերի սեփականատերերի համար բացում է Արժեթղթերի ժամանակավոր հաշիվներ՝ դրանցում հաշվեգրելով համապատասխան քանակի արժեթղթերը, ինչպես նաև արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակումների վերաբերյալ տեղեկությունները, եթե այդպիսիք կան:

130. Եթե Թողարկողի կողմից ներկայացված անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի

(Անվանատերերի) ցուցակում ներառված՝ որևէ անձի վերաբերող տեղեկություններում նշված են նաև Ծրագրային համակարգում այդ անձի համար արդեն բացված Արժեթղթերի հաշվի համարը կամ տվյալ անձի անձնագրային տվյալները՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, կամ պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի տվյալները՝ իրավաբանական անձի դեպքում, որոնց հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է նույնականացել նշված անձի անվամբ Համակարգում առկա արժեթղթերի սեփականատիրոջ (Անվանատիրոջ) հաշիվը, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան արժեթղթերը հաշվեգրում է այդ հաշվին:

131. Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման պահից երեք աշխատանքային օրվա կամ Թողարկողի հետ համաձայնեցված ավելի երկար ժամկետի ընթացքում Հաշվի օպերատորը Թողարկողին անվճար տրամադրում է արժեթղթերի գրանցված սեփականատերերի (Անվանատերերի) ցուցակ:

132. Ռեեստրի վարման Ծառայությունների մատուցման և Ռեեստրի վարման Ծառայության սակագնի հաշվարկման սկիզբ է համարվում Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման օրը: Եթե Թողարկողը ներդրումային ֆոնդ է, ապա Ռեեստրի վարման Ծառայության սակագնի հաշվարկն ապահովելու նպատակով այն (պայմանագրային ֆոնդի դեպքում՝ ֆոնդի կառավարիչը) պարտավոր է յուրաքանչյուր ամսվա, իսկ միջակայքային ֆոնդերի դեպքում՝ եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը Հաշվի օպերատորին ներկայացնել տվյալ օրվա դրությամբ ֆոնդի փայերի հաշվարկային արժեքը: Հաշվի օպերատորը պարտավոր է ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ հաշվարկային արժեքը մուտքագրել Համակարգ:

133. Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումը (վերակնքումը) պետք է զուգորդվի տվյալ Հաշվի Օպերատորի հետ պահառության պայմանագրի կնքումով, եթե Թողարկողն ունի հետգնված (ծեռքբերված) և չմարված տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթեր (և, մասնավորապես՝ Համակարգում ունի ոչ գրոյական մնացորդով Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ), և եթե Թողարկողը տվյալ Հաշվի օպերատորի հետ դեռ չի կնքել նման պայմանագիր: Եթե Թողարկողը սույն կետում սահմանված դեպքում հրաժարվում է տվյալ Հաշվի օպերատորի հետ կնքել նշված արժեթղթերի պահառության պայմանագիր, ապա Հաշվի օպերատորը պետք է մերժի նաև Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումը:

134. Թողարկողի արժեթղթերի պահառության պայմանագրի կնքման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում Հաշվի օպերատորը Թողարկողի համար բացում է Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ, եթե Ծրագրային համակարգում տվյալ Թողարկողի համար առկա չէ տվյալ Հաշվի օպերատորի միջոցով բացված Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ ակտիվ կարգավիճակով: Ընդ որում, մինչև Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի բացումը Հաշվի Օպերատորը ստուգում է Ծրագրային համակարգում տվյալ Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի առկայությունը ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակով: Առկայության դեպքում այն վերաբացվում է Կանոններով սահմանված կարգով:

135. Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագրի (պայմանագրերի) վերակնքման դեպքում նախկինում կնքված Ռեեստրի վարման և, առկայության դեպքում՝ Թողարկողի արժեթղթերի պահառության պայմանագրերը համարվում են լուծված Ռեեստրի վարման պայմանագրի (պայմանագրերի) վերակնքման պահից:

Սույն կետում նշված պայմանագրերի լուծվելու դեպքում պայմանագրերի կողմերի բոլոր ժամկետանց պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը:

136. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքումից կամ վերակնքումից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տվյալ Հաշվի օպերատորին տալիս է տվյալ Թողարկողին սպասարկելու հասանելիություն, եթե արդեն տրված չէ, իսկ Հաշվի օպերատորի փոխվելու դեպքում միաժամանակ արգելափակում է նախկին Հաշվի օպերատորի՝ Թողարկողին սպասարկելու հասանելիությունը և ծանուցում վերջինիս տվյալ Թողարկողի հետ Ռեեստրի վարման և Թողարկողի արժեթղթերի պահառության

պայմանագրերի լուծման վերաբերյալ: Եթե Ռեեստրի վարման պայմանագրի վերակնքման ժամանակ Թողարկողի համար բացվել է Թողարկողի արժեթղթերի նոր հաշիվ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում նախկին Հաշվի օպերատորին տեղեկացնում է նաև Թողարկողի նոր արժեթղթերի հաշվի համարի վերաբերյալ: 137. Ծանուցումը ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում նախկին Հաշվի օպերատորը պարտավոր է փակել իր կողմից բացված Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվը՝ եթե այդ հաշիվն ունի զրոյական մնացորդ: Եթե Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի մնացորդը զրոյական չէ, ապա նախկին Հաշվի Օպերատորը պարտավոր է Թողարկողի արժեթղթերի նոր հաշվի համարի վերաբերյալ տեղեկացումը ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ հաշվում առկա հետգնված կամ ձեռք բերված արժեթղթերի պորտֆելը փոխանցել տեղեկացման մեջ նշված Արժեթղթերի հաշվին և փակել իր կողմից բացված Թողարկողի Արժեթղթերի հաշիվը:

Գլուխ 17. Արժեթղթերի տեղաբաշխմամբ պայմանավորված Գործառնություններ

138. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է արժեթղթերի առաջնային տեղաբաշխման կամ լրացուցիչ տեղաբաշխման Գործառնությունների ձևով:

139. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Գործառնությունը Համակարգում գրանցելու համար անհրաժեշտ է, որ Թողարկողն ունենա Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ (Կանոններով սահմանված դեպքում՝ առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության) կնքված՝ տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիր և Հաշվի օպերատորին (Կենտրոնական դեպոզիտարիային) ներկայացնի արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) որոշման պատճենը, ինչպես նաև արժեթղթերի տեղաբաշխման կարգը, պայմանները և ժամկետները սահմանող փաստաթղթի պատճենը, եթե նշված տեղեկությունները ներառված չեն արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) որոշման մեջ: Աշխատակիցների բաժնետիրացման ծրագրի հիման վրա աշխատակիցների միջև արժեթղթերի տեղաբաշխման գործառնությունը Համակարգում գրանցելու համար անհրաժեշտ է, որ Թողարկողը, ի հավելումն վերը նշված փաստաթղթերի, Հաշվի օպերատորին (Կենտրոնական դեպոզիտարիային) ներկայացնի նաև համապատասխան բաժնետիրացման ծրագրի, կամ, եթե համապատասխան կարգը սահմանված է ընկերության կանոնադրությամբ, ընկերության կանոնադրության պատճենը և յուրաքանչյուր աշխատակցի՝ համապատասխան Արժեթղթերի տեղաբաշխման առնչությամբ տրված գրավոր համաձայնությունը, իսկ Կանոնների 608. կետում սահմանված ծառայությունից օգտվելու դեպքում՝ յուրաքանչյուր աշխատակցի Արժեթղթերի հաշվում տեղաբաշխման արդյունքում գրանցման ենթակա արժեթղթերի նկատմամբ սահմանափակումների գրանցման հանձնարարական, որում պարտադիր կերպով պետք է նշված լինեն սահմանափակումների բնույթը և ժամկետները, ինչպես նաև ցուցակ, որը պետք է ներառի տեղաբաշխման արդյունքում աշխատակիցներին տրամադրվող բոլոր արժեթղթերի նկատմամբ կիրառվող սահմանափակումները՝ ըստ յուրաքանչյուր աշխատակցի և արժեթղթի՝ յուրաքանչյուր սահմանափակման բնույթի և ժամկետի մասին առանձին նշումով:

140. Տեղաբաշխվող արժեթղթերը Համակարգում կարող են ներառվել միայն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման» կարգի համաձայն դրանց շնորհված ԱՆԾ-ի կամ ԱՄՏԾ-ի հիմքով:

Լրացուցիչ կամ նոր տեսակի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման ավարտից հետո Թողարկողին և նրա արժեթղթերին վերաբերող տեղեկությունների փոփոխության, ինչպես նաև տեղաբաշխված արժեթղթերին Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ԱՄՏԾ-ի շնորհման (եթե տվյալ արժեթղթերին այն դեռևս շնորհված չէ) նպատակով Թողարկողը իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ պետք է Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման արդյունքների պաշտոնական ամրագրումը հավաստող, ինչպես նաև Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի միջազգային

տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման» կարգով սահմանված փաստաթղթերը: Արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների պաշտոնական ամրագրումը հավաստող փաստաթուղթը չի ներկայացվում այն դեպքում, երբ արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացվել է Կարգավորվող շուկայի օպերատորի առաջնային տեղաբաշխման հարթակում:

141. Լրացուցիչ կամ նոր դասի կամ տեսակի բաժնետոմսերի տեղաբաշխման դեպքում մինչև այդ արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների պաշտոնական ամրագրումը հավաստող փաստաթղթերը Թողարկողի կողմից իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացման հաջորդ օրը Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգում սահմանափակում է տեղաբաշխված (ծեռք բերված) բաժնետոմսերով գործառնություն իրականացնելու (ծայնի իրավունք տվող արժեթղթերի դեպքում՝ նաև ծայնի իրավունքի մասին տեղեկատվության տրամադրման) հնարավորությունը:

142. :

143. Կանոնների 141. կետում սահմանված դեպքում և ժամանակահատվածում Հաշվի օպերատորներին արգելվում է սահմանափակման ներքո գտնվող բաժնետոմսերի փոխանցման կամ արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների փոփոխման Հանձնարարականների կատարումը:

144. Եթե Թողարկողն իրականացնում է նոր դասի կամ տեսակի արժեթղթերի տեղաբաշխում, որի նպատակով կնքել է Ռեեստրի վարման պայմանագիր, և տվյալ արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) համար սահմանված ժամկետներում Համակարգում չի գրանցվել տվյալ արժեթղթերի՝ Հաշվետիրոջ հաշվում ամրագրման որևէ գործառնություն, ապա տվյալ դասի կամ տեսակի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիրը լուծվում է Թողարկողի ներկայացրած դիմումի հիման վրա:

145. Եթե թողարկվող արժեթղթերի տեղաբաշխումը նախատեսվում է իրականացնել Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով, ապա Թողարկողի Հանձնարարականի հիման վրա Հաշվի օպերատորը բացում է տեղաբաշխվող Արժեթղթերի հաշիվ, որում տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի ծավալը հաշվեգրվում է առնվազն Կարգավորվող շուկայում տեղաբաշխման իրականացման նախորդ օրը՝ Թողարկողի Հանձնարարականի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի՝ արժեթղթերի տեղաբաշխման վերաբերյալ որոշման պատճենի հիման վրա: Թողարկողի Հանձնարարականում պետք է նշվեն արժեթղթերի տեղաբաշխման սկզբի և ավարտի ժամկետները կամ դրանց որոշման կարգը:

146. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից ներկայացված ծանուցման հիման վրա Կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրված արժեթղթերից տարբերվող տարբերակիչ ծածկագիր ունեցող՝ տեղաբաշխման ենթակա արժեթղթերի համար Ծրագրային համակարգում ապահովում է Առևտրային արգելադրում կատարելու հնարավորություն, որը դադարեցվում է Կարգավորվող շուկայում տեղաբաշխման ավարտից անմիջապես հետո՝ մինչև տվյալ արժեթղթերի՝ Կարգավորվող շուկայում առևտրին թույլատրումը:

147. Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով արժեթղթերի տեղաբաշխումն ապահովելու համար տեղաբաշխվող Արժեթղթերի հաշվին հաշվեգրված արժեթղթերը պետք է Կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում Առևտրային արգելադրման ենթարկվեն տեղաբաշխումն իրականացնող ԿՇՀԱԱ-ի կողմից:

148. Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգի միջոցով արժեթղթերի ձեռք բերման դեպքում գործարքի միջնորդ կամ մասնակից ԿՇՀԱԱ-ները պետք է անմիջապես իրականացնեն ձեռք բերված արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման դադարեցում:

149. Եթե Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով արժեթղթերի տեղաբաշխման ավարտի դրությամբ տեղաբաշխվող Արժեթղթերի հաշվում դեռ առկա են արգելադրված արժեթղթեր, ապա տվյալ արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացնող ԿՇՀԱԱ-ն պետք է տեղաբաշխման ավարտի օրը Կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում իրականացնի այդ արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման դադարեցում:

150. Կարգավորվող շուկայի արժեթղթերի տեղաբաշխման համակարգով արժեթղթերի տեղաբաշխման դեպքում միջոցների դեպոնացումը, ապադեպոնացումը, արժեթղթերով կնքված գործարքների քլիրինգը և վերջնահաշվարկը կատարվում են Կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

151. Եթե արժեթղթերի տեղաբաշխման ավարտի դրությամբ տեղաբաշխվող Արժեթղթերի հաշվում դեռ առկա են չտեղաբաշխված (մնացորդային) արժեթղթեր, ապա դրանք չեղարկվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից՝ Հաշվի օպերատորի ներկայացմամբ:

152. Տեղաբաշխվող Արժեթղթերի հաշիվը փակվում է Թողարկողի պահանջով կամ Հաշվի օպերատորի հետ Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման դեպքում՝ միաժամանակ չեղարկելով այդ հաշվին առկա չտեղաբաշխված (մնացորդային) արժեթղթերը, եթե այդպիսիք կան:

153. Կարգավորվող շուկայից դուրս իրականացվող արժեթղթերի տեղաբաշխման պարագայում Թողարկողը կամ տեղաբաշխողն արժեթղթերի տեղաբաշխման գործարքների արդյունքները Համակարգում ամրագրելու համար այդ արժեթղթերի Ռեեստրի վարումը միջնորդավորող Հաշվի օպերատորին պետք է ներկայացնի արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարականներ, որոնք պետք է պարունակեն հետևյալ պարտադիր տեղեկությունները.

- 1) արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և Արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) թողարկված արժեթղթերի քանակը.
- 3) տեղաբաշխված արժեթղթերի քանակը (արժեթղթերի տեղաբաշխումն ավարտված լինելու դեպքում).
- 4) տեղաբաշխված արժեթղթերը ձեռք բերող անձի անունը, ազգանունը (անվանումը), նրա ակտիվ կարգավիճակով Արժեթղթերի հաշվի համարը (բացառությամբ այն դեպքերի, երբ արժեթղթերը Թողարկողի կողմից տեղաբաշխվում են որպես շահութաբաժին), ձեռքբերած արժեթղթերի քանակը և ձեռքբերման գինը.
- 5) նշում արժեթղթերի տեղաբաշխման վերջնական շահառուի վերաբերյալ (եթե արժեթղթերը փոխանցվում են Անվանատիրոջ հաշվին).
- 6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

154. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարականները Ծրագրային համակարգ մուտքագրելու արդյունքում Ծրագրային համակարգը ստուգում է Հանձնարարականում նշված արժեթղթերի հաշվեհամարների և արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագրի համապատասխանությունը Ծրագրային համակարգում առկա տեղեկությունների հետ: Անհամապատասխանությունների բացակայության դեպքում գործառնությունը գրանցվում է Համակարգում:

155. Արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարականներում և Ծրագրային համակարգում առկա տեղեկատվության համադրության արդյունքում անհամապատասխանությունների հայտնաբերման դեպքում Ծրագրային համակարգը մերժում է արժեթղթերի տեղաբաշխման Հանձնարարականի կատարումը, որի մասին համապատասխան հաղորդագրությամբ տեղեկացվում է Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորը:

Գլուխ 18. Կորպորատիվ գործողությունների հետ կապված Գործառնություններ

156. Արժեթղթերով հավաստվող իրավունքների ծագման, փոփոխման կամ դադարեցման մասին Թողարկողի որոշմամբ պետք է հստակ որոշվի այն ամսաթիվը, որի հիման վրա որոշվում են այն անձինք, որոնց վրա տարածվում է այդ որոշումը: Եթե Թողարկողի որոշումից հստակ չի որոշվում սույն կետում նշված ամսաթիվը, ապա որպես այդպիսի ամսաթիվ ընդունվում է Թողարկողի համապատասխան որոշման ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը, եթե այդպիսի ամսաթիվ

սահմանված է որոշմամբ, իսկ որոշման ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ սահմանված չլինելու դեպքում՝ որոշման ընդունման ամսաթիվը:

157. Եթե Կորպորատիվ գործողության գրանցման ժամանակ պարզվում է, որ Կորպորատիվ գործողության վերաբերյալ Թողարկողի որոշմամբ սահմանված՝ անձանց և/կամ նրանց պատկանող արժեթղթերին վերաբերող տեղեկությունները տարբերվում են Համակարգում առկա տեղեկություններից, ապա Թողարկողի Կորպորատիվ գործողության գրանցման համար հիմք են ընդունվում Համակարգում առկա տեղեկությունները: Եթե Թողարկողն իրականացրել է մի քանի Կորպորատիվ գործողություններ, ապա դրանցից յուրաքանչյուրով պայմանավորված գործառնությունները Համակարգում գրանցվում են առանձին՝ հաշվի առնելով գործողությունների իրականացման հերթականությունը:

158. Եթե Թողարկողն իրականացնում է արդեն տեղաբաշխված արժեթղթերի լրացուցիչ տեղաբաշխում կամ նոր դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի տեղաբաշխում, ապա մինչև այդ գործընթացի ավարտը (մինչև լրացուցիչ կամ նոր դասի (տեսակի) արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքների՝ օրենքով սահմանված կարգով հաստատումը և/կամ կանոնադրության համապատասխան փոփոխությունների գրանցումը՝ եթե արժեթղթերի տեղաբաշխման արդյունքները պետք է արտացոլվեն կանոնադրությունում) լրացուցիչ կամ նոր տեղաբաշխվող արժեթղթերին առնչվող Կորպորատիվ գործողություններով պայմանավորված գործառնությունները (բացառությամբ տվյալ արժեթղթերը չեղյալ համարելու դեպքի) Համակարգում գրանցման ենթակա չեն:

159. Արժեթղթերի անվանական արժեքի փոփոխմամբ, համախմբմամբ, բաժանմամբ պայմանավորված գործառնությունների գրանցման դեպքում Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Կորպորատիվ գործողության Հանձնարարական, որում և որին կից պետք է ներկայացվեն հետևյալ տեղեկությունները և փաստաթղթերը.

- 1) Թողարկողի անվանումը և փոխարկվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) Կորպորատիվ գործողության նկարագիրը.
- 3) արժեթղթերի փոխարկման գործակիցը.
- 4) արժեթղթերի քանակը և անվանական արժեքը մինչև փոխարկումը և փոխարկումից հետո.
- 5) Կորպորատիվ գործողություն իրականացնելու մասին Թողարկողի իրավասու մարմնի որոշման պատճենը.
- 6) Հայտ՝ ըստ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի միջազգային տարբերակիչ և նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման» կարգի.
- 7) Թողարկողի կանոնադրության փոփոխությունը (փոփոխված կանոնադրությունը) և դրա պետական գրանցման փաստաթղթերի պատճենները, եթե Կորպորատիվ գործողությունը հանգեցրել է Թողարկողի կանոնադրության փոփոխությանը.
- 8) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

160. Թողարկողի որոշմամբ մեկ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի՝ մեկ այլ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերով փոխարկմամբ պայմանավորված գործառնությունների գրանցման համար, ի լրումն Կանոնների 159. կետով սահմանված տեղեկությունների (փաստաթղթերի), Թողարկողը պետք է Հաշվի օպերատորին ներկայացնի նաև փոխարկումն ապահովող՝ արժեթղթերի թողարկման (տեղաբաշխման) մասին Թողարկողի որոշման պատճենը, եթե նշված փոխարկումն ուղեկցվում է Արժեթղթերի տեղաբաշխմամբ, և եթե այդ որոշումը դեռ ներկայացված չէ Հաշվի օպերատորին:

Փոխարկման նպատակով լրացուցիչ թողարկվող կամ նոր դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի տեղաբաշխումը Համակարգում գրանցվում է Կանոնների 17-րդ գլխի համաձայն: Այլ դեպքերում մեկ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի՝ մեկ այլ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերով փոխարկումը կատարվում է փոխարկվող արժեթղթերի մարման և տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվեգրման միջոցով:

161. Թողարկողի վերակազմավորմամբ պայմանավորված Կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցվում են Թողարկողի վերաբերյալ տեղեկությունների փոփոխությամբ, եթե Թողարկողի վերակազմավորման ընթացքում տեղի չի ունեցել արժեթղթերի անվանական արժեքի և/կամ քանակի փոփոխություն:

Եթե Թողարկողի վերակազմավորման ընթացքում նաև տեղի է ունեցել արժեթղթերի անվանական արժեքի և/կամ քանակի փոփոխություն, ապա Համակարգում գրանցվում են նաև այդ Կորպորատիվ գործողությունները:

162. Թողարկողի՝ միացման ձևով վերակազմակերպմամբ պայմանավորված Կորպորատիվ գործողությունները գրանցելու համար ի լրումն Կանոնների 159. կետով սահմանված տեղեկությունների, միացման արդյունքում դադարած Թողարկողի իրավահաջորդ Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերության գործունեության դադարման վերաբերյալ իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված տեղեկանքի պատճենը:

163. Թողարկողի՝ առանձնացման ձևով վերակազմակերպմամբ պայմանավորված Կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցելու համար, ի լրումն Կանոնների 159. կետով սահմանված տեղեկությունների (փաստաթղթերի), վերակազմակերպվող Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է վերակազմակերպման արդյունքում նոր ստեղծված ընկերությունների պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթերի պատճենները:

164. Թողարկողի՝ միաձուլման և բաժանման ձևերով վերակազմակերպմամբ պայմանավորված Կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցվում են վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերությունների իրավահաջորդ Թողարկողի (Թողարկողների) կողմից Ռեեստրի վարման պայմանագիր կնքելիս, որի ժամանակ, ի լրումն սույն կանոնների 120. և 159. կետերով սահմանված տեղեկությունների (փաստաթղթերի), իրավահաջորդ Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերությունների (ընկերության) գործունեության դադարման վերաբերյալ իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված տեղեկանքները (տեղեկանքը):

164.1. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ բաժնետոմսերի պարտադիր վաճառքի պահանջի հիման վրա համապատասխան գրանցում կատարելու համար Թողարկողը Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնում է ընկերության բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի համապատասխան որոշման պատճենը, հետգնման և փոխանցման Հանձնարարականներ, հետգնվող բաժնետոմսերի դիմաց վճարման ենթակա գումարի դեպոնացումը հավաստող փաստաթղթի/փաստաթղթերի պատճենները և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ փաստաթղթերը: Ընդ որում, գումարի դեպոնացումը հավաստող փաստաթուղթը պետք է պարունակի առնվազն համապատասխան հատուկ հաշվի տեսակի անվանումը, հաշվեհամարը, տվյալներ առ այն, որ դրանում դեպոնացված համապատասխան գումարը կարող է ստացվել համապատասխան արժեթղթերի սեփականատիրոջ կողմից: Արժեթղթերի սեփականատիրոջ վերաբերյալ տվյալները պետք է համապատասխանեն Համակարգում առկա տվյալներին և թույլ տան հստակ նույնականացնել

նրան:

Կենտրոնական դեպոզիտարիան սույն կետում նշված փաստաթղթերի հիման վրա հետզնումը Համակարգում գրանցում է «Ազատ առաքում» Գործառնության միջոցով՝ փաստաթղթերը ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

164.2. ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված՝ բաժնետոմսերի պարտադիր գնման պահանջի հիման վրա համապատասխան գրանցում կատարելու համար Թողարկողը Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի համապատասխան որոշման պատճենը, ձեռքբերման՝ «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» կամ «Առաքում վճարման դիմաց»

Հանձնարարականները և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված այլ փաստաթղթերը, իսկ բաժնետերերը ներկայացնում են վաճառքի՝ «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» կամ «Առաքում վճարման դիմաց» Հանձնարարականները: Կենտրոնական դեպոզիտարիան փաստաթղթերը ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում բաժնետոմսերի պարտադիր գնման արդյունքները գրանցում է Համակարգում՝ Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» կամ «Առաքում վճարման դիմաց»

Գործառնության միջոցով:

165. Եթե բաժանման, միացման կամ միաձուլման ձևերով վերակազմակերպման արդյունքում դադարած և իրավահաջորդ հանդիսացող Թողարկողները չեն սպասարկվել (սպասարկվում) վերակազմակերպված ընկերությանը սպասարկած Հաշվի օպերատորի կողմից, ապա սույն կետում նշված ձևերով վերակազմակերպմամբ պայմանավորված Կորպորատիվ գործողությունները Համակարգում գրանցելիս իրավահաջորդ Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորը մինչև գործողության գրանցումը Կանոններով սահմանված կարգով պարզում է դադարած ընկերությունների՝ Հաշվի օպերատորների նկատմամբ պարտքերի առկայությունը և դրանց բացակայության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիային տեղեկություններ տրամադրում դադարած Թողարկողների վերաբերյալ՝ ներկայացնելով նաև վերակազմակերպման արդյունքում դադարած ընկերությունների (ընկերության) գործունեության դադարման վերաբերյալ իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված տեղեկանքները (տեղեկանքը): Նշված տեղեկությունների հիմքով Կենտրոնական դեպոզիտարիան արգելափակում է գործունեությունը դադարած Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորի՝ այդ Թողարկողին սպասարկման հասանելիությունը՝ անհրաժեշտության դեպքում այն փոխանցելով իրավահաջորդ Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորին՝ միաժամանակ սպասարկման հասանելիության դադարեցման, ինչպես նաև դադարած Թողարկողի հետ կնքած պայմանագրերի լուծման մասին տեղեկացնելով գործունեությունը դադարած Թողարկողին սպասարկած Հաշվի օպերատորին՝ ներկայացնելով նաև Թողարկողի գործունեության դադարման վերաբերյալ իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված տեղեկանքը: Գործունեությունը դադարած Թողարկողի՝ Հաշվի օպերատորի նկատմամբ պարտքերի առկայության դեպքում սույն կետով սահմանված գործողությունները պետք է կատարվեն միայն պարտքերի մարումից հետո:

166. Կորպորատիվ գործողության իրականացման արդյունքում կոտորակային (ոչ ամբողջական) արժեթղթերի (այդ թվում բաժնետոմսերի) առաջացման դեպքում դրանք ենթակա են Թողարկողի կողմից հետզնման ՀՀ օրենսդրությամբ և Թողարկողի որոշմամբ սահմանված կարգով և ժամկետներում: Նշված դեպքում, (բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերի): Հետզնման գրանցման նպատակով Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝ Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորի ներկայացմամբ,

իրականացնում է հետզնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերը դրանց սեփականատերերի (Անվանատերերի) հաշիվներից հետզնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերի փոխանցումը փոխանցում է Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին, եթե Թողարկողի կողմից տրվում է գրավոր հավաստիացում առ այն, որ Կորպորատիվ գործողությունն իրականացվել է՝ պահպանելով ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված բոլոր պայմանները: Այդ պահանջների չպահպանման կապակցությամբ երրորդ անձանց կողմից պահանջների ներկայացման դեպքում Կորպորատիվ գործողության իրականացման՝ օրենքով սահմանված պայմանների չպահպանման պատասխանատվությունը կրում է Թողարկողը: Անվանատերերի հաշիվներում հաշվառվող կոտորակային արժեթղթերը փոխանցելիս Կենտրոնական դեպոզիտարիան հիմք է ընդունում Անվանատերերից ստացված տեղեկությունները, որոնք Անվանատերերը պարտավոր են անմիջապես տրամադրել Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ վերջինիս պահանջով:

166.1. Այն դեպքում, երբ կոտորակային արժեթղթերը գրավադրված են, և գրավառուի արժեթղթերի հաշիվը սույն կանոնների իմաստով Արժեթղթերի հաշիվն ունի ակտիվ հաշվի կարգավիճակ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կանոնների 166. կետով սահմանված գործողությունները կատարելուց առաջ գրավադրված կոտորակային արժեթղթերի գրավադրման դադարեցման և հետզնման մասին նամակ է ուղարկում Գրավառուի՝ Կենտրոնական Դեպոզիտարիայում գրանցված հասցեին գրավադրված կոտորակային արժեթղթերի գրավադրման դադարեցման և հետզնման մասին: Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի գրավատու կողմին գրավատուին տեղեկացնել սույն կետով սահմանված տեղեկացումը գրավառուին ուղարկելու մասին:

167. Կորպորատիվ գործողության արդյունքում Համակարգում առաջացած արժեթղթերը կլորացվում են ստորակետից հետո վեց նիշի ճշտությամբ: Ընդ որում, եթե կլորացման արդյունքում Կորպորատիվ գործողության առարկա արժեթղթերի քանակային հանրագումարը չի հավասարվում Թողարկողի Կորպորատիվ գործողության մասին որոշմամբ սահմանված քանակին, ապա Հաշվի օպերատորն իրավունք ունի այդ շեղումը հարթող փոփոխություն կատարել Համակարգում՝ ավելացնելով ամենափոքր քանակով արժեթղթեր ունեցող Հաշվետիրոջ հաշվում առկա կոտորակային Արժեթղթերը կամ նվազեցնելով ամենամեծ քանակով արժեթղթեր ունեցող Հաշվետիրոջ հաշվում առկա կոտորակային արժեթղթերը՝ Համակարգում արժեթղթերի քանակը Թողարկողի որոշմամբ սահմանված քանակին համապատասխանեցնելու նպատակով:

168. Եթե ՀՀ օրենսդրությամբ կամ Թողարկողի որոշմամբ կոտորակային արժեթղթերի հետզնման ժամկետներ սահմանված չեն, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի) հաշիվներից հետզնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերի փոխանցումը Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին իրականացնում է համապատասխան Կորպորատիվ գործողության գրանցման ժամանակ՝ Հաշվի օպերատորի ներկայացմամբ: Այդ դեպքում կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի) հաշիվներից հետզնման ենթակա կոտորակային արժեթղթերի փոխանցումը Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին կարող է իրականացվել նաև Հաշվի օպերատորի կողմից, եթե Արժեթղթերի հաշիվներն ունեն ակտիվ կարգավիճակ և սպասարկվում են միևնույն Հաշվի օպերատորի կողմից:

169. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է իր միջոցով սպասարկվող կոտորակային արժեթղթերի սեփականատերերին (անվանատերերին) նրանց դիմումի հիման վրա անվճար տեղեկացնել Կորպորատիվ գործողության արդյունքում կոտորակային Արժեթղթերի հետզնման վերաբերյալ:

170. Թողարկողին սպասարկող Հաշվի օպերատորը պարտավոր է Թողարկողի պահանջով նրան տրամադրել կոտորակային (ոչ ամբողջական) արժեթղթերի սեփականատերեր (Անվանատերեր) հանդիսացած անձանց ցուցակը՝ նշելով նրանց պատկանող կոտորակային Արժեթղթերի քանակը:

171. Եթե Կորպորատիվ գործողությամբ նախատեսված է Հաշվետիրոջ կողմից արժեթղթերի փոխանցում Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին, ապա Հաշվետերը այդ նպատակով փոխանցվող Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Հանձնարարական, որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) Թողարկողի անվանումը և փոխանցվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) Արժեթղթերի այն հաշվի համարը, որի վրա հաշվեգրված են փոխանցման ենթակա արժեթղթերը.
- 3) Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի համարը.
- 4) փոխանցվող արժեթղթերի քանակը.
- 5) փոխանցվող արժեթղթերի օտարման պայմանագրային գինը.
- 6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և հիմք հանդիսացող փաստաթղթեր:

172. Արժեթղթերի մարմամբ պայմանավորված Կորպորատիվ գործողությունները գրանցելու համար Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Հանձնարարական, որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) Թողարկողի անվանումը և մարվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) արժեթղթերի մարման հիմքերի նկարագրությունը.
- 3) մարման ենթակա արժեթղթերի քանակը կամ դրա որոշման կարգը.
- 4) ներդրումային ֆոնդի փայերի մարման դեպքում՝ Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվների համարները և յուրաքանչյուր հաշիվից մարման ենթակա արժեթղթերի քանակը, եթե միաժամանակ տեղի է ունենում միաժամանակ ոչ բոլոր Հաշվետերերին պատկանող փայերի մարում.
- 5) արժեթղթերի մարման ամսաթիվը.
- 6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և հիմք հանդիսացող փաստաթղթեր:

Պարտատոմսերի մարման ամսաթիվը մարման օրվա (եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա) ժամը 9:00-ի դրությամբ Համակարգում մուտքագրված լինելու դեպքում այդ արժեթղթերի մարման օրը դրանք Հաշվետերերի արժեթղթերի հաշիվներում մարվում են ինքնաշխատ կերպով: Ընդ որում, եթե պարտատոմսերի մարման օրվան նախորդող աշխատանքային օրվա ժամը 17:00-ից հետո Համակարգում առկա են տվյալ պարտատոմսերի Առևտրային արգելադրումներ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի ինքնուրույն չեղարկել դրանք:

173. Արժեթղթերի չեղարկման Կորպորատիվ գործողությունը գրանցելու համար Թողարկողը Հաշվի Օպերատորին օպերատորին ներկայացնում է Հանձնարարական, որը պետք է ներառի հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) Թողարկողի անվանումը և չեղարկվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) արժեթղթերը չեղարկելու հիմքերի նկարագրությունը.
- 3) չեղարկման ենթակա արժեթղթերի քանակը կամ դրա որոշման կարգը.
- 4) արժեթղթերի չեղարկման ամսաթիվը.

Հաշվի օպերատորի կանոններով (առկայության դեպքում) սահմանված այլ տեղեկություններ և հիմք հանդիսացող փաստաթղթեր:

174. Թողարկողի կորպորատիվ գործողության դեպքում Համակարգում համապատասխան գրառումները կատարվում կատարվում են Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի բոլոր գրանցված սեփականատերերի (Անվանատերերի) Արժեթղթերի հաշիվներում՝ ըստ նրանց պատկանող (նրանց անվամբ գրանցված)՝ Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի քանակի համամասնության, եթե այլ բան չի բխում Կորպորատիվ գործողության էությունից:

175. Թողարկողի արժեթղթերի հաշվում առկա հետգնված (ծեռքբերված) արժեթղթերի մարումը (չեղյալ համարումը) իրականացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝ Հաշվի օպերատորի ներկայացմամբ:

176. Կորպորատիվ գործողությունների հետ կապված գործառնությունները Համակարգում գրանցվում են Թողարկողից համապատասխան փաստաթղթերը և տեղեկությունները ստանալուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե Կորպորատիվ գործողության գրանցման Հանձնարարականով այլ՝ ավելի երկար, ժամկետ սահմանված չէ, կամ այլ բան չի բխում Կորպորատիվ գործողության էությունից:

Գլուխ 19. Ռեեստրում առկա տեղեկությունների փոփոխումը

177. Ռեեստրում առկա տեղեկությունների փոփոխությունները կատարվում են Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ՝ Կանոններով սահմանված դեպքերում, առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացված՝ Թողարկողի դիմումի (Հանձնարարականի), դատարանի որոշման, ինչպես նաև օրենքով, այլ նորմատիվ իրավական ակտերով և Կանոններով սահմանված այլ հիմքերով:

178. Թողարկողը պարտավոր է Թողարկողի լուծարման վերաբերյալ որոշման ընդունման կամ Թողարկողի նկատմամբ սնանկության գործընթաց սկսվելու կամ դադարելու, Թողարկողի անվանման, պետական գրանցման վավերապայմանների, հաշվառման հասցեի կամ գտնվելու վայրի, կոնտակտային տվյալների, Թողարկողի անունից Հանձնարարականներ կամ Հարցումներ ներկայացնելու լիազորություններ ունեցող անձի, Թողարկողի կողմից թողարկված (տեղաբաշխված) արժեթղթերի վերաբերյալ Համակարգում առկա տեղեկությունների փոփոխության, ինչպես նաև Ռեեստրի վարման շրջանակներում Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացված տեղեկություններում անճշտությունների կամ թերությունների (բացթողումների) բացահայտման դեպքում այդ մասին անմիջապես տեղեկացնել իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին (Կենտրոնական դեպոզիտարիային, եթե Ռեեստրի վարման պայմանագիրը վերակնքված չէ)՝ ներկայացնելով փոփոխությունները հավաստող կամ անճշտությունները և թերություններն ուղղելու համար անհրաժեշտ փաստաթղթերը:

Ռեեստրի պատշաճ վարման համար անհրաժեշտ այլ տեղեկությունները և փաստաթղթերը Թողարկողը պետք է ներկայացնի ողջամիտ ժամկետներում:

179. Կանոնների 178. կետով նախատեսված տեղեկությունները (փաստաթղթերը) Թողարկողը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում իրեն սպասարկող Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ, կամ անմիջականորեն՝ եթե դեռ Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ չի վերակնքել Ռեեստրի վարման պայմանագիրը և եթե փոփոխությունները կապված չեն արժեթղթերի տեղաբաշխման կամ Կորպորատիվ գործողությունների հետ:

180. Եթե Թողարկողին և նրա Արժեթղթերին վերաբերող տեղեկությունների փոփոխությունները հանգեցնում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի տարբերակիչ և

նույնականացնող ծածկագրերի շնորհման» կարգին համաձայն նախկինում ներկայացված տեղեկատվության փոփոխության, ապա Թողարկողը Հաշվի օպերատորին պետք է ներկայացնի նաև, համապատասխանաբար, Հայտի փոփոխությունը:

181. Թողարկողը՝ Ռեեստրի վարման շրջանակներում բացահայտված անճշտությունների (թերությունների, բացթողումների) կամ Ռեեստրում առկա ոչ արդիական տեղեկատվության պատճառով իր կողմից թողարկված արժեթղթերով վերապահված իրավունքների իրականացման համար հնարավոր խոչընդոտները վերացնելու, և ըստ այդմ՝ Ռեեստրում առկա տեղեկատվությունը արդիական պահելու նպատակով, կարող է իրեն սպասարկող Հաշվի Օպերատորին, կամ՝ եթե դեռ Հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ չի վերականգնել Ռեեստրի վարման պայմանագիրը, անմիջականորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնել նաև իր կողմից թողարկված արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ժամանակավոր կամ նույնականացման ենթակա հաշիվներին վերաբերող՝ իրեն հայտնի դարձած տեղեկությունները կամ բացահայտված անճշտությունների ուղղումները:

182. Ռեեստրի վարման շրջանակներում բացահայտված անճշտությունների (թերությունների, բացթողումների) ուղղելու կամ թողարկված արժեթղթերի սեփականատերերին վերաբերող տեղեկատվությունն արդիական պահելու նպատակով Թողարկողի կողմից ներկայացված տեղեկությունները Համակարգում չեն գրանցվում, եթե Ռեեստրում առկա տեղեկատվության փոփոխության դիմումը (պահանջը) բավարար հիմնավորված չէ, կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի Օպերատորը) ունի հիմնավոր կասկածներ այն մասին, որ տեղեկատվության ուղղումը կամ թարմացումը կարող է հանգեցնել Հաշվետիրոջ, նրան պատկանող արժեթղթերի քանակի կամ նշված արժեթղթերի նկատմամբ երրորդ անձանց գույքային իրավունքների անհիմն փոփոխությանը կամ այդ և արժեթղթերով հավաստված իրավունքների իրականացման անհիմն սահմանափակմանը:

183. Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի Օպերատորը, եթե դիմումը ներկայացվել է վերջինիս) մերժում է Թողարկողի դիմումի հիման վրա Ռեեստրում առկա տեղեկությունների փոփոխությունների վերաբերյալ Համակարգում գրանցումների կատարումը, եթե դիմումը կամ դրան կից ներկայացված փաստաթղթերը կամ տեղեկությունները թերի են, չեն համապատասխանում օրենքով, դրա հիման վրա ընդունված նորմատիվ իրավական ակտերով կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի (Հաշվի Օպերատորի) կանոններով սահմանված պահանջներին, կամ առկա են սույն գլխի 182. կետով նախատեսված հիմքերը: Դիմումը մերժելու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի Օպերատորը) պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել դիմումը ներկայացրած անձին՝ նշելով մերժման պատճառները:

184. Թողարկողի նախաձեռնությամբ Ռեեստրի վարման շրջանակներում Կենտրոնական դեպոզիտարիային (Հաշվի Օպերատորին) ներկայացված տեղեկություններում անճշտությունների կամ թերությունների (բացթողումների) ուղղումները Համակարգում գրանցելու համար Թողարկողը պետք է վճարի ուղղումների գրանցման համար նախատեսված վճարները՝ սահմանված լինելու դեպքում:

185. Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի Օպերատորը՝ իր իրավասությունների շրջանակներում) կարող է իր նախաձեռնությամբ կատարել ուղղումներ Համակարգի գրանցումներում, եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի Օպերատորը) բացահայտում է, որ կատարված գրանցումը սխալ է կամ բացակայում է, և եթե գրանցման ուղղումը չի խախտում այլ անձանց իրավունքները: Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի Համակարգում

միավորել միևնույն անձի անվամբ բացված ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ ունեցող մեկից ավելի Արժեթղթերի հաշիվները:

Սույն կետում նշված ուղղումների կատարման համար Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի Օպերատորը) կարող է հիմք ընդունել նաև Թողարկողի կողմից որևէ անձի (մարմնի) ներկայացված (տրամադրված) տեղեկությունները կամ որևէ իրավասու անձի (մարմնի) կողմից տրամադրված (հրապարակված) և իրավաբանական ուժ ունեցող տեղեկությունները:

186. Հաշվի Օպերատորը, Համակարգում առկա տեղեկությունների փոփոխություններին վերաբերող անհրաժեշտ տեղեկությունները և փաստաթղթերը ստանալուց հետո, մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, իր իրավասությունների շրջանակներում Համակարգում կատարում է Թողարկողից ստացած տեղեկությունների փոփոխությունները և/կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիային է փոխանցում տեղեկությունների փոփոխություններին վերաբերող տեղեկությունները և փաստաթղթերը, եթե Համակարգում տեղեկությունների փոփոխությունների ամբողջական կամ մասնակի կատարումը գտնվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավասության շրջանակներում:

187. Թողարկողի դիմումի հիման վրա Համակարգում գրանցումները կատարվում են կամ մերժվում են համապատասխան դիմումը և անհրաժեշտ փաստաթղթերը ու տեղեկությունները ստանալուց հետո առավելագույնը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե այլ բան չի բխում Համակարգում համապատասխան գրանցումների կատարման էությունից:

187.1. Համակարգում միևնույն անձի անվամբ բացված Արժեթղթերի տարբեր հաշիվներում միևնույն դասի, իսկ դրանց բացակայության դեպքում՝ միևնույն տեսակի երկու կամ ավելի կոտորակային բաժնետոմսեր գրանցված լինելու դեպքում այդ կոտորակային բաժնետոմսերը ենթակա են միավորման մեկ Արժեթղթերի հաշվում՝ ձևավորելով մեկ ամբողջական կամ կոտորակային բաժնետոմս՝ դրանց հանրագումարին համապատասխան: Վերը նշված փաստի հայտնաբերման դեպքում տվյալ Թողարկողի արժեթղթերի Ռեեստրի վարումը միջնորդավորող հանդիսացող Հաշվի օպերատորը պարտավոր է այդ մասին գրավոր տեղեկացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային, ինչի հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան գրանցում է ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ ունեցող Արժեթղթերի հաշվում գրանցված կոտորակային բաժնետոմսերի միավորումը, իսկ ակտիվ կարգավիճակ ունեցող Արժեթղթերի հաշվում գրանցված կոտորակային բաժնետոմսերի վերաբերյալ ծանուցում է այն Հաշվի օպերատորներին, որոնց միջոցով իրականացվում է տվյալ արժեթղթերի սեփականատերերի Արժեթղթերի հաշիվների սպասարկումը: Հաշվի օպերատորը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ծանուցումը ստանալուց հետո պարտավորվում է իրականացնել բոլոր անհրաժեշտ միջոցառումները և, կապ հաստատելով համապատասխան հաշվետիրոջ հետ, նրանից պահանջել կոտորակային արժեթղթերի ազատ առաքման համար սույն Կանոնների 28-րդ գլխով սահմանված փաստաթղթերի ներկայացում: Ընդ որում, Հաշվի օպերատորը պարտավոր է հրաժարվել գրանցել հաշվետիրոջ կողմից ներկայացված որևէ այլ Հանձնարարական, քանի դեռ տվյալ հաշվետիրոջ կողմից չի ներկայացվել կոտորակային արժեթղթերի ազատ առաքման Հանձնարարականը:

Գլուխ 20. Համակարգից տեղեկությունների տրամադրումը

188. Համակարգից տեղեկություններ տրամադրվում են ՀՀ օրենսդրությամբ, Կանոններով և Ծառայությունների մատուցումը կարգավորող՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի այլ իրավական ակտերով նախատեսված հիմքերով, ծավալով և կարգով:

Բացառությամբ ՀՀ օրենսդրությամբ և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված դեպքերի, երրորդ անձանց հարցման հիման վրա կամ երրորդ անձանց

վերաբերող տեղեկություններ Համակարգից չեն տրամադրվում:

189. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից օրենքով և նորմատիվ իրավական ակտերով հրապարակման ենթակա տեղեկությունները հրապարակվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ինտերնետային կայքում:

190. Համակարգից տեղեկություններ ստանալու իրավունք ունեն.

1) Թողարկողը.

2) Հաշվետերը և նրա լիազորված ներկայացուցիչը և Հաշվետիրոջ արտաքին աուդիտ իրականացնող ընկերությունը (հաշվետիրոջ գրավոր համաձայնությամբ).

3) նոտարները.

4) Կենտրոնական բանկը և այլ պետական մարմինները.

5) օրենքով և Կանոններով նախատեսված այլ անձինք:

191. Թողարկողն իրավունք ունի Ռեեստրից տեղեկություններ ստանալ իր իրավասության շրջանակներում իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին տրված գրավոր (թղթային կամ էլեկտրոնային՝ ըստ Հաշվի օպերատորի հետ պայմանավորվածության) Հարցմանը համապատասխան ծավալով՝ հաշվի առնելով Կանոններով սահմանված սահմանափակումները:

192. Հաշվի օպերատորը Թողարկողի գրավոր Հարցման հիման վրա Հարցումը ստանալու պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում (կամ Հարցման մեջ նշված ավելի երկար ժամկետում) Թողարկողի հետ համաձայնեցված կարգով Թողարկողին տրամադրում է արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի) ցուցակը (այսուհետ՝ սույն գլխում Ցուցակ)՝ Հարցման մեջ նշված ամսաթվի դրությամբ:

193. Ռեեստրավարման ենթակա արժեթղթերի այն Թողարկողներին, որոնք Հաշվի օպերատորի հետ չունեն գործող Ռեեստրի վարման պայմանագիր, կամ որոնց Ռեեստրի վարման Ծառայությունները կասեցված են, Համակարգից տեղեկություններ (այդ թվում՝ Ցուցակ) չեն տրամադրվում:

194. Թողարկողի կողմից ներկայացվող՝ Ցուցակի տրամադրման Հարցումը պետք է պարտադիր պարունակի հետևյալ տեղեկությունները.

1) Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ, ԱՆԾ կամ արժեթղթերի դասը և/կամ տեսակը.

2) Ցուցակի կազմման ամսաթիվը.

3) ամսաթիվը, որի դրությամբ պետք է ներկայացվեն Ցուցակում ներառված տեղեկությունները,

4) Ցուցակի տրամադրման ձևը՝ թղթային (փոստով կամ առձեռն) կամ էլեկտրոնային:

195. Ցուցակը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

1) ֆիզիկական անձ Հաշվետիրոջ անունը, ազգանունը, բնակության վայրը և/կամ հաշվառման հասցեն, իրավաբանական անձ Հաշվետիրոջ անվանումը, գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն).

2) ֆիզիկական անձ Հաշվետիրոջ անձը հաստատող փաստաթղթի տեսակը, համարը և սերիան, իրավաբանական անձ Հաշվետիրոջ հարկ վճարողի հաշվառման համարը կամ համապատասխան պետական մարմնի կողմից տրված այլ նույնականացման համարը.

3) Հաշվետիրոջը պատկանող՝ Թողարկողի տվյալ դասի արժեթղթերի քանակը և մասնաբաժինը արժեթղթերի ընդհանուր քանակում (տոկոսներով).

4) Հաշվետիրոջ վճարային գործակալի վերաբերյալ տեղեկություններ (ընթացիկ/հաշվարկային հաշվի համար).

5) Համակարգում Հաշվետիրոջ՝ Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերը ներառող՝ Արժեթղթերի հաշվի համարը.

6) տեղեկություն Հաշվետիրոջ արժեթղթերով հավաստվող ձայնի իրավունքի սահմանափակման վերաբերյալ (առկայության դեպքում).

7) Թողարկողին և Թողարկողի արժեթղթերը նույնականացնող տեղեկություններ.

8) Ցուցակի կազմման ամսաթիվը և ժամը.

9) ամսաթիվը և ժամը, որի դրությամբ ներկայացված են Ցուցակում ներառված տեղեկությունները:

10) համապատասխան դասի (առկայության դեպքում) բաժնետոմսերով դրանց սեփականատիրոջը տրամադրվող ձայների քանակը:

196. Թողարկողի պահանջով Հաշվի օպերատորը պարտավոր է Թողարկողին տրամադրել Ցուցակում ներառված՝ Անվանատիրոջ հաշվին հաշվառված արժեթղթերի սեփականատերերի ցանկը: Եթե Անվանատերը տվյալ Հաշվի օպերատորը չէ, ապա Հաշվի օպերատորը նշված ցանկը ստանում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայից: Կենտրոնական դեպոզիտարիան իր հերթին ցանկը ստանում է Անվանատիրոջից՝ օրենքով և ենթապահառության պայմանագրով սահմանված կարգով:

197. Հաշվի օպերատորը Թողարկողի գրավոր Հարցումը ստանալու պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում (կամ Հարցման մեջ նշված ավելի երկար ժամկետում) Թողարկողին տրամադրում է վերջինիս կողմից թողարկված և տեղաբաշխված արժեթղթերով Համակարգում կատարված փոխանցումների մասին տեղեկանք՝ առանց գործառնության հիմք հանդիսացող փաստաթղթերի, կամ Կանոններով նախատեսված այլ տեղեկություններ՝ Հարցման մեջ նշված ժամանակահատվածի համար:

198. Հաշվի օպերատորը մերժում է Թողարկողի Հարցմամբ պահանջվող տեղեկությունների տրամադրումը, եթե Թողարկողի Հարցումը չի համապատասխանում Կանոններով սահմանված պահանջներին, կամ եթե Թողարկողը չի վճարել կամ հրաժարվում է վճարել տեղեկությունների տրամադրման համար Հաշվի օպերատորի սակագների մասին կանոններով սահմանված վճարը:

199. Հաշվետերն իրավունք ունի Համակարգից տեղեկություններ ստանալ իր իրավասության շրջանակներում իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին տրված գրավոր Հարցմանը համապատասխան ծավալով՝ հաշվի առնելով Կանոններով սահմանված սահմանափակումները:

200. Հաշվի օպերատորը պարտավոր է Հաշվետիրոջ արժեթղթերի հաշիվը բացելուց (վերաբացելուց) հետո ողջամիտ ժամկետում այդ մասին անվճար ծանուցել (տեղեկացնել) Հաշվետիրոջը՝ նշելով Հաշվի օպերատորի անվանումը, գտնվելու վայրը, կապի միջոցները, ինտերնետային կայքը, Հաշվետիրոջ անունը (անվանումը), Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշվի համարը և Արժեթղթերի հաշվի բացման ամսաթիվը և Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ, եթե այդ տեղեկությունները ներառված չեն արժեթղթերի պահառության պայմանագրում կամ չեն ներկայացվում պայմանագրին կից կամ Հաշվետերը չի հրաժարվել իր՝ Արժեթղթերի հաշվի բացման վերաբերյալ ծանուցման ստացման իրավունքից:

201. Հաշվետերն իրավունք ունի գրավոր հրաժարվել իր՝ Արժեթղթերի հաշվի բացման վերաբերյալ ծանուցման ստացման իրավունքից:

202. Արժեթղթերի հաշվի բացման վերաբերյալ տեղեկացումը Հաշվետիրոջն է ներկայացվում թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով: Տեղեկացման եղանակը սահմանվում է Հաշվետիրոջ կողմից՝ Հաշվի օպերատորի հետ պայմանագրի կնքման ժամանակ:

203. Հաշվետերն իրավունք ունի Համակարգից ստանալ հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) քաղվածք Արժեթղթերի հաշվից, որը ներառում է տեղեկություններ Արժեթղթերի հաշվում առկա միայն մեկ դասի արժեթղթի վերաբերյալ.
- 2) հաշվետվություն իր Արժեթղթերի հաշվի մնացորդի վերաբերյալ, որը ներառում է տեղեկություններ Արժեթղթերի հաշվում առկա բոլոր արժեթղթերի մնացորդի վերաբերյալ.
- 3) հաշվետվություն Արժեթղթերի հաշվով կատարված գործառնությունների վերաբերյալ.
- 4) հաշվետվություն Արժեթղթերի հաշվում գրանցված գրավի իրավունքների վերաբերյալ
- 5) Օրենքով և այլ իրավական ակտերով սահմանված տեղեկություններ:

204. Հաշվետերերին, որոնց արժեթղթերի պահառության Ծառայությունները կասեցված են կամ որոնք արժեթղթերի ոչ գրոյական մնացորդով տվյալ հաշվի համար Հաշվի օպերատորի

հետ չունեն գործող պահառության պայմանագիր, Կանոնների 203. կետով սահմանված տեղեկությունները չեն տրամադրվում:

205. Արժեթղթերի հաշվից քաղվածքը, ինչպես նաև Արժեթղթերի հաշվի մնացորդի վերաբերյալ հաշվետվությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) Արժեթղթերի հաշվի համար.
- 2) Հաշվետիրոջ անուն, ազգանուն, անձը հաստատող փաստաթղթի համար (առկայության դեպքում), բնակության և/կամ հաշվառման հասցե՝ ֆիզիկական անձի դեպքում և անվանում, հարկ վճարողի հաշվառման համարը կամ համապատասխան պետական մարմնի կողմից տրված այլ նույնականացման համարը, գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն)՝ իրավաբանական անձի դեպքում.
- 3) Արժեթղթերի հաշվում հաշվառվող արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը և քանակը, բաժնեմասը՝ տոկոսներով, անվանական արժեքը և արժույթը.
- 4) գրավադրված կամ սառեցված արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը (դրա բացակայության դեպքում՝ արժեթղթերի դասը, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ տեսակը) և քանակը.
- 5) Թողարկողի և Թողարկողի արժեթղթերի վերաբերյալ ընդհանրացված տեղեկություններ.
 - 5.1) համապատասխան դասի (առկայության դեպքում) բաժնետոմսերով սեփականատիրոջը տրամադրվող ձայների քանակը:
- 6) քաղվածքի (հաշվետվության) կազմման ամսաթիվը և ժամը.
- 7) ամսաթիվ, որի դրությամբ ներկայացված են քաղվածքում կամ հաշվետվությունում ներառված տեղեկությունները:

206. Արժեթղթերի հաշվով կատարված Գործառնությունների վերաբերյալ հաշվետվությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) Արժեթղթերի հաշվի համարը.
- 2) Հաշվետիրոջ անուն, ազգանուն, անձը հաստատող փաստաթղթի համար, բնակության և/կամ հաշվառման հասցե՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, և անվանում, հարկ վճարողի հաշվառման համար կամ համապատասխան պետական մարմնի կողմից տրված այլ նույնականացման համարը, գտնվելու վայր (փոստային հասցե)՝ իրավաբանական անձի դեպքում.
- 3) Հարցման մեջ նշված ժամանակահատվածում Արժեթղթերի հաշվով կատարված՝ Հարցմամբ պահանջվող գործառնությունները՝ նշելով յուրաքանչյուր գործառնության գրանցման ամսաթիվը և հակիրճ բովանդակությունը.
- 4) հաշվետվության կազմման ամսաթիվը և ժամը.
- 5) ժամանակահատվածը, որի համար ներկայացվում է հաշվետվությունը.
- 6) գործարքի առարկա արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը և քանակը, անվանական արժեքը և արժույթը (եթե Հարցմամբ պահանջվող գործառնությունը հանգեցրել է արժեթղթերի մնացորդի հետ կապված որևէ տեղեկության փոփոխության):

206.1. Կենտրոնական դեպոզիտարիան ուղղակիորեն և/կամ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կարող է Հաշվետիրոջը տրամադրել տեղեկանք նրա կողմից Թողարկողի կանոնադրական կապիտալում կատարված ներդրման մասին, եթե

- 1) Դրամական միջոցների փոխանցումը Թողարկողին կատարվել է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջոցով, կամ
- 2) Հաշվետերը ներկայացնում է ներդրումը հիմնավորող փաստաթղթեր, որտեղ հստակ նշված են փաստացի կատարման օրը, վճարման չափը, վճարման նպատակը: Անհրաժեշտության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է պահանջել ներդրումը հիմնավորող հավելյալ փաստաթղթեր:

207. Արժեթղթերի սեփականատեր չհանդիսացող, ներառյալ՝ արժեթղթերի նկատմամբ գրավի կամ այլ իրավունքներ ունեցող (ունեցած) անձինք իրավունք ունեն «Սակագների մասին

կանոններով» սահմանված վճարը վճարելու պայմանով Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ ուղղակիորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիայից ստանալ ծառայողական գաղտնիք չհամարվող տեղեկություններ: Ծառայողական գաղտնիք համարվող տեղեկությունները տրամադրվում են միայն դրանք ստանալու իրավասություն ունեցող անձանց:

207.1. Արժեթղթերի հաշիվ չունեցող կամ փակված հաշիվ ունեցող անձինք սեփականությամբ իրենց պատկանող արժեթղթերի բացակայության մասին տեղեկություն ստանալու համար պետք է Կենտրոնական դեպոզիտարիային դիմեն Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ:

Հաշվի օպերատորը, ստանալով Հարցումը, պետք է նույնականացնի Հարցումը ներկայացված անձին և այն վերահասցեագրի Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

208. Կանոնների 205., 206., և 207. կետերով սահմանված տեղեկությունները տրամադրվում են համապատասխան Հարցման ստացման պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

209. Սույն գլխով սահմանված Գործառնությունների մասին հաշվետվությունը կամ տեղեկանքը տրվում է այն ժամանակահատվածի համար, որը նշված է Հարցման մեջ, և որը չի գերազանցում և ներառում է Գործառնությունների առարկա հանդիսացած արժեթղթերի վերաբերյալ Համակարգում տեղեկությունների առկայության ժամանակահատվածը:

210. Հաշվի օպերատորը կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիան սույն գլխով սահմանված տեղեկությունները տրամադրում է միայն այդ տեղեկությունները ստանալու իրավունք ունեցող անձանց, այդ թվում՝ այն լիազորված ներկայացուցիչներին, որոնց լիազորությունների առկայության մասին տեղեկությունները առկա են Համակարգում կամ ներկայացված այլ փաստաթղթերում:

211. Հաշվի օպերատորը Հաշվետիրոջը տարեկան մեկ անգամ անվճար, ոչ ուշ, քան մինչև հաջորդ տարվա հունվարի 31-ը, էլեկտրոնային եղանակով տրամադրում է հաշվետու տարվա վերջին օրվա դրությամբ իր Արժեթղթերի հաշվի մնացորդի, ինչպես նաև իր Արժեթղթերի հաշվով կատարված գործառնությունների վերաբերյալ հաշվետվություն, եթե Հաշվետերը նման տեղեկության ստացման գրավոր (թղթային կամ էլեկտրոնային) պահանջ է ներկայացրել և տրամադրել է գործող էլեկտրոնային փոստի հասցե:

212. Սույն գլխով սահմանված տեղեկությունները վավերացվում են Հաշվի օպերատորի կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ համապատասխան իրավասություն ունեցող անձի ստորագրությամբ, և կնքվում Հաշվի օպերատորի կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կնիքով կամ դրոշմակնիքով (առկայության դեպքում): Նշված տեղեկություններն էլեկտրոնային եղանակով տրամադրելու և վավերացնելու վերաբերյալ սույն կետով սահմանված պահանջները պահպանելու անհնարինության կամ տեղեկությունների ստացման վերաբերյալ ստացող կողմի հետ այլ պայմանավորվածության առկայության դեպքում Հաշվի օպերատորը պարտավոր է տեղեկությունները տրամադրել այնպիսի էլեկտրոնային եղանակով, որը կհավաստի նշված տեղեկությունները Հաշվի օպերատորի կողմից ներկայացնելու փաստը:

213. Նոտարն օրենքով նախատեսված դեպքերում իրավունք ունի Համակարգից տեղեկություններ ստանալ իր իրավասության շրջանակներում տրված Հարցմանը համապատասխան ծավալով:

214. Նոտարական հարցումը պետք է հասցեագրվի Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

Եթե նոտարական հարցումն ուղղվում է Հաշվի օպերատորին, ապա Հաշվի օպերատորը պարտավոր է մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում նշված հարցումը տրամադրել Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

215. Կենտրոնական դեպոզիտարիան նոտարական Հարցման ստացման արդյունքում Համակարգում ստուգում է Հարցմամբ պահանջվող տեղեկությունը և երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում նոտարին տրամադրում է նոտարական Հարցման պատասխանը:

216. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան նոտարական Հարցումը ստացել է Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ, ապա նոտարական Հարցման պատասխանը կարող է տրամադրվել տվյալ Հաշվի օպերատորի միջոցով:

217. ՀՀ Կենտրոնական բանկը և այլ պետական մարմինները Համակարգից տեղեկություններ

ստանալու իրավունք ունեն միայն իրենց իրավասության շրջանակներում՝ Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված կարգով:

218. ԴԱՀԿ ծառայության և այլ պետական մարմինների կողմից Հաշվետիրոջ վերաբերյալ Համակարգից տեղեկություններ ստանալու համար տրված Հարցումներին Կենտրոնական դեպոզիտարիան պատասխանում է հետևյալ կարգով.

- 1) եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիային թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով ներկայացված Հարցման մեջ նշված անձի անվան (անվանման) և անձը հաստատող փաստաթղթի (պետական գրանցման փաստաթղթի) վերաբերյալ տվյալները ամբողջությամբ համապատասխանում են Համակարգում առկա Հաշվետերերից որևէ մեկի Արժեթղթերի հաշվում առկա համապատասխան տվյալներին, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան, տվյալ անձանց միանշանակ նույնականացնելով, տրամադրում է տվյալ Հաշվետիրոջ վերաբերյալ համապատասխան Հարցմամբ պահանջվող տեղեկությունները,՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիա ներկայացված, տվյալ հարցմամբ պահանջվող տեղեկություններին համապատասխան:
- 2) եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիային թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով ներկայացված Հարցման մեջ հարցվող անձի անվան (անվանման) և անձը հաստատող փաստաթղթի (պետական գրանցման փաստաթղթի) վերաբերյալ տվյալները բացակայում են կամ չեն համապատասխանում Համակարգում առկա Հաշվետերերից որևէ մեկի Արժեթղթերի հաշվում առկա համապատասխան տվյալներին (կամ այդ տվյալների մի մասն առկա չէ Համակարգում), ապա Հարցման պատասխանում Կենտրոնական դեպոզիտարիան նշում է, որ հարցվող անձի տվյալներով Հաշվետեր Համակարգում գրանցված չէ:

219. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգից տեղեկությունները Կենտրոնական բանկին և այլ պետական մարմիններին տրամադրում է վերջիններիս կողմից ներկայացված Հարցումները ստանալուց հետո առավելագույնը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, իսկ ԴԱՀԿ ծառայությունից ստացված Հարցումների դեպքում՝ յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում: Պետական մարմիններին օրենքով և Կառավարության որոշմամբ սահմանված կարգով Համակարգին առցանց հասանելիության տրամադրման համար անհրաժեշտ անվտանգության չափանիշները և պայմանները սահմանվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ: Եթե պետական մարմինը չի ապահովում այդ չափանիշների կատարումը, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի չտրամադրել, իսկ եթե արդեն տրամադրված է՝ կասեցնել տվյալ պետական մարմնի առցանց հասանելիությունը Համակարգին:

Գլուխ 21. Համակարգում կատարված գործառնությունների վերաբերյալ տեղեկությունների հրապարակումը

220. Կենտրոնական դեպոզիտարիան պարտավոր է իր ինտերնետային կայքում հրապարակել հայտարարություն Համակարգում հաշվետու Թողարկողի Հանձնարարականի (պահանջի) հիման վրա կատարված Գործառնությունների մասին, որոնք վերաբերում են Թողարկողի մասին ընդհանրացված տեղեկություններին, Թողարկողի արժեթղթերի (այդ թվում՝ լրացուցիչ թողարկված) թողարկմանը և տեղաբաշխմանը, Թողարկողի կողմից իրականացվող Կորպորատիվ գործողություններին:

Նշված հայտարարությունը հրապարակվում է Կանոններով սահմանված կարգով Թողարկողի Հանձնարարականը (պահանջը) Հաշվի օպերատորի կողմից ստանալու պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է սույն կետում նշված հայտարարություն հրապարակել նաև այլ թողարկողների վերաբերյալ:

221. Հաշվի օպերատորը Կանոնների 220. կետով սահմանված գրավոր Հանձնարարականը

(պահանջը) ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային թղթային եղանակով կամ ՍԻԲԻԷՆԵթ իրավասու էլեկտրոնային հասցեով՝ ներկայացնելով Թողարկողից ստացված դիմումի (Հանձնարարականի) պատճենը:

Անհրաժեշտության դեպքում Հաշվի Օպերատորը պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի պահանջով վերջինիս ներկայացնել նաև Թողարկողից ստացված և դիմումին (Հանձնարարականին) առնչվող լրացուցիչ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:

222. Կանոնների 220. կետով նախատեսված հայտարարությունը պարունակում է Թողարկողի ֆիրմային անվանումը, ՀՎՀՀ կամ պետական գրանցման վերաբերյալ այլ տեղեկություն, գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն), գործառնության նկարագրությունը, գործառնության կատարման ամսաթիվը (հնարավորության դեպքում) և սույն գլխով նախատեսված այլ տեղեկություններ:

223. Արժեթղթերի (այդ թվում՝ լրացուցիչ թողարկված) գրանցման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) գրանցված արժեթղթի դասը և/կամ տեսակը.
- 3) արժեթղթերի անվանական արժեքը (առկայության դեպքում) և արժույթը.
- 4) արժեթղթերի քանակը:

219.1. Եթե արժեթղթերի տեղաբաշխման ժամանակահատվածը գերազանցում է 1 (մեկ) աշխատանքային օրը, ապա Հաշվի օպերատորը սույն գլխով սահմանված տեղեկատվությունը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում Համակարգում տեղաբաշխման գրանցման օրվանից հետո 1 (մեկ) աշխատանքային օրվա ընթացքում:

224. Արժեթղթերի անվանական արժեքի փոփոխման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) արժեթղթի նախկին և նոր անվանական արժեքները:

225. Արժեթղթերի փոխարկման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) փոխարկվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) այն արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն, որոնց փոխարկվում են Արժեթղթերը, եթե դրանք գրանցված են Համակարգում.
- 3) սույն կետի 2) ենթակետում նշված արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը, եթե Թողարկողը միաժամանակ փոխարկվող արժեթղթի Թողարկողը չէ.
- 4) փոխարկման գործակիցը:

226. Արժեթղթերի չեղարկման վերաբերյալ հայտարարությունը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) չեղարկվող արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) չեղարկվող արժեթղթերի քանակը:

227. Կենտրոնական դեպոզիտարիան սույն գլխով նախատեսված հայտարարությունները հրապարակում է միայն այն դեպքում, եթե բավարարված են օրենքով, Կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով և Կանոններով Համակարգում գրանցումների կատարման համար սահմանված բոլոր պահանջները:

Գլուխ 22. Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծումը

228. Թողարկողի տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիրը կարող է լուծվել, եթե Թողարկողի վերակազմակերպման (բացառությամբ բաց բաժնետիրական ընկերության՝ փակ բաժնետիրական ընկերության կամ հակառակը վերակազմավորման դեպքի) կամ այլ հիմքով տվյալ արժեթղթերը դադարում են գոյություն ունենալ, կամ Կանոններով,

Օրենքով և/կամ ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավական ակտերով նախատեսված այլ դեպքերում: Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծվելու դեպքում Թողարկողի բոլոր ժամկետանց պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը:

229. Եթե Օրենքով և ՀՀ կենտրոնական բանկի իրավական ակտերով սահմանափակված չէ Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծումը, ապա Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման համար Թողարկողը (նրա իրավահաջորդը) պարտավոր է իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնել՝

- 1) Դիմում՝ ուղղված Կենտրոնական դեպոզիտարիային.
- 2) իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված տեղեկանք վերակազմակերպման պետական գրանցման մասին (վերակազմակերպման դեպքում).
- 3) մատուցված Ծառայությունների դիմաց համապատասխան պարտավորությունների (առկայության դեպքում) կատարումը հավաստող փաստաթուղթ,
- 4) օրենքով տվյալ արժեթղթերի ռեեստրը մասնագիտացված ռեեստրավարի հանձնելը պարտադիր լինելու դեպքում՝ հավաստիացում առ այն, որ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծումից հետո այդ արժեթղթերի ռեեստրի վարումը կհանձնվի այլ մասնագիտացված ռեեստրավարի:

230. Եթե Թողարկողը դեռևս Կանոններով սահմանված կարգով որևէ Հաշվի օպերատորի հետ չի վերակնքել Ռեեստրի վարման պայմանագիրը, ապա Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման նպատակով Թողարկողը (նրա իրավահաջորդը) դիմում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության:

231. Թողարկողի լուծարման կամ վերակազմակերպման հիմքով Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման դեպքում իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնի կողմից տրված՝ Թողարկողի գործունեության դադարումը հավաստող փաստաթուղթը Հաշվի օպերատորը ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային այն ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

232. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Թողարկողի վերակազմակերպման կամ լուծարման վերաբերյալ տեղեկություններ ստանալու համար կարող է ինքնուրույն դիմել իրավաբանական անձանց պետական գրանցումն իրականացնող մարմնին և վերջինիս կողմից տրամադրված՝ Թողարկողի գործունեության դադարումը կամ վերակազմակերպումը հավաստող տեղեկությունների հիման վրա միակողմանիորեն լուծել Ռեեստրի վարման պայմանագիրը՝ Համակարգում չեղարկելով Թողարկողի թողարկած արժեթղթերը և այդ մասին տեղեկացնելով Թողարկողի Հաշվի օպերատորին:

233. Ժամկետային արժեթղթերի (մասնավորապես՝ պարտատոմսերի, փոխարկելի արժեթղթերի) մարման դեպքում այդ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագիրը համարվում է լուծված Համակարգում մարման գրանցման պահից:

234. :

235. Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ ուղղակի կորեն կնքված Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման դեպքում (բացառությամբ Հաշվի օպերատորի փոփոխման դեպքի).

- 1) եթե Ռեեստրի վարման պայմանագրի առարկա հանդիսացած արժեթղթերը դադարել են գոյություն ունենալ, ապա այդ արժեթղթերը Համակարգում չեղարկվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից՝ միաժամանակ դադարեցնելով արժեթղթի և դրա ԱՄՏԾ-ի (ԱՆԾ-ի) գոյությունը, ինչի մասին Կենտրոնական դեպոզիտարիան անմիջապես հրապարակում է իր ինտերնետային կայքում.
- 2) եթե Ռեեստրի վարման պայմանագրի առարկա հանդիսացած արժեթղթերը չեն դադարել գոյություն ունենալուց, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝
ա. Համակարգում պահպանելով Ռեեստրի վարման պայմանագրի առարկա հանդիսացած

արժեթղթերը՝ Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման օրվա դրությամբ Համակարգում առկա տվյալներով, դադարեցնում է տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարումը և տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման հետ կապված Ծառայությունների մատուցումը Թողարկողին, սակայն շարունակում է Հաշվի օպերատորների միջնորդությամբ տվյալ արժեթղթերի սեփականատերերին (Անվանատերերին) Ծառայությունների մատուցումը.

- բ. Համակարգում սահմանափակում է Թողարկողին սպասարկած Հաշվի Օպերատորի (առկայության դեպքում)՝ Թողարկողին սպասարկելու հասանելիությունը տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման մասով.
- գ. լուծված է համարում Թողարկողի արժեթղթերի հաշվի սպասարկման պայմանագիրը և տվյալ հաշվին Թողարկողին սպասարկած Հաշվի Օպերատորի (առկայության դեպքում) հասանելիությունը, եթե Թողարկողը չունի այլ Ռեեստրի վարման պայմանագրեր,
- դ. անմիջապես իր ինտերնետային կայքում հրապարակում է և Համակարգի Անդամներին տեղեկացնում է նշված արժեթղթերի Ռեեստրի վարման պայմանագրի լուծման, տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման և տվյալ արժեթղթերի Ռեեստրի վարման հետ կապված Թողարկողին Ծառայությունների մատուցման դադարեցման վերաբերյալ, հրապարակման (տեղեկացման) մեջ ներառելով նաև զգուշացում այն մասին, որ այդ պարագայում նշված արժեթղթերով Գործառնություններ իրականացնելիս հնարավոր են շեղումներ՝ նշված արժեթղթերի դասին և/կամ տեսակին վերաբերող փաստացի և Համակարգում առկա տվյալների միջև:

236. Համակարգի Անդամները և անվանատերերը պարտավոր են Կանոնների 235. կետում նախատեսված դեպքերի մասին տեղեկանալուց հետո դրանց վերաբերյալ անմիջապես տեղեկացնել Կանոնների 235. կետում նշված արժեթղթերի՝ իրենց կողմից սպասարկվող սեփականատերերին (անվանատերերին), իսկ Կանոնների 235. կետի 2) ենթակետով նախատեսված դեպքում նաև տեղեկացման մեջ ներառել 235. կետի 2) ենթակետի դ. ենթակետում նախատեսված զգուշացումը:

Գլուխ 23. Ռեեստրի կորուստ

237. Ռեեստրի ամբողջական կամ մասնակի կորստի և այն անհապաղ վերականգնելու անհնարինության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան, առանց ընդհատելու իր գործունեությունը, պարտավոր է.

- 1) մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում այդ մասին գրավոր տեղեկացնել Թողարկողին և վերջինիս սպասարկող Հաշվի օպերատորին.
- 2) պարզել Հաշվի օպերատորի, Թողարկողի, Հաշվետերերի և այլ անձանց մոտ Ռեեստրը վերականգնելու համար բավարար հիմք հանդիսացող փաստաթղթերի առկայությունը, հավաքագրել դրանք և անհապաղ, բայց ոչ ուշ, քան կորստի պահից տասնհինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, վերականգնել կորած տեղեկությունները.
- 3) Ռեեստրի մասնակի կորստի դեպքում՝ չդադարեցնել Ռեեստրում գրառումների կատարման աշխատանքները:

ԲԱԺԻՆ 4. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՊԱՀԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գլուխ 24. Համակարգում բացվող հաշիվները և դրանց տեսակները

238. Արժեթղթերի և դրանցով կատարված գործառնությունների հաշվառման համար Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կամ Հաշվի օպերատորների կողմից կարող են բացվել Արժեթղթերի, ինչպես նաև գործառնական հաշիվներ:

239. Համակարգում կարող են բացվել Արժեթղթերի հաշիվների հետևյալ տեսակները.

- 1) Սեփական արժեթղթերի հաշիվ, որը բացվում է անձանց (այդ թվում՝ պայմանագրային ներդրումային ֆոնդերին) սեփականության իրավունքով պատկանող Արժեթղթերը հաշվառելու նպատակով.
 - 2) Անվանատիրոջ հաշիվ, որը բացվում է Հայաստանի Հանրապետության ռեզիդենտ պահառուների անունով այլ անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու համար.
 - 3) Անվանատիրոջ սեգրեգացված հաշիվ՝ Անվանատիրոջ հաշիվ, որը Համակարգում ունենում է այդ հաշվում հաշվառված արժեթղթերի յուրաքանչյուր սեփականատիրոջ (Անվանատիրոջ) անվամբ ենթահաշիվներ.
 - 4) Օտարերկրյա անվանատիրոջ հաշիվ, որը բացվում է օտարերկրյա պահառուների համար այլ անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող Արժեթղթերը հաշվառելու համար.
 - 5) Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ, որում հաշվառվում են Թողարկողի տիրապետման տակ գտնվող (այդ թվում՝ ձեռքբերված կամ հետգնված)՝ իր կողմից տեղաբաշխված Արժեթղթերը.
 - 6) Բաժնային սեփականության արժեթղթերի հաշիվը ընդհանուր սեփականության հաշիվ է, որտեղ հաշվառվում են այն արժեթղթերը, որոնք պատկանում են մեկից ավելի անձանց՝ սահմանված բաժնային համամասնության սկզբունքով.
 - 7) Համատեղ սեփականության արժեթղթերի հաշիվը ընդհանուր սեփականության հաշիվ է, որում հաշվառվում են այն արժեթղթերը, որոնք պատկանում են մեկից ավելի անձանց համատեղ սեփականության իրավունքով,
240. Համակարգում կարող են բացվել գործառնական հաշիվների հետևյալ տեսակները.
- 1) Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշիվ, որը Ծրագրային համակարգում բացվում է Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերի տեղաբաշխումն իրականացնելու համար, ինչպես նաև Կանոններով նախատեսված այլ դեպքերում: Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվին հաշվառվում են թողարկված և դեռևս չտեղաբաշխված արժեթղթերը,
 - 2) Գրավառուի գրավային հաշիվ, որը Ծրագրային համակարգում բացվում է արժեթղթերի գրավառուի գործառնությունը գրանցելու համար, եթե գրավատուն չի ներկայացնում գրավառուի ակտիվ կարգավիճակով սեփական /Արժեթղթերի հաշվի համարը, կամ գրավառուն Համակարգում չունի ակտիվ կարգավիճակով Սեփական արժեթղթերի հաշիվ,
 - 3) Դեպո հաշիվ, որը Ծրագրային համակարգում բացվում է Սեփական արժեթղթերի հաշվի ներքո՝ պետական պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների և դրանց սահմանափակումների հաշվառման համար.
 - 4) Տեխնիկական հաշիվ, որը Կարգավորվող շուկայում առևտրի նպատակով արգելադրված արժեթղթերի և դրամական միջոցների հաշվառման համար նախատեսված հաշիվ է.
 - 5) Book Entry հաշիվ, որը բացվում է Համակարգից դուրս՝ այլ ենթապահառուների մոտ գտնվող ՀՀ պետական պարտատոմսերի ամփոփ հաշվառման համար.
 - 6) Դրամական հաշիվ:
241. Համակարգում բացված Արժեթղթերի հաշիվը կարող է ունենալ հետևյալ կարգավիճակներից որևէ մեկը.
- 1) **«Ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ»** (այսուհետ՝ Արժեթղթերի ժամանակավոր հաշիվ) կարգավիճակ, որը տրվում է Թողարկողի կողմից Ռեեստրի վարման պայմանագրի կնքման շրջանակներում ներկայացրած տվյալների (անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի) ցուցակի) հիման վրա Համակարգում բացված Արժեթղթերի հաշիվներին, ինչպես նաև Համակարգում բացված (վերաբացված) այն Արժեթղթերի հաշիվներին, որոնց սպասարկման իրավունքը որևէ Հաշվի օպերատորի վերապահված չէ, և որոնցով գործառնություն իրականացնելու իրավունքը՝ Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով, վերապահվում է միայն Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Ժամանակավոր հաշվով որևէ գործառնություն կարող է իրականացվել Կանոններով սահմանված կարգով և դեպքերում:

- 2) «**Չնույնականացված հաշվի կարգավիճակ**» (այսուհետ՝ Արժեթղթերի չնույնականացված հաշիվ) տրվում է Հաշվի օպերատորի կողմից Արժեթղթերի ժամանակավոր հաշվի վերաբացման գործառնության իրականացման ընթացքում չնույնականացված Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշվին:
- 3) «**Ակտիվ հաշվի կարգավիճակ**» (այսուհետ՝ Արժեթղթերի ակտիվ հաշիվ) տրվում է Հաշվի օպերատորի կողմից բացված կամ վերաբացված հաշվին, որի նկատմամբ Հաշվի օպերատորի հասանելիության իրավունքը դադարեցված չէ:
- 4) «**Ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակ**» կարգավիճակ, որը տրվում է Հաշվի օպերատորի կողմից բացված (վերաբացված) այն հաշվին, որից պետք է իրականացվի ժառանգության գրանցման արդյունքում արժեթղթերի փոխանցում իրավահաջորդ (ժառանգ) հանդիսացող Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշվին:

Գլուխ 25. Արժեթղթերի հաշվի բացումը

242. Համակարգում Արժեթղթերի հաշիվները բացվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կամ Հաշվի օպերատորների կողմից՝ Կանոններով սահմանված կարգով և դեպքերում:

243. Համակարգում Անվանատիրոջ հաշիվները չեն կարող բացվել Հաշվի օպերատորների կողմից:

244. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգում Արժեթղթերի հաշիվները բացվում և/կամ սպասարկվում են այն դեպքերում, երբ Կանոններով այդ գործառնություններն անմիջականորեն վերապահված են Կենտրոնական դեպոզիտարիային, կամ Կանոններով սահմանված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ այդ գործառնություններն առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության իրականացնելու հնարավորությունը:

245. Կանոնների 244. կետով չսահմանված դեպքերում Հաշվետիրոջ պահանջի (Հանձնարարականի) հիմքով Համակարգում Արժեթղթերի հաշիվներ կարող են բացվել (վերաբացվել) և սպասարկվել բացառապես Հաշվի օպերատորների միջնորդությամբ:

246. Համակարգում Հաշվետիրոջ համար Արժեթղթերի հաշիվ կարող է բացվել հետևյալ եղանակներից որևէ մեկով.

- 1) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից բացված և ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ ունեցող Արժեթղթերի հաշվի վերաբացմամբ, որը ենթադրում է նաև Կանոններով, ինչպես նաև Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված նույնականացում.
- 2) Արժեթղթերի նոր հաշվի բացմամբ:

247. Միևնույն Հաշվի օպերատորը միևնույն անձի համար կարող է բացել նույն տեսակի միայն մեկ հաշիվ, բացառությամբ, ընդհանուր սեփականության հաշիվների: Սույն կետի պահանջը չի տարածվում Համակարգի անդամների համար Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից բացվող հաշիվների վրա:

248. Ընդհանուր (բաժնային կամ համատեղ) սեփականության հաշիվները բացվում են այն դեպքում, երբ միևնույն արժեթղթերը պատկանում են մեկից ավելի անձանց: Բաժնային և համատեղ սեփականության հաշիվները բացելիս պահանջվող տեղեկությունները և փաստաթղթերը ներկայացվում են յուրաքանչյուր Հաշվետիրոջ համար:

249. Եթե Հաշվետերը Համակարգի ուղղակի մասնակից է, ապա նրա համար ևս կիրառելի են սույն գլխով սահմանված դրույթները՝ հետևյալ առանձնահատկություններով.

- 1) Համակարգի ուղղակի մասնակիցն իր համար Համակարգում Արժեթղթերի հաշիվ բացելիս (վերաբացելիս) պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը կնքում է անմիջապես Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ.
- 2) Համակարգի ուղղակի մասնակցի համար Արժեթղթերի սեփական և/կամ Անվանատիրոջ և/կամ Անվանատիրոջ սեգրեզացված հաշիվը բացվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից այն դեպքում, եթե Համակարգի ուղղակի մասնակիցը միացած չէ Ծրագրային համակարգին.

- 3) եթե Համակարգի ուղղակի մասնակիցը Համակարգում ունի ժամանակավոր հաշիվ, ապա վերջինս պարտավոր է ողջամիտ ժամկետում վերաբացել այն.
- 4) եթե Համակարգի ուղղակի մասնակիցը ունի Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքած պահառության (ենթապահառության) պայմանագիր, որը, սակայն, արդեն չի համապատասխանում Կանոնների պահանջներին, ապա վերջինս պարտավոր է ողջամիտ ժամկետում կնքել նոր պայմանագիր՝ լուծելով նախկինը,
- 5) Համակարգի ուղղակի մասնակիցը՝ իր անվամբ Համակարգում Արժեթղթերի հաշիվ բացելու (վերաբացելու) և պահառության (ենթապահառության) պայմանագիր կնքելու (վերակնքելու) ժամանակ անհրաժեշտ փաստաթղթերը և/կամ Հանձնարարականները անմիջականորեն ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Ընդ որում, Համակարգի ուղղակի մասնակիցը կարող է Կենտրոնական դեպոզիտարիային չներկայացնել Կանոններով սահմանված, սակայն արդեն իսկ ներկայացված և փոփոխության չենթարկված փաստաթղթերը՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիային տրամադրելով նշված փաստաթղթերում փոփոխությունների բացակայությունը հավաստող գրություն:

250. Եթե Հաշվետերը (կամ Կանոններով սահմանված դեպքերում՝ այլ իրավասու անձը) ցանկանում է վերաբացել Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշիվը կամ ապահովել այդպիսի հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերով Գործառնությունների հնարավորությունը, ապա Հաշվի օպերատորը պետք է ձեռնարկի Կանոններով սահմանված անհրաժեշտ և բավարար գործողություններ՝ հաշվում առկա տեղեկությունների հիմքով Հաշվետիրոջը նույնականացնելու համար:

251. Կանոններով կարգավորվող իրավահարաբերություններում անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ կիրառվում են Կանոններով ֆիզիկական անձանց համար սահմանված նորմերը:

252. Հաշվի բացման (վերաբացման) համար, բացառությամբ ժառանգատուի հաշվի վերաբացման դեպքի, ֆիզիկական անձ հանդիսացող Հաշվետերը կամ նրա լիազորված անձը պետք է Հաշվի օպերատորին ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) Հաշվետիրոջ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը,
- 2) ՀՀ ռեզիդենտ Հաշվետիրոջ հանրային ծառայությունների համարանիշը հավաստող փաստաթղթի (սոցիալական քարտի) կամ հանրային ծառայությունների համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի պատճենը, ոչ ռեզիդենտ Հաշվետերերի դեպքում՝ անձին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշը հավաստող փաստաթղթի պատճենը (առկայության դեպքում),
- 3) հաշվի վերաբացման դեպքում՝ Հաշվետիրոջ նույնականացման համար անհրաժեշտ այլ փաստաթղթեր,
- 4) լիազորված անձի դեպքում՝ լիազորությունները հավաստող փաստաթղթի բնօրինակը կամ պատճենը և լիազորված անձի՝ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը,
- 5) Հաշվի Օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ փաստաթղթեր:

253. Հաշվի բացման (վերաբացման) համար իրավաբանական անձ հանդիսացող Հաշվետիրոջ լիազորված անձը պետք է Հաշվի օպերատորին ներկայացնի հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) Հաշվետիրոջ պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը.
- 2) հարկ վճարողի հաշվառման համարը կամ այլ համարժեք համարը (ոչ ռեզիդենտ Հաշվետերերի դեպքում) հավաստող փաստաթուղթ (առկայության դեպքում).
- 3) առանց լիազորագրի իրավաբանական անձի անունից գործելու իրավունք ունեցող անձանց համապատասխան պաշտոնի նշանակման փաստը հաստատող փաստաթղթի պատճենը (կարող է ներկայացվել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համաձայնության դեպքում).
- 4) իրավաբանական անձի անունից հանդես եկող անձի՝ անձը հաստատող փաստաթղթի պատճենը.
- 5) լիազորագրի հիման գործող անձի դեպքում՝ նաև լիազորությունները հավաստող

փաստաթղթի բնօրինակը կամ պատճենը.

6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ փաստաթղթեր: 254. Հաշվի օպերատորը Սեփական արժեթղթերի հաշվի բացման համար Հաշվետիրոջ հետ կնքում է Արժեթղթերի պահառության գրավոր պայմանագիր՝ ֆիզիկական անձի դեպքում՝ անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի և առանց լիազորագրի իրավաբանական անձի անունից գործելու իրավունք ունեցող անձանց համապատասխան պաշտոնի նշանակման փաստը հաստատող փաստաթղթի առկայության դեպքում:

255. Ֆիզիկական անձը Սեփական արժեթղթերի հաշվի բացման ժամանակ Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Հանձնարարական, որը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝

1) անուն, ազգանուն.

2) ծննդյան ամսաթիվ.

3) քաղաքացիությունը.

4) անձը հաստատող փաստաթղթի տեսակը, համարը, սերիան (սերիան՝ առկայության դեպքում).

5) ՀՀ ռեզիդենտ Հաշվետիրոջ հանրային ծառայությունների (կամ սոցիալական քարտի) համարանիշը կամ հանրային ծառայությունների համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի համարը, ոչ ռեզիդենտ Հաշվետերերի դեպքում՝ անձին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշը (առկայության դեպքում).

6) հասցեն (հաշվառման և/կամ տվյալ պահին բնակության).

7) կապի միջոցները (մասնավորապես՝ հեռախոս, ֆաքս, էլեկտրոնային փոստ՝ առկայության դեպքում).

8) բանկային հաշվեհամարը և սպասարկող բանկի վավերապայմանները կամ Հաշվետիրոջը սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվի համարը.

9) տեղեկություններ Հաշվետիրոջ անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին (առկայության դեպքում)՝ նշելով լիազորությունների շրջանակը, ներառյալ՝

ա) ֆիզիկական անձ լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ սույն կետի 1), 4), 6) և 7) ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները,

բ) իրավաբանական անձ լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ Կանոնների 256. կետի 1)-ից 5) ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները և իրավաբանական անձ լիազորված ներկայացուցչի անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին սույն կետի 1), 4), 6) և 7) ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները:

256. Իրավաբանական անձը Սեփական արժեթղթերի հաշվի բացման ժամանակ Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Հանձնարարական, որը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները՝

1) իրավաբանական անձի անվանումը.

2) գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն), կապի միջոցները (մասնավորապես՝ հեռախոս, էլեկտրոնային փոստ՝ առկայության դեպքում).

3) առկայության դեպքում՝ հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ) կամ այլ համարժեք համարը (ոչ ռեզիդենտ Հաշվետերերի դեպքում).

4) պետական գրանցման պետությունը, պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի համարը, սերիան (առկայության դեպքում) կամ պետական գրանցման համարը, գրանցման ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի) և գրանցող մարմնի անվանումը.

5) Կենտրոնական բանկի ՍԻԲԻԷՆԵԹ համակարգչային ցանցում գրանցված հասցեն (առկայության դեպքում).

6) տեղեկություններ Հաշվետիրոջ անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին (առկայության դեպքում)՝ նշելով լիազորությունների շրջանակը, որտեղ լիազորված

ներկայացուցչի մասին տեղեկությունները ներառում են.

ա) ֆիզիկական անձ լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ Կանոնների 255. կետի 1), 4), 6) և 7) ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները,

բ) իրավաբանական անձ լիազորված ներկայացուցչի դեպքում՝ սույն կետի 1)-ից 5) ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները և իրավաբանական անձ լիազորված ներկայացուցչի անունից գործելու լիազորված ներկայացուցչի մասին Կանոնների 255. Կետի 1), 4), 6) և 7) ենթակետերով նախատեսված տեղեկությունները.

7) բանկային հաշվեհամարը և սպասարկող բանկի վավերապայմանները կամ Հաշվետիրոջը սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվի համարը:

257. Օրենքով սահմանված կարգով պահառություն իրականացնելու թույլտվություն ունեցող անձինք (այսուհետ նաև՝ Պահառու) Համակարգում Անվանատիրոջ և/կամ Անվանատիրոջ սեգրեգացված հաշիվ ունենալու նպատակով պարտավոր են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքել ենթապահառության պայմանագիր: Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ ենթապահառության պայմանագիրը կնքվում է ուղղակիորեն:

258. Համակարգում Անվանատիրոջ հաշվի բացման համար Պահառուն Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) Անվանատիրոջ հաշվի բացման դիմում, ինչպես նաև ենթապահառության պայմանագրի կնքման համար անհրաժեշտ տվյալները, այդ թվում՝ իրավասու էլեկտրոնային կապի միջոցները, բանկային վավերապայմանները.
- 2) Օրենքով սահմանված պահառություն իրականացնելու թույլտվության պատճենը (Օտարերկրյա պահառուի դեպքում՝ իր երկրի պետական մարմնի կողմից տրված թույլտվության կամ լիցենզիայի պատճենը, որի համաձայն օտարերկրյա պահառուն իրավունք ունի իր անունով այլ անձանց պատկանող Արժեթղթերի հաշիվներ վարել).
- 3) պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը.
- 4) Պահառուի գործադիր մարմնի ղեկավարի՝ պաշտոնի նշանակումը հավաստող փաստաթղթի պատճենը.
- 5) Պահառուի լիազորված անձի լիազորությունները հավաստող փաստաթուղթը, որն առնվազն ապահովում է լիազորված անձի նույնականացումը և հստակ նախատեսում է լիազորությունների շրջանակը:

258.1. Այն պարագայում, երբ սույն գլխով նախատեսված փաստաթղթերը ներկայացվում են օտարերկրյա արժեթղթերի պահառության իրականացման համար, ապա, ի լրումն սույն գլխով սահմանված փաստաթղթերի, անձը պետք է ներկայացնի նաև գրավոր հավաստում առ այն, որ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի (Հաշվի օպերատորի) կողմից տվյալ օտարերկրյա արժեթղթերի պահառության իրականացումը արգելված չէ և չի հակասում համապատասխան օտարերկրյա պետության օրենսդրությանը: Սույն կետում նշված գրավոր հավաստումը պետք է պարունակի նաև հայտարարություն առ այն, որ տվյալ օտարերկրյա արժեթղթերի պահառության՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի (Հաշվի օպերատորի) կողմից իրականացման շրջանակներում և առնչությամբ համապատասխան օտարերկրյա պետության օրենսդրության հետ կապված ցանկացած տեսակի խնդիրների առաջացման դիսկերը ամբողջությամբ կրում է հավաստումը ներկայացնող անձը:

Կենտրոնական դեպոզիտարիան և Հաշվի օպերատորը պատասխանատվություն չեն կրում օտարերկրյա արժեթղթերի պահառության իրականացման շրջանակներում և առնչությամբ համապատասխան օտարերկրյա պետության օրենսդրության հետ կապված ցանկացած տեսակի խնդիրների և դիսկերի համար:

259. Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշվի (բացառությամբ՝ Ժառանգատուի հաշվի) վերաբացման նպատակով Հաշվետերը Հաշվի օպերատորին է ներկայացնում, համապատասխանաբար, Կանոնների 255. կամ 256. կետերով սահմանված փաստաթղթերը և Արժեթղթերի հաշվի վերաբացման Հանձնարարական, որը նաև պարունակում է Կանոնների 261. կետի 6)-ից 9) ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները:

260. Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշիվը վերաբացվում է (համարվում է վերաբացված), և պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը Հաշվետիրոջ և Հաշվի օպերատորի միջև կնքվում է Կանոններով, ինչպես նաև Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով նույնականացումից հետո:

261. Հաշվի օպերատորը իր հաճախորդի համար Համակարգում առկա ժամանակավոր հաշվի վերաբացման նպատակով հաճախորդի կողմից իրեն ներկայացված համապատասխան փաստաթղթերի և տվյալների հիման վրա Համակարգում ստուգում է տվյալ հաճախորդի ժամանակավոր հաշվի առկայությունը: Ստուգման նպատակով Հաշվի օպերատորը Ծրագրային համակարգ է մուտքագրում հետևյալ տեղեկությունները կամ դրանցից նրանք, որոնք հնարավորություն կտան նույնականացնել Հաշվետիրոջը.

- 1) անունը (այնպես, ինչպես նշված է անձը հաստատող փաստաթղթում)՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, անվանումը (այնպես, ինչպես նշված է պետական գրանցման փաստաթղթում)՝ իրավաբանական անձի դեպքում.
- 2) ազգանունը (այնպես, ինչպես նշված է անձը հաստատող փաստաթղթում).
- 3) անձը հաստատող փաստաթղթի համարը և սերիան (սերիան՝ առկայության դեպքում)՝ ֆիզիկական անձանց դեպքում, պետական գրանցումը հավաստող փաստաթղթի կամ պետական գրանցման համարը և սերիան (սերիան՝ առկայության դեպքում)՝ իրավաբանական անձանց դեպքում.
- 4) բնակության և/կամ հաշվառման վայրը՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, գտնվելու վայրը (փոստային հասցեն)՝ իրավաբանական անձի դեպքում.
- 5) ծննդյան ամսաթիվը՝ ֆիզիկական անձանց դեպքում.
- 6) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից բացված Արժեթղթերի ժամանակավոր հաշվի համարը (տեղեկությունների առկայության դեպքում).
- 7) Հաշվետիրոջ հանրային ծառայությունների (կամ սոցիալական քարտի) համարանիշը կամ՝ հանրային ծառայությունների համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի համարը՝ ֆիզիկական անձանց դեպքում, հարկ վճարողի հաշվառման համարը (ՀՎՀՀ) կամ այլ համարժեք նույնականացնող տարբերանիշը՝ իրավաբանական անձանց դեպքում (տեղեկությունների առկայության դեպքում).
- 8) ժամանակավոր հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ները (ԱՆԾ-ները) կամ դրանց դասերը և/կամ տեսակները և Թողարկողների անվանումները.
- 9) անձին պատկանող՝ սույն կետի 8) ենթակետում նշված արժեթղթերի քանակները:

262. Եթե Հաշվի օպերատորի կողմից տվյալ հաճախորդի համար Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգում բացված ժամանակավոր հաշվի առկայության ստուգման արդյունքում Կանոնների 261. կետով սահմանված տեղեկություններից առնվազն հինգ տվյալներ համընկնում են Համակարգում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից բացված Արժեթղթերի հաշվում առկա տեղեկությունների հետ, ապա Հաշվի օպերատորը ստանում է հասանելիություն տվյալ հաշվում առկա տեղեկություններին և տվյալ հաճախորդին՝ որպես Հաշվետեր, նույնականացնելու իրավունք՝ մինչև Հաշվետիրոջ հետ (Հաշվետիրոջ՝ Հաշվի օպերատոր լինելու դեպքում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ) պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի կնքումը՝ առանց հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերով Գործառնություններ ամրագրելու իրավունքի:

263. Հաշվի օպերատորը հաճախորդին՝ որպես Հաշվետիրոջ, նույնականացնելիս պետք է առաջնորդվի հետևյալ սկզբունքներով.

- 1) եթե հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկություններից Համակարգում համընկել են Կանոնների 261. կետի 1)-3) կամ 1), 2), 7) և ցանկացած այլ երկու (երեք՝ իրավաբանական անձանց դեպքում) կամ 1), 2), 4), 5), 8), 9) ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, ապա անձը համարվում է նույնականացված՝ որպես տվյալ հաշվի Հաշվետեր: Այս սկզբունքը կիրառելի է նաև այն դեպքում, երբ Համակարգում սույն ենթակետում նշված տեղեկությունների փոխարեն համընկել են համապատասխան նույնականացնող

տեղեկությունները, որոնք նշված են տվյալ տեղեկությունների պաշտոնական հաշվառում իրականացնելու իրավասություն ունեցող մարմնի կողմից տրված համապատասխան փաստաթղթում կամ դատարանի որոշման մեջ՝ ֆիզիկական անձի դեպքում, կամ պետական գրանցումն իրականացրած մարմնի կողմից տրված համապատասխան տեղեկանքում կամ դատարանի համապատասխան որոշման մեջ՝ իրավաբանական անձի դեպքում (ընդ որում, եթե համադրվող տեղեկություններում շեղումը պայմանավորված է ակնհայտ տեխնիկական վրիպակով կամ թարգմանչական անհամապատասխանության հետևանք է, ապա այդ տեղեկությունները համարվում են համընկած)։

- 2) եթե հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկություններից Համակարգում համընկել են Կանոնների 261. կետի 1), 2), 8), 9) և այլ, բայց ոչ՝ 3) կամ 7), ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, կամ համընկել են Կանոնների 261. կետի 3), 8), 9) և երկու այլ ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, սակայն չեն համընկել 1) և/կամ 2) ենթակետերով սահմանված տեղեկությունները, ապա Հաշվի օպերատորը հաճախորդի նույնականացումը իրականացնում է միայն հաշվում հաշվառված արժեթղթերի նկատմամբ հաճախորդի իրավունքները ճանաչող դատական ակտի հիման վրա.
- 3) եթե հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկություններից Համակարգում համընկել են Կանոնների 261. կետով սահմանված տեղեկություններից 5-ը, որոնք չեն ներառում նշված կետի 1)-3) և 7) ենթակետերով սահմանված տեղեկություններից որևէ մեկը, Հաշվետերը համարվում է չնույնականացված:

264. Այն դեպքերում, երբ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ առանց դրա Կենտրոնական դեպոզիտարիային Թողարկողի կողմից արժեթղթերի Ռեեստրի հանձման արդյունքում ձևավորված ժամանակավոր հաշիվների վերաբացման գործընթացում Հաշվետիրոջ նույնականացման ժամանակ անհրաժեշտություն է առաջանում ճշտել (ուղղել) Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի Ռեեստրում ներառված տեղեկությունները և, ըստ այդմ, հստակեցնել այդ արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի) ցուցակը, Թողարկողը պարտավոր է իրեն դիմած անձին ողջամիտ ժամկետում տեղեկանք տրամադրել տվյալ անձի՝ Թողարկողի արժեթղթերի սեփականատեր (Անվանատեր) հանդիսանալու վերաբերյալ, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև ձեռնարկել անհրաժեշտ և բավարար գործողություններ Ռեեստրում ներառված տեղեկությունների բացահայտված անճշտությունները կամ բացթողումները վերացնելու համար կամ պաշտոնապես մերժել դիմումը, եթե դիմումատուի փաստարկներն անհիմն են:

265. Ժառանգության իրավունքի գրանցման դեպքում ժառանգատուի նույնականացումը իրականացվում է իրավահաջորդի (իրավահաջորդների) դիմումի և ժառանգության վկայականի, իսկ անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև Թողարկողի կողմից տրված տեղեկանքի, նոտարի կողմից տրամադրված լրացուցիչ պարզաբանող փաստաթղթերի և տեղեկությունների կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի (Հաշվի օպերատորի) կողմից արված նոտարին ուղղված հարցման պատասխանի հիման վրա՝ հաշվի առնելով Կանոնների 263. կետով սահմանված սկզբունքները:

Հաշվի օպերատորը նույնականացված ժառանգատուի ժամանակավոր հաշվին կողմից տալիս է ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակ:

Ժառանգատուի հաշիվն անմիջապես ենթակա է փակման արժեթղթերի զրոյական մնացորդի դեպքում:

266. Այն դեպքում, երբ Արժեթղթերի հաշվի վերաբացման գործընթացում Հաշվի օպերատորը ստանում է հասանելիություն տվյալ հաշվում առկա տեղեկություններին, սակայն Հաշվի օպերատորից անկախ պատճառներով հնարավոր չի լինում նույնականացնել Հաշվետիրոջը, ապա Հաշվի օպերատորը նշված հասանելիության ստացման օրը տվյալ Արժեթղթերի հաշվին տալիս է չնույնականացված հաշվի կարգավիճակ՝ Արժեթղթերի հաշվում համապատասխան նշում կատարելով:

267. Եթե չնույնականացված հաշվի կարգավիճակ ունեցող Արժեթղթերի հաշվի Հաշվետերը

Կանոններով սահմանված կարգով չի նույնականացվում Հաշվի օպերատորի կողմից այդ հաշվին հասանելիություն ստանալու պահից 15 աշխատանքային օրվա կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ համաձայնեցված ավելի երկար ժամկետի ընթացքում, ապա Հաշվի օպերատորը պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ նշելով Արժեթղթերի հաշվի համարը:

268. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հաշվետիրոջ նույնականացման անհնարինության մասին տեղեկությունը ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում արգելափակում է Հաշվի օպերատորի իրավասությունը տվյալ հաշվի նկատմամբ:

269. Եթե Հաշվետիրոջ պահանջով Հաշվի օպերատորը վերաբացում է այնպիսի տեսակի Արժեթղթերի հաշիվ, որից տվյալ Հաշվետիրոջ համար արդեն բացել և սպասարկում է, ապա պահառության նոր պայմանագիր չի կնքվում, իսկ վերաբացված և արդեն առկա հաշիվներն անմիջապես ենթակա են միավորման՝ պահպանելով Հաշվետիրոջ նախընտրած հաշիվը, եթե Հաշվետերը Հաշվի օպերատորի հարցմանն ի պատասխան նշել է հաշիվը: Հաշվի օպերատորը պարտավոր է հաշիվների միավորման մասին մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել Հաշվետիրոջը և Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

270. Բացված կամ վերաբացված Արժեթղթերի հաշվի սպասարկման համար Հաշվետերը պարտավոր է վճարել պահառության (ենթապահառության) պայմանագրով և Հաշվի օպերատորի կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավական ակտերով սահմանված կարգով և չափով:

271. Հաշվի բացման (վերաբացման) գործընթացում Հաշվետիրոջ կողմից ստորագրման ենթակա փաստաթղթերը ստորագրվում են Հաշվետիրոջ կամ վերջինիս լիազոր ներկայացուցչի կողմից. այդ փաստաթղթերում նաև նշում է կատարվում այն մասին, թե Համակարգից տվյալ Հաշվետիրոջը տեղեկությունների տրամադրումն ինչ եղանակով պետք է իրականացվի՝ թղթային թե էլեկտրոնային:

Եթե իրավաբանական անձ Հաշվետերը կամ Հաշվետիրոջ՝ իրավաբանական անձ լիազորված ներկայացուցիչն ունի կնիք, ապա սույն կետում նշված փաստաթղթերը նաև կնքվում են նշված անձանց կողմից:

271.1. Սույն գլխով սահմանված հաշվի բացման (վերաբացման) ժամանակ ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձինք հանրային ծառայությունների համարանիշ կամ անձին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշ չունենալու դեպքում ներկայացնում են նշված հանգամանքը հաստատող փաստաթղթային հավաստում (տեղեկանք, քաղվածք, օրենսդրական հիմնավորում և այլն): Հաշվի օպերատորի համաձայնությամբ փաստաթղթային հավաստման փոխարեն կարող է հիմք ընդունվել ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի կողմից ստորագրված գրավոր փաստաթուղթ, որով վերջինս հավաստիացնում է հանրային ծառայությունների համարանիշ կամ անձին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշ չունենալը, բացառությամբ կիրառելի իրավական ակտերով նախատեսված այն դեպքերի, երբ հանրային ծառայությունների համարանիշ կամ անձին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշի առկայությունը պարտադիր է:

272.2. Սույն գլխով սահմանված հաշվի բացման (վերաբացման) ժամանակ ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձինք հարկ վճարողի հաշվառման համար կամ այլ համարժեք համար չունենալու դեպքում ներկայացնում են նշված հանգամանքը հաստատող փաստաթղթային հավաստում (տեղեկանք, քաղվածք, օրենսդրական հիմնավորում և այլն): Հաշվի օպերատորի համաձայնությամբ փաստաթղթային հավաստման փոխարեն կարող է հիմք ընդունվել նաև ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձի կողմից ստորագրված գրավոր փաստաթուղթ, որով վերջինս հավաստիացնում է հարկ վճարողի հաշվառման համար կամ այլ համարժեք համար չունենալու մասին, բացառությամբ կիրառելի իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերի, երբ հարկ վճարողի հաշվառման համարի կամ այլ համարժեք համարի առկայությունը պարտադիր է:

272. Հաշվի բացման (վերաբացման) գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է, և

Հաշվետիրոջ հետ պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը կնքվում է Կանոններով և Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված տեղեկությունները և փաստաթղթերը ստանալուց (նույնականացման անհրաժեշտության դեպքում՝ անձին նույնականացնելուց) հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Գլուխ 26. Արժեթղթերի հաշվի տվյալների փոփոխություն

273. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կամ առանց դրա Արժեթղթերի հաշվում փոփոխություններ կատարում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային փոխանցված Հանձնարարականների, դատարանի որոշման, ինչպես նաև օրենքով, այլ նորմատիվ իրավական ակտերով և Կանոններով սահմանված այլ հիմքերով: Ընդ որում՝ Հաշվի օպերատորը Հանձնարարականները Կենտրոնական դեպոզիտարիային է փոխանցում դրանք Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով:

274. Համակարգի ուղղակի մասնակիցը իր իրավասությունների շրջանակում Արժեթղթերի հաշվում փոփոխությունների կատարման նպատակով Հանձնարարական է ներկայացնում Կենտրոնական դեպոզիտարիային Ծրագրային համակարգում դրա մուտքագրման միջոցով, իսկ Ծրագրային համակարգի միացած չլինելու դեպքում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ կնքված պայմանագրով նախատեսված այլ եղանակով:

275. Հաշվետերը պարտավոր է տեղեկացնել Հաշվի օպերատորին (եթե Հաշվետերը Համակարգի ուղղակի մասնակից է՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիային) Արժեթղթերի հաշվի բացման (վերաբացման) ժամանակ տրամադրված (Համակարգ մուտքագրված) տեղեկությունների ցանկացած փոփոխության մասին:

276. Հաշվետիրոջ անվան կամ նրա անձը հաստատող (իրավաբանական անձի դեպքում՝ պետական գրանցումը հաստատող) փաստաթղթի փոփոխության դեպքում Հաշվետերը պետք է ներկայացնի նաև համապատասխան փոփոխությունը հավաստող փաստաթուղթը:

277. Հաշվում ամրագրված տեղեկությունների փոփոխությունների մասին Հաշվետիրոջ տեղեկացումը կատարվում է Հաշվի օպերատորի համապատասխան իրավական ակտերով սահմանված Հանձնարարականների ներկայացմամբ կամ այլ կարգով:

278. Հաշվետիրոջ կողմից իր Արժեթղթերի հաշվում ամրագրված տեղեկությունների փոփոխությունները չներկայացնելու կամ սահմանված կարգով չներկայացնելու դեպքում Հաշվի օպերատորը և Կենտրոնական դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չեն կրում Հաշվետիրոջը պատճառված վնասի համար:

279. Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի օպերատորը՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համաձայնությամբ) կարող է իր նախաձեռնությամբ Համակարգում կատարել ուղղումներ, եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան բացահայտում է, որ կատարված գրանցումը սխալ է կամ բացակայում է, և եթե գրանցման ուղղումը չի խախտում այլ անձանց իրավունքները:

280. Հաշվի տվյալների փոփոխությունը Համակարգում գրանցվում է անհրաժեշտ փաստաթղթերը և հանձնարարականները ներկայացնելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Գլուխ 27. Արժեթղթերի հաշվի փակում, Արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծում

281. Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ բացված (վերաբացված) Արժեթղթերի հաշիվը կարող է փակվել, և/կամ արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը կարող է լուծվել.

- 1) Հաշվետիրոջ ցանկությամբ՝ Կանոններով սահմանված դեպքերում և համապատասխան գրավոր դիմումի (Հանձնարարականի) հիման վրա.
- 2) օրենքով և/կամ Կանոններով սահմանված այլ դեպքերում:

282. Պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծվելու դեպքում Հաշվետիրոջ ժամկետանց պարտավորությունները շարունակում են պահպանել իրենց ուժը մինչև դրանց ամբողջական կատարումը:

283. Համակարգում կարող են փակվել միայն արժեթղթերի գրոյական մնացորդով Արժեթղթերի հաշիվները:

284. Հաշվետիրոջ ցանկությամբ արժեթղթերի ոչ գրոյական մնացորդով հաշվի փակման համար Հաշվետերը մինչև Արժեթղթերի հաշվի փակման դիմումի (հանձնարարականի) ներկայացումը պարտավոր է հաշվում հաշվեգրված արժեթղթերի պորտֆելը փոխանցել այլ Արժեթղթերի ակտիվ հաշվին, ինչպես նաև Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում հաշվառվող՝ Հաշվետիրոջը պատկանող դրամական միջոցները փոխանցել վերջինիս կողմից նշված հաշվեհամարին:

285. Հաշվետիրոջ ցանկությամբ Արժեթղթերի հաշիվը փակվում է Հաշվետիրոջ հետ կնքված պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծման արդյունքում:

286. Հաշվետիրոջ ցանկությամբ արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագիրը լուծվում է պայմանագրի լուծման վերաբերյալ համաձայնությունը Հաշվետիրոջ և Հաշվի օպերատորի կողմից ստորագրվելու (հաստատելու) արդյունքում:

արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծման վերաբերյալ համաձայնությունը ստորագրվում է, եթե Հաշվետերը կատարել է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված բոլոր պարտավորությունները:

287. Արժեթղթերի գրոյական մնացորդով հաշվի պարագայում արժեթղթերի պահառության (ենթապահառության) պայմանագրի լուծման վերաբերյալ համաձայնության ստորագրումից հետո Հաշվի օպերատորն Արժեթղթերի հաշվի փակման Հանձնարարականն անմիջապես գրանցում է Համակարգում, որի արդյունքում Արժեթղթերի հաշիվը Համակարգում ստանում է Արժեթղթերի փակված հաշվի կարգավիճակ:

288. Համակարգում առկա և մեկ տարվա ընթացքում շարունակաբար բացառապես Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավասության տակ գտնվող արժեթղթերի գրոյական մնացորդներով Արժեթղթերի հաշիվները ենթակա են փակման Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից:

Գլուխ 28. Արժեթղթերի փոխանցմամբ պայմանավորված գործառնություններ

289. Համակարգում իրականացվում են արժեթղթերի փոխանցմամբ պայմանավորված գործառնությունների (բացառությամբ Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների հիման վրա արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունների) հետևյալ տեսակները.

- 1) Ազատ առաքում կամ ST փոխանցում.
- 2) Առաքում վճարման դիմաց կամ DVP փոխանցում.
- 3) Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ կամ FOP փոխանցում.
- 4) Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցում կամ պորտֆելի փոխանցում.
- 5) Կենտրոնական Բանկի և/կամ ֆինանսական կազմակերպությունների միջև կնքված ռեպո պայմանագրից բխող արժեթղթերի փոխանցում:

290. Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնություն կարող է կատարվել միայն այն դեպքում, եթե արժեթղթեր փոխանցող և ստացող կողմեր հանդիսացող Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվներն ունեն ակտիվ հաշվի կարգավիճակ, բացառությամբ Կանոններով սահմանված դեպքերի, ինչպես նաև եթե ներկայացվել են Կանոններով կամ այլ կիրառելի իրավական ակտերով սահմանված անհրաժեշտ տեղեկություններն ու փաստաթղթերը:

291. Դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած ակտի և ժառանգության հիման վրա արժեթղթերի փոխանցումները Համակարգում կատարվում են ազատ առաքմամբ՝ շահագրգիռ կողմի

պահանջով:

292. Նվիրատվության (նվիրաբերության) հիման վրա արժեթղթերի փոխանցումները Համակարգում կատարվում են ազատ առաքմամբ (ST փոխանցում)՝ նվիրատուի պահանջով, եթե նվիրատուն ներկայացնում է նվիրատվության պայմանագիրը, կամ համաձայնությամբ ազատ առաքմամբ (FOP փոխանցում), եթե նվիրատվության պայմանագիրը ներկայացված չէ: Թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի հետզնման կամ ձեռքբերման հիմքով Թողարկողի արժեթղթերի հաշվին արժեթղթերի փոխանցումները Համակարգում կատարվում են ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ (FOP փոխանցում) կամ առաքում վճարման դիմաց (DVP փոխանցում) տեսակներով:

293. Ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման գործառնությունը կատարելու համար արժեթղթերի փոխանցող կողմ հանդիսացող Հաշվետերը (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի, որը Հանձնարարականը ներկայացնում է ուղղակիորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիային) պետք է դիմի իր հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին և ներկայացնի արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարական (բացառությամբ սույն Կանոններով սահմանված դեպքերի, երբ ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարականը կարող է ներկայացվել այլ անձի կողմից) հետևյալ տեղեկություններով (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի, որը Հանձնարարականը ներկայացնում է ուղղակիորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիային).

- 1) **Արժեթղթեր փոխանցող և ստացող Հաշվետերերի անունները և ազգանունները (անվանումները).**
- 2) **արժեթղթեր փոխանցող և ստացող Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվների համարները.**
- 3) **փոխանցվող արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.**
- 4) **փոխանցման ենթակա արժեթղթերի քանակը.**
- 5) **արժեթղթերի փոխանցման Գործառնության հիմքերի մասին էական տվյալները՝ գործարքի կնքման օրը, միավոր արժեթղթի գինը և գործարքի դրամական հատուցման չափը (առկայության դեպքում).**
- 6) **նշում արժեթղթերի փոխանցման վերջնական շահառուի վերաբերյալ (եթե արժեթղթերը փոխանցվում են անվանատիրոջ հաշվին).**
- 7) **Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և փաստաթղթեր:**

294. Դատարանի վճռի հիման վրա արժեթղթերի փոխանցման դեպքում շահագրգիռ կողմը Հաշվի օպերատորին (Կենտրոնական դեպոզիտարիային, եթե շահագրգիռ կողմը Համակարգի ուղղակի մասնակից) է ներկայացնում դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշումը, ինչպես նաև դիմում արժեթղթերի փոխանցման վերաբերյալ:

295. Այն դեպքում, երբ դատարանի վճռի հիման վրա արժեթղթեր փոխանցող Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշիվը չի սպասարկվում այն Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ, որին ներկայացվել է համապատասխան վճիռը կամ որոշումը, կամ տվյալ վճռով պատասխանող կողմ է հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիան, կամ Հաշվի օպերատորին ներկայացված չէ ստացող կողմի Արժեթղթերի ակտիվ հաշվի համարը, ապա Հաշվի օպերատորը դատարանի՝ օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշումը և շահագրգիռ կողմի դիմումը ստանալու պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

296. Կենտրոնական դեպոզիտարիան պարտավոր է դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշման հիման վրա Համակարգում իրականացնել ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնություն, եթե փոխանցող կողմ հանդիսացող Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշիվն ունի ժամանակավոր հաշվի կարգավիճակ, կամ տվյալ վճռով կամ որոշմամբ

պատասխանող կողմ է հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիան, և եթե դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշման հիման վրա հնարավոր է միանշանակ նույնականացնել այն Հաշվետիրոջը, ում հաշվից պետք է փոխանցվեն արժեթղթերը:

297. Կենտրոնական Դեպոզիտարիան կարող է անձամբ իրականացնել ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնությունը Համակարգում իրեն ներկայացված դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճռի կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշման հիման վրա կամ դատարանի օրինական ուժի մեջ մտած վճիռը կամ Դատական ակտերի հարկադիր կատարման ծառայության համապատասխան որոշումը վերահասցեագրել փոխանցող Հաշվետիրոջը սպասարկող Հաշվի օպերատորին այն ստացման պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե փոխանցող և ստացող կողմ հանդիսացող Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվները ունեն ակտիվ հաշվի կարգավիճակ: Այն դեպքում, երբ Դատարանի վճիռը չի պարտավորեցնում Կենտրոնական դեպոզիտարիային կատարել համապատասխան գործառնություններ, դատարանի վճիռը ներկայացրած անձը պարտավոր է կատարել վճարում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կամ հաշվի Օպերատորի (եթե փոխանցումն իրականացվում է հաշվի Օպերատորի միջնորդությամբ) սակագներով տվյալ գործառնության համար սահմանված չափով:

298. Ժառանգության գրանցման արդյունքում արժեթղթերի ազատ առաքման համար ժառանգը պարտավոր է Հաշվի օպերատորին ներկայացնել հետևյալ տեղեկությունները և փաստաթղթերը.

- 1) իր ժառանգության իրավունքի վկայագիրը և/կամ դատարանի համապատասխան որոշման պատճենը և ՀՀ օրենսդրությամբ ժառանգության ճանաչման համար հիմք հանդիսացած փաստաթղթերի պատճենները.
- 2) Արժեթղթերի հաշվի բացման համար Կանոններով սահմանված փաստաթղթերը, եթե տվյալ Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ ժառանգի (ժառանգների) համար նախկինում Արժեթղթերի հաշիվ բացված չի եղել.
- 3) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ:

299. Համակարգում արժեթղթերի փոխանցման Գործառնության կատարումից անմիջապես հետո Հաշվի օպերատորը պարտավոր է փոխանցող կողմի հաշվին տալ ժառանգատուի հաշվի կարգավիճակ:

300. Հաշվի օպերատորը կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիան ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնությունը կատարում է Հանձնարարականը (դիմումը) ստանալուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե դրանում կատարման այլ ժամկետ նշված չէ:

301. Ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնության Հանձնարարականի՝ Համակարգ հաջողությամբ մուտքագրման պահը համարվում է Փոխանցման հանձնարարականի անվերադարձելիության պահ:

302. Համակարգում ազատ առաքմամբ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնությունը կատարվում է, եթե արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարականով ներկայացված տեղեկությունները համընկնում են փոխանցող և ստացող կողմերի վերաբերյալ Համակարգում առկա տեղեկությունների հետ:

303. Համակարգի անդամը (բացառությամբ ԿՇՀՀԱ-ի) «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման նպատակով պետք է մինչև Համակարգում արժեթղթերի վերջնահաշվարկի օրը ապահովի իր համապատասխան Դրամական հաշվում արժեթղթերի փոխանցման դիմաց վճարման համար անհրաժեշտ միջոցների առկայությունը:

304. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման նպատակով Հաշվետերն իր Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի Օպերատորին ներկայացնում է արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարական, որը Հաշվի օպերատորի կողմից Ծրագրային համակարգ է մուտքագրվում Հանձնարարականում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից

առնվազն տասը ռոպե շուտ: Համակարգի ուղղակի մասնակիցը «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման հանձնարարականը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում SWIFT կամ Բանկմեյլ համակարգերի կամ Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով՝ Հանձնարարականում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ռոպե շուտ:

305. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցման հանձնարարականը ներառում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) արժեթղթեր փոխանցող և ստացող կողմերի անունները և ազգանունները (անվանումները).
- 2) նշում արժեթղթերի փոխանցման վերջնական շահառուի վերաբերյալ (եթե արժեթղթերը փոխանցվում են Անվանատիրոջ հաշվին).
- 3) արժեթղթերը ստացողի Արժեթղթերի հաշվի համարը և այդ հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորի անվանումը.
- 4) արժեթղթերը փոխանցող կողմի Արժեթղթերի հաշվի համարը.
- 5) փոխանցման ենթակա Արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 6) արժեթղթերի քանակը.
- 7) վճարման ենթակա գումարի չափը.
- 8) վճարման ենթակա գումարի արժույթը.
- 9) գործարքի կնքման ամսաթիվը (առկայության դեպքում).
- 10) Վերջնահաշվարկի ամսաթիվը.
- 11) Վերջնահաշվարկի իրականացման համար Ծրագրային համակարգում նախատեսված այլ տեղեկությունները (առկայության դեպքում).
- 12) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ:

306. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի ձեռք բերման նպատակով արժեթղթեր ստացող Հաշվետերը իր Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Արժեթղթերի ձեռքբերման Հանձնարարական, որը Հաշվի օպերատորի կողմից Ծրագրային համակարգ է մուտքագրվում Հանձնարարականում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ռոպե շուտ: Համակարգի ուղղակի մասնակիցը «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով Արժեթղթերի ձեռքբերման Հանձնարարականը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում SWIFT կամ Բանկմեյլ համակարգերի Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով՝ Հանձնարարականում նշված վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ռոպե շուտ:

307. «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով Արժեթղթերի ձեռքբերման Հանձնարարականը ներառում է հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) արժեթղթերը ստացող կողմի անունը և ազգանունը (անվանումը).
- 2) արժեթղթերը փոխանցողի Արժեթղթերի հաշվի համարը և այդ հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորի անվանումը.
- 3) արժեթղթերը ստացող կողմի Արժեթղթերի հաշվի համարը.
- 4) արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 5) արժեթղթերի քանակը.
- 6) վճարման ենթակա գումարի չափը.
- 7) վճարման ենթակա գումարի արժույթը.
- 8) գործարքի կնքման ամսաթիվը (առկայության դեպքում).
- 9) Վերջնահաշվարկի ամսաթիվը.
- 10) Վերջնահաշվարկի իրականացման համար Ծրագրային համակարգում պահանջվող այլ տեղեկությունները (առկայության դեպքում).
- 11) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ:

307.1. Օտարերկրյա անվանատիրոջ հաշվին կամ հաշվից փոխանցումները կարող են կատարվել միայն «Առաքում վճարման դիմաց» կամ «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ»

սկզբունքով, եթե այլ բան սահմանված չէ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի որոշմամբ:

308. Արժեթղթերի ձեռքբերման Հանձնարարական ներկայացրած Հաշվետերը միևնույն ժամանակ Արժեթղթերի ձեռքբերման համար վճարման ենթակա գումարը փոխանցում է իր Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվին, իսկ Համակարգի ուղղակի մասնակից հանդիսացող Հաշվետերը ապահովում է այդ գումարի առկայությունը իր սեփական կամ հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում:

309. Վերջնահաշվարկի օրվա ավարտից առնվազն տասը ժամ Արժեթղթեր ստացող կողմի Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Համակարգի անդամը (բացառությամբ ԿՇՀՀԱ-ի) ապահովում է արժեթղթերը ձեռք բերելու համար անհրաժեշտ գումարի առկայությունը իր համապատասխան Դրամական հաշվին:

310. Մինչև վերջնահաշվարկի օրվա ավարտը՝ այն պահի դրությամբ, երբ Համակարգում համընկնում են արժեթղթերի փոխանցող և ստացող կողմեր հանդիսացող Համակարգի անդամների Հանձնարարականների՝ գործառնության իրականացման համար անհրաժեշտ տվյալները, և Դրամական հաշվին առկա է Հանձնարարականում նշված՝ վճարման ենթակա գումարը, ապա տեղի է ունենում վերջնահաշվարկ՝ արժեթղթերի և դրամական միջոցների փոխանցմամբ համապատասխան Դրամական և Արժեթղթերի հաշիվներին:

311. «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցումը տեղի է ունենում նույն ընթացակարգով, ինչ «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով արժեթղթերի փոխանցումը, սակայն առանց դրամական միջոցների առկայության պահանջի: «Առաքում վճարման դիմաց» և «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» կարող են չեղարկվել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, եթե այդ Հանձնարարականների հիման վրա Վերջնահաշվարկ չի կատարվել Հանձնարարականում նշված՝ Վերջնահաշվարկի օրից հետո 45 օրվա ընթացքում:

312. «Առաքում վճարման դիմաց» և «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» սկզբունքներով արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարականները Համակարգի անդամի կողմից կարող են հետ կանչվել և/կամ միակողմանիորեն փոփոխվել մինչև հանդիպակաց կողմ հանդիսացող Համակարգի անդամի կողմից մուտքագրված Հանձնարարականի հետ համընկման պահը, իսկ դրանից հետո՝ մինչև վերջնահաշվարկի օրը, այդ Հանձնարարականները կարող են փոփոխվել միայն երկու կողմերի համաձայնությամբ:

313. Համակարգում փաստացի վերջնահաշվարկի կատարման (արժեթղթերի և/կամ Դրամական միջոցների փոխանցման) պահը հանդիսանում է «Առաքում վճարման դիմաց» և «Ազատ առաքում՝ համաձայնությամբ» սկզբունքով Փոխանցման Հանձնարարականների անվերադարձելիության պահ:

314. «Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցում» արժեթղթերի փոխանցման Գործառնությունը Համակարգում կատարվում է.

- 1) Հաշվետիրոջ Հանձնարարականի հիման վրա, երբ Հաշվետերը մեկ Հաշվի օպերատորի կողմից սպասարկվող Արժեթղթերի հաշվում առկա իր բոլոր արժեթղթերը փոխանցում է այլ Հաշվի օպերատորի կողմից սպասարկվող իր Արժեթղթերի հաշվին.
- 2) Կանոններով նախատեսված այլ դեպքերում:

315. Հաշվետերը Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման համար Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է համապատասխան Պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարական՝ հետևյալ տեղեկություններով.

- 1) արժեթղթերի ելքագրման և հաշվեգրման հաշիվների համարները.
- 2) այն Հաշվի օպերատորի անվանումը, որը սպասարկում է Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի այն հաշիվը, որին պետք է հաշվեգրվեն Արժեթղթերը:

316. Հաշվետերը պարտավոր է Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարականի հետ միաժամանակ Հաշվի օպերատորին ներկայացնել Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում իր ունեցած դրամական միջոցների փոխանցման Հանձնարարական՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Դրամական միջոցների հաշվառման կանոններով

սահմանված կարգով:

317. Հաշվի օպերատորի կողմից Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարականը ենթակա է կատարման ստացման պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

318. Եթե Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարականի կատարման ժամանակ Հաշվի օպերատորը բացահայտում է, որ Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցման համար ներկայացված հաշիվներում Հաշվետիրոջ անվան, ազգանվան (անվանման) գրառումների միջև առկա են անհամապատասխանություններ, ապա պարտավոր է այդ մասին անմիջապես տեղեկացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Այդ դեպքում Արժեթղթերի պորտֆելի փոխանցումն իրականացվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի թույլտվությամբ:

319. Պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարականի հիմքով Համակարգում արժեթղթերի փաստացի փոխանցման պահը համարվում է պորտֆելի Փոխանցման հանձնարարականի անվերադարձելիության պահ:

320. Համակարգում «Ռեպո, հակադարձ ռեպո և ռեպո պայմանագրի խզում» գործարքներից բխող արժեթղթերի փոխանցմամբ պայմանավորված Գործառնությունների կատարման առանձնահատկությունները և ժամկետները կարգավորվում են համապատասխան պայմանագրերով: Կենտրոնական բանկի և առևտրային բանկերի միջև ռեպո, հակադարձ ռեպո գործարքներից բխող արժեթղթերի փոխանցումը իրականացվում է հետևյալ եղանակով.

- 1) ռեպո գործարքի կնքման արդյունքում առևտրային բանկը Բանկմեյլ համակարգի ՀS523 (24B դաշտում նշվում է REP) հաղորդագրության միջոցով մինչև գործառնական օրվա ժամը 15:30-ը Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնում է ՀS523-ում նշված արժեթղթերը այդ հաղորդագրությամբ նշված քանակով իր սեփական հաշվից ՀՀ Կենտրոնական բանկի սեփական Արժեթղթերի հաշվին փոխանցելու Հանձնարարական,
- 2) Համակարգը ստուգում է ՀS523-ում պարունակվող տեղեկությունների համապատասխանությունը Համակարգում առկա տեղեկություններին: Ամբողջական համընկման դեպքում իրականացվում են արժեթղթերի փոխանցում և փոխանցված արժեթղթերի ծանրաբեռնում ռեպո գործարքի հիմքով. գործառնության հաստատման վերաբերյալ Կենտրոնական դեպոզիտարիան Բանկմեյլ համակարգի ՀS535 հաղորդագրությամբ տեղեկացնում է առևտրային բանկին, իսկ ՀS523 պատճենը ուղարկվում է ՀՀ Կենտրոնական բանկին: Եթե ստուգման արդյունքում ի հայտ է գալիս որևէ անհամապատասխանություն, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան այդ մասին Բանկմեյլ համակարգի ՀS535 հաղորդագրությամբ տեղեկացնում է առևտրային բանկին:

321. Հակադարձ ռեպո կամ ռեպո զամբյուղից արժեթղթերի հետ փոխանցման Գործառնությունը Համակարգում կարող է գրանցվել Կանոնների 320. կետով սահմանված կարգով: Այս դեպքում արժեթղթերի փոխանցող կողմ է հանդիսանում ՀՀ Կենտրոնական բանկը, իսկ Բանկմեյլ համակարգի ՀS523 հաղորդագրության 24B դաշտում նշվում է RMT:

322. Ռեպո պայմանագրի լուծմամբ պայմանավորված արժեթղթերի փոխանցման նպատակով ՀՀ Կենտրոնական բանկը Բանկմեյլ Համակարգի ՀS523 (24B դաշտում նշվում է RCL) հաղորդագրությամբ Հանձնարարական է ներկայացնում Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Համակարգը ստուգում է Հանձնարարականում պարունակվող տեղեկությունների համապատասխանությունը Համակարգում առկա տեղեկություններին: Տեղեկությունների համընկման դեպքում ՀՀ Կենտրոնական բանկի սեփական Արժեթղթերի հաշվին առկա արժեթղթերը հանվում են ծանրաբեռնումից, որի արդյունքում ՀՀ Կենտրոնական բանկը որպես հաստատում Բանկմեյլ համակարգով Կենտրոնական դեպոզիտարիայից ստանում է ՀS523 պատճենը և ՀS535 հաղորդագրությունը: Համակարգի կողմից տեղեկությունների ստուգման արդյունքում անհամապատասխանությունների ի հայտ գալու դեպքում արժեթղթերի փոխանցումը մերժվում է, որի վերաբերյալ ՀՀ Կենտրոնական բանկը ծանուցվում է Համապատասխան ՀS535 հաղորդագրությամբ:

323. Ռեպո և հակադարձ ռեպո գործարքների հիմքով Համակարգում արժեթղթերի փաստացի փոխանցման պահը համարվում է Ռեպո և հակադարձ ռեպո հիմքով Փոխանցման

Հանձնարարականի անվերադարձելիության պահ:

323.1. Արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարականները կարող են մերժվել Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ներքին դիտարկումների մարմնի հիմնավոր բացասական եզրակացության հիման վրա, որը չի տրամադրվում հաճախորդին:

Գլուխ 29. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի գրանցումը

324. Համակարգի անդամը (բացառությամբ ԿՇՀՀԱ-ի) արժեթղթերի գրավի իրավունքի գրանցման (այդ թվում՝ գրավի իրավունքի գրավադրման) գործառնություն կարող է իրականացնել միայն գրավատու կողմ հանդիսացող Հաշվետիրոջ ակտիվ կարգավիճակով հաշվի առկայության դեպքում: Համակարգում գրավադրված արժեթղթերով Կորպորատիվ գործողությունների իրականացման դեպքում գրավի իրավունքը պահպանվում է կորպորատիվ գործողության արդյունքում գրանցված արժեթղթերի նկատմամբ: Այն դեպքում, երբ Կորպորատիվ գործողության արդյունքում գրանցված արժեթղթերի նկատմամբ գրավի իրավունքն ինքնաշխատ չի գրանցվում Ծրագրային համակարգում, Հաշվի օպերատորը պարտավոր է անմիջապես Կենտրոնական դեպոզիտարիային գրավոր տեղեկացնել այդ մասին: Տեղեկացումը ստանալուց հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիան անմիջապես ապահովում է Կորպորատիվ գործողության արդյունքում գրանցված արժեթղթերի նկատմամբ գրավի իրավունքի գրանցումը, եթե այլ բան սահմանված չէ օրենքով կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտով:

325. Արժեթղթերի գրավի իրավունքը գրանցելու համար գրավատուն (բացառությամբ Համակարգի ուղղակի մասնակցի, որը դիմում է ուղղակիորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիային) պետք է դիմի իր հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին և ներկայացնի հետևյալ տեղեկությունները.

1) գրավադրման ենթակա արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.

2) գրավատու և գրավառու Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշվի համարները.

3) գրավադրման ենթակա արժեթղթերի քանակը.

4) գրավադրման դադարեցման ամսաթիվը (առկայության դեպքում).

5) գրավառուի անունը, ազգանունը, անձը հաստատող փաստաթղթի սերիան, համարը, ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի դեպքում՝ հանրային ծառայությունների (սոցիալական քարտի) կամ հանրային ծառայությունների համարանիշ չունենալու դեպքում՝ դրա բացակայությունը հավաստող տեղեկանքի համարը, ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձի դեպքում՝ գրավառուին միանշանակ նույնականացնող այլ համարժեք համարանիշը (առկայության դեպքում), իսկ իրավաբանական անձանց դեպքում՝ անվանումը, պետական գրանցման համարը, ՀՎՀՀ կամ դրան համարժեք այլ համարը (առկայության դեպքում), գրավառուի հասցեն, կապի միջոցները, եթե Հաշվի օպերատորին չի ներկայացվում գրավառուի՝ ակտիվ կարգավիճակով Սեփական Արժեթղթերի հաշվի համարը.

6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և հիմք հանդիսացող փաստաթղթեր:

326. Համակարգում գրավադրման Հանձնարարականի կատարման մասին տեղեկանալուց հետո Գրավառուի հաշիվը սպասարկվող Հաշվի օպերատորը պարտավոր է այդ մասին մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնել գրավառուին:

327. Եթե ինչ-որ պատճառով արժեթղթերի գրավի իրավունքը Համակարգում գրանցելու համար չի ներկայացվել գրավառուի՝ ակտիվ կարգավիճակով Սեփական Արժեթղթերի հաշվի համարը, կամ Հաշվի Օպերատորը տեղեկություններ չունի գրավառուի՝ Համակարգում ակտիվ կարգավիճակով Սեփական արժեթղթերի հաշվի վերաբերյալ, ապա Հաշվի օպերատորը Համակարգում գրավառուի համար բացում է Գրավառուի գրավային հաշիվ, որտեղ արտացոլվում են գրավառուի օգտին հաշվառված արժեթղթերը, և որում գրառվում են

անհրաժեշտ և բավարար տեղեկություններ Գրավառուին միանշանակ նույնականացնելու համար:

328. Եթե գրավառու են հանդիսանում միաժամանակ մեկից ավելի անձինք, ապա Համակարգում բացված Գրավառուի գրավային հաշվում պարտադիր նշումներ են կատարվում բոլոր գրավառուների նույնականացման տվյալների մասին:

329. Արժեթղթերի հաջորդող գրավով պայմանավորված Գործառնությունը Համակարգում գրանցվում է, եթե այն արգելված չէ գրավադրվող արժեթղթերի թողարկման պայմաններով և (կամ) արժեթղթերի գրանցման հայտարարագրում:

330. Գրավադրման Գործառնությունը Հաշվի օպերատոր(ներ)ի կողմից ենթակա է կատարման գրավատու Հաշվետիրոջ հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորի կողմից գրավադրման Հանձնարարականի ստացման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

331. Արժեթղթերի գրավառուի փոփոխության, ինչպես նաև գրավի իրավունքի գրավադրման դեպքում գրավի իրավունքի գրանցումը նոր գրավառուի օգտին կատարվում է Համակարգում տվյալ պահին գրանցված գրավառուի Հանձնարարականի (կամ վերջինիս համաձայնության դեպքում՝ գրավատուի Հանձնարարականի) հիման վրա՝ դրա ստացման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

Գլուխ 30. Գրավադրված արժեթղթերի՝ արտադատական կարգով իրացման հետ կապված՝ արժեթղթերի փոխանցման Ծառայություն

332. Գրավադրված արժեթղթերի՝ արտադատական կարգով իրացման հետ կապված՝ արժեթղթերի փոխանցման համար գրավառուն գրավատուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է հետևյալ փաստաթղթերի բնօրինակները կամ պատշաճ վավերացված պատճենները՝

- 1) գրավադրված արժեթղթերի՝ արտադատական կարգով իրացման հնարավորություն նախատեսող պայմանագիր/համաձայնագիր.
- 2) ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված կարգով գրավատուին կամ այլ պարտապանին (եթե գրավատուն պարտապանը չէ) պատշաճ ծանուցումը հիմնավորող տեղեկություններ (փաստաթղթեր).
- 3) Կանոններով սահմանված արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարական.
- 4) ՀՀ քաղաքացիական օրենսգրքով սահմանված այլ փաստաթղթեր (այդպիսիք սահմանված լինելու դեպքում).
- 5) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ փաստաթղթեր կամ տեղեկություններ (առկայության դեպքում):

333. Հաշվի օպերատորը, հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում ստուգելով ներկայացված փաստաթղթերը և համոզվելով, որ պահպանվել են Կանոններով և ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները, կատարում է համապատասխան Հանձնարարականը: Հակառակ դեպքում Հանձնարարականի կատարումը մերժվում է:

Գլուխ 31. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցումը

334. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցումը կարող է կատարվել հետևյալ դեպքերում.

- 1) Գրավի իրավունքի դադարեցման ամսաթվին, որի մասին տեղեկությունը գրավի իրավունքի գրանցման ժամանակ մուտքագրվել է Համակարգ.
- 2) Գրավառուի կողմից գրավադրման դադարեցման Հանձնարարականի ներկայացման դեպքում.
- 3) գրավի իրավունքի դադարեցման վերաբերյալ գրավատուի Հանձնարարականի և գրավառուի համաձայնությունը հավաստող փաստաթղթի ներկայացման դեպքում.
- 4) գրավի առարկա հանդիսացող՝ տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերը Համակարգում

չեղարկվել կամ մարվել են (բացառությամբ Կորպորատիվ գործողության հետևանքով արժեթղթերի մարման դեպքերի)։

5) տվյալ դասի և/կամ տեսակի արժեթղթերով Կորպորատիվ գործողության արդյունքում առաջացող գույքի նկատմամբ գրավի իրավունքի գրանցումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի իրավասությունների շրջանակում չէ։

6) դատարանի, դատական ակտերի հարկադիր կատարողի կամ այլ իրավասու մարմնի համապատասխան որոշման հիման վրա։

335. Եթե գրավադրման դադարեցման Հանձնարարականը ներկայացնողը գրավատուն չէ, ապա արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարականը (որոշումը) ներկայացվում է գրավառուի այն հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին, որում գրանցվել է գրավի իրավունքը։

336. Գրավատուն արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարականը և գրավառուի համաձայնությունը հավաստող փաստաթուղթը ներկայացնում է իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին։

337. Եթե արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման Հանձնարարականը (որոշումը) ներկայացվել է գրավատուին սպասարկող Հաշվի օպերատորին, որը չի սպասարկում գրավառուի հաշիվը, ապա գրավատուին սպասարկող Հաշվի օպերատորը գրավի իրավունքի դադարեցման համար դիմում է գրավառուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին՝ ներկայացնելով դադարեցման հիմքերը։ Նշված դեպքում գրավառուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորը պետք է անմիջապես իրականացնի արժեթղթերի գրավադրման դադարեցման համար անհրաժեշտ գործողությունները։

338. Արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման հանձնարարականը (որոշումը) Հաշվի օպերատորի (օպերատորների) կողմից ենթակա է կատարման ստացման պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում։

339. Եթե գրավատուի և գրավառուի հաշիվները սպասարկվում են տարբեր Հաշվի օպերատորների կողմից, ապա գրավառուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորը պարտավոր է արժեթղթերի գրավի իրավունքի դադարեցման մասին անմիջապես տեղեկացնել գրավատուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին։

Գլուխ 32. Հաշվետիրոջ Հանձնարարականի հիման վրա արժեթղթերի կամ Արժեթղթերի հաշվի սառեցում և դրա դադարեցում

340. Արժեթղթերի կամ Արժեթղթերի հաշվի սառեցումը ենթադրում է Հաշվետիրոջ սեփական Արժեթղթերի հաշվով կամ Արժեթղթերի հաշվում առկա որևէ դասի և/կամ տեսակի և քանակի արժեթղթով(երով) գործառնությունների իրականացման արգելք (սահմանափակում)։ Սեփական նախաձեռնությամբ սառեցման Գործառնությունը գրանցելու համար Հաշվետերը իր Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է սառեցման Հանձնարարական, որը պարունակում է հետևյալ տեղեկությունները.

1) **արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.**

2) **սառեցման ենթակա արժեթղթերի քանակը.**

3) **սառեցման վերաբերյալ հաճախորդի կողմից ներկայացվող այլ էական տվյալները.**

4) **Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված այլ տեղեկություններ և հիմք հանդիսացող փաստաթղթեր (առկայության դեպքում)։**

341. Արժեթղթերի սառեցման դադարեցումը կատարվում է Հաշվետիրոջ համապատասխան Հանձնարարականի հիման վրա կամ Հաշվետիրոջ հետ կնքված պահառության պայմանագրի լուծման, ժառանգության գրանցման և սառեցված արժեթղթերով դատարանի որոշմամբ նախատեսված Գործառնություն իրականացնելու դեպքերում։ Դատարանի որոշման հիման վրա արժեթղթերի սպասառեցումը կատարվում է այն չափով, որքանով այն անհրաժեշտ է դատարանի որոշմամբ նախատեսված Գործառնության իրականացման համար։

342. Արժեթղթերի սառեցման և դրա դադարեցման Հանձնարարականը Հաշվի օպերատորի կողմից ենթակա է կատարման ստացման պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

342.1. Սույն գլխի կարգավորումները չեն տարածվում այն դեպքերի նկատմամբ, երբ Կանոններով սահմանված դեպքերում և կարգով արժեթղթերի սառեցումը կատարվում է ոչ Հաշվետիրոջ նախաձեռնությամբ:

Գլուխ 33. Բաժնետիրական ընկերության ընդհանուր ժողովում գրավադրված բաժնետոմսերով քվեարկելու իրավունքի ժամանակավոր սահմանափակում

343. Եթե բաժնետոմսերի գրավատուն և գրավառուն կողմերը համաձայնության են եկել նաև բաժնետիրական ընկերության ընդհանուր ժողովում քվեարկելու իրավունքի (սույն գլխում այսուհետ՝ քվեարկելու իրավունք) ժամանակավոր սահմանափակման վերաբերյալ, ապա սահմանափակման ամրագրման նպատակով գրավատու Հաշվետերը համապատասխան Հանձնարարական է ներկայացնում իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին՝ նշելով ԱՄՏԾ կամ ԱՆԾ-ն և արժեթղթերի քանակը, որոնց նկատմամբ պետք է կիրառվի ձայնի իրավունքի սահմանափակումը: Միաժամանակ գրավառուն իր հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման համաձայնություն, եթե արժեթղթերը արդեն ծանրաբեռնված են գրավով:

344. Այն դեպքում, երբ գրավատուն և գրավառուն քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման վերաբերյալ համաձայնության են եկել արժեթղթերի գրավադրման գործառնությունը Համակարգում գրանցելու պահին, ապա քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման գրառումը Համակարգում իրականացվում է գրավադրման գործառնությունը գրանցելիս:

345. Քվեարկելու իրավունքի սահմանափակումը համարվում է դադարեցված արժեթղթերի գրավադրման դադարեցման գրանցմամբ կամ, եթե նախապես նշվել է ժամկետ, այդ ժամկետը լրանալուն պես քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման դադարեցման գրանցմամբ: Այն դեպքում, երբ քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման դադարեցման վերաբերյալ Հանձնարարականը գրավատուի կողմից տրվել է ավելի վաղ, քան սույն կետում նշված հանգամանքների ի հայտ գալը, ապա քվեարկելու իրավունքի սահմանափակման դադարեցումը Համակարգում գրանցվում է միայն գրավառուի գրավոր համաձայնության առկայության դեպքում:

Գլուխ 34. Համակարգում գործառնական ժամերը

346. Կանոններով սահմանված փաստաթղթերը և Հանձնարարականները կարող են ներկայացվել Համակարգի անդամներին դրանց իրավական ակտերով սահմանված ժամանակահատվածներում, որոնք պետք է սահմանված լինեն այնպես, որ ապահովեն Ծառայությունների մատուցումը Կանոններով սահմանված կարգով և ժամկետներում:

347. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Ծրագրային համակարգի միջոցով Գործառնությունները ինքնաշխատ եղանակով կատարվում են ամեն օրացուցային օր՝ 24-ժամյա ռեժիմով:

348. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի հետ կապված և Ծրագրային համակարգի կողմից ինքնաշխատ չիրականացվող գործառնություններն իրականացնում է յուրաքանչյուր աշխատանքային օր ժամը 09³⁰-17³⁰-ը: Բացառիկ դեպքերում՝ ելնելով Համակարգի արդյունավետ գործունեության ապահովման նկատառումներից՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է Համակարգի հետ կապված և իրեն վերապահված գործառնություններն իրականացնել նաև այլ ժամանակահատվածներում, ինչի մասին Համակարգի անդամները տեղեկացվում են նախապես՝ ՍԻԲԻԷյնեթ ցանցի միջոցով:

348.1. Ի հավելումն Կանոնների 348-րդ կետում նշված դեպքի՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է ինքնաշխատ չիրականացվող գործառնություններ իրականացնել նաև ժամը 17:30-20:00-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ Համակարգի անդամի գրավոր

միջնորդության հիման վրա: Սույն կետում նշված դեպքերում Կենտրոնական դեպոզիտարիան ներդրում է իր լավագույն ջանքերը հայցված գործառույթները պատշաճ և արագ իրականացնելու համար, սակայն չի երաշխավորում Համակարգի անդամի կողմից հայցված արդյունքի ապահովումը նույն օրվա ընթացքում:

349. Կենտրոնական դեպոզիտարիան յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա ժամը 18⁰⁰-ից մինչև հաջորդ աշխատանքային օրվա ժամը 09⁰⁰-ն տեղեկությունների արխիվացման նպատակով իրավունք ունի արգելափակել Ծրագրային համակարգում գործառնություններ կատարելու՝ Համակարգի անդամների հնարավորությունը:

350. Հաշվի օպերատորը Թողարկողներից կամ Հաշվետերերից ստացված հարցումների պատասխանները նրանց տրամադրելիս պետք է հաշվի առնի և Թողարկողին կամ Հաշվետիրոջը տեղեկացնի այն մասին, որ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոններով սահմանված կարգով ցուցակված (առևտրին թույլատրված) և ներկայացման օրվա ժամը 10³⁰-ից մինչև ժամը 15⁴⁰-ի դրությամբ առևտրի նպատակով արգելադրված արժեթղթերը կգտնվեն արժեթղթերի տեխնիկական հաշվին և չեն արտացոլվի Հաշվետիրոջ Արժեթղթերի հաշվում:

ՔԱԺԻՆ 5. ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ՊԱՀԱՌՈՒԹՅԱՆ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Գլուխ 35. Համակարգի միջոցով Պետական պարտատոմսերի պահառության իրականացման ընդհանուր սկզբունքները

351. Պետական պարտատոմսերի պահառություն իրականացնելիս Կենտրոնական դեպոզիտարիան հանդես է գալիս ենթապահառուի կարգավիճակով: Ընդ որում՝ եթե Հայաստանի Հանրապետության անունից օտարերկրյա պետություններում և/կամ օտարերկրյա արժույթով տեղաբաշխված պետական պարտատոմսերի պահառությունն իրականացնելիս Կենտրոնական դեպոզիտարիան հանդես է գալիս որպես Օտարերկրյա պահառուի ենթապահառու, ապա նշված պարտատոմսերի պահառությունը Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում է Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի պահառության համար Կանոններով սահմանված սկզբունքներով:

352. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից իրականացվող՝ Պետական պարտատոմսերի պահառության (ենթապահառության) գործառույթները կարգավորվում են ՀՀ օրենքներով, դրանց հիման վրա ընդունված՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի և Ֆինանսների նախարարության նորմատիվ իրավական ակտերով, ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կնքած պայմանագրով, Կանոններով և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի այլ իրավական ակտերով:

353. Պետական պարտատոմսերի պահառության Ծառայությունների մատուցումը (այդ թվում՝ Հաշվետիրոջ Դեպո հաշիվների բացումը) կատարվում է Կանոններով սահմանված կարգով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Հաշվետիրոջ միջև կնքված պահառության պայմանագրի հիման վրա:

354. Պետական պարտատոմսերի պահառության Ծառայությունների մատուցման (այդ թվում՝ Դեպո հաշվի բացման) համար նախապայման է հանդիսանում Հաշվետիրոջ՝ ՀՀ դրամով բանկային (ընթացիկ) հաշվի առկայությունը:

355. Համակարգում Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության և Պետական պարտատոմսերի պահառությունը կարգավորող իրավական ակտերով պարտադիր գրանցման (հաշվառման) ենթակա այլ իրավունքների հաշվառումն իրականացվում է առանձնացված կարգով՝ այդ նպատակով Համակարգում բացված հաշիվների (ներառյալ՝ Դեպո հաշիվների) միջոցով: Հաշվետիրոջ Պետական պարտատոմսերի Դեպո հաշիվները (ազատ, գրավադրված, արգելադրված (կալանված), գրավադրված, արգելադրված) ավտոմատ ձևավորվում են

Ծրագրային համակարգում Հաշվետիրոջ համար Համակարգում հաշիվ բացելու ժամանակ:

356. Համակարգում Հաշվետիրոջը սեփականության իրավունքով պատկանող Պետական պարտատոմսերը ենթակա են առանձին հաշվառման այն Պետական պարտատոմսերից, որոնց նկատմամբ դրանց սեփականատեր չհանդիսացող անձը օրենքի կամ սեփականատիրոջ հետ կնքված պայմանագրի հիման վրա ունի օգտագործման, տիրապետման կամ տնօրինման իրավասություններ: Առանձին հաշվառման ենթակա են նաև այն Պետական պարտատոմսերը, որոնց նկատմամբ իրավունքները սահմանափակված են:

357. Համակարգի միջոցով Պետական պարտատոմսերով սահմանված, ինչպես նաև այդ պարտատոմսերով գործարքների հետ կապված իրավունքներն ու պարտականությունները ծագում են, իսկ այդ իրավունքների փոխանցումը և սահմանափակումն իրականացվում են ՀՀ կենտրոնական բանկի՝ որպես պահառուի, և/կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ որպես ենթապահառուի, մոտ վարվող հաշիվներում համապատասխան գրառում անելուց հետո:

358. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հաշվետիրոջ Պետական պարտատոմսերով Գործառնություններ կարող է իրականացնել միայն Պետական պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորող իրավական ակտերով, Կանոններով, ինչպես նաև Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և ՀՀ կենտրոնական բանկի միջև կնքված պայմանագրերով սահմանված գրավոր, այդ թվում՝ նաև էլեկտրոնային կարգադրությունների հիման վրա: Որպես կարգադրություն կարող են ընդունվել հետևյալ փաստաթղթերը.

1) Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքներ ունեցող անձի կողմից ներկայացված Դեպո հանձնարարականները, ինչպես նաև Պետական պարտատոմսերի շրջանառությունը կարգավորող իրավական ակտերով սահմանված դեպքերում՝ այդ իրավունքները հավաստող այլ փաստաթղթերը.

2) դատական ակտի կամ ԴԱՀԿ որոշման հիման վրա արժեթղթերի նկատմամբ իրավունքների սահմանափակման, փոխանցման, դադարեցման Գործառնությունների կատարման դեպքում՝ համապատասխան դատական ակտերը և/կամ ԴԱՀԿ որոշումները:

359. Դեպո հանձնարարականները ներկայացվում են թղթային կամ էլեկտրոնային եղանակով՝ կախված Ծառայության տեսակից: Դեպո հանձնարարականը պետք է պատշաճ վավերացված լինի Հաշվետիրոջ (իրավասու անձի) կողմից:

360. Հաշվի օպերատորի կողմից Դեպո հանձնարարականները Կենտրոնական դեպոզիտարիային փոխանցվում են Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով:

361. Համակարգ մուտքագրված Դեպո հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգն անհրաժեշտության դեպքում ձևավորում է համապատասխան հաղորդագրություն և ՀՀ կենտրոնական բանկի Բանկմեյլ համակարգով ուղարկում ՀՀ կենտրոնական բանկին: Բանկմեյլ համակարգով հաղորդագրության ուղարկման անհնարինության դեպքում Դեպո հանձնարարականը ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվում թղթային եղանակով:

362. ՀՀ կենտրոնական բանկի Բանկմեյլ համակարգով հաղորդագրությունն ուղարկելուց հետո մինչև տվյալ օրվա ժամը 16⁰⁰-ն համապատասխան ՀՏ535 հաղորդագրության չստացվելու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հանձնարարականի կատարման նպատակով ճշգրտումներ է իրականացնում Կենտրոնական բանկի հետ:

363. Հաշվի օպերատորները Ծրագրային համակարգի միջոցով տեղեկանում են ներկայացված Դեպո հանձնարարականի կարգավիճակի վերաբերյալ (սպասվող, մերժված, կատարված):

364. Հանձնարարական ներկայացրած հաճախորդները կարող են հեռախոսով իրենց սպասարկող Հաշվի օպերատորից ստանալ նախնական տեղեկատվություն ներկայացված Դեպո հանձնարարականների կատարման վերաբերյալ:

365. ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված՝ Հանձնարարականի կատարման հաստատումը հավաստում է, որ ՀՀ կենտրոնական բանկի Դեպո հաշվառման համակարգում կատարվել է համապատասխան գրառում Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ իրավունքների ամրագրման, փոխանցման, դադարեցման, վերապահման կամ սահմանափակման

վերաբերյալ:

366. ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված հաստատումը հիմք է հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից Համակարգում Հաշվետիրոջ հաշվում համապատասխան գրառում կատարելու համար:

367. Դեպո հանձնարարականի կատարման հաստատումը ստանալուց հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգում Հաշվետիրոջ հաշվում կատարում է համապատասխան գրառում: Ծրագրային համակարգի խափանման դեպքում գրառումները կարող են կատարվել անմիջականորեն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համապատասխան աշխատակիցների կողմից:

368. Դեպո հանձնարարականը ենթակա է կատարման դրանում նշված աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ մինչև ժամը 16⁰⁰-ն, եթե Դեպո հանձնարարականը ստացվել է մինչև նշված աշխատանքային օրվա 15³⁰ ընկած ժամանակահատվածում, կամ դրա և անհրաժեշտ փաստաթղթերի ընդունման օրվա ընթացքում (մինչև ժամը 16⁰⁰)՝ Գործառնության կատարման համար անհրաժեշտ պայմանների առկայության դեպքում (արժեթղթերի բավարար մնացորդ, հաշվի կարգավիճակ (ազատ, գրավադրված և այլն)): Նշված ժամկետից ուշ ներկայացված Դեպո հանձնարարականները կատարվում են հաջորդ աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ մինչև ժամը 16⁰⁰-ն:

369. Դեպո հանձնարարականը ենթակա է կատարման ոչ ուշ, քան դրա տրմանը հաջորդող երկրորդ աշխատանքային օրը: Վերջինիս՝ կիրառելի իրավական ակտերով սահմանված պահանջներին չբավարարման դեպքում Դեպո հանձնարարականը հանվում է, և Հաշվի օպերատորի կողմից կազմվում է գործառնության չկատարման վերաբերյալ հաշվետվություն, որը ներկայացվում է Հաշվետիրոջը:

370. Հաշվի օպերատորը մերժում է ներկայացված Դեպո հանձնարարականի ընդունումը (Գործառնության կատարումը), եթե՝

- 1) Հանձնարարականը չի բավարարում նրա ձևին ներկայացվող պահանջներին.
- 2) Հանձնարարականը առաջ է բերում դրա օրինականության վերաբերյալ հիմնավոր կասկածներ.
- 3) Հաշվետիրոջ դեպո հաշվի կարգավիճակը թույլ չի տալիս կատարել Հանձնարարականում նշված Գործառնությունը.
- 4) Պետական պարտատոմսերի քանակը և կարգավիճակը (Պետական պարտատոմսերի ծանրաբեռնում երրորդ անձանց իրավունքներով, գրավադրում և այլն) կամ Գործառնության համար անհրաժեշտ ծավալով դրամական միջոցների բացակայությունը թույլ չի տալիս կատարել նշված Գործառնությունը.
- 5) Հանձնարարականը թույլ չի տալիս նույնականացնել Պետական պարտատոմսերը.
- 6) Հանձնարարականի հետ ներկայացված չեն անհրաժեշտ փաստաթղթերը.
- 7) Հանձնարարականի ներկայացմանը հաջորդող երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում ի հայտ չեն եկել այն հանգամանքները, որի դեպքում հնարավոր կդառնար կատարել հանձնարարականը.
- 8) Հաշվետիրոջը պահառության Ծառայությունների մատուցումը կասեցված է Հաշվի օպերատորի (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի) սակագների կանոններին համապատասխան.
- 9) այլ հիմնավոր պատճառների առկայության դեպքում:

Գլուխ 36. Պետական պարտատոմսերի հետ կապված վճարումների կատարումը

371. Պետական պարտատոմսերի հետ կապված վճարումները (մարման, մասնակի մարման, արժեկտրոնի գումարների) կատարվում են շրջանառության մեջ գտնվող այդ թողարկման բոլոր Պետական պարտատոմսերի համար: Եթե վճարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա վճարումները կատարվում են ոչ աշխատանքային օրվան հաջորդող առաջին աշխատանքային

օրը:

372. Պետական պարտատոմսերի հետ կապված վճարումների գումարները ՀՀ կենտրոնական բանկը մուտքագրում է Առևտրային հաշվին:

373. Կենտրոնական դեպոզիտարիան ՀՀ կենտրոնական բանկից ստանում է տեղեկություններ Պետական պարտատոմսերի մարման (մասնակի մարման, արժեկտրոնային եկամտի վճարման) համար տրամադրված միջոցների՝ Առևտրային հաշվին մուտքագրման վերաբերյալ:

374. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Պետական պարտատոմսերի մարման (մասնակի մարման, արժեկտրոնային եկամտի վճարման) համար մուտքագրված գումարների պատկանելիության վերաբերյալ Համակարգում առկա տեղեկությունների հիման վրա նույն աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմում և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացնում Հաշվետերերի կողմից ներկայացված և Համակարգ մուտքագրված բանկային/Դրամական հաշիվներին դրամական միջոցների փոխանցման Հանձնարարականներ:

375. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Պետական պարտատոմսերի մարման (մասնակի մարման, արժեկտրոնային եկամտի վճարման) օրը կատարում է մարման (մասնակի մարման, արժեկտրոնային եկամտի վճարման) գործառնություն՝ աշխատանքային օրվա ընթացքում ՀՀ կենտրոնական բանկից գործառնության վերաբերյալ էլեկտրոնային ծանուցումը ստանալուց անմիջապես հետո:

Գլուխ 37. Պետական պարտատոմսերով երկրորդային շուկայում Գործառնությունների կատարումը

376. Երկրորդային շուկայում Պետական պարտատոմսերով իրականացվում են առուվաճառքի, ռեպո (հակադարձ ռեպո), փոխանակման և ՀՀ օրենսդրությամբ թույլատրված այլ գործարքներ:

377. Երկրորդային շուկայում կնքվող և կատարվող գործարքների առարկա Պետական պարտատոմսերի դեպո հաշվարկները ներառում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի, գործարքի երկրորդ կողմին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի և/կամ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից իրականացվող Գործառնությունների բազմությունը, որոնց արդյունքում գործարքի մասնակիցները իրականացնում են Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքի փոխանցում «Առաքում վճարման դիմաց» (DVP) կամ «Ազատ առաքում» սկզբունքով:

378. Պետական պարտատոմսերի ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքների Դեպո և դրամական հաշվարկներն իրականացվում են առուվաճառքի գործարքների հաշվարկների կանոնների համաձայն:

379. Առուվաճառքի, ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքների առարկա կարող են հանդիսանալ միայն այն Պետական պարտատոմսերը, որոնց նկատմամբ դրանց սեփականատիրոջ իրավունքները սահմանափակված չեն (Դեպո հաշվում ազատ պարտատոմսերի կարգավիճակով հաշվառված Պետական պարտատոմսերը):

380. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդների միջև «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով առուվաճառքի գործարքի առարկա Պետական պարտատոմսերի փոխանցումը իրականացվում է Կանոններով սահմանված ընդհանուր կարգով:

381. Առուվաճառքի գործարքի առարկա Պետական պարտատոմսերի միջենթապահառուական փոխանցումը (երբ գործարքի կողմերից միայն մեկն է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդը) «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով իրականացվում է հետևյալ ընթացակարգով. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ հանդիսացող՝ առուվաճառքի գործարքի կողմը իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Պետական պարտատոմսերի՝ «Առաքում վճարման դիմաց» սկզբունքով փոխանցման Հանձնարարական, որը մուտքագրվում է Ծրագրային համակարգ, և որի հիման վրա Ծրագրային համակարգում

ձևավորվում են հետևյալ Հանձնարարականները.

1) ՀՏ521, եթե հաճախորդը Պետական պարտատոմսերը առաքողն է՝ վաճառողը. այս դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան ստուգում է Հանձնարարականում նշված ծավալով Պետական պարտատոմսերի առկայությունը հաճախորդի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվին, բավարար ծավալի առկայության դեպքում սառեցնում է արժեթղթերը, իսկ դրանց անբավարարության դեպքում Հանձնարարականը չի կատարվում, և Համակարգում նշվում է մերժման պատճառը.

2) ՀՏ520, եթե հաճախորդը Պետական պարտատոմսերը ստացողն է՝ գնորդը. այս դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան ստուգում է Հանձնարարականը մուտքագրած Հաշվի օպերատորի Դրամական հաշվում Պետական պարտատոմսերի գնման համար անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայությունը, բավարար գումարի առկայության դեպքում սառեցնում է դրական միջոցները, իսկ դրանց անբավարարության դեպքում Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում, և Համակարգում նշվում է մերժման պատճառը:

382. Ծրագրային համակարգի միջոցով ձևավորված Դեպո հանձնարարականները Բանկմեյլ համակարգի միջոցով ներկայացվում են ՀՀ կենտրոնական բանկ:

383. ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված հաստատման հիման վրա Ծրագրային համակարգը նույն աշխատանքային օրվա ընթացքում իրականացնում է առուվաճառքի գործարքի առարկա Պետական պարտատոմսերի մուտքագրում գնորդ-Հաճախորդի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվին, իսկ համապատասխան ծավալով դրամական միջոցները ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Առևտրային հաշվից փոխանցվում են Դեպո հանձնարարականում նշված՝ վաճառողի՝ առևտրային բանկում բացված դրամական հաշվին:

384. Այն դեպքում, երբ վաճառողն է հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ, Ծրագրային համակարգը ելքագրում է վաճառքի համար հաշվառված՝ հաճախորդի Պետական պարտատոմսերը, և միաժամանակ դրամական միջոցները մուտքագրվում են վաճառող կողմին սպասարկող Հաշվի օպերատորի համապատասխան Դրամական հաշվին:

385. Սույն գլխով սահմանված գործողությունների կատարումից հետո հետո Հաշվետիրոջ պահանջով Կանոններով սահմանված կարգով նրան ներկայացվում է կատարված Գործառնությունների վերաբերյալ հաշվետվություն:

386. Առուվաճառքի առարկա Պետական պարտատոմսերի փոխանցումը «Ազատ առաքում» սկզբունքով իրականացվում է հետևյալ կերպ՝ առուվաճառքի՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ հանդիսացող կողմը իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է «Ազատ առաքում» սկզբունքով փոխանցման Հանձնարարական, որի հիման վրա Ծրագրային համակարգում ձևավորվում են հետևյալ Հանձնարարականները՝

1) ՀՏ522՝ Պետական պարտատոմսերի ազատ առաքման Հանձնարարական, որը ձևավորվում է պարտատոմսեր վաճառող-հաճախորդի կողմից տրամադրված Հանձնարարականի հիման վրա.

2) Ծրագրային համակարգը ստուգում է Հանձնարարականում նշված ծավալով Պետական պարտատոմսերի առկայությունը հաճախորդի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվին. Պետական պարտատոմսերի անբավարարության դեպքում Հանձնարարականը չի կատարվում, և Համակարգում նշվում է մերժման պատճառը.

3) բավարար քանակությամբ Պետական պարտատոմսերի առկայության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան համապատասխան ծավալով արժեթղթերը փոխանցում է Book Entry հաշվին և միաժամանակ պարտատոմսերի ազատ առաքման ՀՏ522 է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկին.

4) ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված հաստատման հիման վրա Ծրագրային համակարգը նույն աշխատանքային օրվա ընթացքում համապատասխան գրառում է կատարում Համակարգում:

387. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդն է հանդիսանում Պետական պարտատոմսերի գնորդը, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան ՀՀ կենտրոնական բանկից ստանում է վաճառողին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի կողմից ՀՀ կենտրոնական բանկ ուղարկված Դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հիմք է հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից գնորդ-հաճախորդի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվին տվյալ Պետական պարտատոմսերի մուտքագրման համար: Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդի Արժեթղթերի հաշվի կարգավորումները նախատեսում են տվյալ հաշվին արժեթղթերի մուտքագրումն իրականացնել միայն հաճախորդի համաձայնությամբ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան մինչև տվյալ գործառնական օրվա ավարտը հաճախորդի համաձայնությունը չստանալու դեպքում ՀՏ522 հաղորդագրության միջոցով Արժեթղթերը հետ է ուղարկում առաքող կողմի հաշվեհամարին:

388. Եթե Հաշվի օպերատորը չի կարող կատարել հաճախորդի կողմից ներկայացված Դեպո հանձնարարականը դրանում նշված կատարման օրը, նա Դեպո հանձնարարականը առանց կատարման վերադարձնում է հաճախորդին՝ նշելով մերժման պատճառը:

389. Այն դեպքում, երբ և գնորդը, և վաճառողը միաժամանակ հանդիսանում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդներ, Դեպո հաշվարկները սահմանափակվում են միայն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից համապատասխան գործողությունների կատարմամբ:

390. Երկրորդային շուկայում Պետական պարտատոմսերով այլ՝ առուվաճառքի, ռեպո (հակադարձ ռեպո) գործարքներից տարբերվող գործարքների Դեպո հաշվարկներն իրականացվում են «Ազատ առաքման» սկզբունքով:

Գլուխ 38. Պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված գործառնությունների իրականացումը

391. Պետական պարտատոմսերի գրավատու կարող է հանդիսանալ միայն դրանց սեփականատերը (Անվանատերը):

392. Պետական պարտատոմսերի գրավատու կարող է լինել ցանկացած անձ:

393. Գրավառուն գրավի պայմանագիրը կնքելուց առաջ պետք է ունենա Համակարգում բացված Սեփական արժեթղթերի հաշիվ:

394. Գրավի առարկա կարող են հանդիսանալ միայն այն Պետական պարտատոմսերը, որոնց նկատմամբ գրավատուի իրավունքները սահմանափակված չեն (ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվում հաշվառվող Պետական պարտատոմսերը):

395. Պետական պարտատոմսերի գրավադրումը կարող է իրականացվել միայն ՀՀ օրենսդրության համաձայն գրավատուի և գրավառուի միջև գրավոր պայմանագիր կնքելու և ՀՀ կենտրոնական բանկի նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված կարգով պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի իրավունքը գրանցելու միջոցով:

396. Պահառության հանձնված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավի իրավունքը ծագում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից այն գրանցվելու պահից:

397. Կենտրոնական դեպոզիտարիան գրավադրված Պետական պարտատոմսերի հաշվառումն իրականացնում է ըստ առանձին գրավատուների՝ վերջիններիս «գրավով սահմանափակված» Դեպո հաշիվներով:

398. Համակարգում գրավատուի (գրավառուի) գրավի իրավունքների հաշվառումը վարվում է ըստ առանձին գրավատուների, գրավառուների և գրավադրված Պետական պարտատոմսերի տարբերակիչ ծածկագրերի:

399. Պետական պարտատոմսերի գրավադրման Գործառնության իրականացման դեպքում Պետական պարտատոմսերը գրավատուի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի Դեպո հաշվին՝ այդ պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի գրանցմամբ:

400. Համակարգում Գործառնության ձևակերպումը (գրավի իրավունքի գրառումը) կատարվում է ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված՝ Գործառնության կատարումը հաստատող փաստաթղթի հիման վրա:

401. Համակարգում կարող են իրականացվել Պետական պարտատոմսերի գրավի հետ կապված հետևյալ Գործառնությունները՝

- 1) Պետական պարտատոմսերի գրավադրում, որի արդյունքում սահմանափակվում է Պետական պարտատոմսերն ազատ տնօրինելու՝ գրավատուի իրավունքը, և գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ ծագում է գրավառուի գրավի իրավունքը: Պետական պարտատոմսերի գրավադրումը կարող է զուգորդվել դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցմամբ, եթե Պետական պարտատոմսերի գրավադրման հետ միաժամանակ գրավառուն գրավատուին տրամադրում է փոխառություն (գրավատուի կողմից ներկայացված Հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է ՀS540, իսկ գրավառուի կողմից ներկայացված հանձնարարականի հիման վրա՝ ՀS541 հանձնարարականը), կամ տեղի ունենալ առանց դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցման (գրավատուի կողմից ներկայացված Հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է ՀS542 Հանձնարարականը), եթե Պետական պարտատոմսերի գրավադրումը չի ուղեկցվում գրավառուի կողմից գրավատուին փոխառության տրամադրմամբ.
- 2) գրավի դադարեցում, որի արդյունքում վերականգնվում է գրավատուի՝ գրավադրված Պետական պարտատոմսերի ազատ տնօրինման իրավունքը, և վերանում է դրանց նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքը: Պետական պարտատոմսերի գրավի դադարեցումը կարող է զուգորդվել դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցմամբ, եթե Պետական պարտատոմսերի գրավադրման դադարեցման հետ միաժամանակ գրավառուն մարում է գրառավառուի կողմից իրեն տրամադրված փոխառությունը (գրավատուի կողմից ներկայացված Հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է ՀS544, գրավառուի կողմից ներկայացված հանձնարարականի հիման վրա՝ ՀS543 Հանձնարարականը), կամ տեղի ունենալ առանց դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցման, Պետական պարտատոմսերի գրավադրման չի ուղեկցվում գրավատուի կողմից փոխառության մարմամբ (գրավառուի կողմից ներկայացված Հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է ՀS545 Հանձնարարականը).
- 3) գրավի առարկայից հրաժարում, որի արդյունքում դադարում է գրավատուի սեփականության իրավունքը գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ, և վերջիններս արտադատական կարգով փոխանցվում են գրավառուի սեփականությանը (գրավատուի կողմից ներկայացված Հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է ՀS546 Հանձնարարականը).
- 4) գրավադրված Պետական պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարում, որի արդյունքում գրավատուն Պետական պարտատոմսերը վաճառում է երրորդ անձին և Պետական պարտատոմսերի իրացումից ստացված գումարի հաշվին բավարարում է գրավառուի պահանջները.
- 5) գրավի առարկայի փոխարինում, որի արդյունքում գրավի առարկա հանդիսացող Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավը դադարում է, և դրանց փոխարեն գրավադրվում են այլ թողարկման Պետական պարտատոմսեր.
- 6) գրավատուի փոխարինում, որի արդյունքում գրավադրված պետական պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է այլ անձի (նոր գրավատուի)՝ պահպանելով գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքը.
- 7) գրավառուի փոխարինում, որի արդյունքում գրավառուի գրավի իրավունքը փոխանցվում

է այլ անձի՝ պահպանելով գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքը.

- 8) գրավադրված Պետական պարտատոմսերի արգելադրում, որի արդյունքում արգելադրվում է Պետական պարտատոմսերի տնօրինումը ցանկացած անձի կողմից՝ պահպանելով գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքը և գրավառուի գրավի իրավունքը և թույլատրելով արգելանքի տակ գտնվող պետական Պարտատոմսերի հետ Գործառնություններ կատարել միայն դատարանի և (կամ) հարկադիր կատարողի որոշմամբ.
 - 9) գրավադրված Պետական պարտատոմսերի արգելադրման դադարեցում, որի արդյունքում Պետական պարտատոմսերը հանվում են արգելադրումից և կարող են տնօրինվել սույն գլխի համաձայն.
 - 10) գրավադրված Պետական պարտատոմսերի փոխանցում, որի արդյունքում դատական ակտի հիման վրա Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ կարող են վերականգնվել սեփականության և/կամ գրավի՝ մինչև արգելադրումը եղած իրավունքները կամ դադարեցվել գործող և գրանցվել սեփականության և (կամ) գրավի նոր իրավունքներ.
 - 11) գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարում, որի արդյունքում, համաձայն Պետական պարտատոմսերի թողարկման պայմանների, իրականացվում է գրավադրված Պետական պարտատոմսերի կամ դրանց մի մասի մարումը, դադարում են մարված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ բոլոր իրավունքները, և մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների հանդեպ առաջանում են համապատասխան գույքային (ներառյալ՝ գրավի) իրավունքներ.
 - 12) գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարում, որի արդյունքում, համաձայն Պետական պարտատոմսերի թողարկման պայմանների, Պետական պարտատոմսերի սեփականատերերին վճարվում է Պետական պարտատոմսերի տոկոսային կամ արժեկտրոնային եկամուտը:
402. Պետական պարտատոմսերի գրավադրումը, գրավադրման դադարեցումը, գրավի առարկայի փոխանցումը, գրավադրված Պետական պարտատոմսերի իրացումից ստացված գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարումը կարող են իրականացվել միայն հաճախորդ-գրավատուի համապատասխան Դեպո հաշվի (ազատ կամ գրավադրված) մնացորդի սահմաններում:

Գլուխ 39. Պետական պարտատոմսերի գրավադրման պայմանները

403. Առանց դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցման Պետական պարտատոմսերի գրավադրման Գործառնություններն իրականացվում են հետևյալ պայմաններով՝

- 1) եթե գրավատուն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդն է, ապա վերջինս Հաշվի օպերատորին (Կենտրոնական դեպոզիտարիային) ներկայացնում է Պետական պարտատոմսերի գրավադրման Հանձնարարականը և գրավի պայմանագրի պատճենը.
- 2) ներկայացված Հանձնարարականի հիման վրա Հաշվի օպերատորը ստուգում է անհրաժեշտ ծավալով Պետական պարտատոմսերի առկայությունը հաճախորդի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվին և դրական արդյունքի դեպքում Համակարգում մուտքագրում է Հանձնարարականը, որի հիման վրա արժեթղթերը գրավադրում են, և Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է ՀՏ542 Հանձնարարականը.
- 3) եթե կատարված ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Հանձնարարականը մերժվում է և մերժման պատճառի նշմամբ վերադարձվում հաճախորդին: Հակառակ դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան ընդունում է այն կատարման և իր հերթին համապատասխան Դեպո հանձնարարական է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկ.

4) ՀՀ կենտրոնական բանկը, ստանալով Դեպո հանձնարարականը, իրականացնում է համապատասխան ստուգումներ. եթե ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային, և Գործառնությունը համարվում է մերժված.

5) ստուգման դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է գրավի իրավունքի վերաբերյալ գրառում, որից հետո ՀՀ կենտրոնական բանկը Գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային (գրավառու հաճախորդ ունենալու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիային գրավադրման վերաբերյալ տեղեկացնում է ՀՀ կենտրոնական բանկը, որը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում իրեն տրամադրված Դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ Գործառնության կատարման փաստը).

ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացած հաստատման հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան կատարում է համապատասխան գրառումներ իր մոտ վարվող Դեպո հաշվառման համակարգում՝ Ծրագրային համակարգը Պետական պարտատոմսերը գրավատուի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվից փոխանցում է վերջինիս գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվին՝ այդ Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի ձևակերպմամբ, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, և հաճախորդ-գրավառու և/կամ հաճախորդ-գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (հաճախորդ-գրավառուին տրամադրում վերջինիս օգտին գրավադրված Պետական պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկանք, իսկ հաճախորդ-գրավատուին տրամադրում տեղեկանք իր գրավադրված Պետական պարտատոմսերի վերաբերյալ և քաղվածք գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դեպո հաշվից) տեղեկացվում են Գործառնության կատարման վերաբերյալ:

404. Դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցմամբ Պետական պարտատոմսերի գրավադրման գործառնություններն իրականացվում են հետևյալ կերպ՝

1) դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցմամբ Պետական պարտատոմսերի գրավադրման Գործառնությունը նախաձեռնվում է միաժամանակ գրավատուի և գրավառուի կողմից: Դրա համար հաճախորդ-գրավատուն և հաճախորդ-գրավառուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում են համապատասխան Հանձնարարականները.

2) Հաշվի օպերատորն իրականացնում է ներկայացված փաստաթղթերի համապատասխան ստուգումներ: Եթե գրավատուն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ է, իրականացվում է Հանձնարարականի վավերության և հաճախորդ-գրավատուի ազատ պարտատոմսերի դեպո հաշվում անհրաժեշտ ծավալի Պետական պարտատոմսերի առկայության ստուգում: Դրական արդյունքի դեպքում Հաշվի օպերատորը Ծրագրային համակարգ է մուտքագրում համապատասխան Հանձնարարականը, որի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվում համապատասխան ՀՏ540 Հանձնարարականը: Եթե գրավառուն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ է, իրականացվում է Դեպո Հանձնարարականի վավերության, համապատասխան Դրամական հաշվում անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայության ստուգում: Դրական արդյունքի դեպքում Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվում համապատասխան ՀՏ541 հանձնարարականը.

3) այնուհետև կատարվում են Կանոնների 403. կետի 5) և 6) ենթակետերում նկարագրված գոծողություններին համանման գործողություններ.

4) ստուգման դրական արդյունքի դեպքում ՀՀ կենտրոնական բանկը կատարում է դրամական միջոցների փոխանցում Առևտրային հաշվին (եթե գրավատուն հանդիսանում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ), և կատարում համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի հետ կապված այլ գրառումներ.

- 5) ՀՀ կենտրոնական բանկը Գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային.
- 6) ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված հաստատման հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան համապատասխան գրառումներ (հաշվապահական ձևակերպումներ) է կատարում Համակարգում, ինչպես նաև իրականացնում է դրամական միջոցների փոխանցում հաճախորդ-գրավատուին սպասարկող Հաշվի օպերատորի ամփոփ ներդրողների Դրամական հաշվին, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, և հաճախորդ-գրավատուն և/կամ հաճախորդ-գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են Գործառնության կատարման վերաբերյալ.
- 7) եթե գրավատուն և գրավառուն միաժամանակ հանդիսանում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդներ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան Պետական պարտատոմսերի գրավադրման Հանձնարարականը ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացնում գրավատուից և գրավառուից հանդիպակաց Դեպո հանձնարարականներն ընդունելուց հետո: Այդ դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան փոխառության գումարը փոխանցում է գրավատուի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվին:

Գլուխ 40. Պետական պարտատոմսերի գրավի դադարեցումը

405. Պետական պարտատոմսերի գրավի դադարեցման Գործառնության դեպքում Պետական պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված Դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվի վրա՝ գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի ազատ տնօրինման իրավունքի վերականգնումով և այդ Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի դադարումով:

406. Պետական պարտատոմսերի գրավի դադարեցման Գործառնությունը կարող է կատարվել ինչպես գրավադրված Պետական պարտատոմսերի ողջ ծավալի, այնպես էլ դրա մի մասի նկատմամբ:

407. Առանց դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցման Պետական պարտատոմսերի գրավի դադարեցման Գործառնությունները իրականացվում են հետևյալ պայմաններով՝

- 1) հաճախորդ-գրավառուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է գրավի դադարեցման Հանձնարարական.
- 2) Հաշվի օպերատորն ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը և Հանձնարարականի վավերությունը և մուտքագրում Ծրագրային համակարգ: Ծրագրային համակարգը ստուգում է համապատասխան հաշվում գրավադրման դադարեցման համար անհրաժեշտ ծավալի Պետական պարտատոմսերի առկայությունը և հաճախորդ-գրավառուի օգտին այդ Պետական պարտատոմսերը գրավադրված լինելու փաստը: Եթե ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին.
- 3) Հանձնարարականի հիման վրա Ծրագրային համակարգը Դեպո հանձնարարական (<S545) է ներկայացնում ՀՀ կենտրոնական բանկ.
- 4) ՀՀ կենտրոնական բանկը, ստանալով Դեպո հանձնարարականը, իրականացնում է համապատասխան ստուգումներ և ստուգման դրական արդյունքի դեպքում կատարում է գրավի իրավունքի դադարեցման գրառում, այնուհետև Գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային.
- 5) այն դեպքում, երբ գրավատուն է հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ, ՀՀ կենտրոնական բանկը Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնում է գրավառուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի կողմից ՀՀ

կենտրոնական բանկ ներկայացված Դեպո հանձնարարականի օրինակը, որը հավաստում է տվյալ Գործառնության կատարման փաստը.

- 6) ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված հաստատման հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան համապատասխան գրառումներ է կատարում Համակարգում, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, և հաճախորդները (գրավառուն և/կամ գրավատուն) համապատասխան փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են Գործառնության կատարման վերաբերյալ.
 - 7) Եթե ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից կատարվող ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին, և գործառնությունը համարվում է մերժված:
408. Դրամական միջոցների հանդիպակաց փոխանցմամբ Պետական պարտատոմսերի գրավադրման դադարեցման Գործառնություններն իրականացվում են հետևյալ կերպ՝
- 1) Պետական պարտատոմսերի գրավադրման դադարեցման Գործառնությունը նախաձեռնվում է միաժամանակ գրավատուի և գրավառուի կողմից: Գործառնությունը իրականացնելու համար հաճախորդ-գրավատուն և/կամ հաճախորդ-գրավառուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում են համապատասխան Հանձնարարականները.
 - 2) Հաշվի օպերատորը ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը: Ընդ որում, եթե Հաշվի օպերատորի հաճախորդը գրավառուն է, ապա ստուգումը պետք է ներառի Դեպո հանձնարարականի վավերության և համապատասխան գրավադրված Պետական պարտատոմսերի անհրաժեշտ ծավալի առկայության ստուգումը: Դրական արդյունքի դեպքում Հաշվի օպերատորը Համակարգում մուտքագրում է համապատասխան Հանձնարարականը, որի հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվում համապատասխան ՀՏ543 Հանձնարարականը: Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդը գրավատուն է, ապա Հաշվի օպերատորի կողմից իրականացվող ստուգումը պետք է ընդգրկի Դեպո հանձնարարականի վավերության, հաճախորդ-գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի Դեպո հաշվում հոգուտ տվյալ գրավառուի գրավադրված Պետական պարտատոմսերի անհրաժեշտ ծավալի և Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում անհրաժեշտ դրամական միջոցների առկայության ստուգումը: Դրական արդյունքի դեպքում Հաշվի օպերատորի կողմից Համակարգում համապատասխան Հանձնարարականի մուտքագրումից հետո Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում է և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվում համապատասխան ՀՏ544 Հանձնարարականը.
 - 3) այնուհետև կատարվում են Կանոնների 403. կետի 3) և 4) ենթակետերով նկարագրված գործողություններին համանման գործողությունները.
 - 4) ստուգման դրական արդյունքի դեպքում ՀՀ կենտրոնական բանկը իրականացնում է դրամական միջոցների փոխանցում Առևտրային հաշվին (երբ գրավառուն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդն է), համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ ու գրավի իրավունքի դադարեցման այլ գրառումներ.
 - 5) այնուհետև ՀՀ կենտրոնական բանկը Գործառնության կատարման հաստատում (Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդը գրավատուն լինելու դեպքում՝ քաղվածք համապատասխան Դեպո հաշիվներից է ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային).
 - 6) Կենտրոնական դեպոզիտարիան ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացած փաստաթղթերի հիման վրա համապատասխան գրառումներ է կատարում Համակարգում, իսկ եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդը գրավառուն է, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան գրավառուին սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվին է փոխանցում համապատասխան ծավալով դրամական միջոցները, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված.
 - 7) Գործառնության արդյունքում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդը(ները)

սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում է (են) Գործառնության կատարման վերաբերյալ.

- 8) եթե գրավատուն և գրավառուն միաժամանակ հանդիսանում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդներ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան կատարում է Պետական պարտատոմսերի գրավադրման դադարեցման Հանձնարարականը և գրավատուին սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվին համապատասխան ծավալով դրամական միջոցներ է փոխանցում գրավատուի և գրավառուի հանդիպակաց հանձնարարականները ստանալուց հետո:

Գլուխ 41. Պետական պարտատոմսերի գրավի առարկայից հրաժարվելը և գրավադրված Պետական պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարումը

409. Գրավի առարկայից հրաժարման Գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ գրավառուի հանդեպ Պետական պարտատոմսերի գրավով ապահովված պարտավորության չկատարման պարագայում առանց դատական ակտի գրավատուն հրաժարվում է գրավադրված Պետական պարտատոմսերից (կամ դրանց մի մասից)՝ դրանք հանձնելով գրավառուի սեփականությանը:

410. Գրավի առարկայից հրաժարման Գործառնությունը կարող է կատարվել միայն գրավի պայմանագրում կամ գրավատուի և գրավառուի միջև առանձին կնքված համաձայնագրում նման պայման սահմանված լինելու դեպքում:

411. Գրավի առարկայից հրաժարման Գործառնության դեպքում Պետական պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի Դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավառուի ազատ պարտատոմսերի Դեպո հաշվի վրա՝ այդ Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքի և գրավառուի գրավի իրավունքի դադարումով և գրավառուի սեփականության իրավունքի ծագումով:

412. Գրավի առարկայից հրաժարման Գործառնությունը նախաձեռնվում է գրավատուի կողմից:

413. Գրավի առարկայից հրաժարման Գործառնությունը կատարվում է հետևյալ կարգով՝

- 1) հաճախորդ-գրավատուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է գրավի առարկայից հրաժարման Հանձնարարական.
- 2) Հաշվի օպերատորը ստուգում է Դեպո հանձնարարականի վավերությունը և հաճախորդ-գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի Դեպո հաշվում հոգուտ տվյալ գրավառուի անհրաժեշտ ծավալով գրավադրված Պետական պարտատոմսերի առկայությունը: Եթե ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է այն ներկայացնողին: Հակառակ դեպքում Հաշվի օպերատորն ընդունում է այն կատարման, իրականացնում անհրաժեշտ գրանցումները Համակարգում, որից հետո Ծրագրային համակարգը ձևավորում և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացնում համապատասխան Դեպո հանձնարարական (ՀՏ546).
- 3) ՀՀ կենտրոնական բանկը, ստանալով Դեպո հանձնարարականը, ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոններին և ընթացակարգերին համաձայն իրականացնում է ստուգումներ.
- 4) ստուգման դրական արդյունքի դեպքում կատարվում են համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի դադարման այլ գրառումներ.
- 5) այնուհետև ՀՀ կենտրոնական բանկը Գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային (հաճախորդ-գրավառուի դեպքում ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային Գործառնության կատարման մասին՝ ուղարկելով Դեպո հանձնարարականի օրինակը).
- 6) ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված հաստատման հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան համապատասխան գրառումներ (հաշվապահական ձևակերպումներ) է

կատարում Համակարգում, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն և/կամ գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում են Գործառնության կատարման վերաբերյալ:

414. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարման դեպքում գրավատուն վաճառում է Պետական պարտատոմսերը երրորդ անձին և Պետական պարտատոմսերի իրացումից ստացված գումարից բավարարում է գրավառուի պահանջները, ընդ որում՝

- 1) առանց դատական ակտի գրավադրված Պետական պարտատոմսերի իրացման գումարի հաշվին գրավառուի պահանջների բավարարման Գործառնությունը կարող է կատարվել այն դեպքում, եթե այդպիսի Գործառնության կատարման հնարավորությունը նախատեսված է գրավի պայմանագրում կամ գրավատուի և գրավառուի միջև առանձին կնքված համաձայնագրում.
- 2) տվյալ Գործառնությունն իրականացվում է երկու առանձին Գործառնությունների միջոցով՝ Կանոններով սահմանված կարգով գրավառուի կողմից նախաձեռնվող գրավի դադարեցման Գործառնության և գրավատուի կողմից գրավից հանված Պետական պարտատոմսերի՝ երրորդ անձին վաճառքի Գործառնության.
- 3) Պետական պարտատոմսերի վաճառքի արդյունքում գրավատուին վճարված դրամական միջոցների փոխանցում են գրավառուին:

Գլուխ 42. Պետական պարտատոմսերի գրավի առարկայի փոխարինումը

415. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի փոխարինման Գործառնությունն իրականացվում է այն դեպքում, երբ գրավի պայմանագրով գրավադրվել են Պետական պարտատոմսեր, որոնց մարման (մասնակի մարման) ժամկետը նախորդում է գրավի պայմանագրում սահմանված հիմնական պարտավորության կատարման ժամկետին, կամ գրավի պայմանագրով սահմանված այլ դեպքերում:

416. Գրավի առարկայի փոխարինման դեպքում նախկինում գրավադրված (փոխարինվող) Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավը դադարում է, որի արդյունքում այդ Պետական պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվից փոխանցվում են գրավատուի ազատ դեպո հաշվի վրա՝ այդ Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի դադարեցմամբ. միևնույն ժամանակ, փոխարինող Պետական պարտատոմսերը գրավադրվում են՝ գրավատուի ազատ դեպո հաշվից փոխանցվելով գրավատուի գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դեպո հաշվի վրա՝ փոխարինող Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքի գրանցմամբ:

417. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի փոխարինումը կարող է կատարվել միայն գրավառուի համաձայնության դեպքում, եթե օրենքով կամ գրավի պայմանագրով այլ բան սահմանված չէ:

418. :

419. Գրավի առարկայի փոխարինման Գործառնությունը նախաձեռնվում է միաժամանակ գրավատուի և գրավառուի կողմից: Հաճախորդ-գրավատուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Պետական պարտատոմսերի գրավի փոխարինման գրավատուի Հանձնարարականը և փոփոխված գրավի պայմանագիրը, իսկ հաճախորդ-գրավառուն՝ Պետական պարտատոմսերի գրավի փոխարինման գրավառուի Հանձնարարականը:

420. Հաճախորդ-գրավառու ունենալու դեպքում Հաշվի օպերատորն ստուգում է Դեպո հանձնարարականի վավերությունը և գրավառուի համապատասխան հաշվում գրավադրված Պետական պարտատոմսերի համապատասխան ծավալի առկայությունը, իսկ որպես գրավատուի Հաշվի օպերատոր՝ ստուգում է Դեպո հանձնարարականի վավերությունը, հաճախորդ-գրավատուի գրավադրված պարտատոմսերի դեպո հաշվում հոգուտ գրավառուի գրավադրված՝ անհրաժեշտ ծավալի փոխարինվող Պետական պարտատոմսերի առկայությունը,

գրավատուի ազատ դեպո հաշվում անհրաժեշտ ծավալի փոխարինող Պետական պարտատոմսերի առկայությունը և գրավի պայմանագրի դրույթները:

421. Եթե Հաշվի օպերատորի կողմից իրականացվող ստուգումների արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է հաճախորդին (գրավատու և/կամ գրավառու):

422. Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում Հաշվի օպերատորը Դեպո հանձնարարականն ընդունում է կատարման և Համակարգում կատարում համապատասխան ձևակերպումներ: Մուտքագրված տեղեկությունների հիման վրա Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորվում և ՀՀ կենտրոնական բանկ են ներկայացվում համապատասխան Դեպո հանձնարարականներ (ՀՏ547, ՀՏ548):

423. Եթե և գրավատուն, և գրավառուն միաժամանակ սպասարկվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան գրավատուի և գրավառուի հանդիպակաց Հանձնարարականներն ստանալուց հետո գրավի առարկայի փոխարինման Հանձնարարականը ներկայացնում է ՀՀ կենտրոնական բանկ:

424. ՀՀ կենտրոնական բանկը, ստանալով Դեպո հանձնարարականը, ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոններին և ընթացակարգերին համապատասխան իրականացնում է ստուգումներ: Եթե իրականացված ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային. Գործառնությունը համարվում է մերժված:

425. Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում ՀՀ կենտրոնական բանկը կատարում է համապատասխան հաշվապահական ձևակերպումներ և գրավի իրավունքի վերաձևակերպման այլ գրառումներ: Այնուհետև Գործառնության կատարման հաստատում է ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ որպես գրավառուի և/կամ գրավատուի Ենթապահառու, ինչպես նաև գործառնական օրվա ավարտից հետո ուղարկվում է քաղվածք համապատասխան դեպո հաշիվներից:

426. ՀՀ Կենտրոնական Բանկից ստացված հաստատման հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան համապատասխան գրառումներ է կատարում Համակարգում, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն և/կամ գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք) տեղեկացվում է Գործառնության կատարման վերաբերյալ:

Գլուխ 43. Պետական պարտատոմսերի գրավատուի փոխարինումը

427. Գրավատուի փոխարինումը Գործառնություն է, որի արդյունքում գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ սեփականության իրավունքն անցնում է այլ անձի (նոր գրավատուի)՝ պահպանելով գրավադրված պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավառուի գրավի իրավունքը: Գրավատուի փոխարինման Գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքն անցնում է այլ անձի: Գրավատուի փոխարինման դեպքում գրավադրված Պետական պարտատոմսերը գրավատուի գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դեպո հաշվից փոխանցվում են նոր գրավատուի գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դեպո հաշվի վրա՝ միաժամանակ միևնույն գրավառուի անունով գրավի իրավունքի համապատասխան վերագրանցմամբ:

428. Պետական պարտատոմսերի գրավատուի փոխարինման Գործառնությունը նախաձեռնվում է գրավատուի կամ նրա իրավահաջորդի կողմից:

429. Պետական պարտատոմսերի հաճախորդ-գրավատուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Պետական պարտատոմսերի գրավատուի փոխարինման Հանձնարարականը, որը պետք է պարունակի գրավառուի և նոր գրավատուի համաձայնությունը՝ վավերացված նրանց պահառության Ծառայություններ մատուցող անձանց կողմից:

430. Հաշվի օպերատորն ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը, ինչպես նաև գրավատուի գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դեպո հաշվում հոգուտ տվյալ գրավատուի գրավադրված՝ անհրաժեշտ ծավալի Պետական պարտատոմսերի առկայությունը: Եթե ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է հաճախորդին:

431. Եթե ստուգման արդյունքը դրական է, ապա Հաշվի օպերատորը համապատասխան գրանցումներ է կատարում Համակարգում: Մուտքագրված տեղեկությունների հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացնում ՀՏ549 Դեպո հանձնարարականը: Անհրաժեշտության դեպքում Հանձնարարականին կցվում են ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները:

432. ՀՀ կենտրոնական բանկը, ստանալով Դեպո հանձնարարականը, ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոններին և ընթացակարգերին համապատասխան իրականացնում է ստուգումներ: Եթե իրականացված ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային. Գործառնությունը համարվում է մերժված: Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում ՀՀ կենտրոնական բանկը կատարում է գրավի իրավունքի վերաձևակերպման վերաբերյալ գրառում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնելով Գործառնության կատարման հաստատում. աշխատանքային օրվա ավարտից հետո նաև ուղարկվում է քաղվածք համապատասխան Դեպո հաշիվներից:

433. Եթե գրավատուի փոխարինման Գործառնությունում Կենտրոնական դեպոզիտարիան հանդես է գալիս որպես գրավառուի և/կամ նոր գրավատուի պահառու և չի հանդիսանում գրավատուի պահառու, ապա ՀՀ կենտրոնական բանկը պետք է Կենտրոնական դեպոզիտարիային ներկայացնի գրավատուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձից ստացված Դեպո հանձնարարականի օրինակը և ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները:

434. ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում է համապատասխան գրառումներ Համակարգում, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, և գրավառուն և/կամ գրավատուն և/կամ նոր գրավատուն սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, քաղվածք, փաստաթղթերի կրկնօրինակներ) տեղեկացվում են Գործառնության կատարման վերաբերյալ:

Գլուխ 44. Պետական պարտատոմսերի գրավառուի փոխարինումը

435. Գրավառուի փոխարինումը Գործառնություն է, որի արդյունքում գրավառուի գրավի իրավունքը փոխանցվում է այլ անձի՝ պահպանելով գրավադրված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ գրավատուի սեփականության իրավունքը:

436. Գրավառուի փոխարինումը գրավառուի կողմից գրավի պայմանագրից բխող իր իրավունքների փոխանցումն է այլ անձի (նոր գրավառուի) հիմնական պահանջը զիջելու և պարտատիրոջ իրավունքները այլ անձի անցնելու հետևանքով:

437. :

438. Գրավառուի իրավունքները նոր գրավառուին անցնելու համար գրավատուի համաձայնությունը չի պահանջվում, եթե այլ բան նախատեսված չէ օրենքով կամ պայմանագրով:

439. Գրավառուի փոխարինման դեպքում փոփոխվում են միայն գրավի իրավունքի գրառումները՝ գրավառուի գրավի իրավունքը դադարում է, և այդ գրավի իրավունքը վերագրանցվում է հոգուտ նոր գրավառուի:

440. Գրավառուի փոխարինման Գործառնությունը նախաձեռնվում է գրավառուի կողմից: Գրավառուի փոխարինման համար հաճախորդ-գրավառուն Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է գրավառուի փոխարինման Հանձնարարական, ինչպես նաև գրավադրված Պետական

պարտատոմսերի նկատմամբ նոր գրավառուի իրավունքները հավաստող փաստաթղթեր, մասնավորապես՝

- 1) ցեսիայի պայմանագիրը, որով գրավառուի կողմից գրավի պայմանագրից բխող իր իրավունքները զիջվում են նոր գրավառուին.
- 2) ցեսիայի պայմանագիրը, որով գրավով ապահովված հիմնական պարտավորությամբ պարտապանի նկատմամբ պահանջի իրավունքը զիջվում է նոր գրավառուին.
- 3) եթե օրենքով կամ գրավի պայմանագրով գրավառուի փոխարինման Գործառնության համար պահանջվում է գրավատուի համաձայնությունը, ապա գրավառուի փոխարինման Դեպո հանձնարարականը պետք է պարունակի գրավատուի համաձայնությունը՝ վավերացված գրավատուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի կողմից:

441. Հաշվի օպերատորն ստուգում է ներկայացված փաստաթղթերը գրավադրված Պետական պարտատոմսերի անհրաժեշտ ծավալի առկայությունը: Եթե ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է հաճախորդին:

442. Ստուգման դրական արդյունքի դեպքում Հաշվի օպերատորը Համակարգում կատարում է համապատասխան գրանցումներ: Մուտքագրված տեղեկությունների հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացվում համապատասխան Դեպո հանձնարարականը (ՀՏ550)՝ անհրաժեշտության դեպքում կցելով ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները:

443. ՀՀ կենտրոնական բանկը, ստանալով Դեպո հանձնարարականը, ՀՀ կենտրոնական բանկի կանոններին և ընթացակարգերին համապատասխան իրականացնում է ստուգումներ: Եթե իրականացված ստուգման արդյունքը բացասական է, ապա Դեպո հանձնարարականը չի կատարվում և մերժման պատճառի նշումով վերադարձվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային Գործառնությունը համարվում է մերժված: Եթե ստուգման արդյունքը դրական է, ապա ՀՀ կենտրոնական բանկը կատարում է գրավի իրավունքի վերաձևակերպման գրառումներ, այնուհետև Գործառնության կատարման հաստատում ուղարկում Կենտրոնական դեպոզիտարիային: Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան գրավառուի փոխարինման Գործառնությունում հանդես է գալիս որպես գրավատուի/նոր գրավառուի պարտատոմսերի ենթապահառու, ապա ՀՀ կենտրոնական բանկը ներկայացնում է նախկին գրավառուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձից ստացված Դեպո հանձնարարականի օրինակները, որոնք հավաստում են տվյալ Գործառնության կատարման փաստը՝ կից ներկայացնելով նաև ներկայացված այլ փաստաթղթերի կրկնօրինակները:

444. ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված փաստաթղթերի հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում համապատասխան գրառումներ Համակարգում, որից հետո Գործառնությունը համարվում է կատարված, ինչի մասին Հաճախորդը տեղեկացվում է սահմանված փաստաթղթերով (տեղեկանք, փաստաթղթերի կրկնօրինակներ):

Գլուխ 45. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարումը

445. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարման Գործառնության արդյունքում Պետական պարտատոմսերի թողարկման պայմաններին համապատասխան իրականացվում է գրավադրված Պետական պարտատոմսերի կամ դրանց մի մասի մարումը, դադարում են մարված Պետական պարտատոմսերի նկատմամբ բոլոր իրավունքները, և որպես մարում վճարված դրամական միջոցների հանդեպ առաջանում են համապատասխան զույքային իրավունքներ:

446. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարման Գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ տվյալ թողարկման Պետական պարտատոմսերը մարման/մասնակի մարման օրվա դրությամբ մնում են գրավով սահմանափակված:

447. Գրավադրված պետական պարտատոմսերի մարում (մասնակի մարումը) իրականացվում է

տվյալ թողարկման տեղաբաշխված Պետական պարտատոմսերի ողջ ծավալի մարման (մասնակի մարման) Գործառնության հետ միաժամանակ՝ ՀՀ կենտրոնական բանկի նախաձեռնությամբ:

448. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարման դեպքում գրավի առարկա են դառնում մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցները, և իրականացվում է գրավի իրավունքի վերաձևակերպում (վերահաշվառում) դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի:

449. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի հաշվառումը իրականացվում է հետևյալ կարգով՝

- 1) ՀՀ կենտրոնական բանկը գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցները փոխանցում է ՀՀ կենտրոնական բանկում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հատուկ միջանկյալ հաշվի վրա (եթե գրավատուն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդն է), և իրականացվում է գրավի իրավունքի վերաձևակերպում (վերահաշվառում) դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքի: Հաշվառումը վարվում է ըստ յուրաքանչյուր գրավատուի, գրավառուի և Պետական պարտատոմսերի թողարկումների: Տվյալ փոխանցման վերաբերյալ ՀՀ կենտրոնական բանկը տեղեկացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ հաճախորդ-գրավատու և/կամ հաճախորդ-գրավառու ունենալու դեպքում.
- 2) Կենտրոնական դեպոզիտարիան փոխանցման մասին տեղեկացնում է հաճախորդ-գրավատուին, որը պարտավոր է տեղեկացումն ստանալուց հետո երկու բանկային օրվա ընթացքում գրավառուի հետ կնքել համաձայնագիր առ այն, որ գրավի առարկա հանդիսացող Պետական պարտատոմսերի մարումից առաջացած դրամական միջոցները հաշվառվեն երրորդ անձ հանդիսացող առևտրային բանկում: Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և գրավառուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի կողմից և ՀՀ կենտրոնական բանկից փոխանցման վերաբերյալ տեղեկացումը ստանալու պահից հինգ բանկային օրվա ընթացքում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ներկայացվում է ՀՀ կենտրոնական բանկ: Համաձայնագրին կից ներկայացվում է միջանկյալ հաշվից դրամական միջոցները փոխանցելու վճարման Հանձնարարականը: Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան նշված ժամկետում չի ներկայացնում փաստաթղթերը, ապա ՀՀ կենտրոնական բանկը իրավասու է գրավադրված դրամական միջոցները փոխանցել նոտարի դեպոզիտ՝ նոտարին տեղեկություններ տրամադրելով գրավադրված դրամական միջոցների Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և գրավառուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի վերաբերյալ.
- 3) ստացված համաձայնագրի և վճարման Հանձնարարականի հիման վրա ՀՀ կենտրոնական բանկը դրամական միջոցները միջանկյալ հաշվից փոխանցում է գրավի իրավունքը հաշվառող առևտրային բանկի թղթակցային հաշվի վրա, իր հաշվառումից հանում է դրամական միջոցների նկատմամբ գրավի իրավունքը և այդ մասին տեղեկացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային և գրավառուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձին.
- 4) գրավի իրավունքը հաշվառող առևտրային բանկը բանկային փոխանցման և իրեն ներկայացված համաձայնագրի հիման վրա մուտքագրում է դրամական միջոցներն իր մոտ բացված գրավատուի հատուկ գրավային դեպոզիտային հաշվի վրա և հետագայում իրականացնում է այդ գրավի հաշվառման սպասարկումը գրավատուի և գրավառուի Հանձնարարականների, իսկ օրենքով նախատեսված դեպքերում՝ դատարանի և (կամ) հարկադիր կատարողի որոշման հիման վրա.
- 5) Գործառնության կողմ հանդիսացող՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդը տեղեկացվում է Գործառնության կատարման վերաբերյալ համապատասխան

փաստաթղթերով (քաղվածք, տեղեկանք):

Գլուխ 46. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարումը

450. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարման Գործառնությունը կատարվում է այն դեպքում, երբ ըստ Պետական պարտատոմսերի թողարկման պայմանների՝ Պետական պարտատոմսերի սեփականատերերին վճարվում է արժեկտրոնային կամ տոկոսային եկամուտ (այսուհետ՝ տոկոսներ):

451. Գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարումն իրականացվում է տվյալ թողարկման տեղաբաշխված Պետական պարտատոմսերի ողջ ծավալի տոկոսների վճարման Գործառնության հետ միաժամանակ և նախաձեռնվում է ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից:

452. Գրավառուի գրավի իրավունքը տարածվում է գրավադրված Պետական պարտատոմսերից ստացված տոկոսների վրա՝ գրավի պայմանագրով նախատեսված դեպքերում:

453. :

454. Եթե գրավատուն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդն է, ապա գրավադրված պետական պարտատոմսերի դիմաց տոկոսների վճարման Գործառնությունը իրականացվում է հետևյալ կարգով՝

- 1) ՀՀ կենտրոնական բանկը տոկոսները հաշվեգրում է ՀՀ կենտրոնական բանկում վարվող՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հատուկ գրավային հաշվի վրա և դրա մասին տեղեկացնում Կենտրոնական դեպոզիտարիան:
- 2) Եթե գրավի պայմանագրով գրավառուի գրավի իրավունքը չի տարածվում գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դիմաց ստացված տոկոսների վրա, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան ներկայացնում է այդ միջոցները Առևտրային հաշվին փոխանցման Հանձնարարական՝ վավերացված նաև գրավառուին պահառության Ծառայություններ մատուցող անձի կողմից:
- 3) Կենտրոնական բանկի կողմից վճարման Հանձնարարականը կատարվելուց հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիան համապատասխան ծավալով դրամական միջոցները մուտքագրում է հաճախորդ-գրավատուին սպասարկող Հաշվի օպերատորի հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվին:
- 4) Եթե գրավի պայմանագրով գրավառուի գրավի իրավունքը տարածվում է գրավադրված Պետական պարտատոմսերի դիմաց ստացված տոկոսների վրա, ապա գործում են Կանոնների՝ գրավադրված Պետական պարտատոմսերի մարման արդյունքում գոյացած դրամական միջոցների համար սահմանված դրույթները:

Գլուխ 47. Պետական պարտատոմսերով Գործառնությունների վերաբերյալ տեղեկանքների, քաղվածքների, հաշվետվությունների տրամադրումը

455. Հաշվի օպերատորը Դեպո հանձնարարականների կատարումից հետո՝ մինչև հաջորդ աշխատանքային օրվաավարտը, հաճախորդին տրամադրում է այդ Հանձնարարականի կատարման մասին հաշվետվություն:

456. Սույն գլխով չսահմանված դեպքերում Համակարգից Պետական պարտատոմսերով Գործառնությունների վերաբերյալ քաղվածքները, հաշվետվությունները և տեղեկանքները տրամադրվում են Կանոններով սահմանված ընդհանուր կարգով:

457. Դեպո հաշվում շարժի դեպքում շարժ գրանցումից հետո մինչև հաջորդ աշխատանքային օրվա ավարտն ընկած ժամանակահատվածում Հաշվի օպերատորը հաճախորդի պահանջով վերջինիս տրամադրում է նրան պատականող Պետական պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկանք:

458. Հաճախորդ-գրավառու ունենալու դեպքում Հաշվի օպերատորը գրավառուի օգտին

Պետական պարտատոմսերի գրավադրումից հետո՝ մինչև հաջորդ աշխատանքային օրվա ավարտն ընկած ժամանակահատվածում, հաճախորդին տրամադրում է վերջինիս օգտին գրավադրված Պետական պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկանք:

459. Արժեթղթերի հաշվից քաղվածքները, Պետական պարտատոմսերով կատարված Գործառնությունների վերաբերյալ հաշվետվությունները, հաճախորդին պատկանող Պետական պարտատոմսերի և հաճախորդ-գրավառուի օգտին գրավադրված Պետական պարտատոմսերի վերաբերյալ տեղեկանքները տրամադրվում են թղթային, էլեկտրոնային կամ ֆաքսիմիլային եղանակով:

Գլուխ 48. Արժեթղթերի հաշվի փակման և պահառության պայմանագրի լուծման առանձնահատկությունները Պետական պարտատոմսերի պահառության դեպքում

460. Եթե Հաշվետերը ցանկանում է Հաշվի օպերատորի հետ լուծել պահառության պայմանագիրը և փակել Արժեթղթերի հաշիվը, որում Պետական պարտատոմսեր են հաշվառված, ապա Հաշվետերը պարտավոր է այդ մասին Հաշվի օպերատորին տեղեկացնել առնվազն քսան աշխատանքային օր առաջ և առաջնորդվել Կանոններով:

461. Այն Արժեթղթերի հաշվի փակման նպատակով, որում Պետական պարտատոմսեր են հաշվառված, Հաշվի օպերատորը գրավոր ծանուցում է Հաշվետիրոջը պետական պարտատոմսերն այլ Հաշվի օպերատորի մոտ բացված հաշվում պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարականի ներկայացման անհրաժեշտության մասին:

462. Եթե Հաշվետերը չի ներկայացնում այլ Հաշվի օպերատորի մոտ բացված հաշվին պորտֆելի փոխանցման Հանձնարարական, ապա Հաշվի օպերատորը պահառության պայմանագիրը լուծելուց առաջ Հաշվետիրոջը ծանուցում է վերջինիս հաշվում առկա Պետական պարտատոմսերը պահառության Ծառայություններ մատուցող այլ անձի մոտ բացված հաշվին փոխանցելու Հանձնարարական ներկայացնելու անհրաժեշտության վերաբերյալ:

463. Հաշվետիրոջ կողմից, իր արժեթղթերը պահառության Ծառայություն մատուցող այլ անձին պահառության հանձնելու նպատակով, «Արժեթղթերի ազատ առաքման» հանձնարարական չներկայացվելու դեպքում Հաշվի Օպերատորն իրավասու է չլուծել պահառության պայմանագիրը:

464. Պահառության պայմանագիրը լուծելուց հետո եռօրյա ժամկետում Կենտրոնական դեպոզիտարիան պարտավոր է Հաշվետիրոջը փոխանցել նրա պետական պարտատոմսերը և դրամական միջոցները (առկայության դեպքում):

ԲԱԺԻՆ 6. ՕՏԱՐԵՐԿՐՅԱ ՊԱՀԱՌՈՒՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ ՀԱՇՎԱՌՎՈՂ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԵՆԹԱՊԱՀԱՌՈՒԹՅՈՒՆԸ

Գլուխ 49. Օտարերկրյա պահառուների միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի ենթապահառության և դրանց հետ կապված այլ ծառայությունների մատուցման առանձնահատկությունները

465. Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում է Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի պահառություն (ենթապահառություն)՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվի միջոցով: Սույն գլխով սահմանված ծառայությունները մատուցվում են բացառապես այն Համակարգի անդամներին, որոնց Կանոններով սահմանված կարգով շնորհվել է Օտարերկրյա պահառուի ծառայություններից օգտվող համակարգի անդամի թույլտվություն:

466. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվում առկա արժեթղթերը գրանցում և հաշվառում է Համակարգում Հաշվետերերի համար բացված Արժեթղթերի հաշիվներում՝ անհրաժեշտության դեպքում Հաշվետերերի հետ կնքելով

Օտարերկրյա արժեթղթերի ենթապահառության համաձայնագրեր: Ընդ որում՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի Շրջաբերականներով կարող են սահմանվել Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվում առկա արժեթղթերը Համակարգում բացված Արժեթղթերի հաշիվներում գրանցելու և հաշվառելու վերաբերյալ պարտադիր ցուցումներ:

467. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվին կարող են հաշվառվել մեկից ավելի Հաշվետերերին պատկանող՝ Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթեր:

468. Կենտրոնական դեպոզիտարիայում Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերը կարող են գրավադրվել, արգելադրվել (այդ թվում՝ Կարգավորվող շուկայում առևտրին մասնակցելու նպատակով) և որպես ապահովման միջոց այլ ձևով օգտագործվել Հաշվետիրոջ հանձնարարականի հիման վրա:

Ընդ որում, ելնելով սույն կետում նշված արժեթղթերով Գործառնությունների իրականացման առանձնահատկություններից և այդ արժեթղթերով Գործառնությունների իրականացման նպատակից՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է այդ արժեթղթերին լրացուցիչ նույնականացնող համարանիշներ շնորհել:

469. Կենտրոնական դեպոզիտարիան ողջամիտ ժամկետում Հաշվի օպերատորի միջոցով Հաշվետերերին է փոխանցում Օտարերկրյա պահառուից ստացված՝ Անվանատիրոջ հաշվում առկա արժեթղթերով Կորպորատիվ գործողությունների մասին տեղեկությունները: Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան ժամանակին Հաշվետերերից չի ստացել արժեթղթերով Կորպորատիվ գործողությունների իրականացման Հանձնարարական, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իր նախաձեռնությամբ չի իրականացնում այդ Կորպորատիվ գործողությունները:

470. Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Անվանատիրոջ հաշվին հաշվառվող արժեթղթերից բխող պարտավորությունների կատարման պատասխանատվությունը կրում է Հաշվետերը, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ Կենտրոնական դեպոզիտարիան նախապես օրենքով սահմանված կարգով Հաշվետիրոջ կողմից լիազորված է եղել կատարել արժեթղթերից բխող որևէ պարտավորություն:

471. Հաշվետիրոջ հանձնարարությամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է Օտարերկրյա պահառուի միջոցով աջակցել նրան՝ իրականացնելու Օտարերկրյա արժեթղթերից բխող իրավունքները, ներառյալ՝ իրականացնել հետևյալ գործողությունները՝

- 1) Օտարերկրյա արժեթղթերի դիմաց վճարվող եկամուտների ստացում, հաշվարկում և փոխանցում (այդ թվում՝ օգտագործելով Համակարգի անդամների Դրամական հաշիվները).
- 2) արժեթղթերի սեփականատերերի (բաժնետերերի) ժողովին Հաշվետիրոջ շահերի ներկայացում (Հաշվետիրոջ կողմից լիազորագրի հիման վրա հեռակա և առկա քվեարկության մասնակցություն).
- 3) աջակցություն Հաշվետիրոջն Օտարերկրյա արժեթղթերի Թողարկողի, թողարկված արժեթղթերի մասին տեղեկությունների ստացման, Թողարկողի բաժնետերերի ժողովի օրակարգի վերաբերյալ առաջարկությունների և կառավարման մարմիններում թեկնածուների ներկայացման գործում.
- 4) Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող՝ ներդրումային ֆոնդերի փայերի բաժանորդագրության և մարման հայտերի ընդունում և փոխանցում:

471.2. Մինչև Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերով Գործառնությունների կատարումը Կենտրոնական դեպոզիտարիան Համակարգի անդամի ցուցումով ստուգում է Օտարերկրյա պահառուի միջոցով տվյալ ԱՄՏԾ-ով արժեթղթերով Գործառնությունների կատարման հնարավորությունը (թույլատրելիությունը):

471.2. Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերն Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Անվանատիրոջ հաշվում հաշվառվելու պահից

Կենտրոնական դեպոզիտարիան պատասխանատվություն չի կրում այդ արժեթղթերով Օտարերկրյա պահառուի կողմից իրականացվող գործառնությունների համար:

Գլուխ 50. Օտարերկրյա պահառուների միջոցով հաշվառվող արժեթղթերով անդրսահմանային (արտաքին) Գործառնությունների կատարման ընթացակարգը

472. Օտարերկրյա արժեթղթերի սեփականատերերի կողմից իրենց իրավունքների իրականացման կապակցությամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիան՝

- 1) իրականացնում է պահառության պայմանագրով, Օտարերկրյա արժեթղթերի ենթապահառության համաձայնագրով (առկայության դեպքում) և Կանոններով սահմանված բոլոր գործողությունները.
- 2) Օտարերկրյա պահառուից (որի մոտ բացված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Անվանատիրոջ հաշիվը) ստանում է Օտարերկրյա արժեթղթերի վերաբերյալ տեղեկություններ և փաստաթղթեր և դրանք փոխանցում Հաշվետերերին.
- 3) Հաշվետերերից ստացված տեղեկությունները և փաստաթղթերը փոխանցում է Օտարերկրյա պահառուին.
- 4) Հաշվետիրոջ հետ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն ձեռնարկում է Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթի Թողարկողի գրանցող պետության օրենսդրությամբ նախատեսված անհրաժեշտ գործողությունները՝ Թողարկողի կողմից արժեթղթերով Գործառնությունների իրականացման ընթացքում Հաշվետիրոջ շահերի պաշտպանության ուղղությամբ.
- 5) Հաշվետերերի կողմից իրենց իրավունքների իրականացման ապահովման նպատակով Թողարկողի կողմից արժեթղթերի սեփականատերերի ցուցակի կազմման առնչությամբ Օտարերկրյա պահառուին (որի մոտ բացված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի անվանատիրոջ հաշիվը) է փոխանցում Հաշվետերերի մասին տեղեկություններ.
- 6) Հաշվետիրոջ հետ ձեռք բերված պայմանավորվածության համաձայն ապահովում է բաժնետերերի ընդհանուր ժողովում Հաշվետիրոջ ձայնի իրավունքի իրականացումը՝ ընդհանուր ժողովում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի ներկայացուցչի մասնակցության և Հաշվետիրոջ կարգադրությամբ քվեարկելու միջոցով:

473. Օտարերկրյա արժեթղթերի Թողարկողի այն գործողությունները (այդ թվում՝ Կորպորատիվ գործողությունները), որոնք վերաբերում են տվյալ դասի և/կամ տեսակի բոլոր Արժեթղթերին և դրանց բոլոր սեփականատերերին (սույն գլխում՝ Գլոբալ գործառնություններ) և արտացոլվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվում, Օտարերկրյա պահառուի կողմից ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա արտացոլվում են նաև տվյալ արժեթղթերի սեփականատերերի (Անվանատերերի)՝ Համակարգում բացված հաշիվներում:

474. Կենտրոնական դեպոզիտարիան հաճախորդին տեղեկացնում է տեղի ունեցող Գլոբալ գործառնության մասին՝ ենթապահառության վերաբերյալ համաձայնագրով սահմանված եղանակով:

475. Օտարերկրյա Արժեթղթերի փոխարկման Գործառնությունն իրականացվում է Արժեթղթերի փոխարկման մասին թողարկողի որոշման և Օտարերկրյա պահառուի կողմից Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Անվանատիրոջ հաշվին նոր դասի և/կամ տեսակի Արժեթղթերի փոխանցված քանակի վերաբերյալ տրված քաղվածքին համապատասխան:

Հաշվարկային տվյալների և փոխանցված արժեթղթերի քանակի միջև տարբերությունների առկայության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան չի կատարում Գործառնությունը այնքան ժամանակ, մինչև վիճահարույց հարցը վերջնականորեն չկարգավորվի:

Եթե Արժեթղթերի փոխարկման արդյունքում, հաճախորդների արժեթղթերի քանակը կազմում է կոտորակային մնացորդ, ապա կոտորակային մասի հետգնումն իրականացվում է

Օտարերկրյա արժեթուղթը գրանցող պետության օրենսդրության պահանջներին համապատասխան:

Արժեթղթերի փոխարկման համար հիմք է հանդիսանում Օտարերկրյա պահառուի կողմից տրված քաղվածքը, որը հաստատում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվով փոխարկման Գործառնությունների կատարումը: Արժեթղթերի փոխարկման Գործառնությունները կատարվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվում փոխարկման Գործառնությունների կատարումը հավաստող փաստաթղթի ստացման օրվա ընթացքում: Կենտրոնական դեպոզիտարիան Արժեթղթերի փոխարկման մասին հաշվետվությունը ներկայացնում է Հաշվետերերին Գործառնության կատարման օրվա հաջորդ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

476. Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի գծով որպես եկամուտ արժեթղթերի փոխանցման Գործառնությունը կատարվում է արժեթղթերի գծով եկամուտների վճարման մասին թողարկողի որոշման և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվին արժեթղթերի փաստացի փոխանցման վերաբերյալ Օտարերկրյա պահառուի կողմից տրված քաղվածքներին համապատասխան: Կենտրոնական դեպոզիտարիան Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվներին արժեթղթերը փոխանցում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ հաշվին համապատասխան արժեթղթերի փոխանցումը հավաստող քաղվածքների ստացման օրը, եթե վերջիններս ստացվել են գործառնական օրվա ընթացքում: Հաշվի օպերատորը արժեթղթերի փոխանցման մասին ծանուցում է Հաշվետիրոջը՝ Գործառնության կատարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ընթացքում:

477. Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերի ենթապահառության շրջանակներում տվյալ արժեթղթերի սեփականատերերի/Անվանատերերի համար Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաշվին փոխանցված դրամական միջոցները Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից արտացոլվում են տվյալ արժեթղթերին տիրապետող Հաշվետերերին սպասարկող Հաշվի օպերատորների հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշիվներում (իսկ Հաշվետերը Համակարգի ուղղակի մասնակից հանդիսանալու պարագայում՝ վերջիններիս սեփական Դրամական հաշվում)՝ ըստ Հաշվետերերին պատկանող արժեթղթերի համամասնության, եթե դրամական միջոցների փոխանցման վերաբերյալ Օտարերկրյա պահառուի (որի մոտ բացված է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի Անվանատիրոջ հաշիվը) կողմից ներկայացված փաստաթղթերով այլ բան նախատեսված չէ:

478. Օտարերկրյա արժեթուղթը գրանցող պետության օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում Թողարկողի կամ այլ անձանց հարցման հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան տրամադրում է Արժեթղթերի հաշիվներում հաշվառվող Օտարերկրյա արժեթղթերի սեփականատերերի ցուցակը: Պահանջվող տեղեկությունների ձևը և կազմը սահմանվում է հարցմամբ՝ հաշվի առնելով Օտարերկրյա արժեթուղթը գրանցող պետության օրենսդրության պահանջները: Հաշվետերը պարտավոր է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ներկայացված հարցումը ստանալու պահից երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում վերջինիս տրամադրել պահանջվող տեղեկությունները:

479. Հաշվի օպերատորի միջոցով սպասարկվող Հաշվետերն իր Արժեթղթերի հաշվում հաշվառվող կամ հաշվառման ենթակա արժեթղթերով Կանոններով նախատեսված Գործառնությունների իրականացման, ինչպես նաև ներդրումային ֆոնդերի փայերի բաժանորդագրության և մարման հայտերի տրամադրման նպատակով Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված Հանձնարարականները, որոնք Հաշվի օպերատորը փոխանցում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով: Այն պարագայում, երբ Հանձնարարականը հնարավոր չէ փոխանցել Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով, ապա Հաշվի օպերատորը Հանձնարարականը Կենտրոնական դեպոզիտարիային

ներկայացնում է ՍիԲիԷյնեթ ցանցով կամ թղթային եղանակով:

Հաշվետերը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է նշված Հանձնարարականով նախատեսված Գործառնության կատարման համար Կանոններով սահմանված փաստաթղթերը, ինչպես նաև Օտարերկրյա պահառուի կողմից պահանջվող այլ փաստաթղթեր:

480. Հաշվի օպերատորի՝ սահմանված ժամկետներում Համակարգում մուտքագրված Հանձնարարականների հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան անհրաժեշտության դեպքում ձևավորում է Օտարերկրյա պահառուի կանոններով սահմանված Հանձնարարականներ և սահմանված ժամկետներում ներկայացնում կատարման: Ընդ որում, սույն կետի իմաստով Հանձնարարականը համարվում է սահմանված ժամկետում ներկայացված, եթե այն Համակարգում մուտքագրվել է Օտարերկրյա պահառուի կանոններով սահմանված՝ Գործառնության իրականացման վերջնաժամկետից առնվազն մեկ աշխատանքային օր առաջ:

481. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ներկայացված Հանձնարարականների կատարման կամ մերժման վերաբերյալ Օտարերկրյա պահառուի կողմից տեղեկատվության ներկայացումից հետո (եթե դա նախատեսված է Օտարերկրյա պահառուի կանոններով և/կամ Օտարերկրյա պահառուի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև կնքված պայմանագրով) Կենտրոնական դեպոզիտարիան Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերով Գործառնության կատարման կամ մերժման վերաբերյալ գրառում է կատարում Համակարգում՝ անհրաժեշտության դեպքում այդ մասին տեղեկացնելով Հաշվի օպերատորին: Հաշվի օպերատորը պարտավոր է Գործառնության կատարման կամ մերժման վերաբերյալ ծանուցել Հաշվետիրոջը մինչև Համակարգում գրառում կատարելու օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա ավարտը:

482. Հաշվետերը իր հաշվում առկա Օտարերկրյա արժեթղթերի մնացորդի, ինչպես նաև Արժեթղթերի հաշվով կատարված Գործառնությունների վերաբերյալ տեղեկատվության ստացման նպատակով դիմում է Հաշվի օպերատորին: Հաշվի օպերատորը Հաշվետիրոջ դիմումի հիման վրա վերջինիս տրամադրում է Կանոններով սահմանված հաշվետվությունները (քաղվածք, տեղեկանք): Նշված հաշվետվությունները Հաշվի օպերատորը ստանում է Համակարգում համապատասխան հարցում կատարելու միջոցով, իսկ դրա անհնարինության դեպքում՝ Հաշվի օպերատորը տեղեկատվության ստացման նպատակով ՍիԲիԷյնեթ ցանցով կամ թղթային եղանակով դիմում է ներկայացնում Կենտրոնական դեպոզիտարիային, որին Կենտրոնական դեպոզիտարիան պատասխանում է առավելագույնը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

483. Հաշվետերն իրավասու է Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող Արժեթղթերի վերաբերյալ Հաշվի օպերատորից պահանջել նաև այլ հաշվետվություններ և/կամ տեղեկություններ, եթե այդպիսիք սահմանված են Օտարերկրյա պահառուի կանոններով:

484. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի օպերատորը) տեղեկատվությունը տրամադրում է էլեկտրոնային եղանակով կամ ֆաքսիմիլային կապով, ապա այդ տեղեկությունները երրորդ անձանց հայտնի դառնալու համար Կենտրոնական դեպոզիտարիան (Հաշվի օպերատորը) պատասխանատվություն չի կրում:

485. Հաշվետերը կարող է Հաշվի օպերատորին ներկայացնել Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերով Գործառնությունների կատարման Հանձնարարականներ: Ընդ որում՝ առաքում վճարման դիմաց սկզբունքով Վերջնահաշվարկի Հանձնարարականների կատարման նպատակով Հաշվետերը պետք է ապահովի Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ դրամական հաշվին համապատասխան միջոցների առկայությունը Օտարերկրյա պահառուի կանոններով սահմանված ժամկետներում: Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված Անվանատիրոջ դրամական հաշվին դրամական միջոցների փոխանցման դեպքում Հաշվետերը պետք է անհրաժեշտության դեպքում Օտարերկրյա պահառուի կանոններով սահմանված ժամկետներում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Կենտրոնական դեպոզիտարիային

ներկայացնի դրամական միջոցների ստացման (Pre-advice) Հանձնարարական՝ նշելով դրամական փոխանցման համապատասխան միջնորդի տվյալները, փոխանցվող միջոցների արժույթը և ծավալը, միջոցների ստացման նախատեսվող ամսաթիվը, անհրաժեշտության դեպքում՝ նաև դրամական միջոցների վերջնական շահառուին, ինչպես նաև փոխանցված դրամական միջոցների վերաբերյալ Համակարգում պահանջվող այլ տեղեկությունները: Դրամական միջոցների ստացման Հանձնարարականը Հաշվի օպերատորը Կենտրոնական դեպոզիտարիային է փոխանցում Ծրագրային համակարգում մուտքագրման միջոցով: Դրամական միջոցների ստացման հանձնարարականում առկա տվյալների և Օտարերկրյա պահառուի մոտ բացված անվանատիրոջ դրամական հաշվին փաստացի փոխանցված դրամական միջոցների անհամապատասխանության դեպքում Հաշվետերերից կարող են գանձվել տվյալների ճշգրտման համար Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Սակագների մասին» կանոններով սահմանված վճարները:

486. Կանոններով նախատեսված այն դեպքերում, երբ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ենթապահառության Ծառայությունները մատուցվում են անմիջականորեն, սույն գլխով նախատեսված Հանձնարարականները Համակարգի ուղղակի մասնակիցը ներկայացնում է անմիջապես Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Հաշվետիրոջ միջև ուղղակիորեն կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով:

487. Օտարերկրյա պահառուից վերջինիս մոտ բացված Անվանատիրոջ դրամական հաշվին գումարի մուտքագրման հաստատումը ստանալու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան այդ դրամական միջոցները մուտքագրում է Համակարգի անդամի համապատասխան Դրամական հաշվին:

488. Հաշվետիրոջ կողմից ներկայացված (այդ թվում՝ Հաշվի օպերատորի կողմից Ծրագրային համակարգում մուտքագրված) Հանձնարարականի ընդունումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից կատարվում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործառնական ժամերի ընթացքում, եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Հաշվետիրոջ միջև կնքված ենթապահառության վերաբերյալ համաձայնագրով այլ՝ ավելի երկար ժամկետ սահմանված չէ: Գործառնական օրվա ավարտից հետո ստացված Հանձնարարականն ընդունված է համարվում հաջորդ գործառնական օրվա ընթացքում: Ցանկացած դեպքում Հաշվետերերի կողմից Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերով և դրամական միջոցներով Գործառնությունների իրականացման նպատակով տրվող Հանձնարարականների ներկայացման պայմանները և ժամկետները պետք է համապատասխանեն Օտարերկրյա պահառուի կանոններով վերջինիս կողմից համապատասխան Հանձնարարականների ընդունման պայմաններին և ժամկետներին:

ԲԱԺԻՆ 5. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐՈՎ ԿՆՔՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՔԼԻՐԻՆԳ ԵՎ/ԿԱՍ ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿ

Գլուխ 51. Արժեթղթերով կնքված գործարքների քլիրինգի և Վերջնահաշվարկի իրականացման եղանակը և սկզբունքները

489. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով կնքված գործարքների արդյունքում ծագած փոխադարձ պարտավորությունների որոշումը և հաշվանցումը կատարում է Կենտրոնացված քլիրինգի եղանակով՝ Ջուտացման միջոցով:

490. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով կնքված գործարքների Վերջնահաշվարկը իրականացնում է արժեթղթերի և դրամական միջոցների ամբողջական ապահովվածության (նախնական դեպոնացման) եղանակով՝ առաքում վճարման դիմաց սկզբունքով:

491. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով կնքված

գործարքների Վերջնահաշվարկը իրականացնում է T+0 ժամանակահատվածում, որտեղ T-ն Կարգավորվող շուկայում գործարքի կնքման ամսաթիվն է, իսկ 0-ն գործարքի կնքման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրերի թիվը:

492. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով կնքված գործարքների Քլիրինգի և Վերջնահաշվարկի իրականացման ժամանակ հիմք է ընդունում Կարգավորվող շուկայի օպերատորից ստացված՝ առևտրի վերաբերյալ տվյալները և Գործառնությունների իրականացման նպատակով ԿՇՀՀԱ-ի կողմից Համակարգի միջոցով իրեն փոխանցված ԿՇՀՀԱ-ի կամ ԿՇՀՀԱ-ի հաճախորդից ստացված Հանձնարարականները:

493. Կանոնների 492. կետով սահմանված Հանձնարարականների կատարման նպատակով Արժեթղթերի հաշվին հասանելիություն ստանալու համար ԿՇՀՀԱ-ն իր կամ իր հաճախորդի Արժեթղթերի հաշիվը սպասարկող Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է հասանելիության տրամադրման վերաբերյալ հաճախորդի դիմումը՝ դրանում նշելով նաև հասանելիության տրամադրման ժամկետը: Հաշվի օպերատորը պարտավոր է անմիջապես ԿՇՀՀԱ-ին տրամադրել Արժեթղթերի հաշվին համապատասխան հասանելիությունը, որի արդյունքում ԿՇՀՀԱ-ն ստանում է իրավասություն տվյալ Արժեթղթերի հաշվով կատարելու Կանոններով սահմանված հետևյալ Գործառնությունները՝

- 1) իր կամ իր հաճախորդների Արժեթղթերի հաշվում առկա արժեթղթերի Առևտրային արգելադրում կամ Առևտրային արգելադրման դադարեցում,
- 2) իր կամ իր հաճախորդների դրամական միջոցների Առևտրային արգելադրում կամ Առևտրային արգելադրման դադարեցում:

494. Հաշվի օպերատորի կողմից ԿՇՀՀԱ-ին տրամադրված՝ Արժեթղթերի հաշվին հասանելիությունը կարող է դադարեցվել հասանելիության տրամադրման ժամկետի ավարտի հիմքով կամ Հաշվի օպերատորին ներկայացված՝ Հաշվետիրոջ Հանձնարարականի կամ ԿՇՀՀԱ-ից ստացված գրության հիման վրա:

495. Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով գործարքների կնքման արդյունքում Հաշվի օպերատորի հաճախորդի Արժեթղթերի հաշվում փոփոխություն կատարվելու դեպքում Առևտրային նստաշրջանի ավարտից անմիջապես հետո ԿՇՀՀԱ-ն պարտավոր է այդ մասին տեղեկացնել Հաշվի օպերատորին, իսկ Հաշվի օպերատորը պարտավոր է իր հաճախորդի դիմումի հիման վրա վերջինիս անվճար տրամադրել հաշվետվություն Արժեթղթերի հաշվի մնացորդի վերաբերյալ (Արժեթղթերի հաշվից քաղվածք):

496. ԿՇՀՀԱ-ն Առևտրային արգելադրման, Առևտրային արգելադրման դադարեցման համար անհրաժեշտ տվյալները մուտքագրում է Ծրագրային համակարգ համապատասխան Հանձնարարականի ձևավորման միջոցով և հետագա քայլերը իրականացնում է Ծրագրային համակարգի կողմից ստացված հաղորդագրություններին համապատասխան: Ծրագրային համակարգում Հանձնարարականի ընդունումը կամ մերժումը հավաստվում է Ծրագրային համակարգի կողմից ձևավորված հաղորդագրությունների միջոցով:

497. Քլիրինգը և Վերջնահաշվարկն իրականացվում են դրա համար նախատեսված՝ ԿՇՀՀԱ-ի յուրաքանչյուր արժույթով երկուական Դրամական հաշիվների միջոցով, մեկը՝ սեփական գործարքների համար, մյուսը՝ հաճախորդների գործարքների համար:

498.

499. Սույն գլխի իմաստով փաստաթղթի (տեղեկության) ստացման պահ է համարվում՝

- 1) ՍիԲիԷՆեթ համակարգային ցանցով ուղարկված փաստաթղթի առաքման անդորրագրում նշված ժամանակը.
- 2) Բանկմեյլ համակարգով ներկայացված փաստաթղթի ստացման՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկից ուղարկված էլեկտրոնային հաստատումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ստանալու պահը.
- 3) թղթային եղանակով ներկայացված փաստաթուղթը ստացող անձի լիազորված ներկայացուցչին փաստաթղթի հանձնման պահը.
- 4) Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի միջև սույն

բաժնին համապատասխան փոխանակվող տեղեկությունների՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կամ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի համար հասանելի միջավայրում ավտոմատ կերպով տեղակայման պահը:

Գլուխ 52. Երաշխիք

500. Կարգավորվող շուկայում արժեթղթերով կնքված գործարքների Վերջնահաշվարկի կատարման ապահովման նպատակով ԿՇՀՀԱ-ն մինչև Առևտրային նստաշրջանի սկիզբը կամ Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում սույն բաժնով սահմանված կարգով իրականացնում է.

- 1) իր կամ իր հաճախորդի (իր՝ որպես Անվանատիրոջ) Արժեթղթերի հաշիվներում այն արժեթղթերի Առևտրային արգելադրումը, որոնցով ԿՇՀՀԱ-ն նախատեսում է առևտրի ընթացքում իր կամ իր հաճախորդի հաշվին վաճառքի Գործառնություններ կատարել: Սույն կետում նշված Արժեթղթերի հաշիվներում արգելադրված արժեթղթերը հանդիսանում են ԿՇՀՀԱ-ի կողմից վաճառքի պարտավորությունների կատարման ապահովման միջոց.
- 2) իր սեփական կամ իր հաճախորդների ամփոփ Դրամական հաշվում այնպիսի ծավալի դրամական միջոցների Առևտրային արգելադրումը, որոնցով ԿՇՀՀԱ-ն նախատեսում է առևտրի ընթացքում իր կամ իր հաճախորդի հաշվին Գործառնություններ կատարել:

Գլուխ 53. Արժեթղթերի Առևտրային արգելադրում և դրա դադարեցում, արժեթղթերի դեպոնացում

501. Արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման համար ԿՇՀՀԱ-ն Ծրագրային համակարգի համապատասխան բաժին է մուտքագրում հետևյալ տեղեկությունները.

- 1) Արժեթղթերի հաշվի համարը.
- 2) արգելադրվող արժեթղթերի տարբերակիչ ծածկագիրը.
- 3) արգելադրման ենթակա արժեթղթերի քանակը.
- 4) արգելադրվող արժեթղթերի գնանշման արժույթի հաշվեգրման համար նախատեսված Դրամական հաշվի համարը:

502. Կարգավորվող շուկայում առևտրի նպատակով արժեթղթերի դեպոնացումը տեխնիկական հաշվին կատարվում է Ծրագրային համակարգի կողմից ավտոմատ կերպով՝ Առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ից ժամը 14⁴⁵-ն ընկած ժամանակահատվածում՝ հինգ ռոպե պարբերականությամբ՝ հիմք ընդունելով Ծրագրային համակարգում արժեթղթերի Առևտրային արգելադրումների մասին առկա տվյալները:

503. Նախորդ Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում Կարգավորվող շուկայում առևտրի նպատակով դեպոնացված և Առևտրային օրվա Վերջնահաշվարկի ավարտի դրությամբ և դրանից հետո Առևտրային արգելադրումը պահպանած արժեթղթերի նախնական դեպոնացումը Ծրագրային համակարգը կատարում է ավտոմատ կերպով՝ Առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ին:

504. Արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման Հանձնարարականի ձևավորման համար ԿՇՀՀԱ-ի կողմից Ծրագրային համակարգ մուտքագրված տվյալները Ծրագրային համակարգն ավտոմատ կերպով համեմատում է Ծրագրային համակարգում առկա նույնաբովանդակ տեղեկությունների հետ, և անհամապատասխանությունների հայտնաբերման դեպքում Առևտրային արգելադրման Հանձնարարական չի ձևավորվում: Համեմատությունը կատարվում է ըստ Հանձնարարականների ձևավորման հաջորդականության: Համեմատության արդյունքում Ծրագրային համակարգը համապատասխան հաղորդագրության միջոցով տեղեկացնում է ԿՇՀՀԱ-ին հայտնաբերված անհամապատասխանությունների վերաբերյալ:

505. Առևտրային օրվա ժամը 14⁴⁵-ից հետո Ծրագրային համակարգ մուտքագրված՝ արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման Հանձնարարականներում ներառված տեղեկությունները Կարգավորվող շուկայի օպերատորին են ներկայացվում հաջորդ Առևտրային

օրը:

506. Արժեթղթերի Առևտրային արգելադրումը դադարեցվում է.

- 1) ԿՇՀՀԱ-ի կողմից Ծրագրային համակարգ մուտքագրված՝ արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման դադարեցման Հանձնարարականի հիման վրա՝ արժեթղթերը Կարգավորվող շուկայում առևտրի համար դեպոնացնելու նպատակով.
- 2) Կարգավորվող շուկայում առևտրի նպատակով դեպոնացված արժեթղթերը ԿՇՀՀԱ-ի կողմից Կարգավորվող շուկայում ապադեպոնացման արդյունքում.
- 3) Կարգավորվող շուկայում առևտրի նպատակով արգելադրված արժեթղթերը ԿՇՀՀԱ-ի կողմից ապաարգելադրվելու արդյունքում.
- 4) Կարգավորվող շուկայում առևտուր իրականացնելու՝ ԿՇՀՀԱ-ի իրավունքի կասեցման կամ դադարեցման դեպքում.
- 5) ԿՇՀՀԱ-ի կարգավիճակի դադարեցման դեպքում.
- 6) Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան մինչև տվյալ Առևտրային օրվա ժամը 10¹⁰-ը պետական իրավասու մարմիններից ստացել է արգելանքի կամ սնանկության մասին համապատասխան որոշում: Սույն կետում նշված ժամից ուշ ստացված որոշումից բխող Գործառնությունները կատարվում են Առևտրային նստաշրջանի արդյունքների Վերջնահաշվարկից հետո:

507. Կանոնների 508. կետով սահմանված հիմքերով (բացառությամբ 2) ենթակետի) արժեթղթերի արգելադրման դադարեցումը տվյալ օրվա Առևտրային նստաշրջանի համար կատարվում է մինչև նույն Առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ը կամ Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների Վերջնահաշվարկն ավարտելուց հետո: Կանոնների 506. կետի 2) ենթակետով սահմանված դեպքում արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման դադարեցումն իրականացվում է Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում արժեթղթերի ապադեպոնացմամբ՝ ապադեպոնացման իրականացման համար սույն բաժնում սահմանված ժամկետներում:

508. Ծրագրային համակարգում Առևտրային արգելադրման դադարեցման Հանձնարարականի ձևավորման համար ԿՇՀՀԱ-ն ընտրում է ապաարգելադրվող արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման համապատասխան Հանձնարարականը և.

- 1) Առևտրային արգելադրման մասնակի դադարեցման դեպքում մուտքագրում է արժեթղթերի այն քանակը, որը պետք է մնա Առևտրային արգելադրման ներքո .
- 2) Առևտրային արգելադրման ամբողջական դադարեցման դեպքում չեղարկում է տվյալ Հանձնարարականը:

509. Ծրագրային համակարգում Առևտրային արգելադրման դադարեցման դեպքում Ծրագրային համակարգը մուտքագրված տվյալները ավտոմատ կերպով համեմատում է Համակարգում առկա նույնաբովանդակ տեղեկությունների հետ: Համեմատությունը կատարվում է ըստ Հանձնարարականների ձևավորման հաջորդականության: Համեմատության արդյունքում Ծրագրային համակարգը համապատասխան հաղորդագրության միջոցով տեղեկացնում է ԿՇՀՀԱ-ին արժեթղթերի Առևտրային արգելադրման դադարեցման գրանցման կամ գրանցման մերժման մասին՝ միաժամանակ տեղեկացնելով նաև մերժման պատճառի մասին: ԿՇՀՀԱ-ն կարող է ի հայտ եկած անհամապատասխանությունները ուղղել մինչև առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ը կամ Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների Վերջնահաշվարկն ավարտելուց հետո:

Գլուխ 54. Դրամական միջոցների Արգելադրումը և դեպոնացումը

510. Կարգավորվող շուկայում գործարքների կնքման համար դրամական միջոցների դեպոնացման նպատակով մինչև Առևտրային օրվա ժամը 14:45-ը ԿՇՀՀԱ-ն իր համապատասխան Դրամական հաշվին ապահովում է առևտրի համար նախատեսված դրամական միջոցների առկայությունը:

511. ԿՇՀՀԱ-ի դրամական միջոցների փոխանցումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի

Առևտրային հաշվին իրականացվում է ՀՀ կենտրոնական բանկ ներկայացված վճարման Հանձնարարականների հիման վրա՝ ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով:

512. ԿՇՀՀԱ-ի Դրամական հաշիվներին դրամական միջոցների համալրումը կարող է ապահովվել նաև Համակարգում բացված այլ Դրամական հաշիվներից կատարված ներքին փոխանցումների արդյունքում:

513. Ազատ դրամական միջոցները կարող են Կենտրոնական դեպոզիտարիայից հետ փոխանցվել ԿՇՀՀԱ-ի կողմից նշված բանկային հաշվին՝ ԿՇՀՀԱ-ի կողմից Համակարգում մուտքագրված դրամական միջոցների փոխանցման Հանձնարարականի հիման վրա: Դրամական միջոցների հետ փոխանցման Հանձնարարականի ստացման պահից առավելագույնը հինգ րոպեի ընթացքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան պատրաստում և ՀՀ կենտրոնական բանկի Բանկմեյլ համակարգի համապատասխան հաղորդագրության միջոցով ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացնում համապատասխան վճարման Հանձնարարական:

514. ԿՇՀՀԱ-ն դրամական միջոցների դեպոնացման նպատակով մինչև տվյալ Առևտրային օրվա ժամը 14⁴⁵-ը Դրամական հաշվում առկա ազատ միջոցների սահմաններում կարող է Ծրագրային համակարգ մուտքագրել դրամական միջոցների Առևտրային արգելադրման Հանձնարարական, որը պետք է ներառի հետևյալ տվյալները՝

1) ԿՇՀՀԱ-ի համապատասխան Դրամական հաշվի համարը.

2) դրամական միջոցների արժույթը.

3) դրամական միջոցների գումարը.

4) Արժեթղթերի կամ Դրամական հաշվի համարը, որին պետք է հաշվեգրվեն

Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների արդյունքում ձեռք բերված արժեթղթերը:

515. Կենտրոնական դեպոզիտարիան ԿՇՀՀԱ-ին տեղեկացնում է դրամական միջոցների Արգելադրման Հանձնարարականի ընդունման կամ մերժման և դրա պատճառների մասին:

516. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ից սկսած մինչև ժամը 14⁴⁵-ը հինգ րոպե պարբերականությամբ կատարում է դրամական միջոցների դեպոնացումներ Տեխնիկական հաշվին:

517. Վերջնահաշվարկի ավարտի դրությամբ Դրամական հաշվում առկա ազատ դրամական միջոցները Կենտրոնական դեպոզիտարիան փոխանցում է միայն ԿՇՀՀԱ-ի Հանձնարարականի հիման վրա:

518. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիան Առևտրային նստաշրջանի սկսվելուց առնվազն երեսուն րոպե առաջ հեռախոսով և ՍիԲիԷյՆեթ համակարգչային ցանցով տեղեկանում է, որ ՀՀ Կենտրոնական բանկում անհնար է (անհնար է եղել) ապահովել էլեկտրոնային եղանակով ներկայացվող Հանձնարարականների ընդունումը մինչև ժամը 10¹⁰-ը կամ Հանձնարարականների կատարումը հաստատող էլեկտրոնային հաղորդագրությունների ներկայացումը Կենտրոնական դեպոզիտարիա, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան ՍիԲիԷյՆեթ համակարգչային ցանցով կամ հեռախոսով անմիջապես այդ մասին տեղեկացնում է Կարգավորվող շուկայի օպերատորին և ԿՇՀՀԱ-ներին: Վերջիններս կամ դրանց սպասարկող առևտրային բանկերը, որոնց էլեկտրոնային Հանձնարարականները չեն ստացվել ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից, Հանձնարարականները ներկայացնում են ՀՀ Կենտրոնական բանկի հետ կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով:

519. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայում առկա տեխնիկական խնդիրների պատճառով անհնար է դրամական միջոցների փոխանցումները հաստատող հաղորդագրությունների ստացումը կամ միջոցների դեպոնացումը, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան անմիջապես այդ մասին ՍիԲիԷյՆեթ համակարգչային ցանցով կամ հեռախոսով տեղեկացնում է Կարգավորվող շուկայի օպերատորին և ԿՇՀՀԱ-ներին:

Գլուխ 55. Արժեթղթերի և դրամական միջոցների ապադեպոնացում

520. Արժեթղթերի և դրամական միջոցների ապադեպոնացումը կատարվում է Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կանոնների համաձայն, իսկ ապադեպոնացումների վերաբերյալ տեղեկությունները Կենտրոնական դեպոզիտարիան հինգ թույլ օրվա պարբերականությամբ ստանում է Կարգավորվող շուկայի օպերատորից՝ նրանց միջև կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով:

521. Դրամական միջոցների և արժեթղթերի ապադեպոնացման վերաբերյալ Կարգավորվող շուկայի օպերատորից ստացված տեղեկատվության հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում է միջոցների ապադեպոնացման համար անհրաժեշտ տվյալների համադրելիության և համապատասխանության նախնական ստուգում:

522. Եթե նախնական ստուգման արդյունքում բացահայտվում է անճշտություն, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայի օպերատորի հետ համատեղ անհապաղ իրականացնում է համապատասխան ուսումնասիրություն և դրա արդյունքներից կախված կամ ինքնուրույն է ճշտումներ կատարում կամ դրանք վերադարձնում է Կարգավորվող շուկայի օպերատորին դրանց ճշտման համար:

523. Կենտրոնական դեպոզիտարիան ապադեպոնացված արժեթղթերը առանց Առևտրային արգելադրման արժեթղթերի տեխնիկական հաշվից փոխանցում է համապատասխան Արժեթղթերի հաշվին Կարգավորվող շուկային օպերատորի կողմից տեղեկությունների ստացման պահից առավելագույնը հինգ թույլ օրվա ընթացքում:

524. Ապադեպոնացված դրամական միջոցները փոխանցվում են համապատասխան Դրամական հաշիվներին Կարգավորվող շուկայի օպերատորից տեղեկությունների ստացման պահից առավելագույնը հինգ թույլ օրվա ընթացքում:

525. Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից մինչև ժամը 15⁰⁵-ը Կենտրոնական դեպոզիտարիային ապադեպոնացման վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրման անհնարինության դեպքում միջոցների ապադեպոնացումն իրականացվում է Վերջնահաշվարկի իրականացման փուլում:

Գլուխ 56. Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների քլիրինգի և Վերջնահաշվարկի իրականացման փուլերը

526. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների Քլիրինգը և Վերջնահաշվարկն իրականացնում է հետևյալ փուլերով՝

- 1) Առևտրային նստաշրջանից առաջ և դրա ընթացքում Կարգավորվող շուկայում գործարքների կնքման նպատակով դեպոնացվող միջոցների վերաբերյալ տեղեկությունների տրամադրում Կարգավորվող շուկայի օպերատորին.
- 2) արժեթղթերի և դրամական միջոցների ապադեպոնացումների վերաբերյալ Կարգավորվող շուկայի օպերատորից տեղեկությունների ստացում, մշակում և Կանոններով սահմանված կարգով փոխանցումների կատարում.
- 3) հետառևտրային նստաշրջանի ավարտից հետո Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքների վերաբերյալ տեղեկությունների ստացում Կարգավորվող շուկայի օպերատորից.
- 4) Առևտրային և հետառևտրային նստաշրջանների ընթացքում կնքված գործարքներից բխող պարտավորությունների և պահանջների Քլիրինգ.
- 5) միջոցների համեմատում.
- 6) Առևտրային և հետառևտրային նստաշրջանների ընթացքում կնքված գործարքների վերջնահաշվարկ:

Գլուխ 57. Տեղեկությունների փոխանակումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի միջև

527. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ից սկսած մինչև ժամը 14⁵⁰-ն ընկած ժամանակահատվածում հինգ րոպե պարբերականությամբ Կարգավորվող շուկայի օպերատորին տեղեկություն է տրամադրում ԿՇՀՀԱ-ների դեպոնացված արժեթղթերի և դրամական միջոցների, ինչպես նաև յուրաքանչյուր ԿՇՀՀԱ-ի սեփական և հաճախորդի արժեթղթերի, Ծրագրային համակարգի կողմից ավտոմատ տրված եզակի առևտրային ծածկագրերի և ԿՇՀՀԱ-ների Դրամական հաշիվների մասին: Սույն կետով սահմանված տեղեկությունները ավտոմատ կերպով ձևավորվում են Ծրագրային համակարգի կողմից և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից տեղակայվում Կարգավորվող շուկայի օպերատորի հետ համաձայնեցված միջավայրում:

528. Կենտրոնական դեպոզիտարիան առևտրային օրվա ժամը 10³⁰-ից մինչև ժամը 15¹⁰-ն ընկած ժամանակահատվածում հինգ րոպե պարբերականությամբ Կարգավորվող շուկայի օպերատորի հետ համաձայնեցված միջավայրում ստուգում է Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում կնքված գործարքների առարկա Արժեթղթերի քանակի և գնի (դասակարգված ըստ գործարքների, ըստ ԿՇՀՀԱ-ների և նրանց հաճախորդների պատկանելիության), ինչպես նաև արժեթղթերի և դրամական միջոցների ապադեպոնացման վերաբերյալ տեղեկությունների առկայությունը՝ առկայության դեպքում դրանք ավտոմատ մուտքագրելով Ծրագրային համակարգ:

529. Կնքված գործարքների Քլիրինգի և Վերջնահաշվարկի կատարման համար անհրաժեշտ տեղեկությունները, դրանց տրամադրման կարգն ու պայմանները սահմանվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի միջև կնքված պայմանագրով:

530. Կարգավորվող շուկայի օպերատորից ստացված տեղեկությունները հիմք են հանդիսանում Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից ԿՇՀՀԱ-երի և նրանց հաճախորդների արժեթղթերի և դրամական միջոցների ապադեպոնացման, ինչպես նաև գործարքների արդյունքում ծագած պարտավորությունների և պահանջների Քլիրինգի և Վերջնահաշվարկի իրականացման համար:

531. Եթե տեխնիկական վթարի կամ այլ պատճառով սույն գլխով սահմանված ժամկետներում անհնար է Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից տեղեկությունների տրամադրումը Կենտրոնական դեպոզիտարիային, ապա Կարգավորվող շուկայի օպերատորը այդ մասին տեղեկացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և Կարգավորվող շուկայի օպերատորի միջև կնքված պայմանագրով սահմանված կարգով:

Գլուխ 58. Քլիրինգ

532. Առևտրային նստաշրջանի ավարտից հետո Կարգավորվող շուկայի օպերատորից ստացված տեղեկատվության հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում է Վերջնահաշվարկի համար անհրաժեշտ տվյալների համադրելիության և համապատասխանության նախնական ստուգում:

533. Եթե նախնական ստուգման արդյունքում բացահայտվում է անճշտություն, Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայի օպերատորի հետ համատեղ անհապաղ իրականացնում է համապատասխան ուսումնասիրություն և դրա արդյունքների հիման վրա կատարում ճշտումներ կամ ճշտման համար դրանք վերադարձնում Կարգավորվող շուկայի օպերատորին :

534. Նախնական ստուգումից հետո Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրականացնում է Առևտրային նստաշրջանի ընթացքում Կարգավորվող շուկայում կնքված գործարքներից բխող պահանջների և պարտավորությունների Զուտացում՝ ըստ յուրաքանչյուր ԿՇՀՀԱ-ի (նրա՝ որպես

Անվանատիրոջ) և նրա հաճախորդների, յուրաքանչյուր արժույթի և արժեթղթերի յուրաքանչյուր դասի կամ տեսակի: Կենտրոնական դեպոզիտարիան որոշում է իր հանդեպ.

- 1) մեկ զուտ դրամական պահանջը և/կամ զուտ դրամական պարտավորությունը՝ ըստ արժույթների.
- 2) մեկ զուտ արժեթղթային պահանջը և/կամ զուտ արժեթղթային պարտավորությունը՝ ըստ արժեթղթերի դասերի (տեսակների):

535. Դրամական միջոցներով զուտ պարտավորությունը ցույց է տալիս, թե ԿՇՀՀԱ-ի կամ նրա հաճախորդի կողմից դեպոնացված դրամական միջոցների որ մասն է կազմում պարտավորություն Կենտրոնական դեպոզիտարիայի նկատմամբ (դրամի կարճ դիրք), իսկ դրամական միջոցներով զուտ պահանջը՝ թե ԿՇՀՀԱ-ն կամ նրա հաճախորդը դրամական միջոցների ինչ գումար պետք է ստանա Կենտրոնական դեպոզիտարիայից (դրամի երկար դիրք):

536. Արժեթղթերով զուտ պարտավորությունները ցույց են տալիս, թե ԿՇՀՀԱ-ի կամ նրա հաճախորդի՝ արժեթղթերի տեխնիկական հաշվին առկա արժեթղթերից ինչ դասի (տեսակի) և քանակի արժեթղթեր պետք է փոխանցվեն այդ արժեթղթերը ձեռքբերողների հաշիվներին (արժեթղթերի կարճ դիրք): Արժեթղթերով զուտ պահանջը ցույց է տալիս, թե ԿՇՀՀԱ-ն կամ նրա հաճախորդը ինչ քանակի արժեթղթեր պետք է ստանա արժեթղթերի տեխնիկական հաշվից (արժեթղթերի երկար դիրք):

Գլուխ 59. Վերջնահաշվարկ

537. Դրամական միջոցների և արժեթղթերի համեմատման արդյունքներով անհամապատասխանության բացահայտման դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան պարտավոր է մինչև Վերջնահաշվարկի կատարումը ձեռնարկել բոլոր անհրաժեշտ միջոցները անհամապատասխանության պատճառները հայտնաբերելու և վերացնելու համար՝ անհրաժեշտության դեպքում այդ գործընթացին ներգրավելով նաև Կարգավորվող շուկայի օպերատորին:

538. Կենտրոնական դեպոզիտարիան որոշում է յուրաքանչյուր ԿՇՀՀԱ-ի և/կամ նրա հաճախորդի արժեթղթերով կնքված գործարքների արդյունքում ծագած զուտ պահանջը և/կամ պարտավորությունները:

539. Կանոնների 534. կետի 1) ենթակետում նշված տվյալների հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիան հաշվարկում է արժեթղթերով՝ ԿՇՀՀԱ-ի սեփական և ԿՇՀՀԱ-ի հաճախորդների գործարքների համար նախատեսված Դրամական հաշիվներին Վերջնահաշվարկի ժամանակ փոխանցման ենթակա դրամական միջոցները, ստուգում է կատարված հաշվարկները և վերացնում հայտնաբերված անհամապատասխանությունները:

540. Կենտրոնական դեպոզիտարիան մինչև տվյալ օրվա ժամը 15⁴⁰-ն իրականացնում է Վերջնահաշվարկ՝ արժեթղթերը և դրամական միջոցները տեխնիկական հաշվից փոխանցելով ԿՇՀՀԱ-ների համապատասխան Արժեթղթերի և Դրամական հաշիվներին:

541. ԿՇՀՀԱ-ները ստուգում են Վերջնահաշվարկի արդյունքում իրենց Արժեթղթերի և Դրամական հաշիվներով կատարված փոխանցումների համապատասխանությունը Կարգավորվող շուկայի օպերատորից ստացված գործարքների գրանցման վկայականներին, ինչպես նաև Ծրագրային համակարգում առկա տեղեկություններին:

542. Որևէ անհամապատասխանություն հայտնաբերելու դեպքում ԿՇՀՀԱ-ն մինչև տվյալ Առևտրային օրվա ժամը 16³⁰-ը այդ մասին հեռախոսով հայտնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

543. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից կատարված ստուգումների արդյունքում պարզվում է, որ ԿՇՀՀԱ-ի կողմից արված՝ անհամապատասխանության վերաբերյալ ահազանգն անհիմն է, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան այդ մասին հեռախոսով և ՍԻԲԻԷՆԵթ համակարգչային ցանցով տեղեկացնում է տվյալ ԿՇՀՀԱ-ին:

544. Եթե Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից կատարված ստուգումների արդյունքում պարզվում է, որ անհամապատասխանությունների վերաբերյալ ԿՇՀՀԱ-ի ահազանգը հիմնավոր է, կամ առկա է կասկած, որ այն կարող է լինել հիմնավոր, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան անմիջապես Կարգավորվող շուկայի օպերատորի հետ իրականացնում է համապատասխան ստուգումներ՝ պարզելու համար Վերջնահաշվարկի ժամանակ տեղ գտած հնարավոր սխալները:

545. Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի այն ԿՇՀՀԱ-ների հաշիվներից, որոնց Վերջնահաշվարկի ընթացքում սխալմամբ ավել միջոցներ են փոխանցվել, անակցեպտ կերպով իրականացնել ավել փոխանցված միջոցների փոխանցում այն ԿՇՀՀԱ-ների համապատասխան հաշիվներին, որոնց սխալմամբ քիչ միջոցներ էին փոխանցվել:

546. Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից մինչև տվյալ Առևտրային օրվա ժամը 15¹⁰-ը Կենտրոնական դեպոզիտարիային Վերջնահաշվարկի համար անհրաժեշտ տեղեկությունների տրամադրման անհնարինության դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայի օպերատորից այդ մասին տեղեկանալուց հետո հեռախոսով և ՍիԲիԷլՆեթ համակարգչային ցանցով տեղեկացնում է ԿՇՀՀԱ-ներին՝ նշելով Վերջնահաշվարկի ուշացման պատճառը:

547. Եթե Կարգավորվող շուկայի օպերատորը մինչև տվյալ Առևտրային օրվա ժամը 17³⁰-ը Կենտրոնական դեպոզիտարիային չի ներկայացնում Վերջնահաշվարկի համար անհրաժեշտ տեղեկությունները, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան Վերջնահաշվարկը կատարելու նպատակով երկարաձգում է գործառնական օրը անհրաժեշտ ժամակահատվածով:

ՄԱՍ III. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:

ԲԱԺԻՆ 6. ԱՐՏԱՐԺՈՒՅԹՈՎ ԿՆՔՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐՔՆԵՐԻ ՔԼԻՐԻՆԳ ԵՎ ՎԵՐՋՆԱՀԱՇՎԱՐԿ

548. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից կազմակերպվող արտարժույթի առևտրի հարթակում կնքված գործարքների քլիրինգը և վերջնահաշվարկը իրականացվում է սույն կանոնների 51-59-րդ գլուխներով սահմանված կարգով:

549. :

558. :

559. :

560. :

561. :

562. :

563. :

564. :

565. :

- 566. :
- 567. :
- 568. :
- 569. :
- 570. :
- 571. :
- 572. .
- :
- 573. :
- 574. :
- 575. :
- 576. :
- 577. :
- 578. :
- 579. բ:
- 580. :
- 581. :
- 582. :
- 583. :
- 584. :

- 585. :
- 586. :
- 587. :
- 588. :
- 589. :

- 590. :
- 591. :
- 592. :
- 593. :
- 594. ը:
- 595. :
- 596. :
- 597. :
- 598. :
- 599. :

ԲԱԺԻՆ 7. ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐԻ ԱՐԺԵԿՏՐՈՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ, ՄԱՐՄԱՆ, ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐԻ ՇԱՀՈՒԹԱԲԱԺԻՆՆԵՐԻ ՎՃԱՐՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊՎԱԾ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

600. Պարտատոմսերի արժեկտրոնների վճարման կամ պարտատոմսերի մարման արդյունքում դրամական միջոցների բաշխման նպատակով Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ (կամ ուղղակիորեն, եթե թողարկողը Համակարգի ուղղակի մասնակից է) կնքվում է Ծառայության մատուցման պայմանագիր, որի հիման վրա Թողարկողը համապատասխան Հանձնարարական է ներկայացնում իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին՝ պարտատոմսերի արժեկտրոնները

կամ պարտատոմսերի մարման գումարը վճարելու համար: Հանձնարարականում նշվում են.

- 1) Թողարկողի անվանումը և արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) Թողարկողի բանկային հաշվի համարը, որից պետք է իրականացվի արժեկտրոնների և/կամ մարման գումարների վճարման համար նախատեսված դրամական միջոցների փոխանցումը համապատասխան Դրամական հաշվին.
- 3) որպես պարտատոմսերի արժեկտրոններ և/կամ մարման գումարներ Հաշվետերերին բաշխման ենթակա գումարի մեծությունը և արժույթը.
- 4) այն ամսաթիվը, որի դրությամբ Ռեեստրում ընդգրկված Հաշվետերերն իրավունք ունեն ստանալ արժեկտրոն և/կամ մարման գումար.
- 5) այն ամսաթիվը, երբ միջոցները պետք է փոխանցվեն Հաշվետերերի կողմից նշված բանկային կամ Դրամական հաշիվներին (վճարման օր).
- 6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ տեղեկություններ.

601. Թողարկողը արժեկտրոնների և/կամ մայր գումարների վճարման օրվանից առնվազն երեք աշխատանքային օր առաջ պարտավոր է իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորի (իսկ եթե Թողարկողը Համակարգի ուղղակի մասնակից է, ապա՝ անձամբ իր) Դրամական հաշվին ապահովել Հանձնարարականում նշված գումարի չափով դրամական միջոցների առկայությունը:

602. Հաշվի օպերատորը/Համակարգի ուղղակի մասնակիցը Հանձնարարականը ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիա, որի արդյունքում Հանձնարարականի ներկայացումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում արժեկտրոնները վճարվում են ըստ պարտատոմսերի Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվների հաշվեկշիռների՝ նրանց կողմից նշված և Համակարգում մուտքագրված բանկային և/կամ Դրամական հաշիվներին: Ընդ որում, եթե սույն կետով նշված Արժեթղթերի հաշիվների ցանկում առկա է Անվանատիրոջ կամ Օտարերկրյա անվանատիրոջ Արժեթղթերի հաշիվ, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան դրամական միջոցները փոխանցում է այդ Անվանատիրոջ կամ Օտարերկրյա անվանատիրոջ՝ Համակարգում մուտքագրված բանկային և/կամ Դրամական հաշիվին: Դրամական միջոցները ստանալուց հետո Անվանատերը պարտավոր է ապահովել դրանց փոխանցումը վերջնական սեփականատիրոջ բանկային և/կամ Դրամական հաշիվին:

603. Պարտատոմսերի մարման դեպքում Հաշվի օպերատորը/Համակարգի ուղղակի մասնակիցը արժեկտրոնների և/կամ մայր գումարների վճարման Հանձնարարականները ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիա մինչև մարման օրվա (եթե մարման օրը ոչ աշխատանքային է, ապա մարման օրվան հաջորդող աշխատանքային օրվա) ժամը 9:00-ն: Մարման գումարները վճարվում են Հանձնարարականի ներկայացման պահից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում:

604. Շահութաբաժինների վճարման դեպքում Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ (կամ ուղղակիորեն, եթե Թողարկողը Համակարգի ուղղակի մասնակից է) կնքվում է Ծառայության մատուցման պայմանագիր, որի հիման վրա Թողարկողը համապատասխան Հանձնարարական է ներկայացնում իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորին (Կենտրոնական դեպոզիտարիային, եթե Թողարկողը Համակարգի ուղղակի մասնակից է) բաժնետոմսերի սեփականատերերին շահութաբաժիններ վճարելու համար: Հանձնարարականում նշվում են.

- 1) արժեթղթերի Թողարկողի անվանումը և ԱՄՏԾ-ն կամ ԱՆԾ-ն.
- 2) Թողարկողի բանկային հաշվի համարը, որից պետք է իրականացվի

շահութաբաժինների վճարման համար նախատեսված դրամական միջոցների փոխանցումը համապատասխան Դրամական հաշվին.

- 3) Հաշվետերերին որպես շահութաբաժիններ բաշխման ենթակա գումարը և արժույթը.
- 4) այն ամսաթիվը, որի դրությամբ Ռեեստրում ընդգրկված Հաշվետերերն իրավունք ունեն ստանալ շահութաբաժին.
- 5) այն ամսաթիվը, երբ միջոցները պետք է փոխանցվեն Հաշվետերերի կողմից նշված բանկային կամ Դրամական հաշիվներին (վճարման օր).
- 6) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ տեղեկություններ:

605. Թողարկողը մինչև շահութաբաժինների վճարման օրվա ժամը 12:00-ն պարտավոր է իրեն սպասարկող Հաշվի օպերատորի (իսկ եթե Թողարկողը Համակարգի ուղղակի մասնակից է, ապա՝ անձամբ իր) Դրամական հաշվին ապահովել Հանձնարարականում նշված գումարի չափով դրամական միջոցների առկայությունը:

606. Հաշվի Օպերատորը/Համակարգի ուղղակի մասնակիցը Հանձնարարականը ներկայացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիա, որի արդյունքում շահութաբաժինների վճարումներն իրականացվում են Հանձնարարականի ներկայացումից հետո 3 աշխատանքային օրվա ընթացքում՝ ըստ Հաշվետերերի Արժեթղթերի հաշիվների հաշվեկշիռների՝ վերջիններիս կողմից նշված և Համակարգում մուտքագրված բանկային և/կամ Դրամական հաշիվներին:

607. Հաշվի օպերատորը սույն գլխով սահմանված Ծառայությունը Թողարկողին մատուցում է այն Հաշվետերերի համար, որոնց Արժեթղթերի հաշիվներում առկա են բանկային հաշիվների և/կամ Դրամական հաշիվների մասին տվյալներ: Ընդ որում, եթե հաշվետիրոջ բանկային և/կամ Դրամական հաշիվը բացված է ՀՀ տարածքից դուրս գործող ֆինանսական հաստատությունում, ապա Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի Հաշվետիրոջից պահանջել փոխանցման փաստացի ծախսերի փոխհատուցում:

607.1. Պայմանագրով սահմանված դեպքերում Կենտրոնական դեպոզիտարիան սահմանված ժամկետներում կարող է տեղեկացնել Թողարկողի կողմից նշված անձանց կամ մարմիններին փաստացի վճարված կամ չվճարված արժեկտրոնների, մայր գումարի կամ շահութաբաժինների մասին:

ԲԱԺԻՆ 8. ՕՐԵՆՔՈՎ, ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅԱՄԲ ԿԱՄ ՆԵՐՔԻՆ ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐՈՎ ՍԱՀՄԱՆՎԱԾ՝ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՁԵՌՔԲԵՐՄԱՆ ԵՎ ԱՅԼ ՍԱՀՄԱՆԱՓԱԿՈՒՄՆԵՐԻ ՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄ

608. Օրենքով և իր կանոնադրությամբ սահմանված՝ Արժեթղթերի ձեռքբերման և այլ սահմանափակումների պահպանման նկատմամբ հսկողության իրականացման Ծառայությունից օգտվելու համար Թողարկողը Հաշվի օպերատորին է ներկայացնում հետևյալ փաստաթղթերը.

- 1) դիմում, որը պարունակում է նշում Ծառայությունից օգտվելու ցանկության մասին.
- 2) արժեթղթով հավաստվող իրավունքի սահմանափակման, նախապատվության իրավունքի պահպանման վերաբերյալ դրույթներ պարունակող փաստաթղթերի (այդ թվում՝ կանոնադրություն, աշխատակիցների բաժնետիրացման ծրագիր, պայմանագիր, կորպորատիվ որոշում և այլն) բնօրինակները կամ պատշաճ վավերացված պատճենները: Այն դեպքում, երբ նախապատվության իրավունքի կիրառման համար Թողարկողն առանձնահատուկ կարգ չի սահմանել, Թողարկողի դիմումի համաձայն նախապատվության իրավունքի կիրառման և պահպանման հսկողության նկատմամբ

Հաշվի օպերատորի կողմից կիրառվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված դրույթները.
3) Հաշվի օպերատորի կանոններով սահմանված (առկայության դեպքում) այլ փաստաթղթեր կամ տեղեկություններ:

609. Հաշվի օպերատորի կողմից փաստաթղթերը ուսումնասիրվում են ներկայացման պահից երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում:

610. Ուսումնասիրությունից հետո մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև կնքվում է Ծառայության մատուցման պայմանագիր, որին կցվում է Հաշվի օպերատորի կողմից կազմված ամփոփաթերթը՝ վավերացված Թողարկողի և Հաշվի օպերատորի կողմից: Ամփոփաթերթը ներառում է տեղեկություններ տվյալ արժեթղթով հավաստվող իրավունքի սահմանափակման/նախապատվության իրավունքի պահպանման՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից կիրառվելիք հսկողական մեխանիզմների վերաբերյալ՝ հաշվի առնելով ՀՀ օրենսդրության և Կանոնների 608. կետի 2) ենթակետում նշված փաստաթղթի դրույթները:

611. Պայմանագրի կնքման հաջորդ աշխատանքային օրը համարվում է Ծառայության մատուցման սկիզբ (եթե պայմանագրով կամ ամփոփաթերթով այլ ժամկետ սահմանված չէ), այդ օրը Համակարգում կատարվում է սահմանափակման վերաբերյալ գրառում:

612. Յուրաքանչյուր անգամ, երբ Հաշվի օպերատորը ստանում է Գործառնություն գրանցելու դիմում, որի վերաբերյալ Համակարգում առկա է սույն բաժնով սահմանված սահմանափակման մասին գրառում, և առկա են տվյալ Գործառնության մերժման՝ ամփոփաթերթից բխող հիմքեր, Հաշվի օպերատորը մերժում է տվյալ Գործառնության գրանցումը և գրավոր ներկայացնում Գործառնության մերժման պատճառները կամ պահանջում ամփոփաթերթում սահմանված լրացուցիչ փաստաթղթեր, որոնք անհրաժեշտ են սահմանված սահմանափակման/նախապատվության իրավունքի պահպանման նկատմամբ լիարժեք հսկողություն իրականացնելու նկատմամբ:

ԲԱԺԻՆ 9. ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻՆ ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՇԱՐԺԻ (ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՓՈՒՏԱՆՑՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱՐԱՐԱԿԱՆՆԵՐԻ) ԵՎ ԳՐԱՎԻ ՀԻՄՔՈՎ ԱՐԳԵԼԱԴՐՄԱՆ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

613. Թողարկողին արժեթղթերի շարժի (արժեթղթերի փոխանցման Հանձնարարականների) և գրավի հիմքով Արգելադրման վերաբերյալ ծանուցման Ծառայությունից օգտվելու համար Թողարկողը Հաշվի օպերատորին ներկայացնում է դիմում՝ նշելով սույն բաժնով սահմանված Ծառայությունից օգտվելու իր ցանկության մասին: Դիմումի մեջ ներառվում է նաև այն արժեթղթերի ԱՄՏԾ-ը կամ ԱՆԾ-ը, որոնց համար պետք է մատուցվի Ծառայությունը:

614. Հաշվի օպերատորի կողմից դիմումի ստացման պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում Թողարկողի և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի միջև Հաշվի օպերատորի միջնորդությամբ կնքվում է սույն բաժնով սահմանված Ծառայության մատուցման պայմանագիր:

615. Սույն բաժնով սահմանված Ծառայության մատուցման պայմանագրի կնքման հաջորդ աշխատանքային օրը համարվում է Ծառայության մատուցման սկիզբ, որից սկսած Հաշվի օպերատորը պարտավորվում է Համակարգում Թողարկողի արժեթղթերի շարժի և գրավի հիմքով արգելադրման գործառնությունների գրանցման պահից մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում պայմանագրով սահմանված կարգով այդ մասին ծանուցել Թողարկողին:

**ԲԱԺԻՆ 10. ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՊՈԶԻՏԱՐԻԱՅԻ ԿՈՂՄԻՑ
ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՈՒՂՂԱԿԻ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒՄԸ**

616. Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի առանց Հաշվի օպերատորի միջնորդության՝ ուղղակիորեն, տեղեկություններ տրամադրել հետևյալ դեպքերում.
- 1) Համակարգի անդամների կողմից թղթային եղանակով կատարվող Հարցումների դեպքում, այդ թվում՝ արտաքին աուդիտ իրականացնող անձանց տրամադրելու նպատակով.
 - 2) այն անձանց կողմից կատարվող հարցումների դեպքում, որոնք նախկինում հանդիսացել են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հաճախորդ կամ ցանկանում են տեղեկանք ստանալ Կենտրոնական դեպոզիտարիայում իրենց անվամբ գրանցված արժեթղթեր չունենալու վերաբերյալ.
 - 3) պետական մարմիններին և սնանկության կառավարիչներին՝ վերջիններիս իրավասությունների շրջանակում կատարված հարցումների մասով.
 - 4) Օրենքով, նորմատիվ իրավական ակտերով, ինչպես նաև Դեպոզիտարիայի կողմից կնքված պայմանագրերով նախատեսված այլ դեպքերում:
617. Կենտրոնական դեպոզիտարիան Կանոնների 616. կետում սահմանված հարցումներին պատասխանում է հարցումը ստանալու պահից հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, եթե օրենքով կամ այլ նորմատիվ իրավական ակտերով այլ ժամկետներ սահմանված չեն:

**ՄԱՍ IV. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՀԱՃԱԽՈՐԴՆԵՐԻ ՇԱՀԵՐԻ
ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ**

**ԲԱԺԻՆ 11. ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ՀԱՇՎԱՌՄԱՆ ԵՎ ՀԱՇՎԱՐԿԱՅԻՆ
ՄԻԱՍՆԱԿԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ՄԱՍՆԱԿԻՑՆԵՐԻ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ
ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ԲՈՂՈՔ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԵԼՈՒ ԵՎ ԲՈՂՈՔՆԵՐԻ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՐԳԸ**

Գլուխ 67. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և/կամ Համակարգի անդամի գործողությունների վերաբերյալ բողոքների ներկայացման իրավունք ունեցող անձինք

618. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի և/կամ Համակարգի անդամի գործողությունների վերաբերյալ բողոքների ներկայացման իրավունք ունեն Թողարկողները և/կամ Հաշվետերերը՝ իրենց խախտված իրավունքների մասով:

Գլուխ 68. Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի մասնակիցների գործողությունների վերաբերյալ բողոք ներկայացնելու կարգը

619. Թողարկողը և/կամ Հաշվետերը, ում կարծիքով Համակարգի անդամը խախտել է իր իրավունքը, իրավունք ունի խախտման վերաբերյալ բողոք ներկայացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային՝ խախտման տեղի ունենալու կամ խախտման մասին իրեն հայտնի դառնալու պահից երեք ամսվա ընթացքում:

620. Բողոքը ներկայացվում է գրավոր՝ հստակ հիմնավորելով դրանում նշված փաստերը և կցելով համապատասխան գրավոր ապացույցներ:

Գլուխ 69. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործողությունների վերաբերյալ բողոքների քննությունը

621. Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ Կանոններով նախատեսված գործողությունների վերաբերյալ ստացված բողոքը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը կողմից մակագրում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համապատասխան աշխատակցին (այսուհետ՝ Պատասխանատու աշխատակից), որը պարտավոր է հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում ուսումնասիրել բողոքում ներկայացված պահանջը և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարին ներկայացնել պահանջի բավարարման, մասնակի բավարարման կամ մերժման առաջարկություն՝ համապատասխան հիմնավորմամբ:

622. Պահանջի ուսումնասիրման համար բողոք ներկայացրած անձից լրացուցիչ նյութեր պահանջվելու դեպքում Կանոնների 621. կետով նախատեսված ժամկետը երկարացվում է ևս երկու աշխատանքային օրով:

623. Այն դեպքում, եթե բողոք ներկայացրած անձը հրաժարվում է բողոքի հիմնավորվածությունը ապացուցող լրացուցիչ փաստաթղթեր կամ նյութեր տրամադրել, Պատասխանատու աշխատակիցը առաջարկությունը կազմում է նախապես ներկայացված փաստաթղթերի հիման վրա՝ այդ մասին կատարելով համապատասխան նշում:

624.

625. Պատասխանատու աշխատակցի պահանջի հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիայի համապատասխան ստորաբաժանումները պարտավոր են մեկ աշխատանքային օրվա ընթացքում վերջինիս ներկայացնել բողոքի քննման համար անհրաժեշտ տեղեկատվություն և փաստաթղթեր:

626. Պատասխանատու աշխատակցի կողմից ներկայացված առաջարկի կամ պատասխանի հիման վրա Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարը կայացնում է վերջնական որոշում, որի կապակցությամբ պատրաստված համապատասխան գրությունն ուղարկվում է բողոք ներկայացրած անձին:

627. Բողոք ներկայացրած անձը ամեն դեպքում իրավունք ունի Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործողությունները, ինչպես նաև իր բողոքի կապակցությամբ ստացված պատասխանը բողոքարկել ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:

Գլուխ 70. Համակարգի անդամի գործողությունների վերաբերյալ բողոքների քննությունը Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի կողմից

628. Կենտրոնական դեպոզիտարիան, ստանալով բողոք Համակարգի անդամի գործողությունների վերաբերյալ, պարտավոր է երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում Համակարգի անդամից պահանջել պարզաբանում ստացված բողոքի կապակցությամբ:

629. Համակարգի անդամը, ստանալով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի՝ պարզաբանումներ ներկայացնելու պահանջը, պարտավոր է երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում հիմնավոր պատասխան տալ բողոքի կապակցությամբ՝ ներկայացնելով համապատասխան փաստաթղթեր (առկայության դեպքում):

630. Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի անհրաժեշտության դեպքում Համակարգի անդամի մոտ կազմակերպել արտահերթ ստուգում՝ ստացված բողոքում նշված փաստերի ստուգման համար: Սույն կետում նշված ստուգումը իրականացվում է Կանոնների 82. կետում նշված աշխատանքային խմբի կողմից Կենտրոնական դեպոզիտարիայի գործադիր մարմնի ղեկավարի՝ ստուգում կազմակերպելու հրամանում նշված պայմաններին համապատասխան:

631. Ստուգման կամ բողոքի քննության արդյունքում խախտում հայտնաբերելու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան իրավունք ունի.

- 1) անձամբ ուղղել կատարված խախտումը.
- 2) պահանջել խախտում թույլ տված անձից Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից նշված ժամկետներում ուղղել թույլ տրված խախտումը.
- 3) սույն կետի 1) կամ 2) ենթակետերի կիրառման հետ միաժամանակ խախտում թույլ տված անձի նկատմամբ կիրառել Կանոններով նախատեսված պատասխանատվության միջոցներ:

ՄԱՍ V. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

ԲԱԺԻՆ 13. ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

632. Կանոնները հաստատվում են Կենտրոնական դեպոզիտարիայի դիտորդ խորհրդի կողմից և ուժի մեջ են մտնում ՀՀ Կենտրոնական բանկում գրանցմամբ պահից՝ ՀՀ օրենսդրությամբ նախատեսված կարգով:

633. Կանոնների ուժի մեջ մտնելու պահից երեք ամսվա ընթացքում Համակարգի անդամները պարտավոր են Ծառայությունների միջնորդավորված մատուցումը կարգավորող իրենց ներքին իրավական ակտերը համապատասխանեցնել Կանոններին և ներկայացնել Կենտրոնական դեպոզիտարիային:

634. Կանոնների ուժի մեջ մտնելուց հետո Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի և Թողարկողների միջև կնքված արժեթղթերի սեփականատերերի Ռեեստրի վարման պայմանագրերը կպահպանեն իրենց ուժը, սակայն բոլոր Թողարկողները, ում արժեթղթերի սեփականատերերի Ռեեստրը վարվում է Կենտրոնական Դեպոզիտարիայի կողմից, որոնք կդիմեն Կենտրոնական դեպոզիտարիային Ծառայություն ստանալու համար, պարտավոր են Հաշվի պպերատորների միջոցով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի հետ վերակնքել Ռեեստրի վարման պայմանագիրը:

635. Կանոնների 206.1. կետի 2) ենթակետում նշված պայմանը գործում է միայն այն անձանց համար, ովքեր սվյալ Թողարկողի կանոնադրական կապիտալում ներդրում են կատարել մինչև 2019 թվականի օգոստոսի 1-ը:

636. Այն Համակարգի անդամները, որոնք մինչև Կանոնների՝ Օտարերկրյա պահառուի ծառայություններից օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվության վերաբերյալ կարգավորումների ուժի մեջ մտնելն օգտվել են Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող արժեթղթերով ծառայություններից, կարող են այդ կարգավորումների ուժի մեջ մտնելու պահից 1 (մեկ) ամսվա ընթացքում Կենտրոնական դեպոզիտարիա ներկայացնել Օտարերկրյա պահառուի ծառայություններից օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվություն ստանալու համար Կանոններով սահմանված փաստաթղթերը: Սույն կետով սահմանված ժամկետում փաստաթղթերը չներկայացնելու կամ Օտարերկրյա պահառուի ծառայություններից օգտվող Համակարգի անդամի թույլտվության տրամադրումը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից մերժվելու դեպքում սույն կետում նշված Համակարգի անդամների հասանելիությունն Օտարերկրյա պահառուների ծառայություններին դադարեցվում է, և նրանց տրամադրվում է 1-ամսյա ժամկետ Օտարերկրյա պահառուի միջոցով հաշվառվող իրենց արժեթղթերը Կանոններով սահմանված կարգով Կենտրոնական դեպոզիտարիայի անվանատիրոջ հաշվից այլ Արժեթղթերի հաշիվների փոխանցելու համար: Սույն կետով սահմանված կարգով 1-ամսյա ժամկետում արժեթղթերը Կենտրոնական դեպոզիտարիայի անվանատիրոջ հաշվից այլ Արժեթղթերի հաշիվների չփոխանցելու դեպքում Կենտրոնական դեպոզիտարիան սառեցնում է այդ արժեթղթերը. Ընդ որում, սառեցված արժեթղթերի համար շարունակում են հաշվարկվել և գանձվել «Սակագների մասին կանոններ»-ով սահմանված պահառության և այլ վճարները: Սառեցված արժեթղթերը կարող են ապաստանեցվել բացառապես Օտարերկրյա պահառուի ծառայություններից օգտվող համակարգի անդամի՝ Կենտրոնական դեպոզիտարիայում բացված արժեթղթերի հաշվին փոխանցվելու նպատակով:

Արժեթղթերի հաշիվներին անհատական տարբերակիչ համարներ շնորհելու կարգը

N	Արժեթղթի հաշվի տեսակը	Նկարագիրը	Արժեթղթի հաշիվը բնութագրող նիշը
1	Սեփական արժեթղթերի հաշիվ	Սեփական արժեթղթերի հաշիվը բացվում է վերջինիս սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու նպատակով	0
2	Անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշիվ	Արժեթղթերի հաշիվը բացվում է ՀՀ ռեզիդենտ պահառուների անունով այլ անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու համար	1
3	Օտարերկրյա անվանատիրոջ արժեթղթերի հաշիվ	Արժեթղթերի հաշիվը բացվում է օտարերկրյա պահառուների անունով այլ անձանց սեփականության իրավունքով պատկանող արժեթղթերը հաշվառելու համար	2
4	Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշիվ	Արժեթղթերի հաշիվ, որտեղ հաշվառվում են թողարկված և դեռևս չտեղաբաշխված արժեթղթերը:	3
5	Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվ	Արժեթղթերի հաշիվը բացվում է թողարկողի տիրապետման ներքո գտնվող թողարկողի կողմից տեղաբաշխված արժեթղթերի հաշվառման համար	4
6	Բաժնային սեփականության արժեթղթերի հաշիվ	Ընդհանուր սեփականության հաշիվ է, որտեղ հաշվառվում են այն արժեթղթերը, որոնք սեփականության իրավունքով պատկանում են մեկից ավելի անձանց՝ սահմանված բաժնային համամասնության սկզբունքով	5
7	Համատեղ սեփականության արժեթղթերի հաշիվ	Ընդհանուր սեփականության հաշիվ, որում հաշվառվում են այն արժեթղթերը, որոնք սեփականության իրավունքով պատկանում են մեկից ավելի անձանց հավասարության սկզբունքով	6

1. Արժեթղթերի յուրաքանչյուր հաշվին հաշվի օպերատորի կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կողմից տրվում է անհատական տարբերակիչ համար:
2. Արժեթղթերի հաշվին տարբերակիչ համարի շնորհումը իրականացվում է՝ ըստ հետևյալ սկզբունքների.
 - 1) Հաշվի Օպերատորի կողմից արժեթղթերի հաշվին շնորհվող համարը պետք է բաղկացած լինի 13 նիշից.
 - Առաջին նիշը սահմանվում է 7.
 - Հաջորդ 3 նիշերը նկարագրում են Հաշվի Օպերատորին.
 - 5-րդ նիշը սահմանում է արժեթղթերի հաշվի տեսակը՝ ըստ վերոնշյալ աղյուսակում նշված սահմանումների.

- Հաջորդ 7 նիշերը սահմանվում են ավտոմատ համակարգի միջոցով հաշվի օպերատորի կողմից բացված յուրաքանչյուր հաշվում՝ ըստ հերթականության.
 - 13-րդ նիշը դա ստուգիչ թիվն է, որը հաշվվում է հավելված 1-ում բերված մեթոդի համաձայն:
3. Արժեթղթերի հաշվի համարի 13-րդ՝ ստուգիչ նիշի հաշվարկման մեթոդաբանություն
- Քայլ 1: Տարբերակիչ համարի յուրաքանչյուր նիշ փոխարինվում է ներքոնշյալ աղյուսակում ներառված համապատասխան թվերով:

0=0	6=6	C=12	I=18	O=24	U=30
1=1	7=7	D=13	J=19	P=25	V=31
2=2	8=8	E=14	K=20	Q=26	W=32
3=3	9=9	F=15	L=21	R=27	X=33
4=4	A=10	G=16	M=22	S=28	Y=34
5=5	B=11	H=17	N=23	T=29	Z=35

Ստացված շարքի երկնիշ թվերի տասնավորներ և միավորներ ցույց տվող թվերը դիտվում են որպես շարքի առանձին անդամներ:

Քայլ 2: Յուրաքանչյուր թիվը բազմապատկվում է համապատասխան գործակցով: Շարքի կենտ դիրքերում գտնվող թվերի համար գործակիցը 2 է, զույգ դիրքերում գտնվող թվերի համար՝ 1: Շարքում նիշերի դիրքերի հաշվառումը կատարվում է աջից ձախ:

Քայլ 3: Նախորդ քայլում ստացված շարքի բոլոր թվերը գումարվում են:

Շարքի երկնիշ թվերի տասնավորներ և միավորներ ցույց տվող թվերը դիտվում են, որպես շարքի առանձին անդամներ:

Քայլ 4: Եթե հանրագումարի արդյունքում ստացված թիվը բազմապատիկ է տասին, ապա ստուգիչ թիվը «0» է: Այլապես, ստուգիչ թիվը հաշվարկվում է, երրորդ փուլում ստացված թիվը հանելով այդ թվից մեծ և տասին բազմապատիկ թվերից ամենափոքր թվից:

Տեղեկություններ Համակարգի Անդամի վերաբերյալ
(Լրացվում է Համակարգի Անդամի կողմից)

Լրիվ և կրճատ հայերեն անվանումները՝ հիմնադիր փաստաթղթերին համապատասխան (առկայության դեպքում՝ նաև ուսերեն և անգլերեն լեզուներով)	
Գրանցման համարը, ամսաթիվը (օր/ամիս/տարի) և գրանցման երկիրը	
Փոստային հասցեն (գտնվելու վայրը)	
Հեռախոսը, ֆաքսը	
ՍիԲիԷլՆեթ համակարգչային ցանցի իրավասու էլեկտրոնային հասցե կամ այլ իրավասու էլեկտրոնային հասցե	
Ինտերնետային կայքի հասցե	
Հեռացված տերմինալի ՍիԲիԷլՆեթ համակարգչային ցանցի և ինտերնետ ցանցի իրական IP հասցե	
Կոնտակտային անձի* ԱՀԱ-ն, պաշտոնը և կապի միջոցները	
Համակարգի Անդամին Կարգավորվող շուկայի օպերատորի կողմից շնորհված առևտրային կոդը*	

***Կոնտակտային անձը Համակարգի անդամի այն աշխատակիցն է, ում հետ Կենտրոնական դեպոզիտարիան կարող է կապ հաստատել տեխնիկական և/կամ ադմինիստրատիվորման խնդիրների դեպքում:**

Լրացման ամսաթիվը _____, _____, _____ 20__ թ. Կ.Տ.

Համակարգի Անդամի գործադիր մարմնի ղեկավարի ԱՀԱ-ն և պաշտոնը

սպորադրությունը

ՀԱՄԱԿԱՐԳԻ ԾՐԱԳՐԱՅԻՆ ՄՈԴՈՒԼԻ ՏԵՂԱԴՐՄԱՆ ԱԿՏ

Սույն ակտով սահմանված հասկացություններն ունեն «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով» սահմանված նշանակությունը:

Սույն ակտով «Հայաստանի կենտրոնական դեպոզիտարիա» ԲԲԸ-ն և _____ ընկերությունը (այսուհետ՝ Համակարգի Անդամ) հաստատում են, որ _____թ.-ին Համակարգի Անդամի _____ հասցեի տարածքում գտնվող համակարգչի մեջ տեղադրվեց Համակարգի ծրագրային մոդուլը:

Կողմերը հաստատում են, որ Ծրագրային մոդուլը համապատասխանում է Կենտրոնական դեպոզիտարիայի «Արժեթղթերի հաշվառման և հաշվարկային միասնական համակարգի գործունեության կանոններով» սահմանված պահանջներին և պատրաստ է գործարկման:

Կենտրոնական դեպոզիտարիա

Համակարգի Անդամ

Հաշվետվություն

ընթացիկ գործունեության ստուգման արդյունքների մասին

Ստուգման ժամանակահատվածը. (օր/ամիս/տարի) ----- մինչև -----

Ստուգման իրականացման ժամանակահատվածը. (օր/ամիս/տարի)----- մինչև -----

Ստուգման մասնակցած ներքին աուդիտի անդամները (անուն, ազգանուն)

1. -----
2. -----
3. -----

Ստուգման արդյունքները.

1. Համակարգի անդամի կողմից ծառայությունները մատուցվել են ՀՀ օրենսդրությամբ և Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոններով սահմանված կարգով.

այո	ոչ
☐	☐

Եթե առկա են խախտում(ներ), ապա ներկայացնել դրա(նց) իրավական հիմքերը և բնույթը -----

2. Կենտրոնական դեպոզիտարիան արձանագրել է Համակարգի անդամի կողմից ՀՀ օրենսդրության և/կամ Կենտրոնական դեպոզիտարիայի կանոնների խախտում(ներ), և Համակարգի անդամը տեղեկացվել է դրանց մասին.

այո	ոչ
☐	☐

Եթե առկա են արձանագրություն(ներ), ապա ներկայացնել ներքին աուդիտի եզրակացությունը (երը) հետևյալն է (են). -----

3. Համակարգի անդամը իր հաճախորդին տեղեկացրել է ներդրողների պաշտպանության գործող մեխանիզմների մասին

այո	ոչ
☐	☐

Եթե առկա են խախտում(ներ), ապա ներկայացնել դրա(նց) իրավական հիմքերը և բնույթը. -----

4. Համակարգի անդամի ծառայությունները հաճախորդներին հասանելի են Համակարգի անդամի բոլոր մասնաճյուղերում.

այո	ոչ
☐	☐

Եթե առկա են խախտում(ներ), ապա ներկայացնել դրա(նց) իրավական հիմքերը և բնույթը.-----

5. Հաճախորդների կողմից ներկայացվել են բողոքներ Համակարգի անդամի սպասարկման առնչությամբ.

այո	ոչ
☐	☐

Եթե առկա են բողոք(ներ), ապա ներկայացնել դրա(նց) բնույթը.-----

6. Համակարգի անդամը վարում է առանձնացված հաշվառում յուրաքանչյուր հաճախորդի, ինչպես նաև իր և իր հաճախորդների միջոցների համար.

այո

ոչ

Եթե առկա են խախտում(ներ), ապա ներկայացնել դրա(նց) իրավական հիմքերը և բնույթը.-----

7. Համակարգի անդամի մոտ «Բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների և ապահովագրական ընկերությունների սնանկության մասին» ՀՀ օրենքի հոդված 2-ի առաջին կետով սահմանված անվճարունակության հիմքեր

առկա են

առկա չեն

Եթե առկա են, ապա նշել հիմքերը, դրանց վերացման ուղղությամբ տարվող միջոցառումները.-----

8. Համակարգի անդամը ՀՀ օրենսդրության պահանջներին համապատասխան իրականացնում է էլեկտրոնային և թղթային փաստաթղթերի պատշաճ արխիվացում.

այո

ոչ

Եթե առկա են խախտում(ներ),ապա ներկայացնել դրա(նց) իրավական հիմքերը և բնույթը.-----

9. Համակարգի անդամի ներքին իրավական ակտերով սահմանված են նրա կողմից մատուցվող ծառայությունների մանրամասն նկարագիրը, ընթացակարգը և ժամկետները:

այո

ոչ

Եթե առկա են խախտում(ներ),ապա ներկայացնել դրա(նց) իրավական հիմքերը և բնույթը.-----

10. Ներքին աուդիտի կողմից նախորդ ստուգման արդյունքում սույն հաշվետվությամբ նշված խախտման (խախտումների առկայության դեպքում) վերացման ուղղությամբ ձեռնարկված միջոցառումների նկարագրությունը և խախտման վերացման կամ դրա նվազեցման փաստի առկայությունը.

« _____ »

(Համակարգի անդամի անվանումը)

/ _____ /

/ _____ /

Ներքին աուդիտի ստորաբաժանման ղեկավար (Ա.Հ.Ա.)

ստորագրություն

Կ.Տ.

Լրացման ամսաթիվ (օր/ամիս/տարի)

Հավելված 5.

« _____ » **__Ը անվանական արժեթղթերի սեփականատերերի (անվանատերերի) ցուցակ**
(Թողարկողի անվանումը)

առ _____ .
(օր/ամիս/տարի)

Արժեթղթերի ԱՄՏԾ կամ ԱՆԾ	
Արժեթղթերի թողարկված քանակը	
Արժեթղթերի տեղաբաշխված քանակը	
Արժեթղթերի անվանական արժեքը (նաև արժույթը)	
Տեղաբաշխված արժեթղթերի գումարային անվանական արժեքը	
Տեղաբաշխման գին	
Տեղաբաշխման հիմք	

h/h	Արժեթղթերի սեփականատիրոջ (անվանատիրոջ) ԱԱՀ կամ անվանում (իրավաբանական անձի դեպքում)	Նշում արժեթղթերի սեփականատեր, համանախնամներ կամ անվանատերի անդամների վերաբերյալ (արժեթղթերի սեփականատեր, համանախնամներ կամ անվանատերի անդամներ)	Կենտրոնական դեպոզիտարիայում արժեթղթերի հաշվի համարը (գրանցումը դեպքում)	Ինքնուրույն կամ պետ. գրանցումը հավաքող փաստաթղթի տեսակը	Անձնագրի, պետ. գրանցումը հավաքող փաստաթղթի տվյալներ	Արժեթղթերի սեփականատիրոջ ՀՇՀ կամ ՀՎՀՀ (իրավաբանական անձի դեպքում), կամ համարժեք տեղեկություններ	Ծննդյան ամսաթիվ	Հասցե	Բանկային հաշվի համար (առկայության դեպքում)	Արժեթղթերի քանակը	Արժեթղթերի քանակը, որոնց նկատմամբ իրավունքները սահմանափակված են	Արժեթղթերի նկատմամբ սահմանափակումների բնույթը և հիմքը	Արժեթղթերի նկատմամբ սահմանափակումների դադարեցման պայմանները և ժամկետը	Գրավորապես (առկայության դեպքում) մասին անհատական տեղեկություններ՝ ըստ նախորդ պրոնալների

/ _____ /
Թողարկողի գործադիր մարմնի ղեկավար (ԱԱՀ)

Կ.Տ.

/ _____ /
Ստորագրություն

ՀՀ Ֆինանսների նախարարության գանձապետական պահառուի կողմից պետական պարտատոմսերով գործառնությունների իրականացման կարգը

1. ԳՊ-ի կողմից Համակարգում կարող են բացվել միայն ֆիզիկական անձ հաճախորդների սեփական հաշիվներ:
2. ԳՊ-ի կողմից սպասարկվող հաշիվներում պահառության ենթակա են միայն ՀՀ պետական պարտատոմսերը:
3. ԳՊ-ն հաճախորդների հաշիվներով կատարում է արժեթղթերի փոխանցման, տեղաբաշխման, հետգնման և մարման գործառնություններ:
4. Խնայողական արժեկտրոնային պարտատոմսերը փոխանցման ենթակա են միայն ՀՀ օրենսդրությամբ և այլ նորմատիվ իրավական ակտերով նախատեսված դեպքերում:
5. ՀՀ Ֆինանսների նախարարությունը պետական պարտատոմսերի տեղաբաշխման նպատակով Կենտրոնական դեպոզիտարիային է ներկայացնում տեղաբաշխման ենթակա պարտատոմսին ԱՄՏԾ-ի շնորհման հայտը:
6. Կենտրոնական դեպոզիտարիան ԱՄՏԾ-ի շնորհման հայտի հիման վրա համակարգում մուտքագրում է պարտատոմսի վերաբերյալ տվյալները:
7. ԳՊ-ն մինչև պետական պարտատոմսերի տեղաբաշխումը Համակարգում մուտքագրում է տեղաբաշխվող պարտատոմսերի տեղաբաշխման և հետգնման ժամկետների, ինչպես նաև պարտատոմսերի տեղաբաշխման և հետգնման վերաբերյալ անհրաժեշտ այլ տեղեկություններ:
8. ԳՊ-ի միջոցով պարտատոմս ձեռք բերել ցանկացող ֆիզիկական անձինք պարտատոմսերի ձեռքբերման համար ԳՊ-ի հետ պետք է կնքեն պետական պարտատոմսերով գործառնությունների սպասարկման պայմանագիր, որի հիման վրա ԳՊ-ն նրանց համար բացում է արժեթղթերի հաշիվ:
9. Հաշվետիրոջ կողմից պետական պարտատոմսերի ձեռքբերման համար համապատասխան հայտի ներկայացումից և վճարում կատարելուց հետո ԳՊ-ն Համակարգում մուտքագրում է առաքում՝ համաձայնությամբ (FoP) հանձնարական՝ որպես ստացող կողմ նշելով հաճախորդի հաշվեհամարը:
10. Առաքում՝ համաձայնությամբ հանձնարարականի վերջնահաշվարկի օրը կենտրոնական բանկից ստացված՝ պետական պարտատոմսերի փոխանցման հաստատման հիման վրա Համակարգում իրականացվում է մուտքագրված FoP հանձնարականների կատարում, որի արդյունքում հաճախորդների կողմից ձեռք բերված պետական պարտատոմսերը Ֆինանսների նախարարության՝ Համակարգում բացված Տեղաբաշխվող արժեթղթերի հաշվից փոխանցվում են ԳՊ-ի կողմից սպասարկվող Հաշվետերերի սեփական հաշիվներին:
11. Պարտատոմսերի հետգնման համար Հաշվետերը ԳՊ-ին է ներկայացնում պարտատոմսերի հետգնման հայտ, որից հետո ԳՊ-ն Համակարգ է մուտքագրում առաքում՝ համաձայնությամբ (FoP) հանձնարական՝ որպես ստացող կողմ նշելով ՀՀ Ֆինանսների նախարարության Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվը:
12. Հետգնման վերջնահաշվարկի օրը ՀՀ կենտրոնական բանկից ստացված՝ պետական պարտատոմսերի փոխանցման հաստատման հիման վրա Համակարգում իրականացվում է մուտքագրված հետգնման FoP հանձնարականների կատարում, որի արդյունքում հետգնման ենթակա պետական պարտատոմսերը ԳՊ-ի կողմից սպասարկվող Հաշվետերերի սեփական հաշիվներից փոխանցվում են ՀՀ Ֆինանսների նախարարության՝ Համակարգում բացված Թողարկողի արժեթղթերի հաշիվին:
13. Պետական պարտատոմսերի հետգնման դիմաց վճարվող, ինչպես նաև խնայողական արժեկտրոնային պարտատոմսերի հետ կապված արժեկտրոնների գումարը ՀՀ կենտրոնական բանկը, ՀՀ Ֆինանսների նախարարության հանձնարարականի հիման վրա մուտքագրում է Առևտրային հաշվին և միաժամանակ այդ մասին հաղորդագրության միջոցով տեղեկացնում է Կենտրոնական դեպոզիտարիային:
14. Կենտրոնական դեպոզիտարիան, պետական պարտատոմսերի հետգնման համար նախատեսված գումարների պատկանելիության վերաբերյալ Համակարգում ԳՊ-ի կողմից մուտքագրված տվյալների հիման վրա նույն աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմում և ՀՀ կենտրոնական բանկ է ներկայացնում Հաշվետերերի բանկային հաշիվներին համապատասխան դրամական միջոցների փոխանցման հանձնարարականներ: